

۹ سند همکاری میان ایران و تاجیکستان امضا شد

۲ «

معاون معدنی وزیر صنعت، معدن و تجارت: فناوری‌های نوین جایگزین شیوه‌های سنتی اکتشاف

۵ «

خرید و فروش ساختمان‌های فاقد شناسنامه

۲۲ «

بررسی مبادلات ایران با ۱۷۶ کشور در نیمه نخست امسال

برق خوش بینی در چشمان تجارت

میوه ارزان می‌شود

بررسی صمت از سند پشتیبان پیش نویس برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت نشان داد تجربیات جهانی الگوی برنامه راهبردی

۳ «
ارزآوری ۱۸۰ میلیون دلاری با اجرای ریل ملی

۲۲ «
گزارش صمت از چالش‌های پیش روی معدن در اجرای اصل ۴۴ واگذاری بر مبنای برداشت محصول

۵ «
شهرهای خاکستری در حسرت مداد رنگی

۹ «
صندوق ضمانت پستوانه صادرات غیر نفتی

۱۴ «

کوچک‌سازی محدوده‌های معدنی

حامد شایگان

روزنامه‌نگار

بناگذاری بانگه بازار را انحصاری می‌کند

میثم رادیپور

کارشناس اقتصادی

بهبود شاخص توسعه با رونق تولید

محمد حسین صدراپی

مدرس اقتصاد

تور میدان حمایت صندوق را می‌طلبد

محمود مقدس

روزنامه‌نگار

ایران جایگزین اروپا می‌شود

سیدناصر موسوی لارگانی

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس

دنا قله ای زیر پای شما

- نسل جدید سیستم هشدار دهنده هوشمند با قابلیت ها و امکانات ویژه
- صندوق جدید ۸ حرکتی برقی راننده (در چهار محور افقی، عمودی، زاویه نشیمن گاه و پشتی صندوق)
- صندوق جدید ۶ حرکتی برقی سرنشین جلو (در سه محور افقی، زاویه نشیمن گاه و پشتی صندوق)
- دگمه های کنترل روی فرمان (کنترل سیستم صوتی و پاسخگویی به تلفن همراه و ...)
- امکان پخش فرمانهای مختلف صوتی و تصویری
- دارای بلندگوهای قوی و توپز
- سیستم رهاپ
- تهریه اتوماتیک
- آینده های جانی برقی راهنمادار و ناشونده اتوماتیک
- کامپیوتر سفری جلو آمیر

۰۹۶۴۴۰

www.ikco.com

راه تو را می‌خواند...

ساینا

صفر تا صد لذت رانندگی

www.saipagroup.ir

تعدادی از شخصیت‌های شرکت‌کننده در همایش «علمای اسلام در حمایت از مقاومت فلسطین» و عده‌ای از مقام‌های کشورهای مختلف چهارشنبه با حضور در بیمارستان محل بستری رهبر معظم انقلاب از حضرت آیت‌الله خامنه‌ای عیادت کردند. به گزارش ایرنا از پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، در این دیدار شیخ نجیم قاسم معاون دبیرکل حزب‌الله لبنان به نمایندگی از دبیرکل حزب‌الله لبنان با ابلاغ سلام گرم سیدحسن نصرالله، سلامتی و طول عمر رهبر معظم انقلاب را از خداوند متعال مسئلت کرد. همچنین در این دیدار، آقایان علامه سیدساجد نقوی از علمای پاکستان، آیت‌الله آصف محسنی از علمای برجسته افغانستان، صدرالدین قپانچی امام جمعه نجف اشرف، سیدعلی فضل‌الله از علمای لبنان، احمد سامبی رئیس‌جمهوری سابق جزایر کومور، شیخ احمدالزین رئیس هیات امنای تجمع علمای مسلمان لبنان، با اظهار خرسندی از سلامتی رهبر معظم انقلاب، بهبودی کامل و افزایش توفیقات ایشان در خدمت به جهان اسلام را از خداوند مسئلت کردند. شیخ عبدالناصر جبری رئیس دانشکده‌الدعوه و از علمای لبنان، شیخ عبدالغنی شمس‌الدین دبیرکل اتحادیه علمای جنوب شرق آسیا، شیخ علاءالدین زعتری معاون مفتی اعظم سوریه و اوزهان اصیل ترک رئیس جنبش ملی گوروش حزب سعادت ترکیه نیز از حضرت آیت‌الله خامنه‌ای عیادت و بهبودی کامل و افزایش توفیقات ایشان در خدمت به جهان اسلام را از خداوند مسئلت کردند.

۲۵ درصد اقتصاد کشور باید در دست تعاونی‌ها باشد

مدیرکل دفتر تعاونی‌های توزیع وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: ۲۵ درصد اقتصاد کشور باید برای تحقق اقتصاد مقاومتی در دست تعاونی‌های تولیدی و خدماتی باشد. به گزارش ایرنا، احمد بیگدلی دیروز در نهمین جشنواره تعاونی‌ها و کارآفرینان برتر استان همدان افزود: اقتصاد مقاومتی است که مردم باید در آن مشارکت داشته باشند و نقش آفرینی کنند. وی اظهار کرد: اقتصاد مقاومتی به معنی اقتصاد پایدار و تاب‌آور در برابر نوسان‌های قیمت در بازار است و اقتصاد مقاومتی نباید با تعارض‌های اجتماعی همراه باشد. وی گفت: رقابت‌پذیر بودن، مبتنی نبودن بر کمک‌های دولتی، منصفانه بودن و دوری از تقلب از دیگر مولف‌های اقتصاد مقاومتی است. وی بیان کرد: مشخصه‌های اقتصاد مقاومتی با اهداف بخش تعاونی‌ها هماهنگ است و اهداف تعاونی‌ها نیز همان اهداف اقتصاد مقاومتی است. بیگدلی افزود: ترویج فرهنگ تعاون، توسعه مدیریت و توانمندسازی مدیریت انسانی، تقویت تعامل و توسعه هم‌افزایی درون شبکه‌های تعاونی‌ها از مهم‌ترین برنامه‌های بخش تعاون در کشور است. وی ادامه داد: تامین منابع مالی و عملیاتی کردن مشوق‌های قانونی از دیگر اهداف و برنامه‌های تعاونی‌ها در کشور است.

خبرنگاران واشنگتن پست همچنان در بازداشت هستند

به گزارش ای‌ان‌ا، محسنی‌زاده‌ای در جمع خبرنگاران درباره افزایش پهنای باند اینترنت و حضور اعضای قوه قضاییه در شورای عالی مجازی گفت: از قوه قضاییه شخص آیت‌الله ام‌لی لاریجانی و دادستان کل کشور در این شورا حضور دارند و مسائل با مشورت آنها پیش می‌رود. معاون اول قوه قضاییه ادامه داد: بارها عرض کرده‌ایم که باید در ۲ جنبه خدمات ارزان قیمت و محتوای صحیح و بهداشتی گام‌هایی برداشته شود. در مورد خدمات ارزان باید زیرساخت‌هایی ایجاد شود که در این موضوع اینترنت با کمترین قیمت در دسترس مردم قرار بگیرد. وی در خصوص پرونده خبرنگاران بازداشتی واشنگتن پست نیز اظهار کرد: هیچ اتفاق خاصی در این پرونده رخ نداده و این افراد همچنان در بازداشت بسر می‌برند.

اعتراض ایران به آژانس علیه رژیم صهیونیستی

سفیر و نماینده دائم ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با ارسال نامه‌ای اعتراض آمیز به یوکیا آنانو مدیرکل آژانس، تجاوز اخیر پهباد جاسوسی رژیم صهیونیستی علیه تاسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز کشورمان در نظنر را قویا محکوم کرد و خواستار محکومیت آن از سوی جامعه بین‌المللی شد.

به گزارش ایرنا، رضا نجفی که در آستانه اجلاس شورای حکام و کنفرانس عمومی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی این نامه اعتراض آمیز را به مدیرکل آژانس ارسال کرده، با اشاره به غیرقابل نقض بودن حریم تاسیسات صلح‌آمیز هسته‌ای خواستار محکومیت آن از سوی جامعه بین‌المللی شد.

با حضور روسای جمهور ۲ کشور ۹ سند همکاری میان ایران و تاجیکستان امضا شد

با حضور روسای جمهور ۲ کشور ۹ سند همکاری میان ایران و تاجیکستان در محل کاخ ملت در شهر دوشنبه امضا شد. به گزارش ایرنا، موافقتنامه امنیتی و انتظامی، تفاهنامه همکاری در مبارزه با مواد مخدر، همکاری کمیته امداد امام‌خمينی(ره) و کمیته کار و زنان سرپرست خانوار تاجیکستان و همکاری کمیته امداد امام‌خمينی(ره) با وزارت کار تاجیکستان از جمله اسنادی بود که به امضای طرفین رسید. همچنین یادداشت تفاهم بین مرکز تحقیقات استراتژیک تاجیکستان و مرکز مطالعات سیاسی و امور بین‌الملل وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران، تفاهنامه همکاری فرهنگی ایران و ادبیات فارسی جمهوری اسلامی ایران با کمیته زبان و اصطلاحات

با حضور روسای جمهور ۲ کشور ۹ سند همکاری میان ایران و تاجیکستان امضا شد

جمهوری تاجیکستان، تفاهنامه همکاری کمیته امداد امام‌خمينی(ره) با وزارت بهداشت تاجیکستان و تفاهنامه کمیته امداد امام‌خمينی(ره) با کمیته جوانان، ورزش و گردشگری تاجیکستان به امضای اعضای هیات همراه دو کشور رسید.

توربین دوم نیروگاه سنگ توده به بهره‌برداری رسید

بهره‌برداری از توربین دوم نیروگاه سنگ توده ۲۵ با حضور روسای جمهور ایران و تاجیکستان به صورت ویدئو کنفرانس در کاخ ملت آغاز شد. نیروگاه سنگ توده ۲ از بزرگترین طرح‌های تاجیکستان پس از استقلال است که در یک سال یک میلیارد کیلووات ساعت نیروی برق تولید می‌کند. ساخت این نیروگاه در اسفند ۱۳۸۵ آغاز شد.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی بررسی کرد:

۱۳ عامل وصول نشدن مطالبات غیر جاری بانکها

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، دلایل وصول نشدن مطالبات غیر جاری بانک‌ها را در فرآیند وثایق و تضمینات بررسی کرد. به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از روابط عمومی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، دفتر مطالعات اقتصادی این مرکز اعلام کرد: مطالبات غیر جاری معضلی است که طی چند سال گذشته منابع بانک‌ها را به شدت منقبض و امکان ارائه خدمات اعتباری توسط بانک‌ها به مشتریان و عوامل اقتصادی را محدود کرده است. بررسی‌های کارشناسی نشان می‌دهد:

- ۱- نبود بانک جامع‌الاطلاعات در خصوص وثایق متقاضیان تسهیلات موجب شده است که ارزیابی دقیقی راجع به وثایق صورت نگیرد.
- ۲- ارتباط نداشتن شعب یک بانک و به‌طور کلی بانک‌ها با یکدیگر در مورد اطلاعات و وثایق مشتریان موجب شده تا مشتری از بانک اول با وثیقه ملکی تسهیلات دریافت کرده و با ایجاد دارایی ثابت سلسله‌وار از سایر بانک‌ها به‌صورت سفته‌ای و قرارداد لازم‌الاجرا تسهیلات دیگری دریافت کند
- ۳- در برخی موارد بدهکاران بانک را تهدید می‌کنند که در صورت اعمال فشار روی بدهکار و به اجرا گذاشتن وثیقه، وی اعلام ورشکستگی خواهد کرد. بانک‌ها برای پرهیز از این مشکل مجبور به مذاکره و تن دادن به شرایط پرداخت بدهکار می‌شوند.
- ۴- برخی قوانین نظیر قانون الزام بانک‌ها در ممنوعیت اخذ وثیقه ملکی مصوب سال ۱۳۷۹ مجلس شورای اسلامی یا قانون تسهیل اعطای تسهیلات بانکی مصوب

جمهوری اسلامی ایران در ساخت این پروژه ۱۸۰ میلیون دلار و تاجیکستان ۴۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری کرده است. نیروگاه سنگ توده ۲ بعد از ۱۲/۵ سال بهره‌برداری از جانب ایران، به‌طور کامل در اختیار تاجیکستان قرار خواهد گرفت.

- ۸- نبود استانداردهای بررسی وثایق در کنار وجود انگیزه‌های رانت‌جویی برای ارزیابی نادرست آنها، از مشکلات معمول وثایق در پرونده‌هاست.
- ۹- بی‌توجهی به انواع استعلامات از مراجع مرتبط مانند شهرداری، اداره مالیات و... موجب تبدیل شدن اسناد به اسناد ذمه‌ای و لاوصول شدن برخی از مطالبات شده است.
- ۱۰- شورایی بودن اسناد مربوط به املاک و مستغلات به‌خصوص در شمال کشور موجب شده است بسیاری از مدیونین بانکی برای فرار از شناسایی اموال خود در این مناطق سرمایه‌گذاری نمایند. این امر یکی از عوامل محسوب می‌شود که به وصول نشدن مطالبات بانک‌ها ختم خواهد شد.
- ۱۱- اعتبارسنجی نکردن ضامنین و استفاده از آنان بدون اعتبار و پشتوانه مالی باعث شده در صورت پرداخت نشدن دین توسط مشتری، وکیل بانک نتواند اقدام خاصی را علیه ضامن اتخاذ کند.
- ۱۲- وثایق برخی از تسهیلات به صورت تلفیقی اخذ می‌شود بدین گونه که درصدی از وثایق اسناد رهنی و درصد دیگری اسناد ذمه‌ای است. مشکل اقدام مذکور اینجاست که در صورت ایجاد معوق در پرونده، وکیل بانک صرفاً می‌تواند بخشی از دین بانک را (اقدام روی اسناد رهنی) انجام دهد و بخشی از دین بانک در اسناد ذمه‌ای (به‌دلیل عدم شناسایی مال) قابل برگشت نیست.
- ۱۳- برای ثبت یک دادخواست در دادگاه تقریباً یک‌ماه طول مدت زمان مورد نیاز است، و بعد از آن حداقل ۶ ماه طول می‌کشد که رای قطعی شدن و اجراییه صادر شود.

ضوابط فنی و اجرایی توسعه دولت الکترونیکی

حجت‌الاسلام دکتر حسن روحانی، رییس شورای عالی فناوری اطلاعات کشور، ضوابط فنی و اجرایی توسعه دولت الکترونیکی مصوب ششمین جلسه این شورا را که مشتمل بر ۷ فصل است جهت اجرا به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ کرد. به گزارش ایرنا، براساس مصوبه ابلاغ شده از سوی رییس‌جمهوری، تمام دستگاه‌های اجرایی ملزم شده‌اند تا فعالیت‌های حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات خود را با عنایت به سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری در خصوص «اقتصاد مقاومتی» تدوین و اجرایی کنند. همچنین مقرر شده است تا به منظور

رانت اطلاعاتی به ساختار اقتصاد مقاومتی صدمه می‌زند

رییس کمیته طرح و برنامه و بودجه کمیسیون تلفیق مجمع تشخیص مصلحت نظام، رانت اطلاعاتی را مهم‌ترین عامل بروز رانت‌خواری در حوزه اقتصادی کشور عنوان کرد و گفت: رانت اطلاعاتی باید توسط مدیران مسدود شود، زیرا به ساختار اقتصاد مقاومتی صدمه می‌زند. حسین کنعانی‌مقدم دیروز در کارگاه علمی و تخصصی اقتصاد مقاومتی در محل سالن پیامبر اعظم(ص) دانشگاه علوم پزشکی مازندران در ساری، نگاه دولت به اقتصاد را یک نگاه علمی دانست و افزود: نگاه علمی دولت سبب جهش در مسائل اقتصادی کشور شده است. وی اقتصاد مردمی، اقتصاد دانش‌بنیان و اقتصاد با کاهش وابستگی به نفت، اقتصاد باثبات و رقابت‌پذیر، اقتصاد با فضای شفاف و سالم، اقتصاد با دیپلماسی فعال،

«آگهی فراخوان مناقصه عمومی ۹۳/۷۰»
«یک مرحله‌ای - نوبت اول»

شرکت گاز استان خوزستان واقع در اهواز - میدان شهید بندر - ابتدای بزرگراه اهواز سربندر در نظر دارد براساس قانون برگزاری مناقصات نسبت به برگزاری مناقصه عمومی به شرح زیر اقدام نماید:

موضوع: ۱۹ کیلومتر شبکه نقاط پراکنده شهری نشان منصوریه سردشت زیدون و ۳۵۰ انشعاب پلی اتیلن و ۲۰۰ انشعاب فولادی روستایی بهبهان

مهلت ارائه اعلام آمادگی: حداکثر ۱۴ روز پس از تاریخ انتشار آگهی نوبت دوم

مهلت دریافت و تکمیل اسناد استعلام ارزیابی کیفی مناقصه‌گران: حداکثر ۱۴ روز پس از تاریخ انتشار آگهی نوبت دوم

نام و نشانی مدیر طرح: اهواز - مدیر مهندسی - ساختمان مهندسی

نحوه دریافت اسناد مناقصه: حضوری و هزینه خرید آن ۱۵۰۰۰۰ ریال می‌باشد.

محل توزیع اسناد: اهواز - میدان شهید بندر - شرکت گاز استان خوزستان - امور پیمان‌ها - اتاق ۱۱۱

تاریخ توزیع اسناد: ۱۰ روز کاری پس از اتمام مهلت اعلام آمادگی

ضمناً آگهی‌های این شرکت در شبکه اطلاع‌رسانی شرکت گاز استان خوزستان www.NIGC-KHGC.ir و همچنین پایگاه ملی مناقصات درج شده است.

تحویل اسناد مناقصه به مناقصه‌گران منوط به تکمیل پرونده ارزیابی و تایید کمیته ارزیابی می‌باشد.

تذکر مهم: داشتن گواهی تعیین صلاحیت رتبه‌بندی مرتبط با موضوع مناقصه از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست محترم جمهوری و یا استانداردهای مربوطه حسب مورد و نامه آخرین تغییرات آن شرکت به همراه اعلام آمادگی و ذکر شناسه ملی حقوقی و ارائه کدپستی و تلفن تماس الزامی است.

روابط عمومی شرکت گاز استان خوزستان

توافق ریعی با وزیر سرمایه‌گذاری و توسعه قزاقستان ایران و قزاقستان شرکت مشترک تجاری تشکیل می‌دهند

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: ایران و قزاقستان آمادگی دارند در زمینه توسعه بنادر، کشتیرانی، خطوط ریلی، هوایی و تجارت کالا با یکدیگر همکاری کنند و مجموعه‌ای تجاری را تشکیل دهند تا همکاری‌های یاد شده اجرایی شود. به گزارش ایرنا از روابط عمومی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، علی ربیعی در دیدار با وزیر سرمایه‌گذاری و توسعه قزاقستان، افزود: درخواست ما این است که وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با طرف قزاقستانی مجموعه‌ای تجاری را تشکیل دهند تا همکاری‌های یاد شده اجرایی شود. ربیعی با تأکید بر توسعه روابط اقتصادی ۲ کشور و نقش مجموعه‌های اقتصادی وابسته به وزارت متبوعش، یادآور شد: این وزارتخانه به لحاظ داشتن شرکت‌های اقتصادی - تجاری و خطوط کشتیرانی و هوایی نظیر آسمان، کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، ملی نفتکش و مجموعه‌های پالایشگاهی و دارا بودن دیگر مجموعه‌های اقتصادی آمادگی دارد روابط خود را با قزاقستان در این زمینه‌ها گسترش دهد. وی همچنین به ظرفیت‌های این وزارتخانه در زمینه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای اشاره کرد و گفت: ۲ کشور می‌توانند در این خصوص نیز با یکدیگر همکاری کنند. در این دیدار بر لزوم تشکیل شرکت‌های مشترک تجاری بین ایران و قزاقستان تأکید و مقرر شد از طرف ایرانی مجموعه شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا) و بانک رفاه کارگران و از طرف قزاقستان یک شرکت نسبت به تشکیل شرکت تجاری فیما بین اقدام کند تا از این طریق مجموعه همکاری‌ها جنبه اجرایی به خود بگیرد. ربیعی یادآور شد: با تشکیل این شرکت قزاقستان می‌تواند کالاهای مورد نیاز خود را با بهره‌گیری از امکانات و ظرفیت خطوط هوایی، ریلی و کشتیرانی ایران تامین کند.

بررسی صمت از سند پشتیبان پیش نویس برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت نشان داد

تجربیات جهانی، الگوی برنامه راهبردی

۱۰۰ در طول ۴ سال آتی هدف گذاری شده است.

۲. افزایش سهم بخش خصوصی در مالکیت واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری

یکی از راهکارهای برون رفت از اقتصاد بسته و وابسته به بخش دولتی و ایجاد زمینه های مناسب بمنظور رقابتی نمودن تمامی فعالیت های اقتصادی در همه زیرمجموعه های آن، کمک به افزایش مشارکت بیشتر و پررنگ تر نمودن نقش بخش خصوصی در اقتصاد کشور است. در این راستا مالکیت و مدیریت واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری در کشور باید به بخش خصوصی سپرده شود و دولت تنها نقش اعمال سیاست های پشتیبان، برنامه ریز و نظارتی داشته باشد. در صورت اجرا و پیاده سازی سیاست ها و راهبردهای صحیح توسط دولت با هدف توانمندسازی و کارآمدی، شاهد بهبود مولفه های کلان اقتصادی و رونق کسب و کارها در بخش خصوصی خواهیم بود که موجبات رشد و توسعه اقتصادی مبتنی بر اهداف تعیین شده در اسناد بالادستی را فراهم خواهند کرد.

۳. افزایش رقابت پذیری بخش صنعت

بر اساس آمار یونیدو در گزارش سال ۲۰۱۰ کشور ایران در رقابت پذیری صنعت در میان ۱۳۳ کشور جهان در رتبه ۵۵ قرار گرفته است. طبق برنامه اعلام شده وزیر صنعت، معدن و تجارت به مجلس شورای اسلامی، دستیابی به رتبه ۴۵ برای سال ۱۳۹۶ اعلام شده است.

۴. افزایش صادرات کالاها و خدمات غیر نفتی

پیوند منافع اقتصادی هر کشوری حکم می کند تا در عرصه های مختلف به ویژه مسائل سیاسی و بین المللی واکنش مثبت ایجاد شود. صادرات کالا و خدمات وقتی نیاز مردمان کشورهای مختلف را مرتفع نماید و نیازمند کالا و خدمات آن کشور باشد ضمن ارزآوری، قدرت اقتصادی آن کشور را افزایش خواهد داد.

۵. پیوستن به WTO (در صورت بهبود فضای سیاسی بین المللی)

کشور ما برای حضور پایدار در اقتصاد جهانی، ناگزیر از پیوستن به سازمان های تجاری بین المللی است که در رأس آنها سازمان جهانی تجارت است. یکی از راهکارهای ایجاد رقابت میان صنایع در بخش خصوصی می تواند الحاق به سازمان جهانی تجارت و ادغام در بازارهای جهانی، بین المللی و منطقه ای باشد. این رویکرد خود موجب ارتقای توان و مزیت رقابتی صنایع و افزایش فعالیت های ارزش زای تجاری در کشور خواهد شد.

۱. بهبود فضای کسب و کار

بر اساس آمار بانک جهانی در گزارش سال ۲۰۱۳ ایران در بین ۱۸۹ کشور، رتبه ۱۵۲ را به خود اختصاص داده است که طبق برنامه ارائه شده، وزیر صنعت، معدن و تجارت به مجلس شورای اسلامی دستیابی به رتبه زیر ۱۰۰ را اعلام کرده است.

نوع راهبردها می توانند در سیاست گذاری ها و تدوین برنامه های راهبردی بخش صنعت، معدن و تجارت ایران مدنظر قرار گیرند. این ۱۰ راهبرد شامل بازسازی و اصلاح بخش دولتی، تجدیدنظر در ساختن تصمیم های پیشین و منطقی سازی مقررات اقتصادی، تجدیدنظر در قوانین و مقررات ناظر بر فعالیت های اقتصادی، سرمایه گذاری در تقویت نرم افزارهای توسعه، اصلاح وضعیت شرکت های دولتی، تشویق سرمایه گذاری های خارجی و تقویت بازار سرمایه، خصوصی سازی بنگاه های دولتی، ایجاد مناطق آزاد تجاری و صنعتی، توسعه صادرات و برون گرای و حضور فعال در سازمان ها و مجامع بین المللی است.

به طور عمده راهبردها و سیاست های مذکور به عنوان راهکارهای اجرایی موثر در توسعه اقتصادی و صنعتی کشورهای در حال توسعه به کار رفته اند و این کشورها از طریق اجرای آنها

دست یابد. آنچه که بیش از سایر استراتژی ها و برنامه های توسعه اقتصادی در جهان، توجه ملل و کشورهای مختلف را به خود جلب کرده، موضوع توسعه اقتصادی از طریق اتخاذ استراتژی صنعتی، مبتنی بر روش های تبیین شده آن است. از سوی توسعه صنعتی بر ۲ معیار عمده اقتصادی که منجر به توسعه اقتصادی کشور می شود، تاثیر گذار خواهد بود.

نخست، افزایش تولیدات در کمیت و کیفیت که ارزش افزوده بیشتر و در نتیجه تولید ملی بالاتری را نصیب کشور خواهد کرد. دوم، ایجاد اشتغال که خود باعث بهبود توزیع درآمدهای جامعه خواهد شد، بنابراین صنعتی کردن لازمه پایداری نظام اقتصادی و اجتماعی عادلانه نیز است. افزایش سهم صنعت و تولید محصولات کارخانه ای در جامعه، افزایش سهم اشتغال در بخش صنعت، صنعتی شدن بخش کشاورزی، افزایش سهم بخش خدمات و سهم اشتغال در این بخش و در نهایت افزایش چشمگیر ارزش افزوده بخش صنعت در تولید ناخالص داخلی در کنار بسیاری از تحولات و تغییرات قابل توجه در عرصه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی همگی در زمره شاخص ترین دستاوردهای استراتژی توسعه صنعتی تلقی می شود. مدل توسعه صنعتی در هر کشور از طریق نحوه نگرش به مدل توسعه اقتصادی و نوع تعاملات و روابط آن کشور با جهان خارج و شرایط اقتصاد جهانی، شکل گیری و طراحی می شود. از همین رو سیاست ها و استراتژی های صنعتی هر کشور با توجه به شرایط سیاسی و اقتصادی آن طراحی و تدوین می شود.

۱۰ راهبرد اصلی توسعه

راهبردها و راهکارهای عمومی که در چین، اندونزی، هند، کره جنوبی، مالزی، ترکیه، تایلند و مکزیک ارائه شده اند را می توان در قالب ۱۰ راهبرد اصلی توسعه جمع بندی کرد که در بررسی و مطالعه تطبیقی با سیاست ها و راهبردهای توسعه صنعتی کشورمان و با توجه به مشابها و وجود موارد مشترک این

مطابق چارچوب طراحی شده استراتژی توسعه صنعت، معدن و تجارت برنامه های عملیاتی برای تحقق اهداف ۴ ساله انجمن ها و تشکلهای صنفی در تعامل با اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی، طرح ریزی و تدوین شده است.

توانسته اند به پیشرفت های قابل ملاحظه ای در حوزه های مذکور دست یابند. این راهبردها و سیاست ها در انطباق با وضعیت داخلی و فعلی اقتصاد، صنعت و تجاری کشور می توانند به عنوان راهکارهای اصلی رفع موانع توسعه اقتصادی و صنعتی، مطرح شده و با مدل

توسعه صنعتی در جهان امروز از طریق مشارکت در فرآیند جهانی شدن اقتصاد ممکن می شود. در این راستا ۳ گزینه پیش روی صنعت کشور است. نخست آنکه صنعت کشور باید در بعد بیرونی به خود کفایی و در بعد داخلی مبارزه با انباشت سرمایه که منجر به صنعت زدایی می شود، برسد. مورد دیگر آنکه باید جایگزینی واردات یا حمایت از تولیدکننده داخلی در برابر تولیدکننده خارجی مد نظر قرار گیرد. همچنین باید اشتغال که گزینه شکل گیری بازار فروشندگی به جای خریدار و عدم تشکیل مقیاس اقتصادی، توزیع نابرابر درآمد و تورم های سنگین است، در دستور کار این استراتژی قرار گیرد.

همچنین ایران باید به موقعیت تعریف شده ای در اقتصاد جهانی از طریق همسازي با نظام اقتصاد جهانی و اتصال به شبکه جهانی تولید از یکسو و بازار مصرف جهانی از سوی دیگر که گزینه رشد مستمر درآمد سرانه است

هدف کلی در برنامه ریزی استراتژیک صنعتی در راستای افزایش رفاه اجتماعی، آن است که در چارچوب تحولات اقتصاد جهانی، رشد پایین اقتصاد ایران، تبدیل به رشد شتابان اقتصادی شود. بر این اساس باید درآمد سرانه در یک افق ۲۰ ساله، ۳ برابر شود و به ۲۰ هزار دلار براساس برابری قدرت خرید در سال ۱۴۰۰ برسد تا معادل رفاه شهروندان کره جنوبی در زمان فعلی شود. برای تحقق این مقدار رشد درآمد سرانه، رشد تولید ناخالص داخلی در ۲ دهه ۸۰ و ۹۰ باید به ۷/۹ و ۷/۱ درصد برسد. برای این منظور با فرض روند طبیعی رشد بخش های دیگر اقتصاد و مفروضات قیمت نفت، رشد ارزش افزوده بخش صنعت در ۲ دهه ۸۰ و ۹۰ باید به ترتیب ۱۰ و ۹/۸ درصد باشد. همچنین سهم صنعت از کل اقتصاد از ۱۶ درصد در سال ۸۰ باید به ۲۵ درصد در سال ۱۴۰۰ افزایش یابد. توسعه صنعتی، فرآیند رشد ارزش افزوده صنعتی کشور از طریق توسعه مجموعه فعالیت های بنگاه های فعال موجود و ایجاد بنگاه های جدید است که با مطالعه مواد موفق جهانی عمدتاً به وسیله بخش خصوصی انجام می پذیرد. استراتژی صنعتی مبتنی بر آن چیزی است که دولت می تواند آن را انجام دهد. بنابراین نقش های محدودکننده فعالیت های دولت مورد شناسایی و بررسی قرار گیرند و صرفاً در چارچوب همان نقش ها و ابزارهای موجود در دست دولت، به تدوین اهداف و برنامه ها پرداخته شود. از سوی هیچ نظام برنامه ریزی از چنان قدرت و توانمندی برخوردار نیست که بتواند حجم وسیعی از ذخایر اطلاعاتی را در خود جای داده و یا قدرت تحلیل بسیار گسترده ای داشته باشد که بتواند مقدار و انواع مقادیر بهینه داده های ورودی تولید توسط اکثر بنگاه های صنعتی و تجاری را تخمین زده و مشخص سازد. در این راستا باید در تدوین استراتژی صنعتی به تجربیات جهانی توسعه کشورها در چند دهه اخیر توجه کرده و آنها را مدنظر قرار دهیم.

۳ گزینه پیش روی صنعت

توسعه صنعتی در جهان امروز از طریق مشارکت در فرآیند جهانی شدن اقتصاد ممکن می شود. در این راستا ۳ گزینه پیش روی صنعت کشور است. نخست آنکه صنعت کشور باید در بعد بیرونی به خود کفایی و در بعد داخلی مبارزه با انباشت سرمایه که منجر به صنعت زدایی می شود، برسد. مورد دیگر آنکه باید جایگزینی واردات یا حمایت از تولیدکننده داخلی در برابر تولیدکننده خارجی مد نظر قرار گیرد. همچنین باید اشتغال که گزینه شکل گیری بازار فروشندگی به جای خریدار و عدم تشکیل مقیاس اقتصادی، توزیع نابرابر درآمد و تورم های سنگین است، در دستور کار این استراتژی قرار گیرد.

همچنین ایران باید به موقعیت تعریف شده ای در اقتصاد جهانی از طریق همسازي با نظام اقتصاد جهانی و اتصال به شبکه جهانی تولید از یکسو و بازار مصرف جهانی از سوی دیگر که گزینه رشد مستمر درآمد سرانه است

از پلمب سرزمین عجایب تا سفر به سرزمین علایق

سازمان ملی استاندارد وظیفه نظارت، کنترل و بررسی کیفیت کالاها تولیدی صادراتی و حتی نظارت بر خدمات را برعهده دارد؛ قلمرویی که آنقدر گسترده شده که هر روز در گوشه های از آن عده های تخطی کرده و از کمبود نظارت ها سوء استفاده کنند. سازمان ملی استاندارد آنقدر به این در و آن در زد مستقل فعالیت کند تا شاید بتواند نظارت دقیق تر و بدون ملاحظه ای به تولیدات صنعتی، کالاهای وارداتی و خدماتی داشته باشد اما به راستی بعد از استقلال چقدر توانست موفق عمل کند؟

برای مثال در بحث نصب ترمز ABS، ایربگ و حتی رعایت استانداردهای ۵۱ گانه خودرو، چندین بار با مصوبه دولت، توافق با خودروسازان و برخی

ملاحظات دیگر مصوبات و ابلاغیه های خود را نادیده گرفت یا تمديد کرد. سازمان ملی استاندارد ایران هر سال به فهرست استانداردهای اجباری خود می افزاید که البته کار خوبی است و در صورت اجرای کامل آن قابل تحسین است اما به راستی با همان تعداد بازرس ناظر چطور می توان بار سنگین شده را برداشت؟! برای مثال ظروف یکبار مصرف که مردم در آن غذا می خوردند و نوشیدنی می نوشند گاهی بدون نشان استاندارد با مقادیر زیادی به فروش می رسند. کالایی که مستقیماً با سلامت مردم در ارتباط است و مصرف آن به دلیل جشن ها، عزاداری ها و مراسم های مختلف مذهبی در کشورمان بسیار بالا و قابل ملاحظه است.

نگاه روز

تکمیل پروژه ها همراهی دولت را می طلبد

علاء میرمحمد صادقی

عضو هیات رییسه اتاق بازرگانی ایران

دولت برای تکمیل طرح ها و پروژه های نیمه تمام خود به بخش خصوصی روی آورده که اقدام نیکویی است. وقتی دولت توان تکمیل این پروژه ها را ندارد می تواند برای اتمام آنها بخش خصوصی را هدف قرار دهد. بخش خصوصی از نظر مدیریت ممکن است قدرت اتمام این پروژه ها را داشته باشد مشروط بر اینکه دولت نیز در این راستا همراهی کند، نه اینکه طرح ها واگذار شود اما سازمان های مختلف دولتی کارشکنی کنند و مانع پیشرفت آنها شوند. عملکرد بخش خصوصی با همیاری دولت بهتر خواهد بود و زودتر به بهره برداری خواهد رسید. علاوه بر حمایت های دولتی باید شرایط واگذاری مساعد و مناسب نیز باشد تا بخش خصوصی بتواند وارد این عرصه گردد. اگر قرار است این پروژه ها به بخش خصوصی فروخته شود، قیمت ها نباید آنقدر سنگین باشد که از توان بخش خصوصی خارج باشد و به بخش خصوصی اجحاف شود، بلکه باید امکانات مناسبی در اختیار بخش خصوصی قرار گیرد تا این بخش موفق به انجام این کار گردد. این روزها بخش خصوصی اشتیاقی به فعالیت دارد و در حال حاضر به دلیل مشکلات متعددی که دستگاه های دولتی ایجاد می کنند یا رکود موجود در بازار از سرمایه گذاری مأیوس است. در یکسال اخیر اشتیاق برای سرمایه گذاری بسیار محدود و اندک شده است و بخش خصوصی اگر سرمایه ای دارد ترجیح می دهد به بانکها بسپارد و سود مناسبی هم دریافت کند اما خود را درگیر مشکلات موجود بر سر راه سرمایه گذاری و تولید نکند. باید کاری کرد که این مشکلات موجود برای سرمایه گذاری برطرف شده و بخش خصوصی فعالیت در بخش تولید، صادرات و بازرگانی را ارجح بداند. مهم ترین مشکلی که در حال حاضر بر سر راه بخش خصوصی قرار دارد، رکود است. هرچند که دولت به دنبال رفع این مشکل بوده، همچنین در این راستا بسته های با هدف خروج از رکود تهیه و آماده کرده اما با وجود پیش بینی موارد متعددی که برای این مقصود مناسب خواهد بود، انتقاداتی نیز به آن وارد بوده که اتاق بازرگانی این نواقص را گوشزد کرده است. از نواقص در این بسته می توان به فقدان توجه کافی به بخش صادرات اشاره کرد. ما معتقدیم که صادرات باید بیمه شود تا نگرانی از باب نوسانات ارزی وجود نداشته باشد. زمانی که صادرکننده بیمه شد، همان بیمه نامه به عنوان وثیقه مورد پذیرش واقع شود و نقدینگی مورد نیاز را در اختیار صادرکننده بگذارد تا بتواند کالاهای خود را برای صادرات آماده کند.

روی خط خبر

صمت - مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران با بیان اینکه توسعه صنایع کوچک در کشور با سرمایه کم، اشتغال بیشتری را تولید می کند، گفت: کمبود نقدینگی و واردات بی رویه کالا صنایع کوچک را در کشور با مشکل مواجه کرده است. سعید محمدعلی سعید ابریشمی با بیان اینکه صنایع بزرگ و کوچک ۲ موضوع در این مدل هستند که به آنها نگاه ویژه می شود، اظهار کرد: صنایع بزرگ صنایعی هستند که در جاهای خاصی از کشور اشتغال ایجاد کرده اند. با توسعه صنایع کوچک با سرمایه گذاری کمتر می توان اشتغال بیشتری فراهم ساخت. وی با اشاره به اینکه ۴۲ درصد اشتغال در کشور متعلق به صنایع کوچک است، بیان کرد: ۲۴ درصد سرمایه گذاری نیز به حوزه صنایع کوچک مربوط می شود و باید صنایع کوچک را در فضای کوچک مربوط داشت. واحدها و صنایع کوچکی که به همت بخش خصوصی ایجاد می شوند نیازهای زیادی دارند و با مشکلات مالی و کمبود یا نبود سرمایه در گردش روبه رو هستند. سعید ابریشمی از نمایندگان مجلس خواست تا توجه ویژه ای به این بخش داشته باشند و افزود: لایحه ای به تازگی در راستای حمایت از صنایع کوچک و تولیدکنندگان به مجلس تقدیم شده که امیدواریم نمایندگان آن را به تصویب برسانند.

ایرنا - سازمان ملی بهره وری ایران از افت شدید بهره وری انرژی بخش صنعت در سال های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ با وجود رشد مثبت آن در سال های ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۶ خبر داد. معاونت پایش، نظارت و ارزیابی این سازمان که با استفاده از آمارهای مرکز آمار ایران به بررسی وضعیت بهره وری انرژی در بخش صنعت پرداخته، اعلام کرد: از سال ۱۳۸۷ بهره وری انرژی در این بخش دچار نرخ رشد منفی شده، به گونه ای که میزان بهره وری انرژی بخش صنعت در سال های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ افت شدیدی را تجربه کرده است. این گزارش با استفاده از نتایج آمارگیری از «کارگاه های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر» در سال های ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۰ بر حسب نوع فعالیت و براساس طبقه بندی کدهای ۲ رقمی ISIC و همچنین به تفکیک استان که از سوی مرکز آمار کشور درباره مقدار مصرف انرژی و ارزش استاندارد فعالیت اقتصادی منتشر شده، استخراج شده است.

تعارف برای لوکس سوارها
معنا ندارد
 فرهاد پهنیا
 عضو هیات مدیره انجمن سازندگان قطعات و مجموعه های خودرو

در بحث مصرف خودروهای وارداتی خریداران به ۲ بخش تقسیم می شوند؛ در ابتدا خریداران خودروهای در کلاس های معمولی از قبیل خودروهای کره ای، ژاپنی یا چینی که مصرف کننده بیشتر بر قیمت مناسب آن تاکید دارند تا هم از خودرویی لوکس استفاده کند و هم در بحث قیمت کمترین مبلغ را بپردازد که لوکس بودن و برند بودن آن در مرحله بعدی قرار می گیرد. اما بخش دیگر مربوط به مصرف کنندگانی است که در عین اینکه تعداد آنها محدود است اما برای خرید خودروی مورد نظر خود به هیچ وجه محدودیتی در خصوص قیمت ندارند. مناسبانه در حال حاضر آرزوی خرید خودروهای لوکس و گران قیمت صرف می شود، همچون پورشه، بنتلی یا امثال این خودروها در حالی که می شود با این میزان ارز دهها خودروی دیگر با کلاس پایین تر وارد کرد. از سویی باید توجه داشت خریداری که به سراغ خودروهای گران قیمت می رود، توجه به تعرفه ۴۰ یا ۵۰ درصدی آن نمی کند، زیرا از توانایی بالایی برای خرید خودرو بر خوردار است و هزینه آن را نیز پرداخت می کند. در این حالت تنها می توان از ورود خودروهایی با حجم موتور بالای ۲ هزار سی سی جلوگیری کرد. اما آنچه باید مورد توجه قرار گیرد این است که جذابیت خودروهای وارداتی برای سرمایه گذاران این بخش بسیار بالا بوده است. وارد کننده خودرو زمانی که نسبت به واردات خودرو می کند هزینه شماره گذاری، هزینه بیمه شخص ثالث، هزینه مالی یا بهره بانکی ۲۷ درصدی تولید را پرداخت نمی کند. از سوی دیگر ارزش افزوده پرداخت نمی کند و تنها ملزم به پرداخت ۳۰ درصد عوارض گمرکی است. وقتی این هزینه ها از یک خودرو وارداتی کسر می شود نسبت به یک خودرو ساخت داخل در حدود ۲۰ درصد تا ۴۳ درصد مزیت قیمتی دارد. این در حالی است که در بحث رقابت، تولید کنندگان ایرانی تا ۴۰ درصد از خودروهای وارداتی عقب هستند، در این شرایط بحث کاهش یا صفر کردن تعرفه از سوی برخی مسئولان و شورایی رقابت نیز مطرح است که باز هم همسو با واردات بی رویه خودرو می باشد. از بحث رقابت میان خودروهای ساخت داخل و وارداتی ها باید زمانی مطرح شود که خودروهای ساخت داخل و خارجی ها در یک کلاس قرار گیرند که عملاً این موضوع نادیده گرفته شده است. در این خصوص می توانیم هزینه های ارزی که به بحث واردات خودرو اختصاص می دهیم به بحث واردات تجهیزات ساخت خودرو اختصاص دهیم تا بتوانیم سال ها خودرو تولید کنیم. در هیچ جای دنیا بازار را در اختیار خودروهای وارداتی قرار نمی دهند، بنابراین اگر فکر کنیم با واردات محصولات خودروسازان بازاری رقابتی به وجود خواهیم آورد سخت در اشتباه هستیم. در این خصوص وزارت صنعت، معدن و تجارت باید در راستای افزایش کیفیت خودروهای ساخت داخل ابزارهایی را در اختیار خودروسازان قرار دهد تا در سایه ارتقای کیفیت خودروساز داخلی، محصولات آنها توان رقابت با خارجی ها را داشته باشد.

بین الملل

تهدید جدی برای خودروسازی

ایسنا - مدیرعامل فورد موتور، قفل شدن ترافیک جهانی را که حاصل مهاجرت گسترده به شهرهاست، تهدید جدی برای خودروسازی سنتی عنوان کرد. بیل فورد، نتیجه هنری فورد گفت: در گذشته بیشتر مردم بیش از ۲۵ مایل از محل زندگی خود دور نمی شدند و می توانستند محل کار، زندگی و تفریح شان را انتخاب کنند اما این مدل جابه جایی در معرض تهدید جدی قرار دارد. طبق گزارش موسسه پرایس واتر هاوس کوپرز، طی یک دهه آینده با مهاجرت یک میلیارد نفر به شهرها، سکونت ۲۵ تا ۵۰ درصد افزایش خواهد داشت و در مدت ۲۵ سال آینده ۹ میلیارد نفر ساکن شهرها خواهند بود که بیش از کل جمعیت کنونی زمین است. اگر همه این افراد بخواهند خودروی شخصی داشته باشند در این صورت عبور و مرور قفل شده و مسیر غذا، آب و داروسازی در شهرها مسدود می شود.

بازار	
قیمت برخی خودروهای داخلی	
بیو GLX ۲۰۰۰ تورو ۱۲.۴ لیتر، موتور جدید	۲۹ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان
بیو وایس سال بیو ۴ لیتر، موتور جدید	۳۷ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان
بیو ۲۰۰۰ تیپ ۴	۳۶ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان
بیو ۲۰۰۰ صندوقدار	۳۶ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان
رانا LX	۳۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان
تندر ال ۹۰۰ ایران خودرو	۳۸ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان
سایا ۱۳۳ SE	۱۹ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان
سایا SE ۱۱۱	۲۰ میلیون تومان
تینا SX بیورو ۴	۲۴ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان
لیگان X6	۶۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان
مردا ۲ تیپ ۴ صندوقدار	۲۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان
قیمت برخی خودروهای خارجی	
هیوندای i۲۰ ۲۰۱۵	۸۸ میلیون تومان
هیوندای سوناتا ۲۰۱۴ دوبرنگ	۱۴۶ میلیون تومان
کیا سورن نیج فول	۱۲۶ میلیون تومان
بنگلکو	۶۹ میلیون تومان

تعارف بالای واردات خودرو قیمت آن را کاهش نداد

سودهای میلیاردی با قیمت های سلیقه ای

گروه صنعت: از سال ۸۳ تردد خودروهای وارداتی در کشور با آزادسازی واردات خودرو آغاز شد اما در چند سال گذشته تردد این خودروها در کشور افزایش چشمگیری یافته است. این در حالی است که خودروهای وارداتی به کشور با تعرفه بالا وارد می شوند و با قیمتی چند برابر قیمت واقعی به دست مصرف کننده داخلی می رسند. در این بین تنها سود در جیب واردکنندگان خودرو می رود، چراکه با واردات خودرو و سپس احتساب سود، برخی خودروها را با چند برابر قیمت واقعی به فروش می رسانند. حال باید دید اگر تعرفه واردات خودرو در جهت حمایت از تولید داخل وضع شده پس چرا با وجود تعرفه بالای واردات خودرو و پرداخت حقوق و عوارض گمرکی همچنان واردات خودرو هر روز افزایش می یابد؟ آیا سود واردات خودرو آنقدر زیاد است که همچنان واردکنندگان علاقه مند به انجام آن هستند؟ نکته قابل توجه این است که خودروهای وارداتی با توجه به تعرفه ای که برای واردات آنها در نظر گرفته می شود قیمت گذاری می شوند، اما بعضی واردکنندگان این خودروها به دلیل متفاوت بودن آپشن های خودرو روی قیمت آن مانور داده و خودروها را بیش از آنچه که قیمت واقعی آنهاست به فروش می رسانند. دیگر آنکه شورای رقابت با وجود قیمت گذاری خودروهای داخلی هنوز به بحث قیمت گذاری خودروهای وارداتی ورود نکرده است که این خود موجب شده واردکنندگان سلیقه ای قیمت خودروها را تعیین کنند. آن هم در شرایطی که معتقدند خریداران خودروهای لوکس با توجه به قدرت خرید بالایی که دارند، توان خرید هر خودرویی را با هر قیمتی دارند.

واردات خودروهای با حجم موتور ۲۵۰۰ سی سی ممنوع شد

محمدباقر نوبخت، سخنگوی دولت از ممنوعیت واردات خودروهای با حجم موتور ۲۵۰۰ سی سی با تصویب دولت خبر داد و گفت: پیش از این نیز ممنوعیت واردات این خودروها وجود داشت اما واردکنندگان این خودروها را متروکه می کردند و سپس طبق ضوابط که این متروکه ها امکان فروش دارند به فروش می رسانند. اما در مصوبه دولت این راه بسته شد و براین اساس نه تنها واردات این خودروها ممنوع است، بلکه اگر متروکه هم شوند باید مرجوع شوند و تحت هیچ شرایطی نمی توانند وارد کشور شوند.

وی با بیان اینکه مجوزهای خاصی که در این زمینه وجود داشت نیز به هیچ وجه مورد تایید هیات وزیران قرار نگرفت، تصریح کرد: اگر قرار است به برخی قهرمانان و کسانی که در جزایر ایرانی ساکن هستند کمکی کنیم، لزومی ندارد این کمک ها دادن مجوز واردات خودرو باشد چراکه آنها نیز این مجوز را واسپاری و به فروش می رسانند.

سخنگوی دولت با بیان اینکه ما نسبت به تردد خودروهای گران قیمت و غیرمعترافی که در جامعه وجود دارد، معترض هستیم، افزود: این خودروها با بافت فرهنگی کشور نیز نام سازگار است و در جلسه هیات وزیران واردات آنها ممنوع شد که به نوعی تاسی از بیانات مقام معظم رهبری در این زمینه محسوب می شود، حتی این ممنوعیت برای مناطق آزاد نیز که اگر قرار است به صورت عبور موقت باشد، حتماً باید مقررات گمرکی برای آنها جاری شود و واردات این خودروها از مناطق آزاد به داخل کشور ممنوع اعلام شد.

رقم ناچیز واردات در برابر تولید داخل

در مقایسه واردات خودرو با تولید خودرو در کشور این امر مشهود است که واردات خودرو در برابر تولید داخل در ۵ ماهه نخست سال جاری ناچیز است. اما رییس سازمان توسعه و تجارت ایران با اشاره به میزان تولید خودرو داخلی در کشور گفت: در ۵ ماهه سال جاری بیش از ۴۱۰ هزار خودرو در کشور تولید شده است. ولی الله اخمی راد افزود: مقایسه آمار واردات خودرو در برابر تولید داخلی نشان می دهد که واردات تهدیدی برای تولید داخل نیست و حتی می تواند موجب ایجاد فضای رقابتی و بهبود کیفیت خودرو داخلی و همچنین موجب تنظیم قیمت شود. نباید فراموش کرد که میزان سرمایه و ارز بالایی که در این چرخه واسطه گری و دلالی در سایه افزایش واردات خودرو از اقتصاد کشور خارج می شود، هیچ تأثیری بر صنعت خودرو نمی گذارد؛ جز سودهای میلیاردی برای واردکنندگان که نسبت تعداد آنها به نسبت تولیدکنندگان خودرو ۷ برابر است، هیچ سودی برای صنعت خودرو ندارد.

تولید ۶۵ هزار خودرو در یک ماه

در مرداد سال جاری تولید خودروهای سواری با رشدی معادل ۸/۷۰ درصدی نسبت به مرداد سال گذشته مواجه شده و به ۶۵ هزار و ۴۷۸ دستگاه رسیده است. اما تنها در مرداد ۹ هزار و ۸۵۲ خودرو به ارزش ۱۸۱ میلیون و ۴۵۳ هزار و ۴۶۲ دلار به کشور وارد شد. این میزان واردات از نظر تعداد ۱۲۶ درصد و از نظر ارزش ۱۰۹،۳۹ درصد افزایش را نشان می دهد. همچنین در ۵ ماهه نخست سال جاری ۴۳ هزار و ۹۸۶ خودرو به ارزش ۸۶۵ میلیون و ۱۵۹ هزار و ۷۶۲ دلار به کشور وارد شد. این میزان واردات از نظر تعداد ۱۵۷ درصد و از نظر ارزش ۱۴۳،۰۷ درصد افزایش را نشان می دهد. رقم واردات ۴۳ هزار خودرو در ۵ ماهه نخست سال در برابر تولید ۴۱۰ هزار خودرو در مدت یادشده در کشور کاملاً ناچیز است.

تعرفه ۵۵ تا ۵۵ درصدی واردات خودرو

سیدعباس حسینی مدیرکل دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه و تجارت گفت: تعرفه واردات خودروهای سواری در سال ۹۲ به میزان ۴۰ درصد تعیین شده است.

مشاور خودرویی وزیر صنعت، معدن و تجارت:

به دنبال رفع انحصار خودرو هستیم

مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور خودرو از بازنگری و اصلاح استراتژی صنعت خودرو و خیرداد و گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت به دنبال رفع انحصار از خودروی واردات و فعالیت داخلی در قیمت گذاری نداریم؛ چراکه قانون این اجازه را نمی دهد و قیمت میان شورای رقابت و خودروسازان تعیین می شود. بیوک علیمردالو اظهار کرد: وزارت صنعت، معدن و تجارت در سیاست گذاری خودرو، بر اساس منطق مشخصی پیش می رود و منافع مصرف کننده و تولید کننده را به صورت هم زمان می بیند؛ اما باید به این نکته توجه داشت که نمی توان به زور کارخانه های خودروسازی را مجبور به تولید با ضرر کرد؛ اما می توان کارخانه را مجبور کرد که قیمت را کاهش داده و تیراژ را بالا ببرد.

مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: هزینه های تولید خودرو در ایران می تواند کاهش یابد که بر این اساس باید بر روی بحث های تغییر فرآیند تولید کار کرد تا هزینه ها کاهش یابد؛ ضمن اینکه می توان پرسنل را کاهش داد تا هزینه ها کاهش یابد، ولی واقعیت هایی در این میان وجود دارد. زمانی صنعت خودرو نزدیک به ۲ میلیون دستگاه تولید داشته و به منظور

نادرست در گذشته، به مراتب از تولید داخلی برای سرمایه گذار جذابیت بیشتری به وجود آورد. به طور مثال سرمایه و اقتصاد را می توان به گوی و چاله تشبیه کرد که گوی از هر جا که رها شود با شیب ناگهزیر به سمت چاله حرکت خواهد کرد. سرمایه هم به سمتی خواهد رفت که بازگشت سرمایه بیشتری داشته باشد.

آرش محبی نژاد در ادامه افزود: کمتر از ۴ سال پیش تعرفه واردات خودرو ۹۰ درصد و تعرفه موثر بود. به دلیل آنکه اختلافی بین ارز مبادله ای و آنچه در بازار برای واردات بود وجود نداشت. اما تعرفه در بدترین شرایط صنعت خودرو که وارد بحران جدیدی شده بود، به صورت یکباره ۵۰ درصد کاهش پیدا کرد و به ۴۰ درصد رسید که این تعرفه واردات خودرو موثر نبوده است. چیزی که مبنای محاسبه آن ارز مبادله ای است و قیمت خودرو در بازار آزاد به قیمت ارز آزاد فروخته می شود که اگر حساب شود تعرفه موثر حدود ۳۰ درصد است. در حال حاضر ۲۰۰۰ واردکننده خودرو در کشور وجود دارد و این در حالی است که تعداد تولیدکنندگان خودرو سواری به کمتر از ۱۵ خودروسازی می رسد که به جز دو خودروساز بزرگ، عمدتاً تیراژ تولید بالایی ندارند.

چطور می توان گفت چند خودروساز داخلی با واردکنندگان خودرو رقابت خواهند کرد آن هم در شرایطی که واردات خودرو از سود بالایی برخوردار است؟ این روزها با توجه به سیاست های اشتباه دولت گذشته، سرمایه گذار توان مالی خود را به جای تزیین به تولید در بحث واردات و کسب سودهای کلان، به کار بست. اگرچه می توان توسعه تجار را در سایه مبادلات و صادرات و واردات با کشورهای دیگر گسترش داد اما این بدان معنا نیست که می توان از بحث تولید داخلی و ملی غافل شد. رقابت زمانی در بین چند کالای افزایش می یابد که کالاها از شاخص هایی متعارف و هم قد و اندازه و یکدیگر تبعیت کنند. باید به این نکته توجه داشت که خودروهای لوکس وارداتی هیچ یک در کلاس داخلی ها نبوده و این امر هیچ گونه رقابتی را در میان داخلی ها و خارجی ها به وجود نخواهد آورد.

روی خط خبر

ایسنا - سند اهداف و سیاست های صنعت خودرو در افق ۱۴۰۴، هر ساله مورد بازنگری قرار می گیرد. سند اهداف و سیاست های صنعت خودرو در افق ایران ۱۴۰۴، چند سال پیش با هدف تعیین سیاست های کلان صنعت خودروی کشور تهیه و تدوین شد. براساس موارد پیش بینی شده در این سند هر ۵ سال یک بار موارد مطرح در این سند باید مورد بازنگری قرار گرفته و با وضعیت روز کشور تطبیق داده شود.

صنعت - چهاردهمین نمایشگاه بین المللی خودروی ایران از تاریخ ۱۱ الی ۱۵ شهریورماه ۱۳۹۲ در محل دائمی شرکت نمایشگاه بین المللی مشهد برگزار شد که با استقبال گسترده ای از جانب فعالان و متخصصان این صنعت همچنین عموم مردم مواجه بود. به گزارش ستاد برگزاری چهاردهمین نمایشگاه خودرو ایران این نمایشگاه شاهد حضور شرکت های برتر تولیدکننده و واردکننده خودرو همچنین تولیدکنندگان و واردکنندگان قطعات و صنایع وابسته بود که در ۵ روز برگزاری این نمایشگاه ۱۲۰ هزار نفر از بزرگترین نمایشگاه خودرو ایران بازدید کردند.

ایسنا - براساس جدیدترین آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت، تولید انواع وانت در مرداد امسال با رشد ۲۹/۲ درصدی از ۲۶۷۵ دستگاه در مرداد ۱۳۹۲ به ۹۹۱۵ دستگاه افزایش یافته است. در این مدت تولید انواع وانت در گروه صنعتی ایران خودرو با رشد ۴۱/۹ درصدی از ۴۲۳۵ دستگاه به ۶۰۰۹ دستگاه افزایش یافته است. تولید وانت در شرکت زامیاد با کاهش ۴۲/۶ درصدی، از ۲۷۷۸ دستگاه به ۱۵۶۶ دستگاه کاهش یافته است.

وی افزود: البته برای برخی خودروها این تعرفه واردات تا ۵۵ درصد هم می رسد. اما نکته ای که قابل تامل است این است که چرا با وجود تعرفه نسبتاً بالا و افزایش تولید داخل در حالی که به طور منطقی واردات خودرو باید کاهش یابد اما شاهد افزایش ۱۵۷ درصدی تعداد واردات خودرو هستیم؟ عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در این باره گفت: دولت باید در بودجه سال آینده پیشنهاد خود را مبنی بر افزایش تعرفه واردات خودرو لحاظ کند، چراکه امروز نرخ تعرفه تعیین کننده میزان واردات خودرو به کشور است. بهروز نعمتی افزود: کاهش تعرفه خودرو از ۹۰ به ۴۰ درصد موجب افزایش واردات خودرو به کشور شده است که به نظر می رسد با توجه به برنامه ۵ ساله دولت و ادامه روند کاهش تعرفه، در آینده شاهد افزایش واردات خودرو بیش از ارقام کنونی خواهیم بود. وی مهم ترین عامل واردات را کاهش تعرفه ذکر کرد و تصریح کرد: برای جلوگیری از واردات باید تعرفه خودرو افزایش یابد. وی تاکید کرد: با افزایش تعرفه واردات، طبعاً افرادی که خواهان استفاده از خودروهای لوکس هستند باید هزینه و تعرفه آن را هم پرداخت کنند.

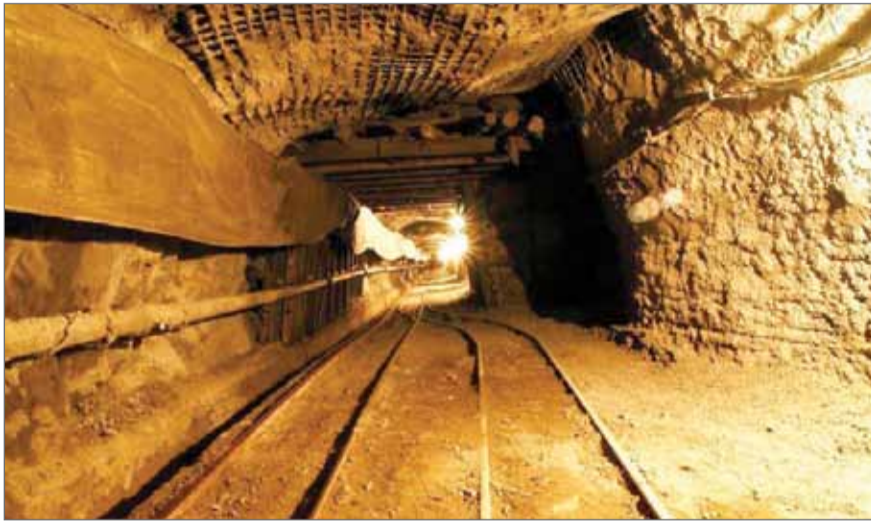
روی خط خبر

که هیچ گونه فایده ای برای تولید و مصرف کننده نداشت و بنابراین تعهدی که در آن عمل نباشد، اخذ نمی کنیم. وی اظهار کرد: ما قسم نامه سمبلیک راقبول نداریم و معتقدیم که باید برنامه برای افزایش تولید داشته باشیم؛ ضمن اینکه هم اکنون در حال تمرکز و اصلاح استراتژی توسعه صنعت خودرو هستیم که شاخصه مهم آن، توسعه صادرات و بالا بردن تیراژ تولید است؛ به این معنا که در نهایت بتوان با مجموعه سیاست گذاری ها، کیفیت خودرو را افزایش داد و رضایت مشتریان را به دنبال داشته باشیم. به گفته علیمردالو، خودروسازان به صورت آنلاین پایش می شوند و در جلسات هر ۲ هفته یکبار که در شورای سیاست گذاری خودرو با وزیر صنعت، معدن و تجارت داریم، گزارشاتی ارائه می دهیم.

مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت در پاسخ به این سوال که وزیر صنعت، معدن و تجارت، هنوز کیفیت تغییری نکرده، تاکید کرد: کیفیت را نباید به شکلی دید که امروز بگوییم کیفیت بالا رفته یا پایین آمده، بلکه کیفیت یک سفر است و یک مقصد نیست و بنابراین برای رسیدن به آن زمان لازم است.

گزارش صمت از چالش‌های پیش‌روی معادن در اجرای اصل ۴۴

واگذاری بر مبنای برداشت محصول

گروه معدن، وزارت صنعت، معدن و تجارت ملاک‌های همچون صلاحیت فنی و سرمایه‌ای را برای ورود بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در معادن در نظر گرفته است، موضوعی که منجر به ساختارمند شدن فعالیت‌های معدنی می‌شود. در این زمینه برخی کارشناسان معتقدند؛ هنوز ایران قادر به اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ نیست، چراکه سیاست اقتصادی ایران دولتی است و تمایلی به خصوصی‌سازی ندارد، از سوی دیگر بخش خصوصی به دلیل ضعف دولت در کنترل و نظارت بر عملکرد بخش خصوصی مدیریت بر معادن و تصدی‌گری در این بخش را هنوز فرا نگرفته است. البته در این میان برخی از کارشناسان نیز معتقدند؛ نحوه واگذاری معادن باید مبتنی بر میزان برداشت مواد معدنی انجام شود، چراکه پیش‌بینی دقیق ذخایر معدنی ممکن نیست و این مسئله منجر به ضرر یکی از طرفین یعنی دولت به‌عنوان مالک معادن یا بخش خصوصی به‌عنوان سرمایه‌گذار خواهد شد.

اصل ۴۴ قانون اساسی که بر روند خصوصی‌سازی تاکید دارد، بستر ساز پویایی در اقتصاد ایران به‌ویژه در شرایط رکود محسوب می‌شود، البته در اوایل دهه ۷۰ میلادی قانونی مشابه اصل ۴۴ در کشورهای اروپایی مطرح شد که بر اساس تصدی‌گری بخش خصوصی با تکیه بر استعدادهای موجود بنا شده بود.

اجرای نادرست آیین‌نامه‌ها چالش اجرای اصل ۴۴ در معادن

یک اقتصاددان در رابطه با چالش‌های اجرای اصل ۴۴ در واگذاری معادن به صمت می‌گوید: مهم‌ترین چالش اجرای اصل ۴۴ دولتی بودن اقتصاد کشور است. از سوی دیگر، سیاست‌های

کلی نظام اقتصادی ایران در اصل ۴۴ در ۴ بند واگذاری‌ها را طبقه‌بندی کرده، با این حال پس از ابلاغ سیاست‌های کلی بحث خصوصی‌سازی نه‌تنها از روند مثبتی برخوردار نشد، بلکه از اهداف اصلی خود نیز منحرف گردید. از این رو معادن به دلیل ویژگی‌های فنی و نیاز به سرمایه‌گذاری قابل توجه در راستای استخراج و فرآوری بخش خصوصی نتوانسته نقش پررنگی ایفا کند. محمود جام‌ساز با بیان اینکه این محدودیت بخش خصوصی به محدودیت اعتبارات بانکی برمی‌گردد، افزود: بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در معادن بر اساس اصل ۴۴ نیازمند حمایت بانکی از طریق تسهیلات است، زیرا یک سرمایه‌گذار در بخش معدن تنها از حق بهره‌برداری (طبق قانون معادن تا سقف ۲۵ سال) برخوردار است، از این‌رو باید شرایط اکتشاف و استخراج در این محدوده‌ها تسهیل گردد، گرچه نظام بانکی ایران به دلیل ۱۵۰ هزار میلیارد تومان اعتبارات معوق با موانعی روبرو است. از

سوی دیگر در ایران تنها ۸ درصد از محدوده‌ها مورد اکتشاف قرار گرفته زیرا بودجه ایران برای این بخش تنها ۵۰۰ میلیون دلار است و در مقابل کشورهای همچون کانادا بیش از ۲۰ برابر این رقم را سالانه به اکتشاف محدوده‌های معدنی اختصاص می‌دهند. او همچنین با نگاهی به اهمیت ورود شرکت‌های بزرگ بین‌المللی به اکتشاف و استخراج ادامه داد: در کشورهای خارجی که دارای منابع طبیعی و ذخایر معدنی هستند، زمینه حضور سرمایه‌گذاران بزرگ خارجی برای اخذ پروانه اکتشاف و بهره‌برداری فراهم شده است. کشور غنا دارای معادن سرشاری از طلا و الماس است. دولت این کشور سرمایه‌گذاران خارجی را برای ورود به هر دو بخش اکتشاف و استخراج تشویق کرده است، به گونه‌ای که شرکت‌های چینی در معادن این کشور به‌طور وسیعی در دو بخش شناسایی و بهره‌برداری فعال هستند. بنابراین برای تحقق اصل ۴۴ در معادن نیازمند تغییرات بنیادی در اقتصاد و کاهش ریسک‌های اقتصادی هستیم تا با ارتقای امنیت سرمایه‌گذاری شاهد رونق معادن باشیم.

شناسایی توانمندی‌های بخش خصوصی

یک استاد معدن در رابطه با چگونگی مرتفع کردن موانع خصوصی‌سازی در معادن به صمت می‌گوید: برای بررسی چالش اجرای این قانون در معادن ابتدا باید توانمندی بخش خصوصی را ببینیم. در واقع اقتصاد دولتی ما هنوز نتوانسته به بخش خصوصی اعتماد کند و این موضوع منجر شده شرکت‌های خصوصی بزرگی در بخش معدن به وجود نیاید. جهانگیر بدالهایی فارسی با بیان اینکه

مجلس با بررسی روند فعالیت معادن واگذار شده به این نتیجه دست یافته است که محدوده‌های واگذار شده نه‌تنها افزایش تولید نداشته‌اند، بلکه میزان برداشت آنها نیز کاهش یافته است. این مسئله قرار است از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس به‌طور دقیق بررسی گردد و دلایل آن ارائه شود. عزیز اکبریان با بیان اینکه نوع واگذاری معادن باید بر اساس برداشت مواد معدنی صورت گیرد، افزود: روند واگذاری معادن مانند سایر بخش‌ها به این صورت انجام می‌گیرد که ابتدا یک قیمت پایه تعیین و شرکت‌کنندگان در مزایده هر کدام یک قیمت را پیشنهاد می‌کنند و در نهایت به فردی که بیشترین قیمت را پیشنهاد کرده است، اعطا می‌گردد. این روش در معادن اثرگذار نیست زیرا تعیین میزان ذخایر معادن هرچقدر هم کارشناسی انجام شود دقیق نخواهد بود، علاوه بر آن عیار و کیفیت مواد معدنی نیز مهم است. به همین دلیل سرمایه‌گذار ممکن است برداشت شاهد کاهش عیار مواد معدنی در زمان شود یا میزان ذخایر متفاوت از آنچه که در زمان مزایده اعلام شده، باشد. از این‌رو اگر واگذاری بر مبنای درصدی از ارزش میزان برداشت سالانه محصول انجام شود، هیچ‌کدام از طرفین یعنی دولت و بخش خصوصی ضرر نخواهند کرد.

ورود بخش خصوصی در معادن مستلزم بسترسازی است، اضافه کرد: موانع ورود بخش خصوصی باید به‌صورت تدریجی برطرف گردد، به‌طوری‌که بخش خصوصی نیازمند آشنایی با کار معدن و مدیریت امور معدنی است، بنابراین دولت باید برای مدت زمانی بر فعالیت شرکت‌ها نظارت کند تا آنها در این مدت تصدی‌گری را یاد بگیرند از سوی دیگر دولت به ضعف کنترلی خود پی برده و مسیری برای اجرای صحیح اصل ۴۴ فراهم گردد. او با اشاره به اینکه دولت در بخش نظارت ضعیف است، ادامه داد: نبود بخش خصوصی قوی دلیل ضعف نظارتی دولت است زیرا دولت تاکنون به دلیل نبود موقعیت اعمال کنترل نتوانسته است نحوه اجرای این بخش را یاد بگیرد. به همین دلیل تقویت دولت و بخش خصوصی در بلندمدت محقق خواهد شد.

میزان برداشت مینا قرار گیرد

یک عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در گفت و گو با صمت در خصوص موانع اجرای اصل ۴۴ در معادن اظهار کرد: بین معادن و سایر بخش‌ها یک تفاوت وجود دارد و آن بحث انفال بودن محدوده هاست. از سوی دیگر مرکز پژوهش‌های

یادداشت

کوچک‌سازی محدوده‌های معدنی منوط به حمایت دولت است
حامد شایگان
روزنامه‌نگار

نگاه ویژه دولت در لایحه ضد رکود به معادن به‌عنوان یکی از پیشران‌های اقتصادی رونق بخش تولید و عاملی در ایجاد تقاضای مبتنی بر صادرات است از این‌رو کارشناسان به نقش دولت در تسهیل حضور اکتشاف مختلف جامعه در سرمایه‌گذاری معادن تاکید دارند. این موضوع با وجود اینکه در توسعه معادن مثبت و سازنده به نظر می‌رسد اما در عمل با آنچه که شرایط واگذاری محدوده‌ها مبتنی بر تخصص فنی و صلاحیت مالی است مغایرت دارد. چرا که افراد سرمایه‌گذار اگر در اکتشاف و استخراج عمیق در دستیابی به ذخایر پنهان معادن با کمبود منابع مالی روبرو شوند، از تمام ظرفیت‌های معدنی بهره‌مند نخواهند شد. از این‌رو، برخی کارشناسان تقسیم محدوده‌ها به ابعاد کوچک را چاره حضور تمام بخش‌های خصوصی در سرمایه‌گذاری معدنی اعلام کردند. این موضوع نیز گرچه هنوز تنها به عنوان یک گزینه روی میز برای بررسی بیشتر مطرح شد، با این حال به نظر خیلی اثرگذار نیست، زیرا سرمایه‌گذار معدنی در گام نخست با رکود تورمی ناشی از غیر بهره‌ور بودن دوران اکتشاف مواجه خواهد شد، به گونه‌ای که در مراحل اکتشاف، فرد برای کسب اطلاعات از میزان ذخایر و عیار مواد معدنی به حفاری نیازمند است که مستلزم خرید تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی خواهد بود و این در حالی است که تا زمان بهره‌برداری هیچ‌گونه عایدی نخواهد داشت، گرچه این شرایط تورمی پس از آغاز برداشت مواد معدنی به دلیل نرخ بهره‌وری بالای معادن جبران خواهد شد اما سرمایه‌گذار خرد توانایی تحمل هزینه دوره یک‌ساله اکتشاف را نخواهد داشت. از سوی دیگر، کوچک‌سازی محدوده‌ها، سرمایه‌گذاران را با ذخایر کمتر روبرو می‌سازد که در نهایت ممکن است مدت زمان فعالیت معدنی آنها در چند سال پایان یابد و هزینه تجهیزات نرخ بهره‌وری معادن را کاهش دهد. بنابراین اگر بخواهیم سرمایه‌گذاران کوچک را به سوی معادن سوق دهیم، دو راه پیش روی دولت است، نخست اینکه دولت باید مراحل اکتشافی را انجام داده تا علاوه بر کاهش هزینه ورود بخش خصوصی در معادن، ملاک صلاحیت فنی سرمایه‌گذاران نیز اعمال شود، به عبارت دیگر بیشترین تخصص برای سرمایه‌گذار معدنی در زمان اکتشاف نیاز است و سطح استخراج بیشتر به فناوری ماشین‌آلات برمی‌گردد. اما راه دیگر تشکیل شرکت‌های پیمانکاری از سوی دولت است به‌طوری‌که بخشی از نیاز معادن کوچک به تجهیزات و ماشین‌آلات را با هزینه کمتر برآورده کند تا در نهایت نرخ بهره‌وری در معادن افزایش یافته و همچنین ادامه معدنکاری آنها دستخوش کمبود منابع مالی نشود.

داخل پراتنز

معاون اکتشافات معدنی سازمان زمین‌شناسی کشور خبر داد:

۷۷۰ میلیارد دلار ارزش ذخایر معدنی کشور

معاون اکتشافات معدنی سازمان زمین‌شناسی کشور گفت: ارزش ذخایر معدنی کشور بر اساس آخرین ارزیابی‌ها ۷۷۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود. به گزارش ایرنا، بهروز برنا گفت: ۳ درصد از ذخایر معدنی شناخته شده جهان در ایران قرار گرفته است.

وی با اشاره به جایگاه ایران از لحاظ کشف و استخراج ذخایر معدنی نسبت به سایر کشورهای جهان یادآور شد: ایران از لحاظ ذخایر معدنی رتبه نخست خاورمیانه و سوم آسیا را در اختیار داشته و در جهان نیز جزو ۱۰ کشور برتر محسوب شده و ارزش این معادن ۷۷۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود. معاون سازمان زمین‌شناسی کشور ادامه داد: ۲۳ هزار واحد صنعتی در حوزه صنعت و معدن در کشور تاکنون ایجاد شده که از این شمار، ۴ هزار واحد صنعتی بزرگ هستند.

برنا تاکید کرد: با توجه به وجود نیروهای مجرب، جوان و آماده به کار باید با ایجاد صنایع بزرگ اشتغال‌زایی در این حوزه را افزایش داده و از بخش معدن به‌عنوان یک منبع مهم درآمدی و دارای ارزش افزوده استفاده بهینه کنیم.

افزون بر ۷ هزار و ۵۰۰ معدن تاکنون در کشور شناسایی شده که از این مقدار ۳۰ درصد متروکه هستند.

گفتنی است هم‌اکنون ۹۰ هزار نفر در بخش معدن کشور اشتغال دارند و بر اساس برنامه‌ریزی مسئولان وزارت صنعت، معدن و تجارت تولید محصولات معدنی کشور تا پایان برنامه پنجم توسعه (سال ۹۴) به ۵۷۰ میلیون تن خواهد رسید و این در حالی است که ۴۲ درصد صادرات غیرنفتی کشور نیز به بخش معدن و صنایع معدنی اختصاص دارد.

رئیس هیات عامل ایمیدرو خبر داد:

ساخت کارخانه‌های جدید فولادی در نزدیکی دریا

فولاد خودکفا شد و از سویی بحران کمبود آب برای صنعت فولاد را پشت‌سر گذاشت.

وی با بیان اینکه یکی از فعالیت‌های ایمیدرو، حل مشکل کم آبی واحدهای فولادی است، افزود: چنانچه فناوری برخی از واحدهای فولادی قدیمی تغییر کند، این مسئله ما را به سمت کاهش مصرف آب هدایت می‌کند.

کرباسیان در عین حال مدیریت مصارف آب کشاورزی را یکی از راهکارها عنوان کرد و افزود: چنانچه در بخش کشاورزی به میزان ۱۰ درصد مصرف آب بهبود یابد، می‌توان پروژه‌های جدید صنعتی در شهرهای مختلف تعریف کرد.

معاون وزیر و رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران گفت: کارخانه‌های فولاد باید نزدیک دریا ساخته شوند و به همین دلیل در نظر است تا در مناطق نزدیک به خلیج فارس و دریای عمان واحدهای تولید فولاد با ظرفیت ۱۰ میلیون تن احداث شود.

به گزارش صمت، مهدی کرباسیان با بیان اینکه کارخانه‌های فولاد نیاز مبرم به آب دارند، تصریح کرد: برای کمبود آب باید تمهیدات مناسبی اندیشیده شود که یکی از تمهیدات می‌تواند استفاده چندباره از آب در کارخانه‌های فولاد باشد.

وی بر لزوم مکان‌یابی صحیح برای اجرای طرح‌های فولادی تاکید کرد و افزود: ایران خاستگاه و پایگاه توسعه‌های صنعت فولاد است و دولت نسبت به سرنوشت مجموعه‌های فولاد بی تفاوت نیست.

کرباسیان از نهایی شدن طرح جامع فولاد تا پایان شهریور خبرداد و گفت: با ایجاد کارخانه‌های جدید فولاد در بندرعباس و مناطق نزدیک به دریا می‌توان در تولید

مرادعلی‌زاده خاطر نشان کرد: این واحد سالانه از تخمیر ۱۲ میلیون مترمکعب آب معادل ۴۰۰ لیتر در ثانیه جلوگیری می‌کند.

نوسازی فرآیند تولید در طرح‌های توسعه‌های صنعت مس

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران گفت: طرح بازسازی و نوسازی فرآیند تولید و استفاده از فناوری‌های نوین در طرح‌های توسعه‌های صنعت مس قرار دارد. به گزارش دنیای معدن، احمد مرادعلی‌زاده در نخستین

همایش ملی مدیریت پایدار منابع خاک و محیط‌زیست اظهار داشت: بهره‌وری سبز یکی از نکات مورد توجه بشریت است و با وجود آلاینده‌گی‌ها در مس، این تعهد را داریم و برای تغییر شرایط و اثرگذاری تلاش می‌کنیم. وی استقرار سیستم پایش زیست‌محیطی، حذف روغن‌های آسکارل در مجتمع مس سرچشمه، ایمنی و بهداشت محیط زیست را از جمله اقدامات صنعت مس در راستای حفاظت از محیط زیست عنوان کرد و

بیان داشت: طرح توسعه اسیدسولفوریک مجتمع مس سرچشمه تا ظرفیت ۱ میلیون تن، ادامه برنامه پایش و ایجاد سیستم پایش زیست‌محیطی آنلاین در دستور کار قرار دارد. مرادعلی‌زاده افزود: اجرای طرح جامع مدیریت پسماندها، افزایش سطح دانش زیست‌محیطی کارکنان، طرح بازسازی و نوسازی فرآیند تولید و استفاده از فناوری‌های نوین در طرح‌های توسعه‌های صنعت مس قرار دارد. مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران با بیان اینکه آب در استان کرمان قیمت ندارد، گفت: بزرگ‌ترین واحد ریکواری آب در سرچشمه است که بزرگ‌ترین واحد استحصال آب دنیا به شمار می‌رود.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران گفت: طرح بازسازی و نوسازی فرآیند تولید و استفاده از فناوری‌های نوین در طرح‌های توسعه‌های صنعت مس قرار دارد. به گزارش دنیای معدن، احمد مرادعلی‌زاده در نخستین همایش ملی مدیریت پایدار منابع خاک و محیط‌زیست اظهار داشت: بهره‌وری سبز یکی از نکات مورد توجه بشریت است و با وجود آلاینده‌گی‌ها در مس، این تعهد را داریم و برای تغییر شرایط و اثرگذاری تلاش می‌کنیم. وی استقرار سیستم پایش زیست‌محیطی، حذف روغن‌های آسکارل در مجتمع مس سرچشمه، ایمنی و بهداشت محیط زیست را از جمله اقدامات صنعت مس در راستای حفاظت از محیط زیست عنوان کرد و

رییس کانون سنگ ایران گفت: بیش از ۶۰ درصد تولیدات معادن لرستان از قبیل سنگ گوهر خرم‌آباد به صورت خام صادر و به نام کشورهایمانند اسپانیا و یونان در دنیا فروخته می‌شود و این استان از عواید فرآوری و ارزش افزوده آن محروم می‌ماند. به گزارش ایسنا، خداداد گیاهونند در جمع خبرنگاران اظهار کرد: هر چند بیشتر معدن داران استان علت خام‌فروشی سنگ را نبود امکانات فرآوری و نداشتن ابزار بیسان می‌کنند، کارشناسان براین باورند که در صورت فرآوری تولیدات معادن استان، ارزش افزوده و اشتغال در این حوزه ۶ برابر خواهد شد. دبیر انجمن تخصصی سنگ استان تصریح کرد: دسترسی نداشتن به بازارهای خارجی به نسبت تولیدات استان یکی دیگر از مشکلات این صنعت محسوب می‌شود چرا که عملا زمینه یافتن بازارهای خارجی به صورت تخصصی به علت نبود پایانه‌های صادراتی برای این تولیدات وجود ندارد.

خط تولید کارخانه فولاد را در چابهار راه اندازی می‌کنیم

مدیرعامل شرکت دانیلی ایتالیا گفت: با توجه به فرصت طلایی که در منطقه آزاد چابهار وجود دارد به زودی خط تولید کارخانه فولاد را در چابهار راه اندازی خواهیم کرد. به گزارش روابط عمومی منطقه آزاد چابهار، آرمندو کونزاتی در حاشیه بازدید از ظرفیت‌های منطقه آزاد چابهار اظهار کرد: کارخانه دانیلی بزرگترین کارخانه فولاد در جهان بوده و با توجه به فرصت طلایی در این منطقه به زودی خط تولید این کارخانه را راه اندازی خواهیم کرد. وی سابقه این شرکت را یک قرن اعلام کرد و افزود: با توجه به حضور ۲۰ساله در ایران و سرمایه‌گذاری در زمینه طراحی و تولید ماشین‌آلات کارخانجات ذوب‌آهن و فولاد، امیدواریم با شروع به کار این کارخانه در چابهار شاهد توسعه منطقه باشیم.

نیاز کشور

به ۱ میلیون تن آلومینیوم

استاندار استان مرکزی گفت: این استان می‌تواند خود را به عنوان قطب صنعت آلومینیوم در تمام کشور و حتی منطقه خاورمیانه معرفی کند. به گزارش مابین نیوز، محمدحسین مقیمی در جریان بازدید از کارخانه آلومرول نوین اراک افزود: استانداردی از ایجاد شهرک صنعتی آلومینیوم در استان حمایت می‌کند تا تمام فعالان این عرصه در یک محدوده به فعالیت بپردازند. وی شرکت آلومرول نوین را نمونه‌ای موفق و ارزشمند از اجرای اصل ۴۴ برشمرد و گفت: این شرکت یک نمونه بسیار خوب در راستای خصوصی‌سازی است چراکه از ابتدای کار تا به امروز همواره خط تولید خود را تقویت کرده و هر روز به میزان تولیدات خود می‌افزاید.

مقیمی تاکید کرد: باید واگذاری شرکت‌ها و امور دولتی به بخش خصوصی بسیار هوشمندانه و با برنامه‌ریزی انجام شود تا با بهره‌وری در واحدهای تولیدی بالا رود و باعث ایجاد رونق و توسعه اقتصادی در استان و در نهایت کشور شود. وی اظهار کرد: هم‌اکنون کشور نیاز به تولید یک میلیون تن آلومینیوم دارد که با وجود شرکت‌های اراک، شیراز و بندرعباس تنها ۳۵۰ هزار تن تولید می‌شود و این مهم نشان می‌دهد که در این صنعت جای کار بسیار زیاد بوده و استان مرکزی می‌تواند برای تولید ۶۵۰ هزار تن دیگر برنامه‌ریزی‌های کاربردی داشته باشد.

دایره‌المعارف معدنی

در ادامه معرفی اصطلاحات رایج معدن و صنایع معدنی امروز با کلمات دیواره، پوشان سنگ، عیار، ماده معدنی و چال آشنا خواهید شد.

دیواره:

در معادن روباز، سنگ‌های بالای ماده معدنی را دیواره بالایی یا کمربالا و سنگ‌های زیرین را دیواره پایینی یا کمرپایین می‌نامند.

پوشان سنگ (Over burden)

به باطله‌های روی ماده معدنی که برای دسترسی به ماده معدنی خام نیاز به برداشته شدن دارد پوشان‌سنگ گفته می‌شود.

عیار (grad)

مقدار فلز موجود در ماده معدنی را عیار می‌گویند که می‌تواند در تمام مواد معدنی همچون طلا و آهن به کار گرفته شود.

ماده معدنی (Ore body)

به توده سنگ حاوی کانی که استخراج آن از لحاظ عیار و تناژ مقرون به صرفه باشد، اطلاق می‌شود.

چال (Hole)

سوراخی استوانه‌ای شکل است که مواد منفجره را برای شکستن سنگ در آن حبس می‌کنند.

۷ طرح فولادی؛ فرصت‌سازی‌های سازنده از تهدیدهای زمانبر

محبوبه ناطق - گروه معدن: اجرای ۷ طرح فولادی که در دولت دهم برای کمک به اشتغالزایی و تولید صنعتی در مناطق محروم برنامه‌ریزی شده بود به علت مشکلات مدیریتی دچار تاخیر ۶ تا ۱۴ساله در اجراست ولسی احداث و ساخت این طرح‌ها با همت دولت یازدهم کلید خورد. این طرح‌ها که در ابتدا برای ۸ طرح برنامه‌ریزی شده بود و با واگذاری یکی از آنها به بخش خصوصی به ۷ طرح کاهش یافت، شامل فولاد میانه (آذربایجان شرقی)، قائنات (خراسان جنوبی)، شادگان (خوزستان)، نیریز (فارس)، بافت (کرمان)، سبزواری (خراسان رضوی) و سپید دشت (چهارمحال و بختیاری) بود که با وجود برنامه‌ریزی برای تولید میانگین ۸۰۰هزار تن فولاد در سال برای هر کدام نه تنها هنوز به سرانجامی نرسیده، بلکه محمد نعمت‌زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در ابتدای تصدی خود از نداشتن توجیه اقتصادی طرح‌های فولادی با ظرفیت کمتر از ۵میلیون تن خبر داده بود. با این حال اراده بر این قرار گرفت که ۷ طرح فولاد استانی تعیین تکلیف شوند و با راه‌اندازی این طرح‌ها، ۷میلیون تن به ظرفیت تولید فولاد کشور اضافه شود.

البته نداشتن توجیه اقتصادی ۷ خواهران فولادی از آن جهت حائز اهمیت است که این طرح‌ها برای راه‌اندازی و تکمیل خود از تسهیلات بانکی استفاده کرده‌اند، منابع بانکی عظیمی که غیراقتصادی بودن آنها موجب هدر رفتن سرمایه‌های کشور را می‌شود. ابوالقاسم جراره نماینده مردم بندرعباس در مجلس شورای اسلامی به صمت درباره این ۷ طرح فولادی می‌گوید: باید توجه داشت که تولید فولاد به منابع آبی و انرژی بالایی نیاز دارد، این در حالی است که کارشناسان معدنی معتقدند، شناسایی مناسبی برای جانمایی این ۷ طرح به لحاظ دست‌یابی به منابع آبی و انرژی صورت نگرفته است.

این نماینده مجلس با بیان اینکه ظرفیت تولید زیر ۱/۵میلیون تن فاقد توجیه اقتصادی است، ادامه می‌دهد: تولید کمتر از این مقدار علاوه بر تحمیل هزینه‌های هنگفت، مشکلات عدیده‌ای نیز در آینده به همراه خواهد داشت. وی وجود یک طرح آمایش صنعتی مناسب از استان‌های کشور را یکی از نکات ضروری در ۷ طرح فولادی می‌داند و می‌گوید: اگر مزیت‌های نسبی هر استان به درستی شناسایی و براساس آنها تصمیم‌گیری صورت گیرد به هیچ عنوان با گذشت سال‌ها از اجرای طرح دچار مشکل نخواهیم شد.

به گفته جراره؛ مشکلات زیادی در زمینه اشتغال در کشور وجود دارد ولی این دلیل منطقی برای احداث کارخانه‌های فولادی

در استان‌هایی که از ظرفیت تولید کمی برخوردار هستند، نیست.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با اشاره به مشکلات به وجود آمده در استان اصفهان اظهار کرد: به‌عنوان مثال وجود کارخانه‌های متعدد فولاد که در گذشته به علت جانمایی نادرست در این استان احداث شده‌اند، مشکل کم‌آبی و آلودگی هوا را برای مردم این شهر به ارمغان آورده است.

وی ادامه داد: اگر این طرح‌ها در استان‌های شمالی و جنوبی که از لحاظ منابع آبی و صادرات و واردات مشکلی ندارند احداث می‌شد احتمالا تاکنون به مرحله بهره‌برداری نیز رسیده بود.

فناوری، عامل تعیین‌کننده

در حالی که این نماینده مجلس تولید زیر ۱/۵میلیون تن فولاد را غیراقتصادی می‌داند جهان‌بخش شکری، رییس هیات‌مدیره مجتمع جهان فولاد غرب در گفت‌وگو با صمت می‌گوید: روش تولید فولاد و فناوری به کار رفته در آن عامل تعیین‌کننده‌ای در اقتصادی بودن یک طرح فولادی محسوب می‌شود.

وی می‌افزاید: تولید فولاد به ۲ روش نورد یا کوره بلند دورانی و همچنین کوره بلند معمولی است که اگر فولادساز از روش اول استفاده کند تولید زیر یک میلیون تن از توجیه اقتصادی لازم برخوردار است اما در صورت استفاده از روش دوم به جرات می‌توان گفت که به‌دلیل هزینه‌های بالا تولید صرفه اقتصادی ندارد.

بهادر احرامیان، عضو هیات‌مدیره انجمن فولاد ایران نیز در گفت‌وگو با صمت

مهدی کرباسیان: ۷ طرح فولاد استانی که در گذشته با نقاط ضعف روبه‌رو بودند هم‌اکنون با رفع مشکلات اجرایی واحدهای فولادی در گذشت تا این طرح‌ها تکمیل شود ولی خواب سرمایه در این بخش ضربه زیادی به اقتصاد معدن زد.
زیرساخت‌ها
در حالی که اکثر کارشناسان در زمینه نداشتن صرفه اقتصادی طرح‌ها با هم اشتراک نظر داشته و معتقدند ۷ خواهران فولادی به دلیل جانمایی نامناسب حتی در صورت استفاده از فناوری خاص نیز فاقد توجیه اقتصادی است اما به نظر می‌رسد اراده‌ای که برای تکمیل این طرح‌ها به چشم می‌خورد، با هدف جلوگیری از خام‌فروشی بوده است.
رسول خلیفه‌سلطان دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد در این خصوص اظهار کرد: به راحتی نمی‌توان رقم دقیقی را به‌عنوان معیار اقتصادی بودن انواع فولادسازها اعلام کرد. این امر بسته به روش کاربردی متفاوت خواهد بود. به‌عنوان مثال در روش کوره بلند هرچه تناژ تولید بیشتر باشد، کارخانه اقتصادی‌تر خواهد بود اما در روش‌های دیگر ممکن است ظرفیت‌های پایین‌تر نیز فولادسازی توجیه اقتصادی داشته باشد.
وی افزود: در صورتی که زیرساخت‌هایی

در خصوص صرفه اقتصادی طرح‌های فولادی با ظرفیت زیر یک میلیون تن می‌گوید: اینکه وزیر صنعت، معدن و تجارت تولید فولاد با ظرفیت زیر ۵میلیون تن را فاقد توجیه اقتصادی دانسته باید دید که وزیر در چه قالبی این موضوع را مطرح کرده‌اند.
وی ادامه داد: من معتقدم در تولید محصولات تولید فولادی این موضوع درست نبوده و ظرفیت تولید زیر ۱میلیون تن نیز از توجیه لازم برخوردار است. اما در بخش تولید محصولات عریض فولادی مثل تولید ورق ظرفیت کمتر از این مقدار اصلا مقرون به صرفه نیست و در هیچ جای دنیا اجرا نمی‌شود.
احرامیان در ادامه افزود: البته در خصوص ۷ طرح فولادی باید گفت که این طرح‌ها

مانند خط ریل، گاز و آب از قبل در کنار پروژه فولادسازی وجود داشته باشند، هزینه اجرای طرح کاهش می‌یابد و به همین دلیل شاید ظرفیت موردنیاز برای اقتصادی بودن پروژه نیز به همان نسبت کاهش پیدا کند. بنابراین کلی‌گویی در مورد طرح‌های فولادسازی با ظرفیت کمتر از ۵میلیون تن در کشور و این اظهارنظر که اصلا توجیه اقتصادی ندارند شاید چندان حرف صحیحی نباشد.

وی اضافه می‌کند: البته ظرفیت طرح‌های فولادی استانی در دست اجرا (هر یک به میزان ۸۰۰هزار تن) خیلی پایین بوده و اگر ظرفیت هر یک از این طرح‌ها حداقل ۱/۵ میلیون تن بود توجیه اقتصادی آنها بیشتر بود.

گفتنی است؛ پیش‌بینی‌های صورت گرفته این بود تا با اجرای این ۷ طرح فولادی دستیابی به ظرفیت تولید فولاد به میزان ۵۵میلیون تن در افق ۱۴۰۴ تحقق یابد که برای دستیابی به این مهم باید میزان سنگ‌آهن تولیدی به ۸۰میلیون تن برسد، در حالی که تولید این بخش اکنون کمتر از ۴۰میلیون تن اعلام شده است.

طرح‌ها توجیه دارند

در این رابطه معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت معتقد است: ۷ طرح فولاد استانی که در گذشته با نقاط ضعف روبه‌رو بودند هم‌اکنون با رفع مشکلات اجرایی واحدهای فولادسازی و راه‌اندازی واحدهای احیای ۷ طرح فولادی دارای توجیه اقتصادی است و تلاش خواهد شد تا ۳ سال آینده بخش فولادسازی این طرح‌ها نیز به مرحله تولید برسد.

رییس سازمان توسعه معادن و صنایع معدنی دولت با اعلام برنامه‌های این سازمان درخصوص بالا بردن ظرفیت فولادسازی، می‌گوید: با جلب و جذب مشارکت و حضور بخش خصوصی داخلی و خارجی ظرفیت تولید فولاد کشور را به ۵۵میلیون تن می‌رسانیم.

رییس هیات عامل امیددرو، اظهار می‌کند: مطابق آمارهای جهانی ایران در سال ۲۰۱۳ میلادی با تولید بیش از ۱۵میلیون و ۴۰۰هزار تن فولاد خام به‌عنوان پانزدهمین فولادساز بزرگ جهان معرفی شد ضمن اینکه با اجرای طرح‌های فولادی در دست اجرا اعم از امیددرو و بخش غیردولتی، تولید فولاد در ایران در مسیر توسعه قرار دارد.

کرباسیان درباره وضعیت سرمایه‌گذاری در صنعت فولاد نیز اضافه می‌کند: در حال حاضر تعدادی از شرکت‌های بخش خصوصی با سرعت مناسبی در حال اجرای واحدهای احیای فولادسازی جدید هستند که پیش‌بینی می‌شود از سال ۱۳۹۴ به بعد وارد فاز راه‌اندازی و بهره‌برداری شوند.

روانسازی قوانین و حمایت‌های عوارضی و همچنین استفاده از مشوق‌های قانونی در این راستا، ظرفیت لازم برای تولید گندله را ایجاد کند.

کارشناسان میزان تولید فولاد کل کشور در سال ۹۴ را ۴۲میلیون تن پیش‌بینی کرده و همچنین پیش‌بینی می‌کنند تولید فولاد خام در افق ۱۴۰۴ چیزی حدود ۵۵میلیون تن باشد که برآورد میزان سنگ‌آهن مورد نیاز برای تولید این میزان فولاد ۱۲۴/۵میلیون تن و میزان سنگ‌آهن دانه‌بندی، کنسانتره و گندله مورد نیاز به ترتیب ۱۴/۸میلیون تن، ۷۷/۲میلیون تن و ۷۲میلیون تن خواهد بود.

یکی از بازرهایی که صادرکنندگان داخلی در چند سال اخیر تقریبا با حضور کمتری در آن حاضر شدند بازار عراق است که به دلیل ریسک بالای ناشی از شرایط داخلی این کشور حاصل شده

درحالی که تجار ترکیه از طریق حمایت‌های دولتی به یکی از صادرکنندگان موفق به عراق تبدیل شده‌اند.

در همین حال حضور داعش در عراق شاید یکی از دلایل کم‌رنگ شدن ایران در بازار این کشور است. به طوری که حمید حسینی، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنعت، معدن و کشاورزی تهران در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: درحال حاضر به علت درگیری‌های سیاسی در عراق و وضعیت بحرانی این کشور، بازار عراق موقعیت خوبی برای ورود کالای ایرانی است.

از سویی دیگر مهدی رنگ‌رونا، یک فعال حوزه صادرات نیز در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: در ماه‌های گذشته شاهد تعادل در بازار ارز بودیم و این امر تا حدی آرامش خاطر صاحبان صنایع و تجار را فراهم کرده است در حالی که به‌دلیل نوسانات شدید ارز در چند وقت گذشته صنایعی که وابسته به ارز بودند از جمله آنهایی که مواد اولیه خود را وارد می‌کردند یا کالاهای صادراتی دچار وقفه و کاهش فعالیت شده بودند زیرا برای فعالان این عرصه مقرون به‌صرفه نبود.

وی افزود: این درحالی است که استعمار در عرضه کالاهای با کیفیت یکی از مهم‌ترین مولفه‌های حضور در بازارهای خارجی است زیرا حضور مقطعی، زمینه کاهش موقعیت اعتباری آن کالا یا خدمات می‌شود.

اما این در حالی است که به‌تازگی هم سامانه اظهار از راه دور در رویه صادرات و واردات گمرک باشماق، برای تسهیل تجارت بین بازرگانان ایرانی و عراقی با هدف رفع مشکلات و به حداقل رساندن مدت زمان اظهار و ترخیص کالا راه‌اندازی شده است.

تفاهنامه همکاری‌های ایران و روسیه در حالی امضا شد که بیشتر بخش‌ها از قبیل انرژی، حمل‌ونقل، فناوری اطلاعات، تجارت، صنعت، گردشگری و امور بانکی در آن جای داشتند به غیر از ۶۰ قلم محصول کشاورزی و مواد غذایی ایرانی که مورد درخواست روسیه بود.

محسن جلال‌پور، نایب‌رییس اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با ایسنا در این‌باره گفت: مذاکرات مشترکی با وزارت جهاد کشاورزی در رابطه با صادرات کالاهای کشاورزی به روسیه داشتیم که نتیجه آن به زودی مشخص می‌شود. وی افزود: هفته آینده قرار است یک هیات تجاری برای مذاکرات صادرات کالاهای کشاورزی به روسیه اعزام شوند.

همچنین قرار است در نمایشگاه مواد غذایی روسیه هم شرکت کنیم. نایب‌رییس اتاق بازرگانی ایران بیان کرد: برای صادرات کالا به روسیه باید تولید داخلی را در نظر بگیریم و براساس آن برنامه‌ریزی کنیم. از طرف دیگر نیز می‌توانیم نقش ترازنی داشته باشیم و برخی از کالاها را مجدد صادر کنیم.

از سویی دیگر، نایب‌رییس اتاق بازرگانی ایران گفت: در زمینه صادرات کالاهای کشاورزی روسیه توصیه نمی‌شود برای محصولات کشاورزی که آب‌بری زیادی دارند تلاش کنیم اما می‌توانیم مسیر ترازنی این نوع کالاها باشیم و برخی از این محصولات را پس از واردات از کشورهای آفریقای، پاکستان و هند مجدد به روسیه صادر کنیم.

پدرام سلطانی، در گفت‌وگو با ایسنا، به بررسی همکاری‌های تجاری مشترک بین ایران و روسیه پرداخت و گفت: اتاق بازرگانی ایران و اتاق مشترک بازرگانی ایران و روسیه برای توسعه تجارت با روسیه برنامه‌ریزی‌های بیشتری نسبت به قبل خواهند داشت و ظرفیت‌ها و توانمندی‌های طرف روسی نیز در حال بررسی است.

برق خوش‌بینی در چشمان تجارت

دلاری را تجربه کرده که این رقم در مدت مشابه سال قبل، ۶ میلیارد و ۲۶۰ میلیون دلار بود. بر اساس گزارشی که روی خروجی خبرگزاری ایرنا قرار گرفته، ارزش واردات در این مدت ۷۶/۶۳ درصد از ارزش کل مبادلات خارجی کشور را تشکیل داده که این نسبت در مدت مشابه سال گذشته ۵۸/۳۶ درصد بود. پنج کشور طرف معامله با بیشترین تراز تجاری مثبت نیز در این دوره زمانی عراق، افغانستان، ترکمنستان، مصر و پاکستان بوده است. براساس این گزارش، مبادلات بازرگانی با عراق با اختصاص ۴۷/۱۸ درصد از سهم تراز مثبت بازرگانی، بیشترین سود را برای کشورمان به همراه داشته و امارات متحده عربی نیز با اختصاص ۲۹/۶۷ درصد از سه تراز منفی بازرگانی، بیشترین سود را از تجارت با کشورمان به دست آورده است.

را پیدا کنند و در نهایت به رشد صادرات نیز بینجامد.

خلأسال ۱۳۹۲ پر می‌شود

با توجه به اینکه در ۶ماه نخست سال ۲۰۱۴ بارشد بیش از ۳۲درصد واردات هم در وزن و هم در ارزش مواجه بودیم، رییس کمیسیون واردات اتاق ایران معتقد است: در سال ۱۳۹۲خلأهایی داشتیم که در اواخر دولت دهم به دلیل تشدید تحریم‌ها و درگیری‌های بیشتری که با دنیا داشتیم، به‌وجود آمد. مجیدرضا حریری به خبرنگار صمت با بیان اینکه واردات در این سال به حداقل رسید، گفت: قاعدتا بازار در سال ۱۳۹۲ کمیبودی داشت که حالا در

یازدهم، آرامش ایجاد شده در بازار و ثبات نرخ ارز، اقتصاد برای تجار و فعالان اقتصادی قابل پیش‌بینی شده است. یعنی می‌دانند اگر کالایی می‌فروشند، ارز دریافتی‌شان در آینده چه قیمتی خواهد داشت و از هزار تومان به ۴هزار تومان و سپس به ۴هزار تومان نوسان ندارد. وی با تأکید بر اینکه دیگر این اتفاق در اقتصاد ایران تکرار شدنی نیست، افزود: حداقل در این دولت بانام تدبیر و امید این اتفاق رخ نخواهد داد و فعال اقتصادی با آرامش و اطمینان فعالیت می‌کند. بهرامی از ارض‌اقدم با اشاره به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی مبنی بر مدیریت واردات، اظهار کرد: نباید واردات را متوقف کرد، بلکه واردات به‌عنوان مواد اولیه برای تولید محصولات صادراتی، به عنوان ماشین‌آلات برای بازسازی خطوط تولید و به‌عنوان دانش فنی برای ارتقای محصولات و رقابت‌پذیر کردن امری اجتناب‌ناپذیر است. به‌گفته رییس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی تهران، اینکه ما فرصت‌های نابرابری را به رقبای خارجی بدهیم و بازار کالاهای مصرفی به‌ویژه کالایی که توان تولید در آنها را داریم به خارجی‌ها بسپاریم، خیانتی بود که در گذشته اتفاق افتاد و امیدواریم این اتفاق دیگر تکرار نشود. وی افزود: در دهه ۸۰ با ثابت نگاه‌داشتن تقریبی نرخ ارز در حالی که کشور درگیر تورم دورقمی بود، هر سال واردات را تسهیل کردیم و صادرات را سخت، که در نتیجه رقابت‌پذیری راز تولید داخل گرفتیم. بهرامی از ارض‌اقدم تصریح کرد: با ثباتی که در دولت جدید بر اقتصاد حاکم شده و برنامه‌هایی که در قالب راهکارها و بسته خروج از رکود مطرح شده است، امیدواریم تولید جایگاه اصلی خود

زهرا طهرانی- گروه تجارت: بعد از گذشت سال‌های سخت و تحمل محدودیت‌های بین‌المللی در دولت‌های نهم و دهم حالا به جرات می‌توان گفت، ساز اقتصاد و به‌ویژه تجارت کشور به‌گونه‌ای کوک شده که در آینده‌ای نه چندان دور شاهد طین خوش رونق و پویایی این بخش از اقتصاد در کشور خواهیم بود. از آمار مثبت و موفق امسال که بگذریم، گزارش مبادلات ایران با جهان در نیمه نخست سال جاری نیز نشان از رشد تجارت دارد.

ایران در شش ماه سال ۱۳۹۲ با ۱۷۶ کشور جهان طرف معامله بوده که در مدت مذکور، تراز بازرگانی ایران با ۸۵ کشور مثبت و با ۹۱ کشور دیگر به نفع طرف مقابل بوده است. تراز بازرگانی خارجی کشورمان (بدون احتساب صادرات نفت خام و میعانات گازی)، در شش ماهه نخست امسال، کسری ۱۲ میلیارد و ۴۷۲ میلیون

رشد صادرات کم بود

در ۶ماهه نخست سال ۱۳۹۲، میزان صادرات کالاها غیرنفتی به مقدار ۴۱ میلیون و ۹۸ هزار تن به ارزش ۱۶ میلیارد و ۴۲۵ میلیون دلار بوده که نسبت به سال گذشته، از نظر وزنی ۷/۷۷ درصد و از نظر ارزشی ۵/۳درصد افزایش داشته است. پروپان مایع شده به ارزش ۹۹۱ میلیون دلار و سهم ارزشی ۶/۰۳ درصد، سنگ آهن هماتیت‌دانه بندی به ارزش ۴/۸۴ میلیون دلار و سهم ارزشی ۴/۲۷ درصد، عمده‌ترین محصولات صادراتی کشور در این مدت بوده‌اند. کشورهای عمده مقصد صادرات در ۶ماه نخست سال‌های ۱۳۹۲-۱۳۹۳ میلادی نیز شامل چین، عراق، امارات متحده عربی، افغانستان و ترکیه بوده است. چین با سهم وزنی ۴۴/۴۱ درصد و سهم ارزشی ۲۷/۳۹ درصد، عراق با سهم وزنی ۱۹/۸ درصد و سهم ارزشی ۱۷/۷۲ درصد، امارات متحده عربی با سهم وزنی ۷/۲۳ درصد و سهم ارزشی ۱۱/۱۷ درصد به ترتیب اصلی‌ترین کشورهای مقصد صادرات بوده‌اند. متوسط قیمت هر تن کالای صادراتی در ۶ماهه نخست سال جاری، معادل ۴۰۰ دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲/۲۹ درصد کاهش داشته است.

واردات زیاد شد

در شش ماه نخست سال ۲۰۱۴ میلادی، میزان واردات انواع کالاها، به مقدار ۲۰ میلیون و ۸۶۹ هزار تن و به ارزش ۲۸ میلیارد و ۸۹۷ میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، از نظر وزنی ۲۲/۹۸ درصد و از نظر ارزشی ۳۲/۲درصد افزایش داشته است.

دانه گندم سخت به ارزش یک میلیارد و ۱۱۰ میلیون دلار و سهم ارزشی ۳/۸۴ درصد، وسایل نقلیه با موتور پیستونی درون‌سوز تناوبی جرقه‌ای-احتراقی با حجم سیلندر بیشتر از ۱۵۰۰ سانتی‌متر مکعب اما از ۳۰۰۰ سانتی‌متر مکعب بیشتر نباشد به ارزش یک میلیارد و ۵۶ میلیون دلار و سهم ارزشی ۳/۶۶ درصد، دانه درت دامی به ارزش ۹۶۵ میلیون دلار و سهم ارزشی ۳/۳۴ درصد عمده‌ترین محصولات وارداتی در این مدت بوده‌اند. امارات متحده عربی با سهم وزنی ۲۳/۷۱

دانه گندم سخت به ارزش یک میلیارد و ۱۱۰ میلیون دلار و سهم ارزشی ۳/۸۴ درصد، وسایل نقلیه با موتور پیستونی درون‌سوز تناوبی جرقه‌ای-احتراقی با حجم سیلندر بیشتر از ۱۵۰۰ سانتی‌متر مکعب اما از ۳۰۰۰ سانتی‌متر مکعب بیشتر نباشد به ارزش یک میلیارد و ۵۶ میلیون دلار و سهم ارزشی ۳/۶۶ درصد، دانه درت دامی به ارزش ۹۶۵ میلیون دلار و سهم ارزشی ۳/۳۴ درصد عمده‌ترین محصولات وارداتی در این مدت بوده‌اند. امارات متحده عربی با سهم وزنی ۲۳/۷۱

در نشست هیات عالی تجاری تهران- قطر تأکید شد

راه‌اندازی خط کشتیرانی مستقیم بین ایران و امارات

رییس سازمان توسعه تجارت ایران و معاون وزیر اقتصاد و تجارت قطر در راس هیات عالی اقتصادی با یکدیگر دیدار و گفت‌وگو کردند و بر راه‌اندازی خط کشتیرانی مستقیم، ایجاد کمیته مشترک برای رفع موانع تجار و بازرگانان دو طرف و پیدا کردن راهکارهایی برای انتقال پول میان دو کشور به توافق رسیدند.

به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه تجارت، ولی‌الله افخمی‌راه، رییس سازمان توسعه تجارت ضمن ابراز امیدواری مبنی بر اینکه این مذاکرات آغازی باشد بر گسترش همکاری‌های دو کشور دوست و برادر اظهار کرد: امیدواریم به اهداف مدنظر در ادامه مذاکرات دست پیدا کنیم، وی به شرایط جدید در ایران پس از انتخابات سال ۹۲ اشاره کرد و گفت: شرایط تازه‌ای در ایران به‌وجود آمده و بر اساس آن روابط ایران با کشورهای مختلف جهان در حال گسترش است. افخمی‌راه گفت: از سال گذشته ما شاهد حضور هیات‌های مختلفی از کشورهای مختلف بودیم و زمینه مناسبی برای گسترش همکاری ایران با سایر کشورهای جهان فراهم شده است. وی با اشاره به سفر

وزیر صنعت، معدن و تجارت ایران به قطر و متعاقب آن سفر معاون وزیر اقتصاد قطر به ایران تصریح کرد: به‌افزایش حجم معاملات بین ایران و قطر تمایل داریم، اما حجم مبادلات کالایی در بهترین سال‌ها راضی‌کننده نبوده است و قطعاً باید این رقم افزایش یابد.

تلاش برای توسعه تجارت

رییس سازمان توسعه تجارت حجم این معاملات در بهترین سال‌ها را ۱۵۱ میلیون دلار عنوان کرد و گفت: به عقیده ما دو طرف از توانمندی به‌مراتب بالاتری برخوردار هستند و ما باید برای رسیدن به رقم بالاتری به نتیجه مناسبی برسیم. وی با ابراز خرسندی از پیشنهاد طرف قطری برای برگزاری دو نمایشگاه عام و خاص (در بخش صنایع غذایی) ایرانی در

بعد از مشکلاتی که بین روسیه با امریکا و اروپا ایجاد شد و در واقع مقابله به مثلی که پوتین انجام داد، برنامه‌ریزی‌های این کشور پهناور و یخی نسبت به کشوری مانند ایران کمی متفاوت شد، به نحوی که ایران را جایگزین کشورهای اروپایی برای واردات مواد غذایی خود دیده است و تصمیم دارد روابط اقتصادی و تجاری را با کشورمان افزایش دهد.

در واقع روسیه تصمیم دارد با تحریم‌هایی که علیه او صورت گرفته است، کمبودهای خود را از طریق کشورهای مانند ایران جبران کند زیرا زمانی که امریکا و اروپا روسیه را تحریم کردند، روسیه نیز واردات از این کشورها را ممنوع اعلام کرد و به سمت ایران روی آورد. حالا با شرایط به‌وجود آمده می‌توان به جرات گفت که فرصت طلایی برای ایران پیش آمده، چراکه روسیه تقریبا با حدود ۱۵۰ میلیون نفر جمعیت و وسعت جغرافیایی و نیاز بالا به مواد غذایی، بازار خوبی برای تولیدات ایران به‌ویژه صادرات میوه و محصولات کشاورزی است.

از سویی دیگر با توجه به اینکه ایران هم هنوز تحریم است و تا حدودی با مشکلات گشایش ال سی و نقل و انتقالات بانکی دست به گریبان است، می‌توان از فرصت استفاده از پول‌های ملی طرفین استفاده کرد. البته اگر بتوانیم با کشورهای دیگر هم این رویه را اجرا کنیم که با پول دو کشور مذکور و پولی فارغ از یورو و دلار مبادله کنیم؛ این راهکاری برای دور زدن تحریم‌ها و روشی برای پویایی اقتصاد و همچنین رونق اشتغال در کشور است. درحال حاضر بانک‌های ایرانی تحریم هستند و نقل‌وانتقال دلار و یورو سخت است به‌عنوان نمونه زمانی که نفت به چین و هندوستان صادر کردیم پول‌ها به ایران بازنگشت و حتی بخشی از آن هم بلوکه شد بنابراین اگر بتوانیم با واحد پولی خودمان و واحد پولی روسیه معامله کنیم که در چرخه اقتصاد قرار بگیرد بهتر است تا اینکه صادرات داشته باشیم اما نتوانیم از درآمد حاصل شده استفاده کنیم. همچنین باید بدانیم، زمانی که بتوانیم بازارهای روسیه و کشورهای دیگر را به‌دست آوریم نیاز به تولید و اشتغال بیشتر داریم که در نهایت به رونق و پویایی منجر خواهد شد. در این میان نکته‌ای که تولیدکنندگان باید مدنظر قرار دهند این است که نوع بسته‌بندی و کیفیت محصول صادراتی را به‌گونه‌ای تهیه کنند که معرف عزت کشور باشد و این‌گونه نشود که صادرات برگشت بخورد؛ چراکه علاوه بر ضرر مادی برای صادرکننده، منجر به از دست دادن بازار برای ایران هم خواهد شد.

در واقع باید بتوانیم بازار روسیه را برای همیشه حفظ کنیم، نه اینکه در مدت کوتاهی وارد شویم و اگر بعد از مدتی ارتباط با اروپایی‌ها بهتر شد، ما را رها کنند؛ اگر با کیفیت عالی صادرات داشته باشیم، می‌توانیم برای همیشه این بازار را حفظ کنیم.

■ فارس- حسن صالحی، رییس سازمان شیلات ایران با اشاره به شناسنامه‌دار شدن ماهیان قزل‌آلا گفت: از دو سال گذشته سازمان شیلات برای ردیابی محصولات وارد شده به بازار و برای ایجاد اطمینان برای مصرف‌کننده و کنترل و نظارت کیفیت گونه‌های مختلف آبزیان از جمله میگو، قزل‌آلا تن ماهیان طرح کد رهگیری را در دستور کار قرار داده است.

■ فارس- علی جهاندیده، معاون سازمان بنادر و اشاره به برنامه‌ریزی برای به‌روزرسانی طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی امیرآباد، از راه‌اندازی نرم‌افزار مدیریتی PCS در بندر شهید رجایی خبر داد و گفت: بانصب این نرم‌افزار، زمان ماندگاری کالا در بندر کاهش می‌یابد.

■ فارس- نورسلطان نظر-بایوف، رییس‌جمهور قزاقستان در نشست تجاری ایرانی و قزاق گفت: انتظار می‌رود که مبادلات تجاری ایران و قزاقستان امسال به یک میلیارد و سال آینده به ۲ میلیارد دلار افزایش یابد. وی ادامه داد: ایران یکی از مهم‌ترین شرکای تجاری قزاقستان در خاورمیانه است. با این حال، مبادلات دو جانبه در سال‌های اخیر به علت وضعیت اقتصاد جهانی و وضعیت اروپا کاهش یافته است اما براساس آمار نیمه‌نخست ۲۰۱۴، مبادلات تجاری در حال رشد است و انتظار داریم به یک میلیارد دلار برسد.

■ پانا- در حالی که ۴۰ شرکت روسی برای انعقاد قراردادهای تجاری از چند روز گذشته در تهران به سر می‌برند، روترز اعلام کرده که روسیه اعلام آمادگی کرده است سالانه گندم به ارزش ۵۰۰ میلیون دلار به ایران وارد کند.

■ باشگاه خبرنگاران- براساس آمار گمرک در ۵ ماه نخست امسال ۱۲۴ میلیون و ۴۲۹ هزار و ۴۰۲ دلار از ایران به روسیه صادر و در مقابل ۲۸۵ میلیون و ۷۴۲ هزار و ۱۶۱ دلار کالا از روسیه به ایران وارد شد.

پنجه در پنجه واردات!

حسینعلی حاجی دلپگانی
عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس

واردات محصولات کشاورزی آن هم در شرایط و زمانی که کشاورزان و تولیدکنندگان داخلی توانایی تامین نیاز داخل را دارند، بالای جان تولیدکنندهها و کشاورزان شده است. این معضل در سالهای گذشته به اوج رسید. در این سالها کشاورزانی بودند که با همه مشکلات کم آب و گرانی اقدام به تولید محصول می کردند و حتی با وجود مناسب بودن کیفیت محصولات تولیدی، چندان سود حاصل برداشت نشده در انبارهای ماند و دولت، همان محصول را از خارج وارد کشور می کرد. این در حالی است که وظیفه اصلی دولتها تضمین خرید محصول از کشاورز است. چنین بی توجهی هایی در دولت نهم و دهم بسیار افزایش یافت و تعداد زیادی از فعالان کشاورزی دست از کار کشیدند و رفته رفته زمینهای کشاورزی خالی شدند. تب و بلاسازی بر جان زمینهای شمال افتاد و کشاورزان جنوب برای انجام کارهای غیر کشاورزی راهی شهرها شدند.

دولت تدبیر و امید با شعار حمایت از تولیدکننده و تولید داخل روی کار آمد و بنابراین انتظارات از دولت کنونی آن است که با مدیریت جدی تر و نظارت بر امر واردات بی رویه و مقابله با معضل قاچاق کالا به داد تولیدکنندهها و کشاورزان برسد. آنچه مسلم است در گام نخست می بایست با جلوگیری از واردات بی رویه در بخش کشاورزی، زمینه رونق در این بخش را فراهم کنیم و اگر خواهان رونق اقتصادی هستیم باید به کشاورزی و تولید داخل توجه ویژه داشته باشیم، چرا که این حوزه با اندک توجه، بیشترین ارزآوری و اشتغالزایی را برای استانهای مختلف به همراه خواهد داشت.

این در حالی است که این روزها واردات بی رویه کالا معضل بزرگی برای کشاورزان و فعالان اقتصادی شده است. در حال حاضر شرایط به گونه ای شده که برخی از افراد تولید را رها و به سمت دلالتی رفته اند. چنین وضعیتی برای تولید سم است، چرا که با چنین وضعیتی مشکل بیماری شدیدتری می شود و اکنون بخش کشاورزی و تولید به چنین وضعیتی گرفتار شده است. قاچاق کالا و واردات سبب شده تا تولید به حالت تعطیل و نیمه تعطیل در آید و این امر در همه ابعاد اثرات بسیار نامطلوبی بر جای گذاشته است. ادامه چنین روندی بی شک جایگاه تولید را بیش از پیش تضعیف خواهد کرد. و عمده علت آن سوء مدیریت و بی تدبیری اعمال شده در دولت قبل است. کلام آخر آنکه برای نجات اقتصاد ایران و خروج از رکود تورمی و پیشبرد اهداف دولت باید بی انگیزگی را از ذهن و دل تولیدکنندگان و کشاورزان پاک کرد و بند امید را جایگزین کرد. در این صورت تولید رونق یافته و با حمایت دولت می توان به روزهای خوش اقتصاد امیدوار بود.

گشتی در بازار

نظارت بر تخلفات اصناف

باسامانه ۱۲۴

مدیرکل امور حقوقی و رسیدگی به تخلفات سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان از سامانه ۱۲۴، به عنوان مجموعه ای منسجم برای دریافت لحظه ای و یکپارچه شکایات، انتقادات و پیشنهادهای مردمی نام برد. به گزارش خبرنگار مهر، اسماعیل قاسمی رسیدگی به شکایات مردمی از واحدهای تجاری را از وظایف بسیار مهم سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان دانست و گفت: در گذشته مردم نمی توانستند شکایات خود را با مسئولان در میان بگذارند و رسیدگی به شکایات مردم به صورت فوری نبود. بر همین اساس تصمیم گرفته شد به عنوان پل ارتباطی بین مسئولان و مردم با راه اندازی سامانه ۱۲۴ رسیدگی به مشکلات آنان به صورت شبانه روزی و به صورت فوری در دستور کار قرار بگیرد. مدیرکل امور حقوقی و رسیدگی به تخلفات سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان در خصوص بهره گیری از مشارکت های مردمی افزود: هیچ جایگاه آمار و نیروی کارشناسی بهتر و سریع تر از ۷۵ میلیون جمعیت مصرف کننده کشور که در تمام ساعات شبانه روز و در تمام نقاط کشور حضور دارند، نمی تواند عمل کنند.

ارز دولتی

بلی جان کالای اساسی شده است رییس اتحادیه بنکداران مواد غذایی معتقد است، ارز دولتی بلی جان بازار کالای اساسی است و بایست نرخ ارز آزاد شود. قاسمی حسینی در گفت و گو با خبرنگار مهر، فارس در مورد وضعیت بازار مواد غذایی اظهار کرد: بازار کالای اساسی دوران رکود خود را می گذراند و اگر چه قیمت ها ثبات دارد، اما خرید و فروش کالاهای اساسی چندان رونق ندارد. وی با اشاره به بخشنامه دولت برای حمایت از برنج داخلی که از اول مرداد تا اول دی ماه تعرفه واردات برنج را افزایش می دهد، افزود: این بخشنامه تنها به نفع واردکننده تمام می شود، چرا که بیشترین حجم ثبت سفارش برنج در خرداد و تیر ماه انجام شده و تنها اثر آن افزایش ۱۰ تا ۱۵ درصدی قیمت برندهای پرفروش برنج هندی در بازار است و قیمت این نوع برنج ها از زیر ۵ هزار تومان در هر کیلو به بالای ۵ هزار تومان رسیده است.

صمت بازار تولید و صادرات میوه را بررسی می کند

منتظر کاهش قیمت میوه باشید

گروه تجارت - واردات میوه هر سال در فصل برداشت آتشی است که به جان کشاورزان می افتد. در سالهای گذشته به دنبال سیاستهای نادرست دولت از طرفی و واردات بی رویه و قاچاق محصولات کشاورزی از سوی دیگر، بخش

جهانگیر عرب که در ایام هفته دولت در کسوت معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی در جمع خبرنگاران سخن می گفت از تولید مرکبات و سبب به اندازه کافی در سال جاری خبر داده و تاکید کرده بود که امسال هیچ گونه کمبودی در زمینه تولید این میوهها نداریم و بنا بر مصوبات ستاد تنظیم بازار واردات میوه فصلی ممنوع بوده و در هیچ فصلی واردات نخواهیم داشت. این در حالی است که بنا به پیش بینی مسئولان اتحادیهها و انجمنهای صنفی فعال در بخش کشاورزی، به دلیل سرما و برف سال گذشته، بازار میوه امسال با کمبود پرتقال مواجه بوده و باید نسبت به واردات این میوه برنامه ریزی های لازم صورت گیرد.

میوه ارزان می شود

در همین حال حسین مهاجران، رییس اتحادیه فروشنندگان میوه و سبزی از کاهش قیمت میوه در آینده نزدیک خبر داده و می گوید: اگر کیفیت و میزان دیگر میوهها مطلوب باشد، جایگزین پرتقال سرمازده خواهد شد. به گفته مهاجران، سرمازدگی در اوایل سال بر باغهای غرب مازندران آن چنان تاثیرگذار بود که در حال حاضر درختان میوه تنها دارای برگ هستند و احتمال کمبود پرتقال تا گردش میوه عید وجود دارد اما آمار و اطلاعات وزارت جهاد کشاورزی این مطلب را تایید نمی کند. وی ادامه داد: کمبودی در میوههای انار، نارنگی، لیمو، انگور، هندوانه، طالبی و خربزه وجود ندارد. در حال حاضر انبارکاشان و فردوس وارد بازار شده است. این فعال صنفی بیان کرد: میوههای تابستانه ماههای شهریور و مهر که محصولاتی همچون انگور، خربزه، هندوانه و طالبی است با قیمت و کیفیت مناسب در حال عرضه است و در کنار آن میوه مجلسی توانسته رضایتها را به دست بیاورد و خیار که در چند وقت گذشته بسیار گران شده بود در روز گذشته قیمت آن در هر کیلو ۵۰۰ تومان کاهش یافت. مهاجران با اشاره به اینکه در سبب کمبودی نیست اما سبب گلاب شمیران در کنار سبب تخم فرانسوی که قیمت مناسبی دارد کمی گران است، افزود: نخستین انار از باغات کاشان برداشت می شود که دانههای درشت اما سفید را دل خود دارد و از ۱۵ تا ۲۰ روز آینده بهترین انار از کاشان و یزد به میدان میوه و تره بار وارد خواهد شد. وی تاکید کرد: اگر باغات غرب مازندران در اوایل

توسعه پایدار با حمایت از بخش کشاورزی محقق می شود
عنایت الله بیابانی
قائم مقام خانه کشاورز
هر فردی به خوبی می داند که یکی از راههای تحقق توسعه پایدار و رونق اقتصادی، حمایت از صنعت کشاورزی است اما متأسفانه سیاستهایی که از دولت گذشته تاکنون اتخاذ شده سبب تضعیف کشاورز شده است. به عنوان مثال نوسان نرخ ارز که در دولت احمدی نژاد بیشتر شاهد آن بودیم، واقعا آسیب جدی به کشاورز وارد کرد. به طوری که کشاورزی که کود و سموم شیمیایی را کیلویی ۱۴ هزار تومان خریداری کرده، چند ماه بعد باید همان محصول را کیلویی ۱۷ هزار تومان خریداری می کرد. موضوع دیگری که سبب ضرر و زیان کشاورزان شده واگذاری صنایع پتروشیمی به بخش خصوصی است، صناعی که با پول و درآمد کشاورزان ساخته شد اما در دولت قبلی به دلیل درآمد و ارزآور بودن بسیار زیاده به بخش خصوصی فروخته و واگذار شد. متولیان این صنایع محصولات تولیدی را به جای توزیع در بازار داخلی، صادر می کردند و ارز حاصل از آن را چند برابر قیمت در بازار داخلی به فروش می رساندند. چرا محصول تولیدی که در داخل به آن نیاز داریم، صادر می شود که این امر سبب کمبود آن محصول و افزایش قیمتش شود و سرانجام کشاورز و مصرف کننده باید تاوان آن را بپردازند؟ متأسفانه نبود نظارت و کنترل از سوی مسئولان سبب بروز چنین اقداماتی می شد که امیدواریم در سالهای پیش رو کمتر با این موارد مواجه شویم.

سال دچار آسیب نمی شد، انتظار می رفت قیمت هر کیلو انار کمتر از ۲۵۰۰ باشد اما احتمال می رود قیمت آن بیش از کیلویی ۲۵۰۰ تومان باشد که تهران بیان کرد: مبارزه با دلان در میدانهای میوه

رییس اتحادیه ملی محصولات کشاورزی ایران:

امسال باید پرتقال وارد کنیم

واردات میوه آن هم در فصل برداشت از موضوعاتی است که همواره مورد توجه کشاورزان و مسئولان بوده است. واردات با هدف تنظیم بازار امری عادی و منطقی است، اما در شرایطی که کشور با تولید داخل محصولی قادر به تامین نیاز مصرف کنندگان باشد، واردات تنها ضررهای است بر پیکر کشاورز و نابودی جایگاه را به همراه دارد. در این بین برخی از میوهها در سبد کالای مصرفی خانوار جایگاه ویژه ای دارند که معمولا وضعیت تولید آنها در داخل مساعد است. برخی از میوهها مانند موز و نارنگیل هم ذاتا وارداتی هستند. آنچه در ادامه می خوانید گفت و گوئی صمت با رضا نورانی، رییس اتحادیه ملی محصولات کشاورزی ایران در خصوص وضعیت امسال بازار میوه است.
وضعیت تولید میوههای اصلی سبب خانوار در کشت امسال را چگونه ارزیابی می کنید؟
سبب درختی، پرتقال، نارنگی، انار و کیوی جزو میوههای اصلی سبب کالای مصرفی خانوار به حساب می آیند. طبق پیش بینی های اتحادیه در مورد سبب درختی امسال هیچ مشکلی نخواهیم داشت، چرا که تولید تمام استانها در این بخش مساعد است و پیش بینی می شود تولید سبب درختی در سال جاری از مرز ۳/۵ میلیون تن عبور کند.
در مورد انار هم تولید بیش از ۷۵۰ هزار تن پیش بینی می شود. تولید کیوی در استانهای شمالی از مرز ۳۰۰ هزار تن خواهد گذشت.
در مورد نارنگی هم وضعیت مانند سال گذشته است و تولیدات داخلی جوابگوی نیاز بازار خواهد بود. اما در مورد پرتقال کمی شرایط متفاوت است. به دلیل سرما و برف سال گذشته، امسال محصول پرتقال در استانهای شمالی از وضعیت مناسبی برخوردار نیست. طبق پیش بینی اتحادیه، تولید محصول پرتقال نسبت به سال گذشته با ۶۰ درصد کاهش مواجه است.
بنابراین واردات پرتقال برای تنظیم بازار امسال قطعی خواهد بود؟
بله... حتما برای کنترل بازار و تامین نیاز داخل در ماههای پایانی سال نیاز به واردات پرتقال خواهیم داشت.

پرتقال از میوههایی است که در سبد کالای مصرف کننده جایگاه ویژه ای دارد و در صورتی که از الان برای واردات و تنظیم بازار پیش بینی های لازم صورت نگیرد، در ماههای پایانی سال با افزایش قیمت این میوه مواجه خواهیم شد. بنابراین باید با اعمال تدابیر لازم و برنامه منطقی و صحیح برای واردات پرتقال نسبت به کنترل قیمت اقدام کرد.

در مورد نارنگی هم وضعیت مانند سال گذشته است و تولیدات داخلی جوابگوی نیاز بازار خواهد بود. اما در مورد پرتقال کمی شرایط متفاوت است. به دلیل سرما و برف سال گذشته، امسال محصول پرتقال در استانهای شمالی از وضعیت مناسبی برخوردار نیست. طبق پیش بینی اتحادیه، تولید محصول پرتقال نسبت به سال گذشته با ۶۰ درصد کاهش مواجه است.
بنابراین واردات پرتقال برای تنظیم بازار امسال قطعی خواهد بود؟
بله... حتما برای کنترل بازار و تامین نیاز داخل در ماههای پایانی سال نیاز به واردات پرتقال خواهیم داشت.

پرتقال از میوههایی است که در سبد کالای مصرف کننده جایگاه ویژه ای دارد و در صورتی که از الان برای واردات و تنظیم بازار پیش بینی های لازم صورت نگیرد، در ماههای پایانی سال با افزایش قیمت این میوه مواجه خواهیم شد. بنابراین باید با اعمال تدابیر لازم و برنامه منطقی و صحیح برای واردات پرتقال نسبت به کنترل قیمت اقدام کرد.

محصولات کشاورزی از جمله برنج تصویب شد. در این بین طبق پیش بینی فعالان بازار میوه و اتحادیهها امسال بازار تولید محصولات میوه داخل مناسب بوده و تنها در مورد پرتقال احتیاج به واردات خواهیم داشت.

و تره بار باعث شد افزایش هر ساله قیمت در ماههای خرداد و تیر که در پی کاهش حجم میوه رخ می داد، انجم نگیرد که در آینده نزدیک احتمال کاهش قیمت بیشتر وجود دارد.

هفتم در تولید، سی و یکم در صادرات
بر اساس گزارش های اعلام شده در حال حاضر ایران رتبه هفتم تولید مرکبات در جهان را دارد اما از لحاظ صادرات رتبه ۳۱ را دارد. کمال علیپور خنکداری، نماینده کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی که به نمایندگی از مردم قائم شهر به خانه ملت راه یافته است در گفت و گو با صمت می گوید: یکی از مشکلات کشاورزان در زمان برداشت محصول، بحث فروش محصولات است و این وظیفه وزارت صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی که باید به موقع نسبت به خرید تضمینی محصولات کشاورزی با قیمت مناسب اقدام کنند. به علاوه در بسیاری از موارد در سالهای گذشته مشاهده می شد که کشاورزان نمی دانستند برای فروش محصولات خود به کجا مراجعه کند، بنابراین این وظیفه وزارت صنعت، معدن و تجارت است که در قالب تعاونیها و وظیفه خود را به نحو احسن انجام دهد. وی افزود: در حال حاضر بیش از ۵۰ درصد مرکبات کشور در استان مازندران تولید می شود، ۵۰ درصد دیگر مرکبات کشور توسط استانهای خوزستان، فارس، شیراز، کرمان، زنجان و دیگر استانها تامین می شود و آمار نشان می دهد که مازندران قطب کشاورزی ایران است. این در حالی است که این فرصت در حال تبدیل شدن به تهدید است. یک کیلو پرتقال برای باغدار حدود ۷۰۰ تومان تمام می شود اما باغدار مجبور می شود، پرتقال خود را کیلویی ۴۰۰ تومان بفروشد و این تنها ظلم در حق کشاورز و باغدار است.

پیش بینی بیزینس مانیاتور
این اظهارات در حالی بیان می شود که به گزارش بیزینس مانیاتور، بخش کشاورزی از جمله بخشهایی است که فرصت رشد و سرمایه گذاری در ایران دارد. این رسانه تحلیلگر اقتصادی بین المللی برای موفقیت بخش کشاورزی ایران چند پیشنهاد می دهد. در گزارش این نشریه آمده است: با توجه به جمعیت زیاد و رشد اقتصادی به نظر می رسد که ایران کشور مناسبی برای سرمایه گذاری در بخش تولید محصولات کشاورزی باشد.

خبر

پایان ماراتن تولید برنج در گیلان
هنوز انبارها پر از برنج خارجی است

به گفته علی رضا شعبان نژاد، رییس سازمان جهاد کشاورزی گیلان، ماراتن تولید برنج در گیلان به خط پایان رسید.
علیرضا شعبان نژاد در گفت و گو با ایسنا اظهار کرد: از ابتدای سال زراعی جاری تصمیم گرفته شد با وجود کم آبی ها و مشکلات احتمالی که وجود داشت کشت برنج در تمام شالیزارهای گیلان انجام شود. به همت کشاورزان، این تصمیم اجرایی شد و در ۲۲۸ هزار هکتار از شالیزارهای استان کشت و تولید برنج انجام شد. وی بیان کرد: به طوری میانگین سالانه ۱ میلیون و ۱۰۰ هزار تن شلستوک در گیلان تولید می شود و ما برنامهریزی کردیم تا حتما این میزان شلستوک در استان تولید شود. در حال حاضر بیش از ۱ میلیون و ۱۰۰ هزار تن شلستوک از مزارع برنج استان برداشت شده و در کارخانه های شالیکوپی استان در حال تبدیل شدن به برنج سفید است. شعبان نژاد ادامه داد: اغلب رقم کشت شده در گیلان از نوع هاشمی است و فقط ۴۰ هزار تن در گیلان از ارقام برنج های پر محصول تولید شده است. رییس سازمان جهاد کشاورزی گیلان از پایان برداشت برنج در شالیزارهای استان خبر داد و گفت: امسال برداشت برنج ۱۵ روز دتر از سال گذشته پایان یافت. برنج گیلان از کیفی ترین و سالم ترین برنج های تولیدی در دنیا است. شعبان نژاد در خصوص وضعیت بازار فروش برنج در کشور گفت: طبق سیاست های غلط سال گذشته واردات بی رویه ای که در کشور انجام شد منجر به آن شده است که هنوز برنج خارجی در انبارها موجود باشد.

رود برنج خارجی ممنوع!
وی تصریح کرد: تصمیماتی در وزارتخانه اتخاذ شده است تا به منظور حمایت از کشاورزان برای فروش محصولاتشان، تا پایان آذر واردات برنج خارجی به کشور جلوگیری شود و اگر هم برنجی به کشور در این برهه از زمان وارد شود با تعرفه ۴۰ درصدی در واردات مواجه خواهد بود.

گزارش، گفت‌وگو، بین‌الملل، نمایشگاه، توسعه و آینه

پنجشنبه ۲۰ شهریور ۱۳۹۲ - ۱۵ ذی‌القعدة ۱۴۳۵ - ۱۱ سپتامبر ۲۰۱۴

«تکیج، سافت‌رگ و گربه‌تاز»
 «مندوق ضمانت، پشتوانه صادرات غیر نفتی»
 «مرواریدی در دل شهرهای کمتر توسعه‌یافته»

عکس: فاطمه خوشروی

آسیب‌شناسی بافت معماری شهری و آلودگی بصری

شهرهای خاکستری در حسرت مداد رنگی

امین خرّمی: تهران یکی از پایتخت‌های بزرگ جهان میزبان ۱۲ میلیون نفر انسانی است که در آن زندگی را از صبح به شب می‌رسانند. گویی این شهر خواب ندارد و جریان زندگی به دلیل حجم بالای شهرنشینان در آن در هر لحظه جاری است.

تنها ممکن است از حجم کارهای در حال انجام در این کلانشهر در ساعاتی کاسته شود و باز در هر صبح روز از نو و روزی از نو!

زندگی در دنیای مدرن و عصر پیچ و مهره و فلز این شوروحال را می‌طلبد و اینچنین است که با وجود افزایش استرس‌ها و تنش‌های حاصل از فشار کاری بشر سعی می‌کند با محرک‌های خارجی به بازیابی انرژی‌های مصرف شده و از دست داده خود بپردازد. درحالی‌که با ورود انسان به عصرهمزیستی با دنیای ماشینی یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های حفظ طبیعت و مبارزه با آلودگی زیست محیطی شهری به سبب رشد قارچ‌گونه کارخانه‌ها و مراکز تولیدی و صنعتی کلانشهرها بود، اما رفته رفته تعریف و شکل آلودگی برای او همیای پیشرفت صنعت و فناوری تغییر یافت. دیگر انسان جامعه شهری تنها با آلودگی هوا دست وپنجه نرم نمی‌کند و باید در طول تلاش‌های روزانه‌اش با آلودگی‌هایی مانند آلودگی صوتی، آلودگی بصری و... نیز مبارزه کند.

اما در خلال این جنب‌وجوش روزانه افراد جامعه برای کسب و کار، آن چیزی که حضورش بیشتر از همیشه به چشم می‌آید فقر هنر شهری است، هنری که وظیفه مهم آن تزئین روحیه و نشاط به افراد جامعه‌ای است که در سایه‌سار آن بهانه‌ای برای تلاش بیشتر برای رفاه مادی و معنوی خود، خانواده و به تبع آن شهر و کشور خود داشته باشند.

زندگی محال در دنیای فاقد رنگ

اینجا هنوز تهران است! شهری که علاوه بر آلودگی هوا از آلودگی‌های متنوع دیگری نیز رنج می‌برد. که یکی از مهم‌ترین آنها بعد از آلودگی صوتی، آلودگی تصویری آن است.

در کنار مکعب‌های بزرگ و کوچک که در جای جای این کلانشهر از زمین روپیده‌اند و ما نام آنها را آپارتمان گذاشته‌ایم، کمتر می‌توانیم جز دیوارهای سیمانی، آجری و نه‌ایتنا سنگی، اثری از زیبایی بصری و تجسمی در آن ببینیم و اینچنین است که کارشناسان مسائل شهری، جامعه‌شناسان و روانشناسان واژه «شهر خاکستری» را برای تهران در نظر گرفته‌اند.

تصور زیستن انسان در جهانی فاقد رنگ، تصویری غیرقابل باور است؛ چراکه در همین راستا عموم

روانشناسان معتقدند که یکی از مهم‌ترین مواردی که بار فشارهای روزانه و استرس‌های ناشی از کار را از دوش بشر مدرن برمی‌دارد و به ذهن او توانایی بازیابی انرژی‌های از دست داده را می‌دهد وجود رنگ و تاثیراتی است که طیف‌های مختلف رنگی بر روح و روان وی می‌گذارد.

در همین راستاست که هنر به موازات رشد و پیشرفت بشر در کنار او حضور داشته تا با الهام از طبیعت که سرشت انسان از آن سرچشمه گرفته به وی برای ادامه حیات و گذران زندگی‌اش یاری رساند.

کوتاهی شهرداری و مسئولان زیباسازی شهر
 با مرور یک روز کاری برای هر شهروند پایتخت نشین، به راحتی می‌توان دریافت که در محیط اجتماعی و جامعه توجه به مسئله مهمی مانند حضور

رنگ در سطح شهر و خیابان‌های آن نه به صورت تام و تمام اما تا حد بسیار بالایی نادیده گرفته شده است. این در حالی است که ما ایرانی‌ها را در تمام جهان به عنوان افراد هنرمند و هنردوست می‌شناسند و ضرب‌المثل «هنر نزد ایرانیان است و بس» برای فرد فرد ما مثلی معروف و ملموس است. در حالی‌که وظیفه توجه به مسئله زیباسازی شهر و تنوع بخشی وجهه بصری آن به عهده شهرداری و سازمان زیباسازی وایسته به آن است اما متاسفانه شاهدیم که این نهاد با وجود تلاش‌های صورت گرفته نتوانسته انطور که بایسته و شایسته است از عهده وظایف خود برآید.

فرهاد فزونی، مدرس نقاشی و گرافیکست
 با تاکید بر پیشینه غنی ایران در هنر نقاشی و به خصوص نقاشی‌های شهری در بین کشورهای منطقه به «ایرنا» می‌گوید: پیشینه نقاشی شهری و بهره بردن از این هنر در کنار معماری شهری سابقه درخشانی در کشور ما دارد.

«برای به یاد آوردن این سابقه نیاز نیست به گذشته‌های خیلی دور برگردیم. درست در سال‌های بعد از انقلاب و حتی در دوران هشت سال دفاع مقدس، هنرمندان کشورمان با وجود درگیری‌های خاص آن دوران به مسئله نقاشی‌های دیواری و شهری توجه ویژه‌ای داشتند. ترسیم نمادهایی از انقلاب شکوهمند اسلامی و سرداران بزرگ و شهیدان دوران دفاع مقدس در دهه ۶۰ بر گوشه گوشه خیابان‌ها و دیوارهای کشورمان و به خصوص تهران هنوز در خاطره همگانی ما موجود است.»

وی می‌افزاید: اما متاسفانه بعد از پایان دوران جنگ و رشد جامعه شهرنشین به خصوص در کلانشهرها این هنر نه تنها به موازات ابعاد توسعه زندگی شهرنشینان رشد نکرد که دچار افول شد.

تأییکه با درخواست‌های مکرر هنرمندان و تلاش‌های جامعه‌شناسان و روانشناس مبنی بر تاثیرات مخرب فقر هنر و آثار هنری از نقاشی گرفته تا مجسمه در معماری شهری در سال ۱۳۸۰ بخشی به عنوان اداره

نقاشی و تجسمی در شهرداری تهران کار خود را آغاز کرد.

هر چند طی نزدیک به یک دهه فعالیت این بخش تلاش‌های بسیاری از سوی مسئولان صورت گرفت اما هنوز هم حجم این تلاش‌ها نتوانسته پاسخگوی رشد فضای شهری در کلانشهر تهران باشد.

فقر موضوعی به سبب انحصار طلبی

با توجه به این‌گفته‌ها و تطابق آن با کارهای صورت گرفته می‌توان صحت ادعاها را

در یک رصد عمومی به تأیید رساند و این مسئله را نیز به آن افزود که بخش عمده‌ای از کارهای صورت گرفته در یک دهه اخیر نیز بازسازی و دیوارسازی‌های نقاشی‌هایی است که در همان سال‌های آغازین انقلاب و دوران پرافتخار دفاع مقدس، زینت بخش خیابان‌ها و دیوار ساختمان‌های شهرمان بوده است.

ناصر پلنگی، استاد پیشکسوت نقاشی که هنوز اثر معروف و به یاد ماندنی نقاشی دیواری آزادسازی خرمشهر وی بر بدنه مسجد این شهر غرورآفرین در خاطرها جاودان مانده است درباره دلایل رشد آرام نقاشی‌های شهری در کشور و به خصوص تهران به «ایرنا» می‌گوید: متاسفانه در بدنه مدیریت هنر شهری توجهی به تخصص نمی‌شود. در حالی که شاهدیم طی چند سال اخیر کارهای

بزرگی در تهران در زمینه نقاشی‌های دیواری صورت گرفته است اما کمتر شاهد خلاقیت و تفاوت‌های بصری و توجه به بافت معماری و مخاطبان مناطق مختلف شهر تهران در آثار هستیم.

کار روی فضاهای روستایی و زندگی توام با همزیستی در کنار طبیعت با وجود رنگ‌های شاد و فرح بخش آن می‌تواند سوژه مناسبی برای هنرمندان در زینت خیابان‌ها و بزرگراه‌های شهرمان باشد، اما تکرار و تاکید بر طراحی مناظر شبیبه به هم به جای نشاط افزایی نوعی رکود و در جازدن را به مخاطب انتقال می‌دهد.

وی ادامه می‌دهد: دلیل این امر نیز محدود ساختن و انحصاری کردن توسعه فضای نقاشی شهری از سوی سازمان زیباسازی به چند شرکت محدود است. در حالی که همگان بر این جمله اذعان دارند که دایره بسط خلاقیت در هنر و آثار هنری فاقد مرزبندی است اما شاهدیم که مسئله گسترس هنر شهری تنها در اختیار چند شرکت قرار داده شده است و اینچنین است که آثار ارائه شده توسط آنها، کارهایی عموماً ساده و تکراری هستند که شاید در گام اول در تغییر دیدگاه بصری و انرژی افزایی به مخاطبان خود موفق باشند اما به مرور و با تکرار تصویر حس به وجود آمده در مخاطب خود را نیز به تکرار سوق می‌دهند و عملاً از کارآیی اصلی خود عقب می‌مانند.

این استاد پیشکسوت نقاشی با اشاره به اینکه در کنار این مسئله توجه به بافت معماری منطقه و نوع مخاطبان و افراد حاضر در آن منطقه از شهر نیز نکته مهمی است که کمتر در بین آثار جدید کشیده شده در سطح شهر مورد توجه قرار گرفته است، می‌گوید: دلیل این امر نیز به این نکته بازمی‌گردد که در بین افراد متخصص آن شرکت‌ها بیشتر معماران و شهرسازان حضور دارند و این شرکت‌ها کمتر در کادر تخصصی خود از نقاشان، گرافیست‌ها و روانشناس بهره می‌برند.

رابطه مستقیم هنر شهری با افسردگی
 همانطور که اشاره شد مسئله مخاطب‌شناسی و بافت‌شناسی مناطق مختلف شهری درانتخاب طرح و موضوع نقاشی شهری نکته مهمی است که مورد توجه قرار نگرفته است و اینچنین است که شاهدیم در کنار کارهای صورت گرفته در جای‌جای شهرمان کمتر بازخوردهای مثبت مردم و مخاطبان اصلی این هنر را می‌توانیم مشاهده کنیم.

محمدکاظم فرامرزی، روانشناس با تاکید بر این نکته که مسئله رنگ و توجه به حضور آن در زندگی جوامع شهری و به خصوص کلانشهرها از نکات فوق‌العاده مهمی است که با سلامت روانی افراد آن جامعه و امنیت روانی آن شهر ارتباط مستقیمی دارد در گفت‌وگو با «ایرنا» تصریح می‌کند رشد افسردگی در جامعه‌هایی که کمتر در آنها از رنگ‌های شاد و متنوع در معماری و نقاشی‌های شهری استفاده می‌شود بیشتر از شهرهایی است که توجه به زیباسازی و گسترس تنوع بصری در آنها جدی گرفته می‌شود.

ساختمان‌های بلند و سر به فلک کشیده، دیوارهای سیاه و سفید، ترافیک سنگین شهری، آلودگی‌های موجود در یک جامعه شهری مانند هوا و صوتی و نظایر این موارد از مهم‌ترین علل تاثیرگذار منفی بر روح و روان ساکنان تمامی جوامع شهری و زندگی مدرن هستند و آنچه که در این میان نقش

تعدیل‌کننده و تعیین کننده‌ای در سلامت روانی شهرنشینان دارد. همان معماری شهری، گسترس فضاهای سبز و پارک‌ها و تنوع بخشی بصری در سطح معابر عمومی است.

وی می‌افزاید: به عنوان مثال شما دیوار مهدهای کودک موجود در سطح شهر و نقاشی‌های شاد و رنگ‌های متنوع به کار گرفته در آنها را با روحیه کودکانمان که به آن محیط‌ها رفت و آمد می‌کنند مقایسه کنید با دنیای آدم بزرگ‌ها و کارمندان و کارگران زحمت‌کشی که در همین پایتخت کشور عزیز و پهناورمان برای معاش و گذران زندگی در تلاش و تکاپویی خستگی‌ناپذیر به سر می‌برند.

فرامرزی خاطر نشان می‌کند: به هر حال توان و انرژی فیزیکی انسان با سلامت روحی و روانی او در یک تعامل مستقیم است و متاسفانه در این مورد می‌توان اذعان داشت که در جامعه شهری ما بی‌توجهی‌هایی صورت گرفته است که امیدوارم مسئولان و دلسوزان مردم همانگونه که طی چند سال اخیر تلاش‌های گسترده‌ای را در این زمینه

کارهای خود بیفزایند تا شهرنشینان و به خصوص پایتخت‌نشینان ما در کنار هوای آلوده و روزهای کاری سخت و صعب خود به گاه مواجهه با خیابان‌ها و کوچه‌پس‌کوچه‌های شهر، سهم عمده‌ای از خستگی خود را به بیرون از تن و روان خود منتقل کنند و با روحیه‌ای بیشتر و شاداب‌تر بعد از یک روز کاری پسا به خانه خود بگذارند و برای یک روز کاری پربره‌تر مهیا و آماده شوند.

تاکیدات رهبری بر فرهنگ‌سازی عمومی
 اما در کنار تمام مباحث مطرح شده در این گزارش نمی‌توان به سادگی از کنار نبود فرهنگ‌سازی عمومی برای مطالبه مردم از مسئولان برای توجه بیشتر به محیط شهری که در آن زندگی می‌کنند نیز به سادگی گذشت.

شاید آموزش و پرورش و زنگ‌های هنر آن در بین موارد درسی دیگری می‌توانست بستری مناسب برای ارائه و تاثیر نقش انکارناپذیر هنر در زندگی به افراد ارائه کند اما با ساده‌نگری برنامه‌ریزان در توجه به این مهم با کمال تاسف باید اذعان داشت که عموم مردم از تاثیر بسزای هنر در زندگی بی‌اطلاع هستند و اینچنین است که رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت الله خامنه‌ای، در دیدار صمیمی خود با شهردار تهران و اعضای هیات دولت تاکید فراوانی بر مسئله توجه به محیط سبز، گلگاه‌های تنفسی کلانشهرها و لزوم فرهنگ‌سازی در بین مردم به جهت بهره بردن از طبیعت و تاثیر گرفتن از هنر در زندگی شهری به سبب ارتقای امنیت روانی جامعه داشته‌اند و به مسئولان توصیه موکد فرمودند که در راستای افزایش سلامت روانی جامعه از نقش هنر به خصوص هنر متعهد و مبتنی بر آموزه‌های دینی و ملی خود غفلت نکنند.

امید این داریم که در سایه فرمایشات رهبری و نیازی که در جامعه به مسئله هنر و به خصوص هنر شهری احساس می‌شود، مسئولان با جدیت و تلاش بیشتر بر همت خود بیفزایند تا روزی در آینده شاهد نقش بندی طرح‌ها و رنگ‌های متنوعی بر آسمان و شهر خاکستری خود باشیم. به امید آن روز...

آلودگی هوای تهران

آلودگی هوا با توجه به پیامدهای زیانبارش به یکی از ملموس‌ترین معضلات زیست‌محیطی تهران، پایتخت ایران و چندین شهر دیگر ایران تبدیل شده است. آمارها نشان می‌دهد که در روزهای تشدید آلودگی هوای تهران، شمار بیماران تنفسی «تا ۶۰ درصد» افزایش می‌یابد. بیشترین عامل مرتبط با تشدید بیماری‌های سیستم قلبی، عروقی و ریوی، افزایش آلاینده‌های دی‌اکسید گوگرد، ذرات معلق و منواکسید کربن است، به‌طوری‌که «آلودگی هوا در تهران به‌طور متوسط موجب کاهش ۵سال از عمر تهرانی‌ها شده‌است.»

بنابر نظر برخی از کارشناسان محیط‌زیست، نخستین زنگ خطر جدی درباره آلودگی هوای تهران در سال ۱۳۷۴ به صدا درآمد. در آن هنگام نزدیک به یکصد نفر از کارشناسان و مدرسان محیط‌زیست، جغرافیا و شهرسازی در پی نشست‌ی در سالن اجتماعات پارک شهر تهران، متنی موسوم به بیانیه «هوای تهران ۷۴» منتشر کردند که در آن برای نخستین‌بار از آلودگی هوای پایتخت به‌عنوان یک «بحران ملی» که راه مقابله با آن «عزم ملی» است، نام برده شد.

رئیس ستاد محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران با بیان اینکه مدل آلودگی هوا تغییر کرده گفت: در سال جاری ریزگردهای ناشی از بیابان‌های اطراف تهران موجب بحرانی شدن هوا شده‌اند.

دکترعلی محمد شاعری در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر با بیان این مطلب افزود: در حال حاضر مدل آلودگی هوا در کل کشور و به ویژه در پایتخت تغییر کرده است. در گذشته علت اصلی آلودگی هوا گازهای آلاینده مانند منواکسید کربن، دی‌اکسید نیتروژن، دی‌اکسید گوگرد و ازن بودند اما با اقدامات انجام شده در زمینه بهبود کیفیت سوخت، کیفیت خودروها، وضعیت صنایع معادن، خدمات تولیدی، جایگزینی سی‌ا‌ن‌جی به جای بنزین، جایگزینی خودروهای فرسوده و همچنین بهبود رفتارهای اجتماعی مردم در حال حاضر این آلاینده‌ها به شدت کاهش یافته و در حد سالم و پاک قرار دارند.

رئیس ستاد محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران اظهار کرد: از سال ۸۸ عوامل دیگری موجب قرار گرفتن هوای بسیاری از استان‌های کشور در شرایط ناسالم شد که با عنوان ریزگردهای غربی و یا مهمانان ناخوانده معرفی شدند.

وی علت این پدیده را خشکسالی، کاهش بارندگی، ناامنی و جنگ و درگیری نظامی در کشورهای عربی همسایه ایران به ویژه کشور عراق عنوان کرد. وی در ادامه اظهار کرد: اما اخیراً پدیده جدیدی در کشور و به ویژه در تهران موجب آلودگی هوا می‌شود که توفان ۱۲۰ متر بر ثانیه‌ای یکماه پیش و همچنین سونامی گرد و غبار در تهران گواه آن است. علت این توفان‌ها که تا شعاع ۱۰۰ کیلومتری پایتخت را درنوردیده و سازمان هواشناسی هم در پیش‌بینی آن ناتوان بوده مدل جدید آلودگی هوا با منشأ داخلی است.

رئیس ستاد محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران با بیان این که آلودگی هوای تهران با منشأ ریزگردهای داخلی به مراتب خطرناک‌تر از ریزگردهای عربی است، گفت: چرا که فاصله کانون‌های ریزگرد در حال حاضر با مراکز جمعیتی کمتر است و فاصله منشأ تا مقصد ریزگردها بسیار کوتاه بوده و می‌تواند به صورت مستمر شهرهایی مانند تهران را تحت تاثیر قرار دهد.

رئیس ستاد محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران شکل‌گیری بیش از ۸۰ هزار هکتار مناطق بحرانی و کانون ریزگرد در دهه‌های اخیر در اطراف شهر تهران را مهم‌ترین عامل بروز ریزگردهای داخلی عنوان کرد و افزود: به علت تداوم خشکسالی، کاهش بارندگی و افزایش دما در سال جاری این پدیده تشدید شده است.

وی با اشاره به اینکه در تابستان آلودگی هوا ناشی از ریزگردهای داخلی افزایش می‌یابد، یادآور شد: لذا به مسئولان به ویژه مسئولان وزارت جهاد و وزارت نیرو هشدار داده می‌شود که اقدامات عاجل و فوری در قالب یک طرح جامع برای مقابله با پدیده بیابان‌زایی در اطراف شهر تهران را به مرحله اجرا درآورند.

شاعری اظهار کرد: جنگل کاری، مالچ پاشی، پخش سیلاب، بذپاشی، تغییر الگوی کشت، استفاده از الگوهای کشت پایدار در کشاورزی، جلوگیری از استقرار صنایع آب‌بر و آلاینده در شعاع ۱۲۰ کیلومتری پایتخت، اجرای عملیات آبخیزداری، مدیریت منابع آب، جلوگیری از حفر چاه‌های غیرمجاز، پلمپ چاه‌های حفر شده، حفاظت از پوشش گیاهی و اجرای طرح‌های تصفای آب مهم‌ترین اقدامات در راستای مقابله با بیابان‌زایی است.

رئیس ستاد محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران تصریح کرد: مقابله با پدیده بیابان‌زایی با منشأ داخلی اگرچه هزینه بیشتری دارد ولی راحت‌تر است و باید پیش از آنکه ریزگردهای داخلی در تهران مشکلاتی همچون بروز این پدیده در اطراف دریاچه ارومیه را تکرار کنند جلوی آن گرفته شود.

وی در پایان هشدار داد در صورتی که این اقدامات به سرعت انجام نشود بروز پدیده ریزگردها با منشأ داخلی که بسیار پایدارتر و تهدیدات ناشی از آن جدی‌تر است تداوم یافته و سلامت و بهداشت جامعه را به خطر می‌اندازد.

اعتیاد به تریاک تاثیر مخربی بر بیماری های قلبی- عروقی دارد و بیماران قلبی را که نیاز به جراحی دارند، با مشکل مواجه می کند.

بررسی ها نشان می دهد که تریاک، تاثیر مخربی بر عوامل خطر جدید بیماری های قلبی - عروقی دارد و غلظت خون در مصرف کنندگان مرفین با افزایش زمان مصرف بالا می رود، اگرچه به نظر می رسد برخی از عوامل، خطر این بیماری ها را بهبود می بخشد اما این اثرات، کوتاه مدت و اصولا کاذب هستند.

دکتر رضا رستمی، روانپزشک و دانشیار دانشگاه تهران در این خصوص گفت: وابستگی به موادمخدر پدیده های زیستی و بر ۲ نوع است: - وابستگی روحی؛ به این صورت که بیمار با اصرار به دنبال مصرف موادمخدر می رود تا حالات روحی و شخصی خود را خوشایند کند. - وابستگی بدنی، یعنی حالتی که قطع دارو باعث به وجود آمدن علائمی می شود که خوشایند بیمار نیست. گفته می شود که بدن به یک حالت تعادلی جدید در خلال مصرف موادمخدر می رسد که اگر این تعادل با مصرف نکردن موادمخدر به هم بخورد، بدن به گونه ای مخالف عمل می کند و علائم ناخوشایند بروز می کند.

وابستگی روحی تقریبا همیشه قبل از وابستگی بدنی به وجود می آید، اما ضرورتا منجر به آن نمی شود.

اعتیاد به معنی حالتی است که بدن، هم از لحاظ روحی و هم از لحاظ فیزیکی به موادمخدر وابسته باشد.

در سال ۱۹۶۴ میلادی، سازمان بهداشت جهانی به این نتیجه رسید که اصطلاح اعتیاد، دیگر یک اصطلاح علمی نیست و پیشنهاد کرد که اصطلاح وابستگی دارویی را به جای اعتیاد به کار ببرد اما به رغم این موضوع، از کلمه اعتیاد هنوز هم به طور وسیعی استفاده می شود. وی افزود: بهایی که یک جامعه برای طبقه بندی یک ماده به عنوان غیرمجاز می پردازد، کارهای خلافی است که از این دسته بندی، ناشی می شود. در جامعه ما یکی از علل اعتیاد به تریاک، فقر فرهنگی و دریافت اطلاعات غلط راجع به تریاک توسط عوام است. برای مثال عده ای به تصور اینکه مصرف تریاک برای بیماری های قلبی مفید است یا قند خون را پایین می آورد، به این ماده خنمان سوز پناه می برند.

به گفته وی، بعضی ها معتقدند که سیگار روزانه ای برای ورود به دنیای موادمخدر است. افرادی که پدر و مادر آن ها از هم جدا شده اند و افرادی که یکی از اعضای خانواده شان معتاد هستند، بیشتر در معرض خطر اعتیاد هستند.

سه چهارم نوزادانی که از مادران معتاد متولد می شوند علائم قطع ماده مخدر را تجربه می کنند و اعتیاد نوزادان و شیرخواران از معضلات اجتماعی بسیار دردناک برای هر جامعه است. نزدیکی به ۹۰ درصد از معتادان به تریاک یک اختلال روانی مشخص دارند که این اختلال در اغلب موارد افسردگی است. شخصیت ضداجتماعی و اضطراب هم از اختلالات شایع در میان معتادان به تریاک است.

اگر چه الکلوئیدهای زیادی در تریاک وجود دارد و این روزها تریاک هایی که به دست مردم می رسد بسیار بسیار ناخالص است و هرگونه ظواهرت بالینی غیرمترقبه ای ممکن است با مصرف تریاک های ناخالص اعم از مرگ ناگهانی، سکته قلبی و مغزی، استفراغ، سردرد، سرگیجه، جنون آنی و روان پریشی اتفاق بیفتد، با وجود این نشانه های بالینی مرفین را می توان به عنوان الگوی برای بقیه مواد خانواده تریاک به کار برد. تسکین، چرت زدن، تغییرات خلقی و ابری شدن قشوع مغزی به دنبال استفاده از ۵ تا ۱۰ میلی گرم مرفین به وجود می آید.

علائم دیگر شامل احساس گرما، سنگینی دست و پا و خشکی دهان است. صورت و به خصوص بینی ممکن است به خارش بیفتد و برافروخته باشد. بعضی از بیماران دچار سرخوشی می شوند که ممکن است ۱۰ تا ۳۰ دقیقه طول بکشد.

در کسانی که تریاک یا هروئین را به صورت تزریق سیاهرگی استفاده می نمایند، یک احساس اوج آنی به آنها دست می دهد که به سبب سریع رسیدن مواد به مغز است.

به اعتقاد متخصصان، اثر ضد درد مرفین انتخابی است. در واقع آستانه تحریک انتهای عصبی به تحریک دردناک تغییری پیدا نمی کند و انتقال عصبی درد هم بدون تغییر باقی می ماند. تنها درد و حس درد است که تحت تاثیر قرار می گیرد و در واقع بیمار نسبت به درد بی تفاوت می شود. بسیاری از افراد که نخستین بار تریاک را تجربه می کنند، نه تنها سرخوش نمی شوند، بلکه حال شان بد شده و به تهوع و استفراغ دچار می شوند.

سونامی سرطان با موج مواد دخانی و مخدر

است که آسیب شدیدی به دستگاه تنفسی وارد می کند و موجب سرطان می شود؛ زیرا تار موجود در آن که عامل ایجاد سرطان است، دو برابر قوی تر از تار موجود در سیگار معمولی است. براساس نتایج بررسی محققان مرکز تحقیقات سرطان «فرد هاجنسون» شیوع سرطان بیضه در مردانی که به مدت طولانی از «هاری جوانا» یا حشیش استفاده می کنند، به مراتب بیش از دیگر مردان است. در کنار مواد مخدر سنتی، ورود نسل جدیدی از مواد مخدر با نام های صنعتی در سال های گذشته، موجب رشد اعتیاد با شکل های مختلف و ناهنجاری های ناشی از مصرف آنها شده است.

در یک دهه گذشته مودی با نام های تجاری «شیشه»، «کراک»، «قرص های روانگردان» و ... در بازار قاچاق ایران یافت شده است که علاوه بر آثار سوء روانی و اجتماعی، سرطان را در کشور افزایش داده اند؛ این مواد با اثرگذاری روی قسمت های مهم مغز و سلول های بدن، موجب رشد یا ناکارآمدی آنها شده و با اختلال در کارکرد بخش های مختلف، موجب شکل گیری توده های سرطانی می شوند. هومان نارنجی ها در ادامه گفت وگویی خود با گروه پژوهش های خبری با اشاره به رواج مواد مخدر صنعتی و روانگردان در بازار گفت: این مواد جدید و صنعتی به خاطر ترکیب های شیمیایی خطرناکی که دارند چه بسا از مخدر های سنتی خطرناک تر و کشنده تر هستند و در کنار آسیب های روحی موجب رشد سرطان هم می شوند.

این زمینه با اشاره به عملی کردن توتون های قلیان با طعم های مختلف، گفت: یکی از دلایل سرطانزا بودن مواد دخانی و مخدر، ترکیب بی رویه ای است که به این مواد اضافه می شود و در برخی از موارد آنها را معطر یا خوشرنگ می کند؛ این ترکیب ها را می توان به وضوح در توتون قلیان ها مشاهده کرد. یکی از موادمخداری که مصرف آن در یک سده گذشته در کشور رواج یافته، تریاک است. مصرف تریاک علاوه بر اعتیاد و ضرر های مادی و روحی برای افراد، موجب بروز بیماری های فراوانی می شود. برخی از متخصصان بر این باورند که مصرف کنندگان تریاک در معرض دیابت و انواعی از سرطان هستند. این پژوهشگر حوزه اعتیاد با اشاره به رواج مصرف تریاک و ناخالصی های آن، گفت: تریاک که امروزه به وسیله سوداگران مرگ به مردم عرضه می شود، دارای بیشترین ناخالصی بوده و مواد موجود در آن مانند «روغن گریس» عامل اصلی سرطان است.

اما تنها تریاک نیست که سبب اعتیاد و بروز سرطان های مختلف در کشور شده است. امروزه مشتقات تریاک که با نام های مختلف به بازار عرضه می شوند، دارای عوارضی به مراتب بدتر از تریاک هستند. «ناس» یکی از مشتقات تریاک است که در مناطق شمال شرق و شرق کشور رواج دارد. از سوی دیگر قرص های مختلفی نیز با نام مسکن در بازار عرضه می شوند که در واقع جزو مشتقات تریاک است. نارنجی ها در این زمینه به ایرنا گفت: این قرص ها که خود از مشتقات تریاک هستند، علاوه بر اینکه خود عامل ایجاد سرطان هستند، با ساکت کردن درد ناشی از سرطان به رشد آن نیز کمک می کنند؛ زیرا فرد با مصرف بدون سنسحه آنها متوجه بیماری خود نمی شود. «حشیش» از دیگر مواد مخداری

۳ دلیل اصلی رشد سرطان در بدن افراد مصرف کننده است، گفت: سم های موجود در ترکیب سیگار عامل سرطان زایی به ویژه در قسمت ریه و کانال های گوارشی افراد معتاد به این ماده دخانی است. مصرف فراگیر و روزافزون قلیان نیز یکی دیگر از رفتارهای پرخطری است که احتمال ابتلا به سرطان را در میان جوانان افزایش می دهد. برخی از مصرف کنندگان قلیان در اثر نا آگاهی یا برای توجیه کار خود، آن را کم ضرر یا بی ضرر عنوان می کنند؛ در حالی که قلیان نیز می تواند مانند سیگار زمینه ساز ابتلا به سرطان و اعتیاد به مواد مخدر باشد. ناهید نفیسی متخصص و جراح سرطان، مصرف قلیان را از عوامل اصلی ایجاد سرطان های حفره دهان، دستگاه گوارش و مثانه دانست. وی با اشاره به باور اشتباه مردم درباره بی ضرر بودن قلیان، گفت: برخی هنوز بر این باورند که قلیان ضرر های سیگار و موادمخدر را ندارد، ولی هر کام قلیان به اندازه مصرف چند نخ سیگار ضرر دارد.

از نگاه کارشناسان نامرغوب بودن توتون ها، درجه حرارت بالا، تولید گاز منواکسید کربن و مکش های ریبی زیان های زیادی را متوجه افراد مصرف کننده قلیان می کند. سرطان های دهان، حنجره، حلق و مثانه، شایع ترین سرطان هایی هستند که افراد مصرف کننده قلیان به آنها مبتلا می شوند. نارنجی ها در ادامه گفت وگو با ایرنا در کنار ترکیب سمی موجود در دود قلیان، افزودنی های توتون های موجود در بازار را به عنوان یکی دیگر از مهم ترین عوامل رشد سرطان دانست. وی در

رشد مصرف دخانی و مخدر و سرطان مصرف دخانیات و موادمخدر به یکی از مهم ترین مشکلات جامعه امروز ما تبدیل شده است. با وجود هشدارهای مختلف پزشکی - بهداشتی و برخورد های قانونی، هر روز تعدادی از جوانان زندگی خود را درگیر مصرف این مواد می کنند. سیگار یکی از شایع ترین و در دسترس ترین مواد دخانی است که قبح اجتماعی استفاده از آن در جامعه شکسته شده و هر روز بر شمار مصرف کنندگان آن افزوده می شود. کشیدن سیگار دو پیامد منفی عمده به همراه دارد؛ علاوه بر اینکه فرد

سیگاری را در معرض بیماری های فراوانی قرار می دهد، خود می تواند زمینه ساز گسترش اعتیاد باشد. رشد توده های سرطانی در بدن یکی از عارضه های شایع استفاده از سیگار است. دود سیگار شامل حدود ۴ هزار عنصر شیمیایی است که ۶۰ مورد آنها سرطانزا

شناخته شده اند. محققان بر این باورند که فرد سیگاری به موجب مصرف سیگار در معرض حدود ۲۰ مورد سرطان قرار دارد؛ سرطان هایی چون مری، لوزالمعده، مجاری ادراری، دهانه رحم، مغز استخوان، دهان و ... این درحالی است که خانواده های افراد سیگاری هم از آثار سوء مصرف سیگار در امان نیستند. «هومان نارنجی ها» پژوهشگر حوزه اعتیاد با بیان اینکه ترکیب های سمی، افزودنی های غیرمجاز به موادمخدر و قدرت تسکین دهنده برخی از مواد دخانی و مخدر

دکتر رضا رستمی، روانپزشک و دانشیار دانشگاه تهران در این خصوص گفت: وابستگی به موادمخدر پدیده های زیستی و بر ۲ نوع است: - وابستگی روحی؛ به این صورت که بیمار با اصرار به دنبال مصرف موادمخدر می رود تا حالات روحی و شخصی خود را خوشایند کند. - وابستگی بدنی، یعنی حالتی که قطع دارو باعث به وجود آمدن علائمی می شود که خوشایند بیمار نیست. گفته می شود که بدن به یک حالت تعادلی جدید در خلال مصرف موادمخدر می رسد که اگر این تعادل با مصرف نکردن موادمخدر به هم بخورد، بدن به گونه ای مخالف عمل می کند و علائم ناخوشایند بروز می کند.

اعتیاد به معنی حالتی است که بدن، هم از لحاظ روحی و هم از لحاظ فیزیکی به موادمخدر وابسته باشد. در سال ۱۹۶۴ میلادی، سازمان بهداشت جهانی به این نتیجه رسید که اصطلاح اعتیاد، دیگر یک اصطلاح علمی نیست و پیشنهاد کرد که اصطلاح وابستگی دارویی را به جای اعتیاد به کار ببرد اما به رغم این موضوع، از کلمه اعتیاد هنوز هم به طور وسیعی استفاده می شود. وی افزود: بهایی که یک جامعه برای طبقه بندی یک ماده به عنوان غیرمجاز می پردازد، کارهای خلافی است که از این دسته بندی، ناشی می شود. در جامعه ما یکی از علل اعتیاد به تریاک، فقر فرهنگی و دریافت اطلاعات غلط راجع به تریاک توسط عوام است. برای مثال عده ای به تصور اینکه مصرف تریاک برای بیماری های قلبی مفید است یا قند خون را پایین می آورد، به این ماده خنمان سوز پناه می برند.

به گفته وی، بعضی ها معتقدند که سیگار روزانه ای برای ورود به دنیای موادمخدر است. افرادی که پدر و مادر آن ها از هم جدا شده اند و افرادی که یکی از اعضای خانواده شان معتاد هستند، بیشتر در معرض خطر اعتیاد هستند. سه چهارم نوزادانی که از مادران معتاد متولد می شوند علائم قطع ماده مخدر را تجربه می کنند و اعتیاد نوزادان و شیرخواران از معضلات اجتماعی بسیار دردناک برای هر جامعه است. نزدیکی به ۹۰ درصد از معتادان به تریاک یک اختلال روانی مشخص دارند که این اختلال در اغلب موارد افسردگی است. شخصیت ضداجتماعی و اضطراب هم از اختلالات شایع در میان معتادان به تریاک است.

اگر چه الکلوئیدهای زیادی در تریاک وجود دارد و این روزها تریاک هایی که به دست مردم می رسد بسیار بسیار ناخالص است و هرگونه ظواهرت بالینی غیرمترقبه ای ممکن است با مصرف تریاک های ناخالص اعم از مرگ ناگهانی، سکته قلبی و مغزی، استفراغ، سردرد، سرگیجه، جنون آنی و روان پریشی اتفاق بیفتد، با وجود این نشانه های بالینی مرفین را می توان به عنوان الگوی برای بقیه مواد خانواده تریاک به کار برد. تسکین، چرت زدن، تغییرات خلقی و ابری شدن قشوع مغزی به دنبال استفاده از ۵ تا ۱۰ میلی گرم مرفین به وجود می آید.

علائم دیگر شامل احساس گرما، سنگینی دست و پا و خشکی دهان است. صورت و به خصوص بینی ممکن است به خارش بیفتد و برافروخته باشد. بعضی از بیماران دچار سرخوشی می شوند که ممکن است ۱۰ تا ۳۰ دقیقه طول بکشد.

در کسانی که تریاک یا هروئین را به صورت تزریق سیاهرگی استفاده می نمایند، یک احساس اوج آنی به آنها دست می دهد که به سبب سریع رسیدن مواد به مغز است. به اعتقاد متخصصان، اثر ضد درد مرفین انتخابی است. در واقع آستانه تحریک انتهای عصبی به تحریک دردناک تغییری پیدا نمی کند و انتقال عصبی درد هم بدون تغییر باقی می ماند. تنها درد و حس درد است که تحت تاثیر قرار می گیرد و در واقع بیمار نسبت به درد بی تفاوت می شود. بسیاری از افراد که نخستین بار تریاک را تجربه می کنند، نه تنها سرخوش نمی شوند، بلکه حال شان بد شده و به تهوع و استفراغ دچار می شوند.

اعتیاد به تریاک تاثیر مخربی بر بیماری های قلبی- عروقی دارد و بیماران قلبی را که نیاز به جراحی دارند، با مشکل مواجه می کند. بررسی ها نشان می دهد که تریاک، تاثیر مخربی بر عوامل خطر جدید بیماری های قلبی - عروقی دارد و غلظت خون در مصرف کنندگان مرفین با افزایش زمان مصرف بالا می رود، اگرچه به نظر می رسد برخی از عوامل، خطر این بیماری ها را بهبود می بخشد اما این اثرات، کوتاه مدت و اصولا کاذب هستند.

برای کنترل مصرف مواد چه باید کرد؟

سرطان از جمله بیماری هایی است که هزینه های مادی و معنوی زیادی را به فرد و جامعه تحمیل می کند؛ از این رو اقدام های پیشگیرانه به منظور جلوگیری از ابتلا به آن ضرورت زیادی دارد. با توجه به اینکه مصرف مواد دخانی و مخدر عامل یک سوم سرطان های کشور شناخته شده است، جلوگیری از مصرف آن درصد زیادی از شمار مبتلایان به این بیماری را کاهش خواهد داد. پیامدهای منفی اعتیاد و زیان های جبران ناپذیری که مصرف دخانیات برای سلامت فرد به همراه دارد، ضرورت مقابله با این معضل اجتماعی را صدچندان می کند. مسئولان و کارشناسان مسائل اجتماعی باید با ارائه راهکارهای مختلف از گسترش این مشکل جلوگیری کنند. با توجه به اینکه مصرف سیگار خود زمینه ساز اعتیاد به مواد مخدر است، یکی از راهکارهایی مقابله با اعتیاد محدود کردن فروش و امکان مصرف سیگار است. بهره گیری از قانون های محدودکننده فروش سیگار، ممنوعیت استفاده از سیگار در مکان های مختلف، فرهنگ سازی در این زمینه و بهره گیری از ظرفیت رهبران مذهبی در راهنمایی و توصیه به مردم می تواند موثر باشد. تغییر نگرش اجتماعی جوانان به مصرف مواد دخانی از دیگر راهکارهایی است که می توان برای کاهش مصرف مواد اتخاذ کرد. امروزه مصرف سیگار در میان برخی جوانان و دانشگاهیان به یک ژست روشنفکری تبدیل شده است، در حالی که ارائه چهره ای نامطلوب از افراد سیگاری در رسانه ها می تواند مصرف آن را به یک ضدارزش در جامعه تبدیل کند. نفیسی با اشاره به اینکه امروزه سیگار کشیدن برخی از اقدشار جامعه مانند خانم ها به یک ارزش تبدیل شده است، گفت: در کشورهای غربی برخلاف ایران سیگار کشیدن زن ها یک ضد ارزش اجتماعی محسوب می شود ولی در کشور ما برخی از زنان برای شخصیت بخشیدن به خود سیگار به دست تقویت اراده جوانان برای ترک مصرف مواد

نیز می تواند در محدود کردن استفاده از مواد دخانی موثر باشد؛ مسئله ای که می تواند مورد توجه مسئولان و رسانه ها قرار گیرد. نفیسی بر این باور است که تا زمانی که فرد اراده نکند، نمی توان مصرف مواد را کاهش داد. تعطیلی مراکز عرضه قلیان به جوانان و ایجاد محدودیت برای استفاده از آن در پارک ها و فضاهای تفریحی، از دیگر اقدام های پیشگیرانه ای است که می توان به وسیله آن از رشد سرطان های ناشی از مصرف مواد دخانی و مخدر جلوگیری کرد.

سرطان از جمله بیماری های است که هزینه های مادی و معنوی زیادی را به فرد و جامعه تحمیل می کند؛ از این رو اقدام های پیشگیرانه به منظور جلوگیری از ابتلا به آن ضرورت زیادی دارد

استفاده توسط فرد، باعث دوام بیشتر در مصرف سیگار و اعتیاد شدیدتر و طولانی تری می شود. علاوه بر مطبوعیت ظاهری دود این نوع سیگارها و خاصیت بی حس کنندگی و ضدالتهایی آن که باعث تسهیل و ترغیب در مصرف بیشتر می شود، تحقیقات جدید نشان داده اند که منتول با تحریک گیرنده های سرمای موجود در حلق و بینی و مجاری تنفسی باعث ایجاد وقفه در تنفس می شود (همان حالتی که هر کدام از ما ممکن است در هوای سرد تجربه کرده باشیم). این توقف موقتی و کوتاه مدت در نفس کشیدن، باعث ایستایی بیشتر دود در ریه ها و مجاری تنفسی می شود و مواد تشکیل دهنده دود سیگار از جمله نیکوتین فرصت بیشتری برای جذب پیدا می کنند و این یعنی اعتیاد بیشتر و وابستگی شدیدتر به نیکوتین. باوجود بعضی تحقیقات مشکوک که عوارض این نوع سیگارها را در بلندمدت نمی تواند بر مجاری تنفسی و حلق و بینی و مری فرد مصرف کننده بی تاثیر باشد. گزارش هایی درباره تاثیر منتول در جلوگیری از سوختن و سوختن مواد سرطان زای موجود در سیگار وجود دارد، به طوری که اثرات سرطان زایی آن را تا ۳۰ درصد بالا می برد. عوارض عمده مصرف منتول به صورت آثار سوختگی در حلق و ریه گزارش شده است. تورم آلژیک لبها، التهاب دهان، التهاب متوسط تا شدید مری و معده، التهاب لوزالمعده، تهوع و استفراغ، اسهال، سردرد، اختلال در ضربان قلب و حتی اسپاسم ناحیه گلو دیده شده است، به طوری که مصرف سیگارهای منتول دار در کنار کودکان، باعث ایست تنفسی در آنها می شود. حتما می دانید که مصرف ترکیبات خوراکی منتول دار در کودکان زیر ۶سال، به دلیل احتمال وقفه تنفسی در آنها، ممنوع است. در مورد اثرات منتول روی باروری و سقط جنین، تحقیقات مختلف و

متناقضی انجام گرفته، ولی اثرات ضدتخمک گذاری آن در خانم ها ثابت شده است. رواج برخی باورهای غلط در مورد این نوع سیگارها مانند ضدنفخ، درمان سرماخوردگی و ... که شاید زمینه ساز مصرف بیشتر این نوع سیگارها باشد، به نظر می رسد که همگی حساب شده و هدف دار هستند، به گونه ای که ظاهر فانتزی و سفید رنگ سیگار، در جعبه ای با رنگ سبز و به همراه طعمی از نعناع و خنکی، از این قاتلان کوچک نمای ساخته که افراد ابتدا به صورت یک تفنن (و نه مصرف سیگار) آن را شروع کرده و به تدریج به آن عادت می کنند. با توجه به اینکه مصرف کنندگان سیگارهای منتول دار، به نیکوتین اعتیاد بیشتر و عمیق تری دارند، بعضی کارشناسان، تغییر سیگار منتول دار به سیگار معمولی و سپس ترک کامل دخانیات را عنوان می کنند، ولی از آنجا که جایگزینی دخانیات با هم در زمان ترک توصیه نمی شود، بهترین پیشنهاد (در کنار رفتار درمانی و کمک به تغییر نگرش از آگاهی به باور) درمان جایگزینی نیکوتین (NRT) است که به صورت چسب، اسپری و آدامس موجود بوده و تحت نظر پزشک قابل مصرف است.

سیگارهای خنک کننده خطرناک ترند

دکتر آرش نیک خلق، پژوهشگر حوزه دخانیات: شرکت های تولیدکننده دخانیات، همیشه دنبال نوآوری و ایجاد تنوع در بازارهای تولید و فروش بوده اند و این تغییرات آگاهانه در نوع محصول، هدفی جز فروش بیشتر و افزایش تعداد مصرف کنندگان نداشته است. سیگارهای منتول دار نیز که اکثرا از سوی کمپانی های امریکایی به بازار عرضه شده و می شوند، بخشی از همین سیاست بوده و از اواسط دهه ۸۰ میلادی با افزایش فروش و مصرف همراه بوده ولی آیا واقعا این سیگارها کم ضررترند؟ در سیگارهای منتول دار از «سانس ننعاع» استفاده می شود و ظاهرا تاثیر خنک کنندگی دارد، ولی در حقیقت اعتیاد بیشتری می آورد. اسانس نعناع یا منتول (menthol) در خود توتون سیگار استفاده می شود و حتی برای افزایش تاثیر، روی کاغذ و فیلتر سیگار نیز از این ماده استفاده می شود. متاسفانه این نوع سیگارها حتی توسط سازمان های رسمی مانند سازمان غذا و دارو (FDA) بدون هیچ مشکلی تایید شده اند. اما چرا شرکت های دخانی از این مواد استفاده می کنند؟ برای پاسخ به این سوال لازم است مختصری راجع به «منتول» یا همان «سانس ننعاع» صحبت کنیم. منتول به عنوان یک دارو برای کاهش درد، رفع التهاب، بی حس و سرد کردن محل مورد نظر از بدن، در اکثر عده های موضعی ضد درد و ضدخارش استفاده می شود. استفاده از این خاصیت منتول در توتون سیگار باعث می شود که فرد هنگام کشیدن سیگار، ظاهرا احساس مطبوع تری داشته باشد و از علائم التهابی، سوزاندگی و بوی نامطبوع سیگار در امان بماند. در حقیقت فرد سیگاری، دود حاوی ۴ هزار نوع ماده سمی و کشنده را با ظاهری آراسته و خنک به بدن خود وارد می کند. در عین حال که این احساس مطبوع به خصوص در نخستین دفعات

طعم شیرین خرما را حفظ کنیم

گروه گزارش: سال‌هاست که در همان بسته‌بندی مقوایی، با نقشی بر روی جعبه که تکراری و قدیمی است با عطری که دیگر از دست رفته به فروش می‌رسد. از خرما سخن می‌گوییم که زمانی که به خانه می‌رسد بعد از چند روز باقی ماندن در یخچال بوی ترشیدگی می‌گیرد و تو می‌اندیشی که چرا این‌گونه است. و زمانی که می‌شوی یا می‌خوانی که میزان تولید خرما صنعتی در کشور حدود ۱۵ سال است که ثابت مانده بیشتر نگران می‌شوی و حسرت می‌خوری که این محصول صادراتی ایران چرا به چنین وضعیتی دچار شده است و برای یکبار دیگر سرسبز کردن نخلستان‌های کشور چه باید کرد و چگونه می‌توان میزان تولید خرما صنعتی را افزایش داد و اخیراً نیز سخن از آلودگی خرما شد که البته بعد از چندی این خبر تکذیب شد و...

خرمای صنعتی در گذشته‌های نه‌چندان دور به شکل فله‌ای فروخته می‌شد و بعدها در بسته‌بندی‌های مقوایی به فروش رفت اما همیشه و همواره چه در داخل کشور و چه خارج از آن طرفداران بسیار داشت و دارد. خرما به‌عنوان یک میوه پر کالری و نیروز احسی در مواردی به‌عنوان یک غذا به مصرف می‌رسد و با اینکه در حال حاضر براساس اعلام دبیر کل انجمن خرما ایران سطح زیر کشت آن به یک میلیون تن می‌رسد اما این محصول نیز در دست دلالان به هزار سودا عرضه و فروخته می‌شود و مشکلات این محصول، طعم شیرین و مطبوع آن را به کام مصرف‌کنندگان تلخ می‌کند.

خرمایی که زود ترش می‌شود

در فروشگاه مواد غذایی یاد ر اصطلاح یک سوپر مارکت هستم که این فروشگاه نه شباهتی به یک سوپر مارکت یعنی فروشگاه بزرگ دارد و نه ... بیشتر به یک بقالی شبیه است. با انبوه کالا‌هایی که در بسته‌بندی‌های مختلف گاه گردی روی آنها نشسته و گاه بی هیچ نظم همین طور رها شده‌اند. می‌گوییم: خرما می‌خواهم!

فروشنده با بی‌حوصلگی زیاد به گوشه مغاز‌هاش اشاره می‌کند که بسته‌های خرما در کنار انواع سیم‌ظرف‌شویی و کنارش صابون و در کنار آن مایع ظرف‌شویی و وایتکس و یازهم در بغل آن، انواع بیسکویت و ... چیده شده است. به خود می‌گوید: عجب سلیقه‌ای! موادش‌وینده در کنار مواد غذایی!

بسته خرما را که بردارم، سه قسم کالا فرو می‌ریزند، من عذرخواهی می‌کنم اما فروشنده عین خیالش نیست. بسته خرما را از من می‌گیرد و در مقوایی آن را بر می‌دارد،

خرماهای بیچاره! کیپ هم چیده شده‌اند. فروشنده که دیگر موقع انداختن! جنسش است نایلون روی خرماها را کنسار می‌زند و خیلی راحت خرماها را بیرون می‌آورد، می‌خواهم بگویم که این کار را نکنید که معطل نمی‌کند و می‌گوید: ببینید خیلی عالی‌ه!

می‌گویم: این خرما که شیرهاش بیرون نمی‌زند و زود که ترشیده نمی‌شود؟

فروشنده که حوصله‌اش را به‌دست آورده، می‌گوید:

خرما بهتر از این تا به حال دیده بودین. بانوی مسنی که در مغازه است و دنبال چیزی در مغازه می‌گردد، می‌گوید: معلومه که دیده بودیم مگه از پشت کوه اومدیم، خرما ترشیده را به ما قالب می‌کنید و هیچی نمی‌گوییم و هر قدر که دلتان می‌خواهد به ما می‌فروشید! من حرفی نمی‌زنم. مردی وارد فروشگاه می‌شود و با دیدن خرما در دست فروشنده و تردید در من می‌گوید:

این را نخرید خانوم، نخرید خوب نیست غصه‌ام می‌گیرد اما خرما را می‌خرم ...

خرمای تحت ستم!

این روزها زمان برداشت خرما از نخلستان‌های کشور است، زیرا زمان برداشت خرما از مرداد شروع شده و تا مهر ادامه می‌یابد. در خوزستان در شهر یور آنقدر هوا گرم است که اصطلاحاً مردم جنوب کشور به مراد تا اواسط مهر، زمان خرما پزان می‌گویند.

برداشت خرما از بلوچستان شروع شده و تا نخلستان‌های استان فارس ادامه پیدا می‌کند. با توجه به اینکه برای تولید خرما آب زیادی باید مصرف شود و با تکیه بر اینکه نوع آب‌رسانی خرما به شکل غرقابی است

در حقیقت خرما آب زیادی مصرف می‌کند و در زمان خشکسالی، باغداران با معضل کم‌آبی مواجه می‌شوند. به گفته باغداران، باید شیوه آبیاری نخلستان‌ها تغییر کند و نخلستان‌ها به شکل آبیاری قطر‌های آبیاری شوند.

این دلال‌ها که همه جا حضور دارند

دلالان بازار از تولید به مصرف

خرما نظیر همه

کالاها حضور

دارند. به‌عنوان مثال قیمت خرما در نخلستان‌های کرمان کیلویی ۲۰۰ تومان و در نخلستان‌های بندر عباس کیلویی ۱۰۰۰ تومان است که برای باغداران با آن همه زحمتی که برای تولید این محصول می‌کشند بسیار کم است، با در نظر داشتن هزینه‌های کلان نگهداری نخلستان‌ها می‌توان گفت تولید خرما هیچ توجیه اقتصادی برای خلداران ندارد.

در این شرایط دلال‌ها با حضورشان به افزایش قیمت خرما از تولید به مصرف می‌پردازند. در واقع کمرنگ کردن نقش دلال‌ها در این زمینه به گفته کارشناسان مستلزم اجرای سیاستی است که هم به نفع تولیدکننده و هم به سود مصرف‌کننده باشد.

خرما، راهکارهای افزایش صادرات و حضور در بورس کشاورزی

خرما یک محصول صادراتی است که از طریق توسعه صنعت کشت و احداث کارخانه‌های بسته‌بندی و فرآوری آن می‌توان به‌عنوان یک محصول صادراتی مناسب روی آن حساب باز کرد.

این محصول برای اینکه بتواند از قالب فعلی و مشکلات مربوطه به آن جدا شود چندین راه حل را در مورد آن باید پیاده کرد که مهم‌ترین آن خارج کردن کشاورزی از حالت سنتی و روی آوردن به کشاورزی مدرن است که با در نظر گرفتن اصول علم مدیریت و توجه به علم روز کشاورزی می‌تواند مورد توجه قرار بگیرد.

در همان حال صاحب‌نظران معتقدند که با حمایت از بخش خصوصی و باغداران و واگذار کردن نهال مناسب و ارزان قیمت به آنها و جایگزینی باغات فرسوده خرما با استفاده از کشت بافت گیاهی علاوه بر اینکه از ضایعات خرما جلوگیری می‌شود بلکه می‌توان از کاهش میزان تولید و تنزل رتبه تولید ایران در خرما جلوگیری کرد.

توسعه صنعت کشت بافت

توسعه صنعت کشت بافت و رشد آن یکی از دیگر پیشنهاداتی است که به گفته کارشناسان می‌تواند ارقام مناسبی از خرما را که در چرخه اقتصادی وجود ندارد از طریق کشت بافت ایجاد کرده و آن را توسعه داد و در نهایت ارقام با کیفیت را جایگزین باغات فرسوده کرد.

کارشناسان می‌گویند کشت بافت گیاهی عبارت است از تکنیکی که برای تولید و تکثیر گیاه کامل از بخش‌هایی مانند سلول با بافت گیاه استفاده می‌شود. این نوع تکثیر موسوم به تکثیر خرد یا

نبود تشکل‌های فعال تجاری و صادراتی

در زمینه صادرات خرما اشاره کرد. وجود قوانین و مقررات دست‌وپاگیر در مورد صادرات این محصول و نبود پایانه‌های صادراتی ویژه محصول خرما در مبادی خروجی کشور از دیگر مسائل است. از آن گذشته بخش خصوصی شرکت فعالی در نمایشگاه‌های خارجی ندارد و به علت مشکلات مالی که در این زمینه وجود دارد تسهیلات مناسب به این بخش تعلق نمی‌گیرد.

رفع مشکلات اقتصادی و بازرگانی

عده‌ای از کارشناسان حل مشکلات اقتصادی و بازرگانی خرما را در گرو ورود این کالا به بورس کالا‌های کشاورزی می‌دانند. بورس کالای کشاورزی ناکارآیی‌های بازار سنتی را کاهش می‌دهد. گفتنی است ۳۰ درصد صادرات خشکیار کشور خرما است. اما با این حال باغ‌دار، صادرکننده و مصرف‌کننده هستند که از تشکیل چنین بازاری بهره نمی‌برند. از جمله عوامل ناکارآیی‌های بازار سنتی شفاف نبودن قیمت معاملات کشاورزی، اطلاع‌رسانی نامناسب بازارهای اصلی، حضور گسترده دلالان در بازارها، نوسانات فصلی قیمت، استاندارد کالا و نبود تضمین معاملات در زمینه خرما است.

خرما به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین مزیت‌های اقتصادی ایران باید بتواند به راحتی وارد بورس کالای کشاورزی شده و به‌عنوان محصولی اقتصادی مطرح شود از دیگر مسائل اقتصادی و بازرگانی که در زمینه صادرات خرما وجود دارد می‌توان به نداشتن اطلاعات کافی در مورد بازارهای مصرف داخلی و خارجی و

مناسبی در اقتصاد کشاورزی بازی کرده و از سوی دیگر از صادرات فله‌ای خرما جلوگیری می‌کند و مشتریان بسیاری را در خارج از کشور به سوی خویش می‌کشاند. صدور خرما به کشورهای دیگر جهان ارزش افزوده زیادی دارد و اشتغالزایی مناسبی را هم در بر خواهد داشت.

قانونمند کردن توزیع خرما

توزیع خرما باید به روش قانونمندی انجام بگیرد تا بتوان واسطه‌گری در این بخش را یا به شکل اصلی سرو سامان داد یا واسطه‌های غیر ضروری را حذف کرد. عاملی که باعث شده بین قیمت خرید خرما از تولیدکننده تا مصرف‌کننده اختلاف وجود داشته باشد، دلالانی هستند که بر بازار عرضه خرما سلطه

فواید بیشمار خرما

گروه گزارش: خرما میوه‌ای بهشتی است که نام آن در قرآن مجید آمده است. درخت خرما یا نخل یکی از مقدس‌ترین و قدیمی‌ترین درختان میوه شناخته شده برای انسان است. به گونه‌ای که نام این میوه ۴۲ بار در قرآن مجید تکرار شده است و مسلمانان آن را از میوه‌های بهشتی می‌دانند. در مسیحیت برگ خرما سمبل و نشانه شهادت و روح‌شهادی است که در راه دیانت حضرت مسیح جان‌باخته‌اند. یک ضرب‌المثل عربی هم می‌گوید: خواص درخت خرما به اندازه روزهای سال است. شواهد باستان‌شناسی حاکی از آن است که قدمت کشت نخل خرما در ایران به بیش از ۶ هزار سال می‌رسد. در حال حاضر خرما در هر ۶ قاره دنیا و در ۳۴ کشور کشت شده و مورد بهره‌برداری قرار گرفته است.

خرما و بازگشت جوانی

خرمادارای خواص بسیار زیادی از جمله بازگشت انرژی و جوانی از دست رفته است. درخت خرما خواص بیشماری دارد و می‌توان گفت که از تمام قسمت‌های این درخت می‌توان استفاده کرد. در زمان‌های قدیم همواره خرما را برای قدرت و انرژی به کار می‌برده‌اند و هنوز بهترین میوه برای باز یافتن انرژی و قدرت جوانی است. گل‌های درخت خرما نیز خاصیت دارویی دارند و همچنین طعم گل‌های درخت خرما تلخ بوده و اثر مسهل‌ی دارد.

خواص خرما از دید پزشکان

در خرما، مقداری فیبر غذایی موجود است، فیبر موجود در خرما برای سلامت دستگاه گوارش و تغذیه بسیار مناسب است، علاوه بر آن خرما حاوی کاروتنوئیدها یا مواد رنگی است که پیش‌ساز ویتامین A و آنتی‌اکسیدان محسوب می‌شود و جلوی ضایعات و سرطانی شدن سلول‌ها را می‌گیرد. خرما در درمان یبوست، اختلالات رودهای، مشکلات قلبی و اسهال مفید است و جزو مواد غذایی ملین به‌شمار می‌آید. به همین دلیل برای افرادی که از یبوست رنج می‌برند، مفید اعلام شده است، برای استفاده هر چه بیشتر از این خاصیت خرما بهتر است خرما را یک شب کامل در آب خیس کرد و صبح روز بعد خرماهای خیس خوردن را مانند شربت به مصرف رسانید.

تأثیر خرما بر بیماری‌های اعصاب

پتاسیم در این میوه به میزان قابل توجهی موجود است که برای جلوگیری از فشار خون بالا و برای کار صحیح عضلات و اعصاب ضروری است که به هم خوردن آن در بدن، بسیار خطرناک است. علاوه بر آن، خرما حاوی مییزان قابل توجهی منیزیم است که برای اعصاب و عضلات ضروری است.

نقش ویژه خرما در خون‌سازی

خرما مقدار قابل توجهی فولات یا همان اسید فولیک را به بدن می‌رساند که برای خون‌رسانی در بدن لازم است و زنان هنگام بارداری مجبور می‌شوند، علاوه بر دریافت فولات از طریق غذا، قرص آن را نیز مصرف کنند. فولات به‌عنوان ماده خون‌ساز در خرما موجود است، هر چند که مقدار آهن خرما آن چنان زیاد نیست، اما برای خون‌سازی بدن نیاز به ۳ ماهه‌مغذی فولات، آهن و ویتامین B12 دارد که در غذاهای حیوانی یافت می‌شوند، بنابراین برای این منظور باید از غذاهای متنوع استفاده کرد. ویتامین C یکی دیگر از مواد مغذی خرما است که این ویتامین برای جلوگیری از بیماری‌های خطرناک خونریزی‌دهنده یا همان اسکوربوت لازم است و باید بدن هر فرد در طول روز، ۶۰ میلی‌گرم ویتامین C دریافت کند که تقریباً در هر ۱۰۰ گرم خرما ۱۴ میلی‌گرم ویتامین C موجود است. ثابت شده که خرمایی که شب در آب خیس شده و صبح مصرف شود برای قلب‌های ضعیف مفید است. اگر این کار را روزی دو بار در هفته انجام دهید به تقویت قلب خود کمک کرده‌اید.

ترکیبات شیمیایی خرما

خرما ویتامین‌هایی مانند A، B، C، E دارد و حاوی مقداری املاح معدنی است. خرمای خشک ۰۰۳ کالری انرژی، دو گرم پروتئین، ۶/۰ گرم چربی، ۰۶ میلی‌گرم گوگرد، ۰۵ میلی‌گرم فسفر، ۰۵۶ میلی‌گرم پتاسیم، ۵۶ میلی‌گرم منیزیم، ۰۷ میلی‌گرم کلسیم، دو میلی‌گرم آهن و ۱/۲ میلی‌گرم نیاسین و مقدار کمی سدیم دارد. بنابراین خرما منبع غنی از ویتامین C، ۰۱ گرم خرما ۵۲۱ کیلوکالری موجود است و این در حالی است که در هر ۱۰۰ گرم قند، ۴۰۰ کیلو انرژی موجود است و مقدار انرژی ناشی از خوردن خرما از قند ساده بسیار کمتر است و بسیار کمتر از قند، افراد را دچار چاقی و اضافه وزن می‌کند. ۱۰۰ گرم خرما حاوی ۵/۱ درصد پروتئین گیاهی‌ای جنس مرغوب است و در خرما، مقداری فیبر غذایی موجود است که این مقدار فیبر موجود در خرما برای سلامت دستگاه گوارش و تغذیه بسیار مناسب بوده و علاوه بر آن کاروتنوئید یا مواد رنگی در خرما است که پیش‌ساز ویتامین A و آنتی‌اکسیدان محسوب می‌شود که جلوی ضایعات و سرطانی شدن سلول‌ها را می‌گیرد.

خرما در هرم غذایی

خرما سازارزش غذایی خوبی برخوردار است و باید آن را در هرم مواد غذایی میوه به حساب آورد. با توجه به کوچکی هر عدد خرما، هر واحد آن از نظر میزان کالری شامل ۲ تا ۳ عدد خرما است که چنانچه براساس نیاز روزانه ۲ تا ۳ واحد میوه می‌خورید، می‌توانید این تعداد را به جای یکی از این واحدهای میوه استفاده کنید. به یاد داشته باشید خرما به علت داشتن قند زیاد که بخش بیشتر آن قند ساده است در صورت مصرف زیاد و با افزایش انرژی مصرفی ممکن است، سبب چاقی شود، افراد دیابتی یا کسانی که سابقه دیابت در خانواده آنان وجود دارد باید تعادل را در مصرف خرما حفظ کنند.

گروه گزارش: زندگی مردمانی با عنوان «لی‌لی پوت» در منطقه‌ای در استان خراسان جنوبی کشور نیز از آن دست حکایت‌های روزگار ماست که خواندنی است. به نوشته سایت بیرجند نیوز روستای «ماخونیک» یکی از ۷ روستای شگفت‌انگیز جهان است. این روستا در فاصله ۷۸ کیلومتری شرقی شهر سربیشه در مسیر جاده سربیشه به روستای درح قرار دارد.

این روستا، جزو بخش مرکزی شهرستان سربیشه است و به لحاظ شهرت آن به شهر لی‌لی‌پوت‌ها، جذابیت‌های حیرت‌انگیزی دارد.

منطقه ماخونیک متشکل از ۱۲ آبادی است که روستای ماخونیک بزرگ‌ترین آنها محسوب می‌شود. این منطقه شامل ماخونیک، کفاز، چاپنسر، توتک، سفال‌بند، سولاپست، لچونگ (سغلی و علیا)، کلاته بلوچ، دامدانه و میش نو، خارستو و جلازو است.

اهالی این روستاها از نظر مذهب، معیشت، شیوه زندگی و اوضاع اجتماعی وجه اشتراک زیادی با یکدیگر دارند اما اغلب این روستاها اصل و نسب خود را از روستای ماخونیک می‌دانند.

مذهب مردم منطقه ماخونیک سنی و از نوع حنفی است که با زبان فارسی و با لهجه خاص محل تکلم می‌کنند.

درباره وجه تسمیه روستا چندین قول وجود دارد، می‌گویند که در گذشته‌های بسیار دور عده‌ای ماموران دولتی به این روستا آمده و اهالی به گرمی از آنها استقبال نکرده‌اند و با آنها برخورد سردی داشته‌اند و آنها این‌ نام را برای روستا انتخاب کرده‌اند.

برخی نیز می‌گویند به دلیل وجود شکافی در کوه نزدیک روستا به آنجا ماده ماخونیک گفته می‌شده که به مرور زمان به ماخونیک تغییر نام یافته است. در برخی اسناد قدیمی که تاریخ نگارش آنها به ۳۰۰ سال قبل می‌رسد، نام روستا مادخنیک ذکر شده است که مرکب از دو جزو «ماد» و «خنیک» است.

ماد در زبان پهلوی و پارسی باستان به ماه تبدیل شده که یکی از معانی آن شهر و مملکت است و در مجموع به‌نام شهر ماخونیک است.

درباره این روستا هیچ سابقه تاریخی مکتوبی وجود ندارد و فقط «کنل چارلز ادوار دبیث» در کتاب سفرنامه خراسان و سیستان در دوره ناصرالدین شاه به توصیف منطقه ماخونیک پرداخته است.

طبق شواهد چنین بر می‌آید که ساکنان روستا در ابتدا دامدار و عشایر بوده‌اند و در دوره‌های بعد در منطقه ماخونیک و به ویژه در روستای ماخونیک سکونت گزیده‌اند، وجود سنگ‌نگارهای در نزدیکی قنات ماخونیک که نقش‌های چوپانی و بسیار قدیمی بر روی آن نقش بسته نیز گواهی بر قدمت سکونت در ماخونیک است.

از آثار تاریخی ماخونیک می‌توان به سنگ سیاه (سنگ نگاره) ماخونیک، بنای برج و قلعه، برج گل انجیر، منزل سرگردونی و نادر مرده اشاره کرد.

یکی از عمده نشانه‌های فرهنگی روستای ماخونیک، مسکن است که در نوع خود جالب و قابل توجه است. بافت مسکونی روستا در دامنه تپه و خانه‌ها به طور فشرده به هم و در گودی زمین ساخته شده‌اند. کف خانه حدود یک متر از سطح زمین پایین‌تر است و دارای یک در کوتاه چوبی است. برای رفتن به داخل خانه باید دولا شده و به زحمت خود را داخل خانه کرد.

اغلب یکی، دو پله درگاهی را به کف خانه متصل می‌کنند، هر خانه دارای فضاهایی همچون کندیک (مخزن نگهداری گندم و جو)، کرشک (اجاق گلی برای طبخ غذا)، تاق و تاقچه است.

همچنین عمده مصالح به کار رفته در مسکن روستا شامل سنگ، چوب و هیزم است.

علاوه بر مسکن می‌توان به جاذبه‌های فرهنگی دیگری همچون مراسم عروسی و نامزدی، مراسم ماه رمضان و عیدفطر و عید قربان، مراسم باران خواهی و همچنین خوراک و غذاهای سنتی و پوشاک محلی منطقه اشاره کرد. در حال حاضر گردشگران خارجی و داخلی زیادی از این روستا بازدید می‌کنند و این روستا از روستاهای گردشگر خراسان جنوبی به شمار می‌رود.

جاذبه اصلی این روستا این است که در آن اهالی کوتاه قد بوده‌اند و به زحمت قدشان از ۱/۴۰ تجاوز می‌کند البته شایان ذکر است که این موضوع مربوط به دوران گذشته بوده و اکنون در این روستا تقریبا قد‌ها متعادل است. خانه‌ها روستایی با سقف‌های کوتاه و داخل خانه‌ها نیز بسیار کوچک می‌باشند. برای وارد شدن به خانه‌های روستای ماخونیک باید کمر را خم کرد، در داخل خانه هم نمی‌شود راست‌راست ایستاد و براساس این گزارش ؛ ظاهرا از آنجا که هوای آن ناحیه سرد است، مردم خانه‌ها را کوچک و کم‌ارتفاع می‌سازند تا راحت‌تر گرم شوند. مردم ماخونیک تا ۵۰ سال پیش، چای نمی‌نوشیدند، شکار نمی‌کردند و اصلا گوشت هم نمی‌خوردند چرا که این قبیل کارها را گناه می‌دانستند.

نگاهی به صنایع دستی روستاهای خراسان جنوبی

تگیج، سافت‌رگ و گر به‌تاز

گروه گزارش – فرآز حسنی: صنایع دستی و هنرهای سنتی هر منطقه بخشی از میراث فرهنگی عظیم گذشتگان ماست و به عنوان آثار باقیمانده از فرهنگ اجدادی و سنتی سرزمین ما در دنیای ماشینی امروز قابل بحث و بررسی است. این نوع صنایع در هر منطقه متاثر از محیط فرهنگی و جغرافیایی و تاریخی آن سرزمین است و منطقه خراسان جنوبی به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی و فرهنگی، صنایع دستی خود را داراست. از میان بیش از ۲۵۰ رشته شناسایی شده و کددار صنایع دستی در سطح کشور بیش از ۴۰ رشته در استان فعالیت داشته یا دارند که از این میان ۴ رشته بومی و اصیل منطقه شامل گلیم‌بافی، جاجیم‌بافی، پارچه‌بافی سنتی، آهنگری سنتی از سابقه طولانی و اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند. رشته‌های صنایع دستی استان شامل: انواع قالی با نقوش سعدی، خشتی (چهارفصل)، کله‌اسبی، ریزه ماهی تا انواع قالیچه با نقوش کاجی، چنگلی، گلدانی و … در کاربردهای زیرانداز، کناره، پشتی: انواع گلیم و گلیمچه، چوال، چنته (توبره)، سفره‌آردی، نمکدان، انواع جاجیم شامل زیرانداز، روفرشی، روپشتی، دمپایی، کوسن، انواع کیف و ساک دستی است.

همچنین در فهرست صنایع دستی این استان می‌توان انواع پارچه‌های سنتی شامل: احرامی بافی، برک بافی، حوله بافی، چادر شب، کرباس انواع رودوزی‌های سنتی شامل: سرمه دوزی، پيله دوزی، خامه دوزی، نقده دوزی، ابریشم دوزی و انواع البسه محلی شامل لباس محلی عروس و داماد و لباس‌های محلی مناطق روستایی و عشایری استان و انواع پاپوش‌های سنتی شامل گیوه‌بافی و گیوه دوزی و ساخت انواع چپت، چارچوق، ساغری، گالش و … را مشاهده کرد و در کنار آن ساخت انواع کلاه نمدی، کهنک (کهنک)، زیرانداز، پادری و تر که بافی شامل انواع سبد، تگیج با استفاده از شاخه‌های سرخ بید (مینا) و سافت‌رگ (بادام تلخ) را مورد بررسی قرار داد البته بویا بافی این منطقه شامل ساخت انواع سبد، زنبیل، زیرانداز به وسیله الیاف درخت خرما و ساخت انواع سبد با استفاده از ساقه گندم و خراطی. در این منطقه شامل ساخت انواع پایه‌های چوبی میز، مبل و صندلی، نی و قلیان و … ساختوسازهای سنتی شامل انواع تار، سه‌تار، سنتور، دواتر، دف و نی و تعمیر تمامی سازهای سنتی هم از دیگر صنایع دستی این منطقه است و ساخت انواع تنور سنتی، گلدان، کوزه، تگار، کاسه و در حوزه چلنگری ساخت انواع ابزار آلات فلزی شامل: زنگوله، میخ طولیه، چاقوسازی، قفل‌سازی، علامت‌سازی، افزارفلزی (اسلحه‌سازی و…) مسگری و ساخت انواع دیگ‌های مسی، آفتابه لگن، انواع ظروف، ملاقه و کنگیر، آبیاش، حجاری و سنگ‌تراشی شامل: ساخت انواع سنگ قبر، هاون سنگی و دیزی و گچبری سنتی شامل انواع مقرنس و یزدی‌بندی از صنایع دستی خراسان جنوبی است و نیز گروه پیشه‌های وابسته به صنایع دستی چون ابریشم کشی، رنگرزی سنتی، رفوگری، نخ ریسی و دباغی سنتی از مشاغل و صنایع دستی مردم این دیار است. ناگفته نماند که در حال حاضر کارخانه‌ها و کارگاه‌های تولید ماشین‌آلات و تجهیزات، وسایل نقلیه موتوری، محصولات فلزی، تجهیزات حمل‌ونقل، اکسید منیزیم، محصولات لاستیکی و پلاستیک، ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی، محصولات کانی غیرفلزی، کاغذ و محصولات کاغذی، ابزار پزشکی و اپتیکی، ساعت، رادیو و تلویزیون، فلزات اساسی، چوب و محصولات چوبی،

گزارش

عیار طلای آن در سطح جهان شناخته شده است.

معادن ولاستونیت، کائولن، تراورتن، فلدسپات، بوکسیت، مارن، گچ، آهک، دولومیت، مرمریت، خاک صنعتی، سنگ لاشه و توف از دیگر معادنی هستند که در این استان از آنها بهره‌برداری می‌شود.

■ **مشکلات هنرمندان**

مشکلات صاحبان حرفه‌ها و هنرها و صنایع دستی این منطقه هم یکی دو تا نیست. به گفته یکی از کارشناسان صنایع دستی و گردشگری شهرستان بیرجند در خراسان جنوبی با ۷۵ رشته صنایع دستی فعال است و حدود ۱۰ هزار صنعتگر صنایع دستی در استان در رشته‌هایی غیر از دست بافته‌های داری و پرزدار فعالیت دارند که از این تعداد ۷۰۰۰ نفر در واحدهای کارگاهی و خانگی روستایی و عشایری و ۳هزار نفر در واحدهای شهری مشغول فعالیت هستند.

انوری مقدم ۹۵ درصد هنرمندان صنایع دستی استان را بانوان برمی‌شمرد و می‌گوید بیش از ۳۲۰۰ نفر از هنرمندان صنایع دستی از طریق صدور مجوزهای سه‌گانه کارت صنعتگری، اعلامیه تاسیس و پروانه تولید شناسایی شده‌اند.

هر چند صنایع دستی در زمره صنایع کوچک و زودبازده در جایگاه خاصی قرار گرفته و در برنامه سوم و چهارم توسعه به آن تاکید فراوان شده بود اما هنوز هم در کشاکش زمانه گاه به فراموشی سپرده می‌شود و جای آجرکاری، رسمی‌بندی و مقرنس‌کاری بر دیوارهای منازل و حتی ادارات استان خالی است، مردمان همگام با زمانه لباس‌های زیبای محلی را فراموش کرده و گویی اثری از احرامی بافی، ابریشم‌بافی، برک بافی، سیاه جادریافی، نمدمالی، کلاه مالی، پای پوش‌های سنتی، سراجی سنتی، دواتگری، قفل‌سازی، علامت‌سازی، خراطی، اسپندبافی، سنگ تراشی، صحافی سنتی، ابریشم کشی و دباغی سنتی نیست.

این کارشناس با اشاره به نقش صنایع دستی در توسعه

اشتغال کشور ادامه می‌دهد: صنایع دستی و هنرهای سنتی با توجه به نیاز اندک برای سرمایه‌گذاری یکی از مهم‌ترین راهکارهای ایجاد اشتغال در کشور است.

وی عجین بودن هنر با صنایع دستی، فراهم شدن محیط کار پرنشاط، پیشگیری از مهاجرت و ایجاد مشاغل کاذب در شهرهای بزرگ، وجود مواد اولیه در دسترس و حفظ سنت‌های محلی را از مزیت‌های مشاغل صنایع دستی می‌داند و می‌گوید: برنامه‌ریزی‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت سبب شده تا با وجود گستردگی استان و کمبود منابع مالی صنایع دستی از روند روبه‌رشدی برخوردار شود.

او با بیان اینکه صنایع دستی بومی این استان با زندگی روزمره مردم عجین شده، ادامه می‌دهد: صنایع دستی در استان بیشتر جنبه کاربردی داشته و با استقبال خوب مردم به مصرف داخل استان می‌رسد و حتی در صادرات نیز جای خوبی باز کرده است.

وی به ضرورت حمایت از رشته‌های بومی و مزیت‌دار استان از جمله جاجیم‌بافی و حوله‌بافی در چند سال اخیر اشاره می‌کند و می‌گوید: ایجاد اشتغال مولد و پایدار هم‌سو با بالا بردن کیفیت و کمیت تولیدات سبب می‌شود تا صادرات این اقلام به خارج از استان سالانه بیش از ده‌ها میلیون تومان فروش داشته باشد. وی شناغل بودن در یکی از رشته‌های مصوب و کددار، دارا بودن گواهینامه مهارت حرفه‌ای از اداره کل فنی‌وحرفه‌ای، دارا بودن کارت صنعتگری معتبر و داشتن شرایط سنی ۱۵ تا ۵۰ سال را از جمله شرایط لازم برای استفاده از خدمات بیمه و تسهیلات برشمرد و می‌گوید: متقاضیان در صورت پرداخت جریمه مزاد سنتی تا ۵۵ سال می‌توانند از این خدمات بهره‌مند شوند. او امیدوار است با برنامه‌ریزی‌های مناسب تا حدی از منسوخ شدن صنایع دستی جلوگیری شود و امید است با مدیریتی کارآمد، هنرهای سنتی از ورطه فراموشی خارج شوند و بتوانند سهم خود را در اشتغال استان پیدا کنند.

قالی‌های پررنگ و نقش بیر جندی

ایلات از تغییرات به دور بوده و به سنت‌های اقوام نزدیک ترند و بدین لحاظ دارای نمای بیشتری از نقوش روستایی و شهری بوده و مورد توجه هنر دوستان است. در این نقوش معمولا از نقش مایه‌هایی مانند شاخ گوزن و چشم و کوزه گرفته شده می‌شود در این گلیم‌ها نیز نقش‌ها صادر شدند و همیشه خطوط اصلی شی را که بافته قصد نشان دادن آن را دارد مشخص می‌کنند. طرح و نقشه گلیم در بیرجند و خراسان از نقاط دیگر مستثنا نیست ولی در مقام مقایسه با گلیم‌های عشایری که ساده‌تر هستند و زمینه خالی آنها بیشتر است شبیه ترند.

«پلاس» نیز نوعی گلیم است و موارد استفاده‌ای چون گلیم دارد و در بیشترمناطق روستایی بافته می‌شود پلاس‌بافی معمولا با موی بز انجام می‌گیرد ولی در روستای خور نوعی دیگر پلاس بافی با روگ (تکه) پارچه) انجام می‌گیرد. برای بافت پلاس ابتدا دار پلاس را به وسیله میخ سرپا می‌کنند سپس شت‌ها را از دو «س‌کار» و «کن کار» می‌گذرانند و بعد به خاطر این‌که تارها به هم‌دیگر نرسد و به هم نخورد روی چوب کار را گلی می‌کنند و سپس به وسیله ماسوره و نخ پلاس را می‌بافند برای بافت پلاس باروگ ابتدا چند ردیف شت‌ها را می‌چینند که به آن ساده می‌گویند بعد به وسیله تکه‌های پارچه که به آن روک می‌گویند؛ شروع به بافت پلاس می‌کنند. این گونه از گلیم بیشتر برای توپره مورد استفاده قرار می‌گیرد و بافت آن به صورت محدود است و به ندرت انجام می‌گیرد.

نقوش هندسی قالیچه‌های بیرجند ابتدا به صورت مجرد و انتزاعی بوده و به تدریج به طبیعت نزدیک‌تر شده است. بیشتر این نقوش از مثلث و سایر اشکال هندسی گرفته شده و به شکل‌های مختلف کنار هم چیده شده است و با رنگ‌بندی‌های مناسب هر یک نمودی از طبیعت پیدا کرده‌اند. طرح‌های شکسته در قالی بیرجند همچنان بر اصالت اولیه خود باقی مانده‌اند اما می‌توان به تاثیر عشایر سیستانی که همه‌ساله به مناطقی از بیرجند کوچ می‌کنند، اشاره کرد. طرح زیبای سه برگی که عشایر «بخش درمیان» آن را در قالیچه‌هایشان به کار می‌برند در جمله این تاثیرات است. همچنین در متن قالیچه‌های بخش درمیان بیرجند که نام قالیچه‌های «عیسایی‌ها»، به خود گرفته است طرح ۳ قالبی دیده می‌شود که هر قالب شامل چند لوزی همانند است یکی درون دیگری قرار گرفته اصالت این طرح تیز به عشایر سیستان برمی‌گردد.

در طرح‌های فعلی فرش بیرجند قدیمی‌ترین نقشه قالی بیرجند که در روستای چاج بافت می‌شده؛ طرح هراتی بوده است. این طرح بنا بر گل ختایی در عمده تولیدات فرش چاج به کار می‌رفته است. همچنین نقشه درختی بعد از طرح هراتی از سابقه دیرینه‌ای برخوردار است این نقشه که با الهام از طبیعت طراحی شده است و در شهر مود و چاج بیش‌تر از سایر نقاط یافت می‌شود. از دیگر نقش‌های رایج در قالی بیرجند می‌توان به نقش ریزماهی ساده، ریزماهی ترنج‌دار، ریز ماهی پنج

بیرجند و منطقه اطراف آن هستند و حاج موسی انارکی و عزیزالله زهرایی از افراد معرفی هستند که در بهبود کیفیت قالی چاج بیرجند سهم عمده‌ای داشته‌اند. با توجه به شواهد تاریخی قالیبافی در بیرجند از چاج شروع شده، ولی به مرور زمان در سطح روستاهای بیرجند گسترش یافته است. امروزه در شهرستان بیرجند تعداد ۱۶هزار دار قالی وجود دارد و تنها در شهرستان بیرجند ۲۰۰ باب فروشگاه نخ‌فروشی، ۵۰ الی ۶۰ کارگاه رنگرزی، ۳۰ تا ۴۰ واحد پرداخت زنی(فوغری) و دیگر صنفا‌های وابسته به فرش دایر است، این آمار نشان‌گر آن است که حیات اقتصادی بیرجند در گرو فرش است.

■ **طرح‌های بیر جندی**

نقوش هندسی قالیچه‌های بیرجند در قالیچه‌های عشایری بیرجند جلوه کرده که تجلی اندیشه، ذوق، هنر و احساس است.

در نمایشگاه حمایت از غزه

ایرنا- نمایشگاه رهایی با آثار ۸۰ نفر از هنرمندان هنرهای تجسمی کشور برای حمایت از مردم غزه ۲۱ شهریور در فرهنگسرای نیاوران گشایش می‌یابد. سیدعباس سجادی روز چهارشنبه گفت: بسیاری از هنرمندان عرصه تجسمی کشور به سبب اتفاقات غیرانسانی و تلخی که در غزه روی داده؛ ابراز تمایل برای آفرینش‌های هنری در این زمینه داشتند. وی با اشاره به انگیزه شکل‌دهی چنین نمایشگاهی گفت: از زمانی که جنایت‌های اسرائیلی‌ها در غزه شدت گرفت، در این اندیشه بودیم تا برای نشان دادن اعتراض‌مان در مقابل جنایت‌های اسرائیلی‌ها در غزه، حرکتی را ترتیب دهیم که نتیجه آن را در قالب نمایشگاه «رهایی» خواهیم دید. رییس فرهنگسرای نیاوران افزود: ما از هر کدام از هنرمندان برای حضور در نمایشگاه «رهایی» دعوت کردیم، بی‌درنگ دعوت ما را پذیرفتند؛ هیچ کدام از هنرمندان انگیزه‌های مالی برای شرکت در این نمایشگاه را نداشتند. وی گفت: خوشبختانه حدود ۸۰ نفر از هنرمندان مطرح هنرهای تجسمی کشور آثارشان را آماده و در قالب تابلوهای هنری و گاهی در قالب کارهای حجمی به فرهنگسرای نیاوران ارائه کرده‌اند. سجادی ادامه داد: مراسم افتتاحیه این نمایشگاه با حضور هنرمندان برجسته کشور ساعت ۱۷ روز جمعه ۲۱ شهریورماه جاری در فرهنگسرای نیاوران برگزار می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: آثار این نمایشگاه به مدت یک ماه در فرهنگسرای نیاوران در معرض دید علاقه‌مندان به هنرهای تجسمی قرار خواهد گرفت.

مدیرعامل بنیاد آفرینش‌های هنری نیاوران تصریح کرد: آثاری همچون عکس، نقاشی، ویدئو آرت و کارهای گرافیکی و حجمی در این نمایشگاه در معرض دید عموم قرار خواهد گرفت. سجادی گفت: فریده شهباز، شهباز، ژنیوس تقی‌زاده، بهنام کامرانی، شهباز زنتاب، سیمین کرامتی، شادی قدیریان، نبوشا توکلی، حامد نوری، حامد رشتیان، بهروز دارش، فریدون امید، صبا علیزاده، حامد نوری از جمله هنرمندانی هستند که در این نمایشگاه آثارشان ارائه خواهد شد.

حضور ۴۰ ناشر خارجی

در نمایشگاه کتاب دفاع مقدس

تسنیم - دبیر ستاد اجرایی نمایشگاه کتاب دفاع مقدس از عرضه ۱۲۰ عنوان کتاب مقاومت اسلامی به زبان خارجی خبر داد و گفت: ۴۰ ناشر خارجی آثار خود را برای شرکت در نمایشگاه عرضه کرده‌اند. علی‌ناظری، با اشاره به جابه‌جایی محل برگزاری این نمایشگاه از مصلی به باغ موزه دفاع مقدس گفت: به دلیل فضای محدود و زمان محدودی که در مصلی به ما داده شد، تصمیم به جابه‌جایی محل نمایشگاه گرفتیم، البته این امر اجتناب‌ناپذیر بود، چراکه مسئولان مصلی نیز تلاش کردند، با ما همکاری کنند، اما به دلیل اینکه برنامه از قبل پر بوده و قراردادها از قبل بسته شده بود، مسئولان مصلی نتوانستند نیاز ما را به‌صورت کامل برآورده کنند.

وی ادامه داد: ما تقریباً بعد از آن مذاکرات را با باغ موزه شروع کردیم و اکنون نیز در شرف کارهای اجرایی هستیم، از امروز امور اجرایی نمایشگاه آغاز می‌شود تا بتوانیم در هفته دفاع مقدس نمایشگاه را برگزار کنیم. ناظری تصریح کرد: تاکنون افزون بر ۱۸۰ ناشر برای شرکت در نمایشگاه کتاب دفاع مقدس ثبت‌نام کرده‌اند، البته در کنار ناشران، موسساتی نیز هستند که شرکت خواهند کرد، همچنین برای نخستین بار قرار شده است، نشریات دفاع مقدسی نیز در نمایشگاه شرکت کنند. بازی‌های کامپیوتری با موضوع دفاع مقدس، لوازم‌التحریر دفاع مقدسی و... نیز از جمله دیگر محصولاتی است که در نمایشگاه کتاب دفاع مقدس عرضه خواهند شد.

ناظری در پاسخ به این پرسش که جنبه‌های بخش بین‌الملل این دوره نمایشگاه چیست؟ گفت: در بخش بین‌الملل ۱۲۰ عنوان از آثار مقاومت و دفاع مقدس را به زبان‌های عربی و انگلیسی به نمایش خواهیم گذاشت. از این میان نزدیک به ۴۰ ناشر خارجی آثار مقاومت اسلامی خود را در نمایشگاه به نمایش خواهند گذاشت.

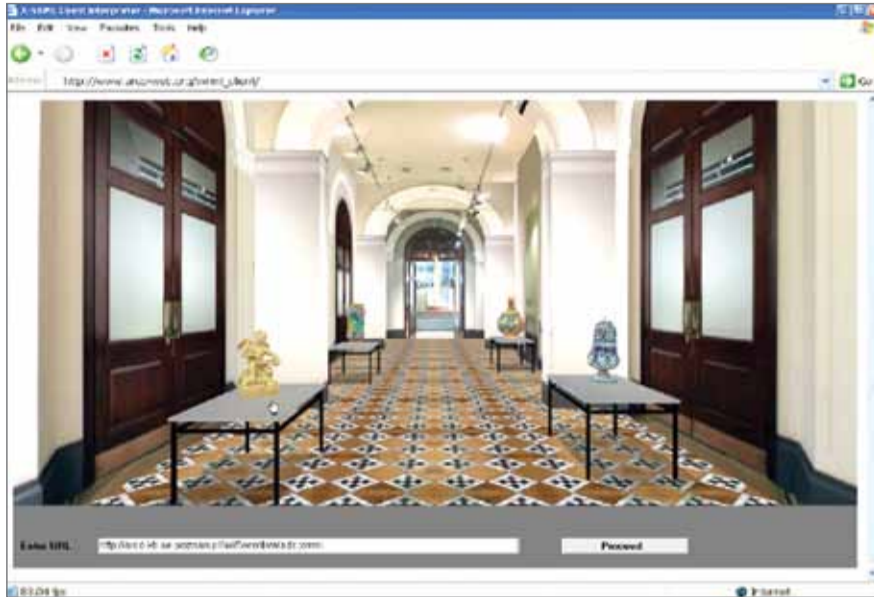
وی گفت: ما تلاش داریم بخش بین‌الملل را در این دوره تقویت کنیم، بنابراین بخش ویژه‌ای با موضوع پیروزی غزه خواهیم داشت که آثار منتشر شده درباره مقاومت فلسطین را به نمایش می‌گذارد. در این زمینه ما از هنرهای تجسمی، عکس، نقاشی و... با رویکرد خواننده‌محور بهره خواهیم گرفت.

وی تصریح کرد: در این دوره در بخش بین‌الملل ناشران خارجی خود حضور ندارند، اما از سفارتخانه‌ها و برخی مجموعه‌های فرهنگی کشورهای مقاومت اسلامی که در ایران حضور دارند، دعوت کرده‌ایم.

با توجه به چنین نظری می‌توان نگاهی به بزرگترین کشور نمایشگاهی دنیا یعنی آلمان انداخت. اگر مجازی شدن یک نمایشگاه به‌صرفه بود و مسیر پیشرفت را هموار می‌کرد قطعاً الان در آلمان با توجه به سابقه عظیم آنها در صنعت نمایشگاهی، باید شاهد موج عظیمی از نمایشگاه‌های مجازی می‌بودیم اما در واقع آنها سعی می‌کنند هر سال نه‌تنها بر حقیقی بودن فستیوال‌های خود تاکید کنند، بلکه در تلاش هستند تا سال به سال به آنها وسعت ببخشند.

■ ابزار کارآمد در خدمت نمایشگاه‌ها

در نتیجه مجازی بودن می‌تواند فقط به عنوان یک ابزار کارآمد در خدمت نمایشگاه‌های معمولی قرار بگیرد. آن هم فقط برای عقب‌نماندن از قافله جهانی. باید توجه داشت که هنوز هم آنچه مردم را با دنیای صنایع پیوند می‌دهد، لمس کردن و حس کردن است. در یک نمایشگاه مجازی نمی‌توان به بررسی حسی یک محصول پرداخت و تنها می‌توان تصویر یا فیلم‌هایی مرتبط با آن را مشاهده کرد. نکته دیگر مقایسه‌ای است که شما از طریق حضور در یک نمایشگاه می‌توانید بین دو یا چند محصول داشته باشید. آیا در فضای مجازی می‌توان چند محصول را با هم مقایسه کرد؟ آیا می‌توان ریزترین و جزئی‌ترین تفاوت‌ها را از این طریق متوجه شد؟ گاهی یک بازدیدکننده به قصد مقایسه دو محصول با یکدیگر در نمایشگاه‌ها شرکت می‌کند و این خاصیت نمایشگاه است که شرایط مقایسه یک محصول را فراهم می‌کند. متأسفانه در یک فضای مجازی نمی‌توان به بررسی و مقایسه دو محصول پرداخت. گاهی کیفیت دو کالا یا خدمات چنان شبیه به هم و مشابه یکدیگر است که تنها با نزدیک شدن و امتحان کردن آنها می‌توان متوجه تفاوت‌ها شد. در پایان می‌توان گفت، نمایشگاه مجازی شاید در چند سال آینده و اختراع فناوری‌های عظیمی که امکان گذر از زمان و مکان را به انسان‌ها می‌دهند (تله پورت) بتوانند برای خودشان اسم و رسمی دست و پا کنند اما در شرایط فعلی حرفی برای گفتن ندارند و نمی‌توان از آنها به عنوان عامل رشد صنعت نمایشگاهی نام برد.

سکونت او برپاشده بازدید کند، به تک‌تک غرفه‌ها سر بزند و به‌صورت آنلاین با صاحبان غرفه‌ها chat کند و نیز درخواست کاتالوگ نماید. البته هنوز تمام این شرایط برای بازدید از نمایشگاه‌های کشور مهیا نشده و انتظار می‌رود در آینده به این امکانات مجهز شویم.

■ مخالفان نمایشگاه مجازی

اما نمایشگاه مجازی مخالفانی هم دارد؛ به عقیده برخی صاحب‌نظران، نمایشگاه‌های مجازی فعلاً حرفی برای گفتن ندارند. یعنی شاید بتوان از آنها به عنوان ابزاری برای معرفی نمایشگاه‌های حقیقی استفاده کرد.

بنابراین حتی در مقام مقایسه با نمایشگاه‌های حقیقی هم قرار نمی‌گیرند.

پایگاه اطلاع‌رسانی این نمایشگاه می‌توان از بخش‌های مختلف برخی نمایشگاه‌های برگزار شده به صورت آنلاین دیدن کرد. البته هنوز امکانات بازدید مجازی در ایران بسیار ابتدایی بوده و نمی‌توان از آن به عنوان یک فناوری آماده به کار نام برد. شاید چند سالی زمان نیاز باشد تا شرایط مجازی برگزار کردن نمایشگاه‌های مختلف در ایران فراهم شود.

■ کاهش هزینه و صرف زمان

از امتیازاتی که در رابطه با این‌گونه نمایشگاه‌ها می‌توان به‌شمارد به کاهش هزینه و صرف زمان در بازدید از نمایشگاهی خاص می‌توان اشاره کرد. در این حالت بازدیدکننده در محل اقامت خود می‌تواند از نمایشگاهی که کیلومترها دورتر از محل

نمایشگاه مجازی شاید در چند سال آینده و اختراع فناوری‌های عظیمی که امکان گذر از زمان و مکان را به انسان‌ها می‌دهند (تله پورت) بتوانند برای خودشان اسم و رسمی دست و پا کنند

نگاهی به یک نمایشگاه غیر قانونی

جشنواره جنازه‌های جنجالی

مجید میر قاسمی - گروه تجارت: مرگ حق است اما برای هر حقی که قرار نیست نمایشگاه برگزار کرد! حتماً با خواندن تیتیر متوجه موضوع متفاوت ما برای گزارش امروز شده‌اید. نمایشگاه‌های ترسناکی با موضوع جنازه و مرگ و اندام تکه و پاره شده، هر سال در کشورهای مختلف دنیا برگزار می‌شود. گرچه همیشه ادعا شده که این نمایشگاه‌ها غیر قانونی هستند و از نهادهای ذی ربط مجوزهای لازم را دریافت نکرده‌اند اما این موضوع هرگز برگزاری آنها را از مداومت نینداخته است.

بسیاری از نمایشگاه‌ها با جنبه‌های تجاری برگزار می‌شوند. مثل نمایشگاه نفت و انرژی یا نمایشگاه صنعت ساختمان. برخی با هدف یاری رساندن به مردم ضعیف جامعه و ایجاد شرایطی مطلوب برای خرید تشکیل می‌شوند، مثل نمایشگاه‌های فصلی و مناسبیتی که عرضه به‌طور کل در آنها به صورت مستقیم صورت می‌گیرد. بخش دیگری از نمایشگاه‌ها نیز با اهداف آموزشی و فرهنگی و تاکید بر

ایجاد تعالی انسانی برپا می‌شوند. مثل نمایشگاه کتاب، نمایشگاه ادوار مختلف تاریخی و... اما برخی نمایشگاه‌ها هم هستند که هدف از برگزاری آنها به‌طور دقیق مشخص نیست. برگزاری «نمایشگاه مرگ» هم از این دسته است که معلوم نیست

هدف برگزار کنندگان، معنوی است و می‌خواهند به بازدیدکنندگان درباره یک زندگی فانی هشدار بدهند یا فقط یک برنامه ترسناک برای شوخی با مردم را تدارک دیده‌اند. در هر حال نمایشگاه مرگ در هر کشوری که برگزار بشود، موافقان و مخالفان خاص خودش را دارد.

■ جسد محکومان به اعدام در فرانسه

نمایشگاه جهان اجساد، نمایشی از بدن انسان‌های مرده است که با تزریق مواد پلاستیکی به داخل آن نگه داشته می‌شوند. این نمایشگاه در سراسر جهان به‌نمایش اجساد، یک کالبدشناس آلمانی به‌نام گانتز وان هاگنز بوده که ثروت هنگفتی از این طریق به‌چنگ آورده، اما به چه قیمتی؟ نمایشگاه اجساد واقعی شاید غیرانسانی‌ترین و البته ترسناک‌ترین نمایشگاهی باشد که در قرن اخیر آن‌هم در یکی از متمدن‌ترین کشورهای دنیا یعنی فرانسه برگزار شده است. در این نمایشگاه جسد ۱۷ نفر چینی کالبد شکافی و هر عضوی به‌طریق روشی معروف به پلاستیناسیون برای جلوگیری از فساد مومیایی شده است.

۱۷ جنازه مربوط به جوانانی بود که از طرف دولت چین محکوم به اعدام شده و به محض اجرای حکم، با قراردادی به پژوهشگران سپرده شدند تا برای نمایشگاه آماده شوند. البته خیلی زود برگزارکنندگان با شکایت انجمن‌های غیردولتی مواجه شدند و سر انجام قاضی لوئی مری رنزر دستور تعطیلی این نمایشگاه را صادر کرد. وی درمورد این حکم گفت: طبق قانون تنها مکان مجاز برای نگهداری اجساد قبرستان است و نمایش اجساد در ملاء عام خلاف قانون می‌باشد، به ویژه اینکه این اجساد به‌طور هنری کالبدشکافی و رنگ‌آمیزی شده باشد. از طرفی برگزارکنندگان این نمایشگاه مدعی بودند که نمایش این اجساد کالبد شکافی شده بیشتر با هدف تربیتی و آموزشی می‌باشد تا افراد با دیدن اعضای قطعه شده و به‌صورت واقعی به داخل بدن خود سفر کنند. برگزارکنندگان این نمایشگاه که پیش از این، این اجساد را در

این نمایشگاه که در تل‌آویو برگزار شده به نمایش در آمده و بر اساس رای دادگاه ۱۲ روز زودتر از زمان اختتامیه آن تعطیل شد. سازمان‌های حقوق بشری در پی صدور رای دیوان عالی رژیم صهیونیستی از آن استقبال کردند اما در بیانیه خود از استفاده از این اجساد بدون اجازه انتقاد کرده‌اند.

■ جذب گردشگر با اجساد مردگان

چندی قبل، مسئولان آرامگاه محلی در «سن برناردوی» کلمبیا وقتی متوجه شدند که اجساد این آرامگاه به جای آن که تجزیه شود، خود به خود مومیایی می‌شوند، تصمیم گرفتند، فرصت مشاهده این پدیده استثنائی را برای همه مردم فراهم کنند. مقامات محلی سن برناردو با گشودن تعدادی از گورها و قرار دادن اجساد مومیایی شده در محفظه‌های شیشه‌ای، نمایشگاه برپا کردند. جسد پیرزنی که ۱۰ سال پیش از دنیا رفته بود، از معروف‌ترین مومیایی‌های به نمایش درآمده در این نمایشگاه رعب‌انگیز است. همه روزه ده‌ها نفر از ساکنان شهر و گردشگرها برای دیدن جسد مومیایی شده‌ی وی که بلوز پشمی برتن و یک شاخه گل میخک قرمز در دست دارد، به سرداب نمایشگاه می‌روند. دانشمندان هنوز نتوانسته‌اند دلیل

علمی این پدیده را توضیح دهند، اما چندین فرضیه مطرح شده؛ ویژگی‌های منحصربه‌فرد مواد غذایی مورد استفاده ساکنان منطقه و درجه حرارت خاک قبرستان از عوامل محتمل این پدیده هستند.

نمایشگاه «مرگ» در هنگ کنگ نمایشگاه مرگ در هنگ کنگ حدود ۹ سال قبل و با این هدف که دیدگاه چینی‌ها درباره مرگ باید تغییر کند، برگزار شد. دراین نمایشگاه از طریق تابلوهای مفهومی ترسناک نشان داده شد که رفتارها و برخوردهای مردم با مسئله مرگ جهان معاصر چه تفاوت‌هایی با گذشته داشته است. بسیاری از مردم درچین اعتقاد دارند مرگ مسئله‌ای است که بهتر است زیاد درباره آن گفته نشود. با این حال «آو یونگ» از کسانی که در این نمایشگاه شرکت کرده، گفت: آموزش مرگ مسئله‌ای بسیار آموزنده در هنگ کنگ است. «فونگ یوک چون» ۷۳ساله پس از بازدید نمایشگاه گفت: نمایشگاه هنری بسیار جالبی است و البته هر کسی بالاخره یک بار در زندگی‌اش می‌میرد.

تور میدادان
حمایت صندوق را
می‌طلبید
محمود مقدس
روزنامه‌نگار

صندوق ضمانت صادرات برای افزایش ظرفیت صادرات کشور، تلاش‌های فراوانی را برای صادرکنندگان مختلف کالا و خدمات انجام داده که یکی از این اقدامات گشایش اعتبار برای صادرکنندگان ایزیان است که کمتر مورد حمایت قرار گرفته‌اند.

فعالیت‌های شیلات در ۲ دهه اخیر از بخش دولتی به بخش خصوصی و تعاونی صیادان واگذار شده و به شکل طبیعی نیازمند حمایت‌های بیشتری است.

در این سال‌ها، صادرات محصولات و فرآورده‌های شیلات و ایزیان شاهد رشد قابل ملاحظه‌ای بوده، اما هنوز ظرفیت‌های مناسبی برای توسعه صادرات ایزیان وجود دارد که به دلیل کمبود مالی صادرکنندگان و ضعف تامین نقدینگی از سوی بانک‌ها به صادرکنندگان، این محصول مورد بهره‌برداری مناسب قرار نگرفته است. با استناد به گزارش روابط عمومی و بین‌الملل صندوق ضمانت صادرات ایران، آمار نشانگر آن است که صادرات غیرنفتی کشور در بازه زمانی ۱۲ ساله اخیر حدود ۸ برابر شده اما میزان صادرات ایزیان در همان مقاطع زمانی ۳/۵ برابر شده است.

گرچه این میزان رشد قابل توجه است اما نسبت به ۸ برابر شدن صادرات غیرنفتی در مقایسه با ایزیان در ۱۲ ساله اخیر، نشان از نبود حمایت کافی از صادرات ایزیان است که مهم‌ترین آن کمبود تزریق نقدینگی به بخش تولید و صادرات ایزیان است.

همچنین «صندوق ضمانت بالغ بر ۴۲ میلیون دلار ضمانت‌نامه برای کمک به تامین مالی صادراتی و بیمه‌نامه برای پوشش ریسک‌های تجاری و وصول مطالبات از خریداران خارجی در حوزه صادرات ایزیان صادر کرده اما ضریب خسارت‌های پرداختی صندوق در این بخش بسیار بالاست به طوری که بالغ بر ۸ برابر کارمزدهای دریافتی، خسارت به سیستم بانکی و صادرکنندگان پرداخت شده است.» هر چند این خسارت، تحمیل مالی قابل ملاحظه‌ای بر صندوق است، اما از آنجا که بیمه صندوق ضمانت صادرات ایران تنها شرکت دولتی بیمه اعتبار صادراتی وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت است بدون شک حمایت‌های خود را از صادرکنندگان تاوان خواهد بخشید. نوبا بودن بخش خصوصی در صنعت صادرات ایزیان، باوجود ریشه‌دار بودن صادرات سنتی محصولات ایزیان در ایران، نیازمند حمایت‌های بیشتری است تا این صنعت بتواند در رقابت‌های منطقه‌ای ایستادگی کند. یکی دیگر از مشکلات صادرکنندگان ایزیان نپرداختن جوایز صادراتی در چند سال اخیر از سوی شورای عالی صادرات است.

به گفته سنگانیان رییس اتحادیه صادرکنندگان ایزیان کشور؛ ۳۰۴ میلیون دلار صادرات محصولات ایزیان در سال ۱۳۹۲ آمار واقعی صادرات نیست بلکه آمار واقعی در این حوزه بیشتر است و دلیل انعکاس این میزان صادرات کم‌اظهاری نرخ میگو از سوی گمرک و برخی از صادرکنندگان است.

وی توقف پرداخت جوایز صادراتی از سوی شورای عالی صادرات را یکی از دلایل اصلی کم‌اظهاری از سوی صادرکنندگان با هدف «فرار مالیاتی» دانست. حوزه آب‌های ایران در شمال و جنوب کشور و ظرفیت تولید ایزیان پرورشی در ایران نشان از ظرفیت صادراتی ایران دارد.

لذا توسعه ظرفیت صادراتی آن می‌تواند اهمیتی چون صادرات فرش، زعفران، پسته و... را در میان صادرات غیرنفتی داشته باشد. اما توجه مسئولان و حمایت صندوق ضمانت صادرات ایران را به‌طور جدی طلب می‌کند تا در کنار صادرات این محصول، گردش مالی و ظرفیت اشتغالزایی را در استان‌های شمالی و جنوبی کشور افزایش دهد.

صندوق ضمانت، پشتوانه صادرات غیر نفتی

چشمگیری را به لحاظ میزان صادرات غیر نفتی تجربه کنیم و به دنبال آن سقف پوشش صندوق و حمایت‌های آن در این حوزه افزایش یابد. اما صرف‌نظر از امیدواری و تلاش‌های فراوان برای تثبیت موقعیت صندوق، کارشناسان و مسئولان صندوق ضمانت به شرایط فعلی یعنی تداوم تحریم‌هایی توجه نیستند و صندوق راهکارهای مناسبی را برای تداوم حمایت‌های اساسی و کمک به صادرکنندگان پیش‌بینی کرده‌اند.

شه‌حامد در مصاحبه با ایلنا گفت: «به دلیل تحریم‌ها و نبود روابط بین بانک‌ها، صادرکنندگان، امکان استفاده از ابزارهای مطمئن تجارت خارجی، همچون گشایش LC را، از سوی خریداران خارجی از دست دادند. در چنین شرایطی صندوق، صادرکنندگان ایرانی را رها نکرده و در قالب پوشش ریسک معاملات به صورت قرارداد صرف و در چارچوب حساب باز را، برای صادرکنندگان در نظر گرفتیم.

وی در ادامه تلاش‌های خود، برای افزایش سرمایه‌های صندوق گفت: «هم‌اکنون پوشش‌های بیمه‌ای صندوق، ریسک شرکتی خریداران خارجی را نشان گرفته است اما در گذشته ریسک دولت‌ها و سازمان‌های نیمه‌دولتی همچون شهرداری‌ها، شرکت‌های زیرمجموعه وزارتخانه‌های خارجی زیر پوشش قرار می‌گرفت.

از سویی به منظور حمایت از پیمانکاران ایرانی برنده در مناقصات بین‌المللی، در حال حاضر صندوق ضمانت صادرات، در حال طراحی ابزارهای جدید تضمینی همچون صدور «ضمانتنامه متقابل» به عنوان جانشین ضمانت‌نامه‌های صادره توسط سیستم بانکی است. وی همچنین اظهار کرد: «محمول جدید صندوق یعنی صدور ضمانت‌نامه‌های گمرکی برای ورود موقت کالا و مواد اولیه بر صادرات مجدد مراحل نهایی خود را طی می‌کند و به منظور اجرایی کردن آن در حال انعقاد تفاهنامه‌ها و تدوین و اخذ مصوبات لازم برای ترخ‌ها هستیم و یک نوع حمایت ویژه برای صادرکنندگان خواهیم داشت.»

می‌توان گفت ارائه خدمات مطابق با نیاز صادرکنندگان با توجه به شرایط بین‌المللی، مهم‌ترین برنامه امسال صندوق ضمانت صادرات ایران در سال جاری است.

باتوجه به افزایش صادرات غیرنفتی از ۳۲ میلیارد دلار سال گذشته به ۴۷ میلیارد دلار برآورد شده، صندوق بدون تردید می‌بایست آماده حمایت‌های بیشتری از صادرکنندگان ایرانی باشد و نیز نگاه کوتاه‌مدت و بلندمدت را در دستور کار خود قرار دهد. چراکه اگر تا به حال نوسانات ارزی، تحریم‌ها، مدیریت‌های

تعهدات بیش از حد و ریسک‌پذیری بالای صندوق، رقمی معادل بیش از ۸۰ درصد بیشتر از تعهدات بین‌المللی است که به معنی پذیرش تعهدات بدون پشتوانه است، که از نظر محاسبات اقتصادی و بین‌المللی غیرمنطقی است. مگر «صندوق» از نظر محاسبات اقتصادی چند درصد می‌بایست بیش از اندوخته‌های خود، ریسک‌پذیر باشد؟

البته اجرای این برنامه شاید در شرایط عادی اقتصادی قابل قبول نباشد. اما نبود روابط بین بانکی و قطع ارتباطات تجاری با جهان و خسارات سنگین به سرمایه‌گذاران و صادرکنندگان ایرانی، صندوق را مجبور به پذیرش چنین شرایطی کرده است.

شه‌حامد اما ارزیابی مثبتی از عملکرد سال ۹۲ دارد: کل خسارت‌های قابل پرداخت در سال ۱۳۹۲ رقمی حدود ۱۴۲ میلیارد تومان است در حالی که در سال ۹۱ این معادل ۴۷۵ میلیارد تومان بوده است مقایسه این دو رقم ما را به کاهش ۷۰ درصدی خسارات در سال قبل می‌رساند که علت اصلی آن بالا بودن رقم خسارات در سال ۹۱ و نوسانات ارزی بوده است. از طرف دیگر درآمدهای ناشی از باز یافت خسارات صندوق ۲ برابر شده است. نگاهی به آمار باز یافت صندوق در سال ۹۲ ما را به رقمی حدود ۶۲ میلیارد تومان می‌رساند در حالی که میزان باز یافت خسارات در سال ۹۱ حدود ۲۶ میلیارد تومان بوده و این عملکرد بسیار قابل توجه است که چیزی حدود ۳ برابر افزایش باز یافت بوده است و در سال جاری صندوق

بر اساس سند ملی راهبردی، ۴۷ میلیارد دلار صادرات کالای غیر نفتی هدف گذاری شده که در سال ۹۳ قرار است به انجام برسد به عبارتی از ۳۲ میلیارد دلار صادرات غیر نفتی سال گذشته به ۴۷ میلیارد دلار باید برسیم

به‌خصوص آنکه وی در مصاحبه با صمت گفت: «مصرفه ۱۰۰ میلیارد تومان جوایز صادراتی برای کالاهای دانش‌بنیان، صادراتی، خدمات فنی و مهندسی، تدوین و الان در کارتابل هیات وزیران منظر تصویب است» که اگر این مصوبه به اجرا درآید انگیزه صادرکنندگان را به خوبی افزایش خواهد داد و بدون شک استقبال از «صندوق ضمانت صادرات» افزایش چشمگیری خواهد داشت.

در همین راستا محمود بازاری مدیرکل دفتر توسعه صادرات کالا در گفت‌وگو با صمت گفت: براساس سند ملی راهبردی، ۴۷ میلیارد دلار صادرات کالای غیرنفتی هدف‌گذاری شده است که در سال ۹۳ قرار است به انجام برسد به عبارتی از ۳۲ میلیارد صادرات غیرنفتی سال گذشته به ۴۷ میلیارد دلار باید برسیم که این نشان از یک رشد قابل توجه صادراتی است.

لذا باتوجه به اظهارات مسئولان ذی‌ربط «توسعه صادرات غیرنفتی» با امیدواری مدیرکل «صندوق ضمانت صادرات» بی‌تناسب نیست و همگی امیدوارند که در سال جاری رشد

حدود ۳۲ میلیارد تومان سود عملیاتی به حساب خزانه دولت واریز کرده است.

آقای همایون ربانی‌فر دبیر شورای عالی صادرات غیرنفتی سازمان توسعه صادرات در مصاحبه با صمت امیدواری خود را به صادرات غیرنفتی، این چنین اظهار کرد: «صادرات

ضعیف گذشته و بی‌برنامگی‌ها اجازه تدوین و اجرای برنامه‌های اثبات را به‌دنبال نداشتند. امروزه دولت تدبیر و امید حمایت از سرمایه‌گذاران و صادرکنندگان از کالای غیرنفتی را در قول‌ها و قرارهای خود مورد تأکید قرار داده و لذا صادرکنندگان در انتظار اجرایی شدن هستند.

در همین باره مدیرکل صندوق ضمانت صادرات در سایت خبری همین سازمان گفته است: اول اینکه سقف پوشش‌ها و حجم فعالیت‌های صندوق و سهم آن از کل صادرات غیرنفتی تا پایان برنامه پنجم باید به ۸ درصد برسد در حالی که الان ۵ درصد است و برای ۱۰ سال آینده باید به بالای ۱۰ درصد برسد.

دوم متنوع کردن صندوق و خدمت‌رسانی به صادرکنندگان، سرمایه‌گذاران و سیستم بانکی کشور، متناسب با نیاز ایشان و شرایط خاص حاکم بر فضای تجارت خارجی و تامین مالی صادرات است.

سوم افزایش سرمایه است که درصددیم ۵۰۰ میلیون دلار دیگر به ۸۰۰ میلیون دلار قبلی اضافه کنیم و به ۸۰۰ میلیون دلار برسانیم. هر چند این رقم افزایش چشم‌گیر و قابل توجهی است اما وی به چگونگی کسب درآمد ۳۰۰ میلیون دلار به‌خصوص در شرایط تداوم تحریم‌ها و مشکلات فعلی اشاره‌ای نکرده است. شه‌حامد در تداوم اظهاراتش به محدودیت‌های صادرات ایران به کشورهای مختلف اشاره کرد و گفت: متأسفانه در حال حاضر ۷۰ درصد صادرات کشور تنها به ۵ کشور است (به‌طور عمده عراق و افغانستان) که این موضوع بسیار برای ایران خطرناک است زیرا تمرکز ریسک در مقاصد صادراتی خطرناک است و باید برنامه‌ریزی‌ها به گونه‌ای باشد که تعداد بازارهای هدف و مقاصد صادراتی به ۵۰ کشور برسد. از جمله مشکلات دیگر نبود ساختار مناسب برای صادرات و صادرکنندگان و نیز سنتی بودن صادرات است که وی با اشاره به موضوعی می‌گوید: متأسفانه صادرات ما خیلی سنتی است. صادرکننده خودش با بارش حرکت می‌کند و با تاسیس دفتر محلی در خارج کشور و صرف کلی هزینه سعی در کاهش ریسک‌ها دارد و نخواستن از ابزارهای جدید و راهکارهای تامین مالی صادراتی استفاده کند.

وی اضافه کرد: نقطه ضعف اصلی نبود همکاری بانک‌ها و تخصیص نیافتن منابع ارزی و ریالی است، دلیل این موضوع نیز تجمع معوقات بانکی است که توان بانک‌ها را برای تخصیص اعتبارات و تسهیلات صادراتی بسیار محدود کرده است.

یکی دیگر از مشکلات صندوق، نبود استقبال صادرکنندگان است به عبارتی از ۱۰ هزار صادرکننده کمتر از ۳ هزار نفر برای صادرات کالا و خدمات غیرنفتی فعالند و از این تعداد فقط ۳۰۰ نفر به صورت جدی و شاخصی تعیین کننده برای صادرات ایران می‌باشند. لذا این ابزار تمایل نداشتن به صندوق موجب کاهش سرمایه‌های صندوق و گریز سرمایه‌گذاران و صادرکنندگان خواهد شد. امید است، حمایت‌های مسئولان سازمان توسعه صادرات کشور و صندوق ضمانت صادرات و سایر مسئولان ذی‌ربط، از سرمایه‌گذاران و صادرکنندگان محصولات غیرنفتی موجب توانمندی هر چه بیشتر از صندوق ضمانت صادرات ایران شود تا در سطح منطقه توان رقابت با دیگر کشورها را دارا باشد.

بر نظر دارد، که همراه این اخبار و تاثیر بر ریسک کشورها را در قالب یک ماهنامه ریسک کشوری به صورت آنلاین در سایت خود منتشر می‌کند. از سوی دیگر ریسک بانک‌های خارجی نیز بر طبق الگوی CAMEL، بررسی و یک سقف اعتباری پیشنهاد داده می‌شود. اطلاعات منتشره صندوق در مورد ریسک بانک‌ها و کشورها می‌تواند به صادرکنندگان به هنگام تصمیم‌گیری برای صادرات کمک شایانی کند. صندوق به‌عنوان تنها موسسه بیمه اعتبار صادراتی ایران، در اتحادیه‌های مختلف بین‌المللی است.

تعداد معدودی کشور که از لحاظ اقتصادی یا سیاسی در وضعیت نامساعدی به‌سر می‌برند، سایر کشورها زیرپوشش هستند. صندوق ضمانت صادرات ایران تمامی کالاها و خدمات مجاز صادراتی را زیرپوشش قرار می‌دهد. این صندوق به‌طور معمول در فعالیت‌های بازاریابی صادرکنندگان دخالت و ایشان را در یافتن شرکای تجاری کمک نمی‌کند، ولی در صورت معرفی خریدار خارجی از سوی صادرکننده، صندوق می‌تواند با دریافت هزینه مربوطه خریدار خارجی را اعتبار سنجی کند. این صندوق معمولاً فعالیت‌های وارداتی را حمایت نمی‌کند. تنها اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و با شرکت‌های مشترک خارجی ثبت شده در ایران می‌توانند از خدمات صندوق استفاده کنند، به استثنای اعتباردهندگان خارجی که به پشتوانه ضمانتنامه اعتباری ارزی صندوق اقدام به اعطای تسهیلات صادراتی به صادرکنندگان ایرانی می‌کنند. در تامین مالی پیش از انجام صادرات، بانک‌ها و موسسات تامین مالی کننده، نگران پرداخت نشدن به موقع تسهیلات از جانب صادرکننده می‌باشند که با اخذ وثیقه مطمئن از صادرکننده ریسک فوق را به حداقل می‌رسانند.

در صورت اعتبارسنجی مثبت از چند خریدار در چند کشور می‌توان تمام محموله‌ها را بعد از انعقاد قرارداد با خریداران، تحت پوشش یک بیمه‌نامه کل گردش صادرات قرارداد. بانک‌ها با موسسات مالی که اقدام به تامین مالی سرمایه‌گذاری در خارج از ایران کنند می‌توانند برای پوشش ریسک پرداخت نشدن وام ناشی از بروز ریسک‌های سیاسی کشور میزبان اقدام به اخذ پوشش بیمه‌ای از صندوق کنند. طرح سرمایه‌گذاری برای پوشش باید علاوه بر دارا بودن توجیه اقتصادی، حداقل ۳ سال به طول انجامیده (یعنی از زمان شروع تا پایان فعالیت سرمایه‌گذاری حداقل ۳ باشد)، حداقل ۵۰ درصد سهم آورده ایرانی از داخل از ایران تامین و منجر به صدور کالا خدمات و یا نیروی کار ایرانی شود. مدیریت ریسک صندوق، ریسک کشورهای مختلف را طبق روش‌های علمی بومی‌سازی شده، بررسی کرده و درجه ریسک آن کشورها را بین ۱ الی ۷ دسته‌بندی می‌نماید، که در این درجه‌بندی ۱ نشان‌دهنده کم ریسک‌ترین کشور می‌باشد. منبع: وب‌سایت صندوق. در ضمن با پایش اخبار اقتصادی و سیاسی کشورها، تحولات و ریسک کشورها را

آشنایی با صندوق ضمانت صادرات ایران

صندوق ضمانت صادرات ایران تنها شرکت دولتی بیمه اعتبار صادراتی وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت اسلامی ایران می‌باشد و وزیر صنعت، معدن و تجارت ریاست مجمع عمومی را برعهده دارد.

صندوق با صدور بیمه‌نامه‌ها و ضمانتنامه‌های مختلف، ریسک بازپرداخت نشدن اعتبارات صادراتی و یا انجام نشدن تعهدات قراردادی صادرکنندگان محلی و یا خریداران خارجی را برای موسسات مالی / بانک‌ها/ اعتباردهندگان داخلی و خارجی زیرپوشش قرار می‌دهد.

ریسک‌های تجاری و سیاسی زیرپوشش بیمه‌نامه‌های مختلف این صندوق قرار می‌گیرند:

- استتکاف خریدار از قبول کالای صادر شده یا خدمت انجام شده
- پرداخت نکردن بهای کالا یا خدمت در سررسید مقرر
- توانایی مالی نداشتن خریدار به دلیل ورشکستگی یا اعسار یا توقف

۴- بروز جنگ یا حالت جنگ

۵- تیره شدن روابط و یا قطع روابط سیاسی با کشور خریدار به نحوی که در نتیجه آن صادرکننده موفق به دریافت مطالبات خود در سررسید آنها نشود.

۶- اعمال سیاست‌های اقتصادی که موجب مسدود شدن مطالبات صادرکنندگان شود.

۷- اعمال سیاست‌های مربوط به محدودیت‌های وارداتی و ارزی در کشور خریدار

۸- سلب مالکیت از خریدار بر اثر ملی شدن یا مصادره اموال به نحوی که موفق به دریافت مطالبات خود نشود.

۹- سایر عوامل خارج از حیطه اختیار صادرکننده و خریدار که به تشخیص هیات مدیره صندوق موجب وصول نشدن مطالبات صادرکننده شود.

برای اعتبارات کوتاه‌مدت، تمامی کشورها به استثنای رژیم صهیونیستی و امریکا زیرپوشش صندوق ضمانت صادرات ایران قرار دارند. برای اعتبارات میان‌مدت و بلندمدت به جز

استیفان‌ها و چم‌وخم دیجیتالی شدن بانک خانوادگی

با بیشتر شدن استفاده مشتریان از شبکه‌های بانکداری دیجیتال، ارتباط آنها با شعب و مراکز تلفنی نیز افزایش می‌یابد. این رفتار دگرگون شونده نشانگر یک تهدید و همزمان یک فرصت نادر است.

خانواده استیفانز در حومه شهر نیویورک زندگی می‌کنند. آنها بیش از ۳۰ سال است که تمام مراودات بانکی شان را که شامل یک حساب کوچک تجاری نیز می‌شود با بانک بزرگی در همسایگی شان انجام می‌دهند. این بانک از نام تجاری پیشرو و یک مجموعه گسترده شعب برخوردار است. خانواده استیفانز که هم‌اکنون دهه ۷۰ زندگی خود را می‌گذرانند، پیوسته رابطه بسیار نزدیکی با کارکنان بانک داشتند به گونه‌ای که برای تحویل‌داران و مدیر شعبه هدایای کریسمس هم می‌آوردند.

این شرایط در دهه ۱۹۹۰م دگرگونی آغاز کرد. مدیریت بانک که مایل بود مشتریان را از شعبه جدا کند، یک مدیر شعبه کمکی به منزل خانواده استیفانز فرستاد تا سیستم بانکی تلفنی در آنجا راه‌اندازی کند. در سال ۲۰۰۰م هم یک سری اقدامات در راستای کاهش هزینه‌ها منجر به نقل و انتقال سریع در کارکنان شعبه شد و بدین ترتیب خانواده استیفانز دیگر این احساس را نداشتند که روابط شخصی بین آنها و بانک‌شان برقرار است. چند سال پیش، خانواده استیفانز روابط ۳۰ساله خود با بانک را قطع کرد. امروز آنها دارای حساب‌های بانکی در ۳ بانک متفاوت هستند اما بیشتر دارایی‌های آنها نزد یک موسسه ملی است. محل قرار گرفتن بانک جدید مانند بانک قبلی سهل‌الوصول نیست اما این بانک خدمات گسترده‌ای در اختیار این خانواده قرار می‌دهد از جمله اینکه زوج را تشویق می‌کند تا هر زمان که با مشکلی روبه‌رو شدند به بانک مراجعه کنند. خانواده استیفانز از طریق iphon و ipad حساب‌های بانکی خود را به‌صورت روزانه مشاهده و اقدام به انجام تراکنش می‌کنند. آنها به‌ندرت از بانکداری آنلاین استفاده می‌کنند و تقریباً هرگز شماره مرکز تلفن بانک را نمی‌گیرند.

داستان خانواده استیفانز داستانی غیرمعمول نیست بلکه بازتابی از تغییر در روابط و رفتار بانک - مشتری است. امروزه ۶۵درصد از مشتریان از طریق کانال‌های چندگانه با بانک‌های خود در تعامل هستند. مراودات انسانی به‌طور کلی مستعد مشکلات پیچیده تری است: تنها ۲۵درصد تماس‌های تلفنی شامل درخواست‌هایی هستند که خدمات آنها از طریق سایر کانال‌ها انجام شدنی است. جالب‌تر آنکه شبکه‌های دیجیتال دارای کانال‌های فیزیکی جایگزین نیستند. مشتریانی که بیش از یک بار در هفته از بانکداری الکترونیکی یا تلفن همراه برای کارهای بانکی استفاده می‌کنند، احتمال می‌رود که ۶۰درصد بیشتر از سایرین در زمینه استفاده از شعب خرد بانک فعال باشند. به این ترتیب، وقتی مشتریان به فرآیند دسترسی به خدمات بانکی از طریق چند کانال سروکار دارند، از مراودات رو در رو در شعبه بانکی خود نیز انتظار ارزش بالاتری را دارند. این تغییر در رفتار مشتریان یک فرصت نادر و نیز تهدیدی بالقوه برای بانک‌های خرده‌فروش است. آن دسته از بانک‌هایی که هم‌اکنون در حال انجام اقداماتی برای انتقال تراکنش‌های خود به کانال‌های دیجیتال، انتقال شبکه‌های توزیع فیزیکی و نیز نوسازی راهبردهای خود را به بازار» خود هستند، می‌توانند میزان کارایی درصد تعامل مشتریان بانکداری خود در امریکا

با شعبه و یا تماس تلفنی، میانگین تعداد مراودات اینترنتی در هفته آنهاپس که این کار را انجام نمی‌دهند ممکن است پیش پای سامانه‌های انقلابی نوظهوری قربانی شوند که از شبکه‌های توزیع جایگزین برای جلب مشتریان استفاده می‌کنند تا به «خدمات‌رسانی برتر به مشتریان» دست یابند. برای نمونه، کارت اعتباری Bluebird موسسه آمریکان اکسپرس American Express که از مسیر فروشگاه‌های Wal-Mart توزیع شده، در ۳ ماه اول عرضه به بازار در اواخر سال ۲۰۱۲م، بیش از نیم میلیون مشتری جلب کرده است.

می‌تواند موجب افزایش نسبت کارایی بانک به میزان بیش از ۷درصد شود. برآورد تغییر میزان کارایی یک بانک خرد (درصد) ایجاد یک‌الگوی جدید توزیع که پاسخگوی نیازهای روبه افزایش مشتریان باشد، بر ۴ اصل ضروری بنیان نهاده شده است:

- ۱- کنارگذازدن رویکرد خطی یا «قیفی» در تعامل با مشتریان و روی آوردن به رویکرد بهینه چند کانالی برای تماس‌های مشتریان.
- ۲- طراحی شبکه شعب برای دستیابی به «کف میزان کارآمدی»، از طریق انواع گوناگون فرمت‌ها و نیز شبکه‌هایی که با دقت ایجاد شده‌اند.
- ۳- توانمندسازی خط مقدم (کارکنان شعب) برای برقراری ارتباط ممتاز چهره به چهره با مشتریان.
- ۴- افزایش مهارت‌های پیچیده بازاریابی برای تأمین نیاز عاطفی مشتریان.

بهینه‌سازی تماس مشتریان با استفاده از کانال‌های بانکی

۱- حصول اطمینان از وجود قابلیت‌های دیجیتال و مستقیم برای فراهم آوردن امکان نقل و انتقال خدمات و تراکنش‌ها در جریان تغییر شبکه فیزیکی. قراردادن تراکنش‌های درون شعبه‌ای آتی در مقابل تراکنش‌های برون شعبه‌ای در طرح بهینه‌سازی‌شده.

۲- سنجش عملکرد فعلی شعب در یک یا دو بازار آزمایشی از طریق مقایسه عملکرد واقعی و عملکرد پیش‌بینی شده برای هر یک از شعب. سنجش کمی فاکتورهای محرک ویژه عملکرد شعب از طریق تحلیل پیشرفته آماری و فضای، پایه و اساس این محک زنی را فراهم می‌سازد. هر یک از شعب می‌توانند ببینند که عملکرد آنها با توجه به محیط اطراف، عوامل محرک و بازدارنده خاص تاجحه اندازه با عملکرد پیش‌بینی شده، متناسب است.

۳- ایجاد یک شبکه با شروعی تازه و الگوی تعامل با مشتری. بانک‌ها می‌توانند با استفاده از روش‌های فضایی پیشرفته اقدام به ایجاد یک شبکه «فرضیات» ایده‌آل نمایند که به صراحت موجب تغییر رفتار مشتری، فرآیند مطالعه آماری جمعیت و واقعیت‌های مالی و نیز یک دنیای چند شکلی می‌گردد. ایجاد سناریو شبکه‌های متعدد با استفاده از فرضیات مختلف به بانک‌ها این امکان را می‌دهد تا به مقایسه مقابله‌ای فرآیندهای بازگشت سرمایه برای انواع مختلف شبکه بپردازند.

۴- ایجاد نقشه مسیرنقل و انتقال عملی- گام نهای در بهینه‌سازی شبکه بانکداری، همکاری با طراحان بازار برای ادغام اطلاعات بازار و دسترسی به مستغلات، در کسب‌وکار است. مقایسه سرواژه‌های ایجاد شبکه بهینه با شبکه‌های شعب موجود، تصمیم‌گیری شعبه به شعبه را تسهیل می‌کند. برای هر یک از شعب طرحی شامل جزئیات مربوط به فضا، ترکیب خدمات، تأمین پرسنل، برنامه‌های عملکردی برای هر بخش، اهداف نقل و انتقال تراکنش‌ها و نیز دستیابی به اهداف تهیه می‌شود.

* استقلال و اختیار: بانک American Express برای جلب مشتریان همواره بر کانال‌های بانکی مستقیم (خدمات تلفنی و الکترونیکی) تکیه کرده است. این بانک در طول چندین دهه فعالیت بازاریابی کارآمد، با واگذاری اختیار به مشتریان کمک کرده تا به آرزوهای اهداف خود برسند. ابتکارات دیجیتالی اخیر مانند «Save-Tweet-X» و «Mobile Offers» این امکان را به شرکت American Express داده است تا دسترسی مشتریان به ابزارهای منحصربه‌فرد، شخصی و راحت برای انجام خریدها را فراهم سازد.

* اعتماد و امنیت: گزاره ارزشی موسسه «Charles Schwab» بر اصل «سؤال کردن» استوار است. در این روش موسسه همزمان با ارائه مشاوره تلفنی شخصی در زمینه سرمایه‌گذاری، اقدام به ارائه خدمات کامل از طریق کانال الکترونیکی ضمن حفظ نرخ قیمت‌گذاری، می‌کند.

ارائه چنین خدمات با کیفیت و شخصی موجب اعتماد عمیق در میان مشتریان و در برخی موارد کاهش حساسیت قیمت‌ها حتی در خدماتی مانند رهن بانکی شده است. مشتریان بانکداری خرد در حال تغییر رفتار خود و استفاده گسترده‌تر از کانال‌های بانکی متعدد و نیز حرکت به سمت روش‌های بانکی دیجیتال و مستقیم هستند. بانک‌ها نیز با ارائه روش‌های ارتباطی بیشتر به مشتریان، موجب تقویت این تغییرات شده‌اند. اما مثل همیشه، رفتار مشتریان پیچیده‌تر از چیزی است که در ابتدا به نظر می‌آید. بسیاری از مشتریان هنوز خواستار دسترسی به شب هستند و هنگام مراجعه به شعب انتظار خدماتی با بالاترین سطح کیفی را دارند. سایر مشتریان نیز بیشتر مایلند تا بانکی داشته باشند که همه جا حضور دارد. برخی دیگر از مشتریان نیز هستند که هنوز نیازهای مالی و احساسی‌شان تأمین نمی‌شوند. نخستین دغدغه بانک‌ها درک این موضوع است که مشتریان آنها واقعاً چه بیشتر به مشتریان، موجب تقویت این تغییرات شده‌اند. اما مثل

همیشه، رفتار مشتریان پیچیده‌تر از چیزی است که در ابتدا به نظر می‌آید. بسیاری از مشتریان هنوز خواستار دسترسی به شب هستند و هنگام مراجعه به شعب انتظار خدماتی با بالاترین سطح کیفی را دارند. سایر مشتریان نیز بیشتر مایلند تا بانکی داشته باشند که همه جا حضور دارد. برخی دیگر از مشتریان نیز هستند که هنوز نیازهای مالی و احساسی‌شان تأمین نمی‌شوند. نخستین دغدغه بانک‌ها درک این موضوع است که مشتریان آنها واقعاً چه بیشتر به مشتریان، موجب تقویت این تغییرات شده‌اند. اما مثل همیشه، رفتار مشتریان پیچیده‌تر از چیزی است که در ابتدا به نظر می‌آید. بسیاری از مشتریان هنوز خواستار دسترسی به شب هستند و هنگام مراجعه به شعب انتظار خدماتی با بالاترین سطح کیفی را دارند. سایر مشتریان نیز بیشتر مایلند تا بانکی داشته باشند که همه جا حضور دارد. برخی دیگر از مشتریان نیز هستند که هنوز نیازهای مالی و احساسی‌شان تأمین نمی‌شوند. نخستین دغدغه بانک‌ها درک این موضوع است که مشتریان آنها واقعاً چه بیشتر به مشتریان، موجب تقویت این تغییرات شده‌اند. اما مثل همیشه، رفتار مشتریان پیچیده‌تر از چیزی است که در ابتدا به نظر می‌آید. بسیاری از مشتریان هنوز خواستار دسترسی به شب هستند و هنگام مراجعه به شعب انتظار خدماتی با بالاترین سطح کیفی را دارند. سایر مشتریان نیز بیشتر مایلند تا بانکی داشته باشند که همه جا حضور دارد. برخی دیگر از مشتریان نیز هستند که هنوز نیازهای مالی و احساسی‌شان تأمین نمی‌شوند. نخستین دغدغه بانک‌ها درک این موضوع است که مشتریان آنها واقعاً چه بیشتر به مشتریان، موجب تقویت این تغییرات شده‌اند. اما مثل

بانکی و یا تراکنش‌ها به بانک‌ها مراجعه می‌کنند. خط مقدم سنتی در بسیاری از بانک‌ها از پشتیبانی و قابلیت‌های لازم برای تأمین این نیازهای جدید برخوردار نیست. حفظ شبکه شعب بانک‌ها به‌عنوان منبعی برای سوددهی رقابتی، مستلزم انجام اقدامات زیر توسط بانک‌ها است:

ایجاد قابلیت‌ها و مهارت‌هایی در نیروهای خط مقدم (شعب) برای رایزنی با مشتریان و پرداختن به مشکلات آنها در خصوص خدمات بانکی: کارمندان بانک‌ها به‌طور معمول مشتریانی را که در موضوعات مربوط به خدمات بانکی دچار سردرگمی شده‌اند به سمت مرکز تلفن بانک راهنمایی می‌کنند و یا به مشتریانی که درباره خدمات سرمایه‌گذاری پیشنهادی بانک سوالاتی دارند، می‌گویند که بهتر است به یک شرکت سرمایه‌گذاری مختص این کار مراجعه کنند. برای پرداختن به موضوعاتی از این نوع، بانک باید اقدام به ایجاد تغییراتی در نقش و سطح مهارت تحویل‌داران کرده و به صورت بالقوه به سایر کارکنان از جمله مدیران کمکی شعب اختیار دهد تا نقش دوگانه فروش و ارائه خدمات را همزمان ایفا کنند. ایجاد سیستم‌ها و فرآیندهایی برای توانمند ساختن نیروهای خط مقدم (شعب) برای ارائه خدمات و مشاوره: این امر حداقل بدان معنا است که پرسنل شعبه قادر خواهند بود به تازگیچته خدمات و روابط با مشتریانی که با آنها صحبت می‌کنند دسترسی داشته باشند به گونه‌ای که بتوانند بدون درنگ به سه موضوعات مربوط به خدمت‌رسانی به مشتری بپردازند. یکی از بانک‌ها با استفاده از ابزار مدیریت روابط مشتری به سادگی اقدام به دوبرابر کردن تعداد ملاقات‌ها (مشاوره محور) فعلی هنگتی خود کرده است.

شعب چند فرمتی در مقابل شعبی که دارای یک فرمت خاص هستند: بانک‌ها برای حفظ مفهوم «حضور همزمان در همه جا»، تأمین نیازها در زمینه خدمت‌رسانی به مشتری و نیز حفظ اقتصاد قابل دوام، باید در پی یک الگوی توزیع شعب چندفرمتی باشند. این رویکرد مستلزم تغییراتی چشمگیر در زمینه‌های سرمایه انسانی (از قبیل تشکیلات، پروسه‌های تجاری و طراحی مشاغل) و نیز فناوری (مانند به روزرسانی دستگاه‌های خودپرداز و قابلیت‌های فروش) است.

قابلیت‌های زمین فضایی: بانک‌ها نیازمند قابلیت‌های geo spatial هستند تا بتوانند برای هر بخش، فرمتی مناسب با همان بخش ایجاد کنند. این رویکرد نیازمند این است که بانک‌ها پیش‌بینی کنند که بخش‌های مشتری محور مورد نظر آنها در کجا و چگونه رشد خواهند کرد.

بینش جمعیت‌شناختی: تحقیقات انجام شده توسط Mckinsey نشان میدهند که یک نقطه بهینه در خصوص سطوح پوشش دهی و تراکم شعب بانک‌های خرد (عمومی) وجود دارد - در هر سطحی پایین‌تر و یا بالاتر از این نقطه از کارایی شعب کاسته می‌شود. بانک‌ها باید از ظرفیت لازم برای تعیین سطوح بهینه لازم برای بخش‌های مورد نظر برخوردار باشند.

بهینه‌سازی شعب در مکان‌هایی که ترک شعبه در آن مکان‌ها دشوار است (برای نمونه، به‌دلیل اجاره‌نامه‌های بلندمدت و پایین بودن ارزش‌های شعبه). بانک‌ها باید استفاده از شعبی که نمی‌توان محل آن را ترک کرد، ادامه دهند. یک رویکرد مناسب در این زمینه - مثلاً اشتراک فضای شعبه با شرکت Sears (مانند آنچه شرکت Sears انجام داد و مازاد فضای خود را به شرکت Whole Foods اجاره داد)، می‌تواند مفید باشد.

دادن اختیار به خط مقدم (شعب) برای ایجاد مراودات رو در روی منحصربه‌فرد با مشتریان: احتمال می‌رود که در سال آینده بیش از ۹۵درصد از تراکنش‌های بانکی از طریق کانال‌های مستقیم و با دیجیتال صورت بگیرد. هر چند که مراجعه مشتریان به بانک موجب بالاتر رفتن ارزش سهام آنها می‌شود. مشتریان برای انجام کارهایی مانند فروش، رایزنی و برای برطرف کردن مشکل به‌وجود آمده در یکی از خدمات

خرد (عمومی) است. تعدادی از بانک‌ها هم‌اکنون در حال تغییر جهت دادن به سمت یک رویکرد «بخش محور» هستند اما کماکان از زبان، ابزار و فناوری‌های لازم برای طراحی و ایجاد بخش تجربیات مشتری محرومند.

طراحی شبکه شعب برای رسیدن به «حداقل دوز کارآمد»: فاصله محل زندگی حدود ۹۰درصد از خانواده‌های آمریکایی تا حداقل ۳ بانک مختلف تنها ۱۰ دقیقه است. ۷۵درصد از این خانواده‌ها در اطراف محل زندگی خود شانس انتخاب حداقل ۶ بانک و بیشتر را نیز دارند. برای بانک‌ها این اشباع ظاهری مشتریان از وجود بانک، فرصتی برای کاهش هزینه‌ها است. این امر همچنین این فرضیه را اثبات کرد که هیچ بانکی نمی‌خواهد در حالی که در میان مشتریان رقبایی دارد، به‌عنوان نخستین بانک اقدام به کوچک کردن شبکه شعب خود کند. بسیاری از موسسات این گام را برمی‌دارند، اما بیشتر آنها که بیش از دوبرابر اقدام به بستن شعب خود کرده بودند، دوباره این شعب را در سال ۲۰۱۳ بازگشایی کردند.

در مصاحبه اخیر موسسه مکنزی با مبدل‌های بانکی (switchers) در خصوص تأثیر موقعیت بانک در تصمیمات آنها، معلوم شد که هنوز بخش‌های مشتری محوری وجود دارند که بر بانک‌های تجعی، بانک‌های الکترونیکی صرف و حتی محرک‌های کلاسیک ارائه تسهیلات متمرکز هستند. اما بخش دیگری نیز در حال ظهور است که بر ایده ارائه تسهیلات، نه بر مبنای همجوار، تعدد شعب و حتی ساعات کاری طولانی، بلکه بر مبنای آنچه که بسیاری آن را «حضور همزمان در همه جا» تعریف می‌کنند، استوار است.

با روی آوردن مشتریان به کانال‌های بانکداری الکترونیکی و تلفن همراه و مکاتیزه کردن سایر مراودات از طریق سپرده‌های مستقیم و پرداخت الکترونیک قبوض، ایده تغییر بانک‌ها از جذابیت کمتری برخوردار شده است و اغلب غیرضروری بنظر می‌رسد.

در عوض مشتریانی که در این بخش جدید گنجانده می‌شوند، به‌طور گسترده در جست‌وجوی بانک‌هایی هستند که به نظر «همزمان در همه جا» حضور دارند، حتی به قیمت یک حضور محلی محدود. اهمیت رو به رشد حضور همزمان بانک‌ها در همه جا همراه با تغییر جهت سریع تراکنش‌ها از تحویل‌داران بانکی به ATM‌ها و سایر کانال‌های شعب خود را از نو طراحی و رویکردهایی جدیدی در خصوص ورود به بازار اتخاذ کنند. بانک‌ها برای ایجاد شبکه توزیع آتی خود نیازمند قابلیت هستند.

شعب چند فرمتی در مقابل شعبی که دارای یک فرمت خاص هستند: بانک‌ها برای حفظ مفهوم «حضور همزمان در همه جا»، تأمین نیازها در زمینه خدمت‌رسانی به مشتری و نیز حفظ اقتصاد قابل دوام، باید در پی یک الگوی توزیع شعب چندفرمتی باشند. این رویکرد مستلزم تغییراتی چشمگیر در زمینه‌های سرمایه انسانی (از قبیل تشکیلات، پروسه‌های تجاری و طراحی مشاغل) و نیز فناوری (مانند به روزرسانی دستگاه‌های خودپرداز و قابلیت‌های فروش) است.

قابلیت‌های زمین فضایی: بانک‌ها نیازمند قابلیت‌های geo spatial هستند تا بتوانند برای هر بخش، فرمتی مناسب با همان بخش ایجاد کنند. این رویکرد نیازمند این است که بانک‌ها پیش‌بینی کنند که بخش‌های مشتری محور مورد نظر آنها در کجا و چگونه رشد خواهند کرد.

بینش جمعیت‌شناختی: تحقیقات انجام شده توسط Mckinsey نشان میدهند که یک نقطه بهینه در خصوص سطوح پوشش دهی و تراکم شعب بانک‌های خرد (عمومی) وجود دارد - در هر سطحی پایین‌تر و یا بالاتر از این نقطه از کارایی شعب کاسته می‌شود. بانک‌ها باید از ظرفیت لازم برای تعیین سطوح بهینه لازم برای بخش‌های مورد نظر برخوردار باشند.

بهینه‌سازی شعب در مکان‌هایی که ترک شعبه در آن مکان‌ها دشوار است (برای نمونه، به‌دلیل اجاره‌نامه‌های بلندمدت و پایین بودن ارزش‌های شعبه). بانک‌ها باید استفاده از شعبی که نمی‌توان محل آن را ترک کرد، ادامه دهند. یک رویکرد مناسب در این زمینه - مثلاً اشتراک فضای شعبه با شرکت Sears (مانند آنچه شرکت Sears انجام داد و مازاد فضای خود را به شرکت Whole Foods اجاره داد)، می‌تواند مفید باشد.

دادن اختیار به خط مقدم (شعب) برای ایجاد مراودات رو در روی منحصربه‌فرد با مشتریان: احتمال می‌رود که در سال آینده بیش از ۹۵درصد از تراکنش‌های بانکی از طریق کانال‌های مستقیم و با دیجیتال صورت بگیرد. هر چند که مراجعه مشتریان به بانک موجب بالاتر رفتن ارزش سهام آنها می‌شود. مشتریان برای انجام کارهایی مانند فروش، رایزنی و برای برطرف کردن مشکل به‌وجود آمده در یکی از خدمات

گروه ترجمه صمت: یک بانک عمومی بزرگ اخیراً «راهبرد تجربه مشتری» را در پیش گرفت که بر اصل «ساده کردن کار همراه با لبخند» استوار است. این موسسه با درک اینکه جذب مشتری و خدمت‌رسانی به آنها از طریق خطوط متنوع فعالیت از مسیر کانال‌های مختلف بانکی امکانپذیر است، «رویکرد سنتی قیفی» برای جذب مشتری را کنار گذاشته و به جای آن پسر «تماس‌های» بین کانالی که مشتریان را در پهنه تعاملات چندگانه ردیابی می‌کند، تمرکز کرده است. یکی از نخستین نکات مورد توجه بانک این بود که همخوانی نداشتن بین کانال‌های مختلف تماس و تعامل مشتری با بانک، موجب بروز مشکلات و افزایش ریسک‌ها و هزینه می‌شود. برای حل این موضوع، بانک مذکور، یک اقدام را از کتاب راهنمای «راهنمایی» عاریه گرفت و یک آزمایشگاه چندکاره پیشخوان (گیشه‌ای - شعب) با قابلیت طراحی سریع یک پیش نمونه را راه‌اندازی کرد تا کانال‌های متقاطع یکپارچه‌ای را براساس تجربه مشتریان ایجاد کند. این طرح رایج‌ترین مراجعات و تماس‌های مشتریان در ۹۰ روز نخست روابط بانکی آنها را هدف قرار می‌داد. دستاورد این طرح، افزایش ۴۰درصدی خدمات برای هر سپرده جدید و کاهش ۳۰درصدی زمان مورد نیاز برای افتتاح سپرده‌های جدید بود.

مصاحبه‌های انجام شده توسط موسسه مکنزی درباره نگرش مشتریان در خصوص پرداخت الکترونیکی قبوض بر اهمیت مشاهده تراکنش‌ها از طرف مشتری تأکید می‌کند. برای مشتریان به آن اندازه که دریافت، فایل بندی، پرداخت،

تأیید بانک و ذخیره کردن قبوض کاغذی مفید به نظر می‌رسد، پرداخت استاندارد قبوض به روش الکترونیکی، سودمند به نظر نمی‌رسد. به‌عنوان مثال، با فایل‌بندی قبوض کاغذی، مشتریان بر قبوضی که هنوز پرداخت نشده‌اند (مثلاً این قبض باید اینجا باشد تا آن را بردارم) و نیز نقدینگی (می‌توانم تا آخرین روز از مهلت پرداخت صبر کنم، می‌دانم دقیقاً کدام مورد هنوز تسویه نشده‌اند) کنترل فیزیکی خواهند داشت. پس از پرداخت قبوض نیز، صورتحساب دریافتی از بانک نوعی تأیید (می‌توانم روی قبض واژه پرداخت شد و یا شماره فیش بانکی را بنویسم) و حس رضایت از انجام کار برای مشتری به همراه دارد.

با ایجاد فرآیند پرداخت الکترونیکی قبوض، بانک‌ها به سادگی فرصت تأمین نیازهای رفتاری و احساسی مشتریان (مانند احساس رضایت و امنیت، مخالفت با تغییر، تمایل به بازنمایی پس ری فرآیند و نیاز به یک گردش کار متداول) را از دست می‌دهند. در نتیجه این امر، ارائه خدمات پرداخت الکترونیکی قبوض در امریکا فقط تا حدود ۵۰ درصد رواج یافته است.

قابلیت‌های مورد نیاز برای اجرای اصلاحات مشتری محور برای بسیاری از بانک‌ها، پدیده جدیدی است:

روش‌های تحلیل حجم بزرگ داده‌ها: برای ترسیم و کمی‌بندی مسیرهای میان‌بر مشتری که منجر به بازدهی‌های مثبت خاص (مانند فرآیند موفق فروش متقاطع) و پیامدهای منفی (مانند ریزش خاموش یا ناخرسندی مشتریان) می‌شود، به تجزیه و تحلیل داده‌های بزرگ توسط بانک‌ها نیاز است. از این داده‌ها می‌توان به‌عنوان اهمی برای ایجاد فایل‌های کاری از کنش‌های بانکی مشتری استفاده کرد و بعد مشخص کرد که کدام دسته از این کنش‌ها، دارای اولویت است. رویکرد طراحی اقتصادی: سود و زیان‌های بانکی، بر حسب نوع، به زمینه‌های کارکردی مختلف تفکیک می‌شوند. بانک‌ها می‌دانند که چه مبلغی را برای شعب، مراکز تلفنی، فناوری و بازاریابی اختصاص دهند و همچنین روش‌هایی برای اختصاص هزینه به سطح خناتوار دارند. در عین حال، بسیاری از بانک‌ها هنگام طرح‌ریزی براساس تجربیات مشتری هدف، اقدام به طراحی یک هدف اقتصادی نمی‌کنند. آنها باید توانایی سنجش اقتصادهای خسته مسیر (ازجمله هزینه‌های خدمات درون شعب در مقایسه با هزینه ارائه خدمات مرکز تلفن) را داشته باشند و شرایطی هدفمند برای تأمین نیازهای اقتصادی طراحی کنند.

قابلیت‌های نمونه‌سازی سریع با کارکرد متقاطع: بانک‌ها اغلب در جایی که یک عنصر از یک اکوسیستم یا محیط کار (مثلاً یک محصول یا فناوری) به‌خوبی شکل می‌گیرد، رویکردی آزمایشی اتخاذ می‌کنند و سایر موارد را نادیده می‌گیرند. حال آنکه این بانک‌ها می‌بایست همچنان که مجز به داده‌هایی بزرگ برای تجزیه و تحلیل مسیرهای عبوری مشتریان و نیز ابزار طراحی اقتصادی هستند، اقدام به توسعه پروسه‌های نمونه‌سازی سریع با کارکرد متقاطع برای ایجاد «حداقل تجارب عملی» کنند.

پرداختن به تغییرات به‌عنوان تمرینی برای طراحی: تعداد بانک‌هایی که اقدام به تعیین «مالک» برای بخش تجربیات مشتری می‌کنند، اندک است. در عوض آنها دارای مالکان کاربردی هستند: رییس شعب، رییس مراکز تلفن، رییس بخش بانکداری الکترونیکی، رییس بخش خدمات و محصولات بانکی، رییس بخش بازاریابی. در بسیاری از موارد، «هرم قدرت» در این قبیل موسسات هنوز تیم توزیع شعب

مصاحبه‌های انجام شده توسط موسسه مکنزی درباره نگرش مشتریان در پرداخت الکترونیکی قبوض بر اهمیت مشاهده تراکنش‌ها از طرف مشتری تأکید می‌کند

با روی آوردن مشتریان به کانال‌های بانکداری الکترونیکی و تلفن همراه و مکاتیزه کردن سایر مراودات از طریق سپرده‌های مستقیم و پرداخت الکترونیک قبوض، ایده تغییر بانک‌ها از جذابیت کمتری برخوردار شده است و اغلب غیرضروری بنظر می‌رسد

بانک‌ها برای حفظ مفهوم «حضور همزمان در همه جا»، تأمین نیازها در زمینه خدمت‌رسانی به مشتری و نیز حفظ اقتصاد قابل دوام، باید در پی یک الگوی توزیع شعب چندفرمتی باشند

گروه معدن: روش‌های اکتشاف در هر ماده معدنی متفاوت بوده و ضمن لزوم داشتن تجهیزات خاص به دانش تخصصی نیز وابسته است در بخش مس هر روزه شاهد تغییرات عمده در روزها و علوم اکتشاف و استخراج هستیم به عنوان مثال در سال ۱۹۰۰ عیار اقتصادی مس ۵ درصد بود در حالی که امروزه این میزان تقریباً یک درصد است. در روش‌های جدید اکتشاف برخلاف روش‌های گذشته پیچیده و پرهزینه هستند. فعالیت‌های اکتشافی جدید شامل عملیات زمین‌شناسی، ژئوشیمی، ژئوفیزیک، نمونه‌برداری، آنالیز آزمایشگاهی، بررسی‌های اقتصادی، ارزیابی امکانات حمل و نقل، میزان آب، انرژی و... است که قبل از شروع عملیات استخراج از یک معدن باید از نتایج بررسی‌های فوق مطمئن بود.

همچنین عملیات زمین‌شناسی از جمله اقدامات عمده جهت کشف یک معدن جدید محسوب شده و برای پی‌بردن به خصوصیات فیزیکی و شیمیایی یک معدن امری ضروری است، چراکه از طریق بررسی‌های ژئوشیمی و مطالعه سیستماتیک ویژگی‌های شیمیایی همچون درجه خلوص یک کانی می‌توان به خصوصیات غیرعادی یک معدن پی برد. از ژئوفیزیک نیز برای یافتن ذخایر معدنی زیرسطح زمین استفاده می‌شود که می‌توانند درباره پاره‌ای از خصوصیات اطلاعاتی در دسترس قرار دهند. البته در سال‌های اخیر با استفاده از هواپیما یا ماهواره این امکان فراهم آمده است که بخش اعظم ذخایری که ساختار پیچیده‌ای داشته و به آسانی قابل تشخیص و رؤیت نیستند، مورد اکتشاف قرار گیرد. باید توجه داشت که از نظر طبقه‌بندی چنانچه کانی‌سازی از نوع نامنظم و دارای شکل نسبتاً نرم باشد براساس تجارب به دست آمده نسبت کارایی روش حفاری به اکتشاف از طریق معدنکاری حدود یک به ۳/۵ تا ۵/۴ است، یعنی اکتشاف معدنی ۳/۵ تا ۵/۴ مرتبه بیشتر از روش حفاری معمولی موثر است.

نمونه‌برداری عملیاتی

به منظور پرهیز از گران بودن هزینه عملیات به خصوص روش نمونه‌برداری در سال‌های اخیر از روش آزاری و چکشی برای عملیات اکتشافی استفاده می‌شود که به صورت زیر است.

۱- مرحله اکتشاف منطقه‌ای: در این مرحله ابتدا نقشه زمین‌شناسی با مقیاس ۱:۲۰۰۰۰ با استفاده از عکس‌های هوایی انجام می‌گیرد همچنین مطالعات زمین‌شناسی با توجه به سنگ‌شناسی، آلتراسیون، زمین‌ساخت و کانی‌سازی با تمرکز مواد معدنی صورت گرفته و پس از آن عملیات لیتوژئوشیمی و آنالیز نمونه‌های عناصر مختلف انجام می‌گیرد. البته در ادامه مطالعه پتروگرافی کانی‌شناسی و همچنین آنالیز کامل حدود ۲۰ نمونه برای فلزات پایه و اکسیدهای اصلی و انجام عملیات مهندسی اکتشاف شامل حفر ترانشه، تونل و چاه اکتشافی برای عیارسنجی لازم بوده، ضمن آنکه برداشت زمین‌شناسی و معدنی ترانشه‌ها در مقیاس مناسب و تجزیه و تحلیل تمامی اطلاعات به دست آمده در اولویت قرار دارد.

۲- اکتشاف مقدماتی: در این مرحله، اکتشاف مقدماتی در مقیاس ۱:۱۰۰۰ و ۱:۵۰۰۰ صورت خواهد گرفت که معمولاً در محدوده‌های به وسعت حدود ۱۰ کیلومتر مربع انجام می‌شود. عملیات اکتشاف براساس استراتژی تعیین شده مرکب از زمین‌شناسی صحرایی، تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی، لیتوژئوشیمی و عملیات مهندسی اکتشاف است که در آن تهیه نقشه توپوگرافی ۱:۵۰۰۰ یا ۱:۱۰۰۰۰ از محدوده مورد مطالعه به‌عنوان نقشه مبنا و تهیه نقشه زمین‌شناسی که در برگیرنده ویژگی‌های زمین‌شناسی باشد و همچنین تهیه نقشه ژئوشیمیایی و آنالیز نمونه‌برداری صورت می‌گیرد، از سوی دیگر کانی‌شناسی و تعیین آلتراسیون و انجام عملیات مهندسی اکتشاف روی رگه‌ها و آثار معدنی برای شناخت شکل هندسی و برداشت زمین‌شناسی و معدنی عملیات مهندسی اکتشاف و نمونه‌برداری از افق‌ها و رگه‌های مینرالیزه و سنگ‌های مجاور و همچنین جمع‌آوری داده‌ها و تجزیه و تحلیل زمین آزاری داده‌ها را اقدامات لازم است.

۳- اکتشاف تفصیلی: در این مرحله از عملیات پیش‌بینی شده گستره عمقی ماده معدنی به شکل توده معدنی، تناژ و عیار آن معین خواهد شد. مبنای اجرایی عملیات از مقیاس ۱:۱۰۰۰ تا ۱:۲۰۰ روی رگه‌ها و محدوده‌هایی خواهد بود که مساحت کلی آن حدود ۲۰۰ هکتار پیش‌بینی شده است. در این مرحله از عملیات اقداماتی همچون تهیه نقشه زمین‌شناسی معدنی در محدوده ۲۰۰ هکتار در انجام مطالعه ژئوفیزیک و تلفیق کلیه داده‌ها و تعیین محل حفاری‌ها برای تعیین ذخیره و حفاری صورت گرفته و پس از آن تعیین مقاطع زمین‌شناسی تحت‌الارضی، تخمین ذخیره و تعیین عیار و مقدار عیارهای مختلف به روش معمولی و زمین‌آزاری و تکمیل آزمایشات کانه‌آرایی در مقیاس آزمایشگاهی و همچنین تکمیل اطلاعات عمقی از طریق حفاری‌ها انجام می‌گیرد.

گزارش صمت از وضعیت بهره‌برداری معادن تالک

مروراریدی در دل شهرهای کمتر توسعه یافته

نرگس قیصری - گروه معدن: تالک سنگی نیمه‌شفاف با جلای مروراریدی است که با وجود گستره و پراکندگی اندک اما کاربردهای فراوان آن در صنایع مختلف همچون لاستیک‌سازی، کاشی و سرامیک، محصولات آرایشی و بهداشتی اهمیت آن را افزون کرده است. آمارها نشان می‌دهد کشور آمریکا در سال ۲۰۱۱ م، بزرگترین تولیدکننده این محصول بوده و پس از آن چین، فرانسه، برزیل، فنلاند و ژاپن در زمره تولیدکنندگان این محصول قرار دارند.

ایران نیز همچون سایر محصولات معدنی از ذخایر این ماده معدنی نیز بی‌نصیب نمانده و ذخایر فراوانی را در نقاط مختلف کشور با آب و هوای گرم و خشک به خود اختصاص داده است، البته باید توجه داشت که بهره‌برداری از معادن تالک به دلیل فراهم نبودن زیر ساخت مناسب همچون در دسترس نبودن منابع انرژی هم‌اکنون با کاهش مواجه شده است، این در حالی است که محدودیت وجود این ماده معدنی در سایر کشورهای توسعه یافته می‌تواند به عنوان مزیتی در کسب درآمدهای ارزی محسوب شود. علی‌نحوی مشاور سازمان زمین‌شناسی و اکتشاف در خصوص میزان ذخایر تالک موجود در کشور به صمت می‌گوید: طبق آخرین آمار اعلام شده در سال ۹۰ تا ۹۱ حدود ۳۰ معدن تالک شناسایی شده که از این تعداد تنها ۱۸ معدن فعال بوده و باقی‌مانده غیرفعال است.

وی همچنین میزان ذخیره قطعی کانی معدنی را رقمی بالغ بر ۶ میلیون تن اعلام کرد و گفت: ظرفیت بالایی در معادن تالک وجود دارد اما به دلایل مختلف و مهیا نبودن برخی از شرایط سالانه تنها ۵۰ هزار تن از این ماده تولید می‌شود و نیاز صنایع مختلف کشور را برطرف می‌سازد، البته با سرمایه‌گذاری و ایجاد شرایط مناسب می‌توان تولید این ماده را افزایش داد و زمینه صادرات آن را نیز فراهم کرد.

مشاور سازمان زمین‌شناسی و اکتشاف همچنین با بیان اینکه معادن تالک در نقاط مختلف کشور قرار دارند، افزود: استان‌های اصفهان، خراسان رضوی و یزد از ذخایر این سنگ کانی برخوردار هستند. همچنین از دیگر نقاطی که هم‌اکنون از این معادن بهره‌برداری می‌کنند در استان‌های آذربایجان شرقی و غربی، سیستان و بلوچستان و زنجان واقع شده‌اند. نجفی کانی تالک را به عنوان یکی از کاربردی‌ترین مواد معدنی معرفی کرد و افزود: این سنگ معدنی در صنایع مختلف از صنعت شیمیایی تا صنایع معدنی با توجه به نوع ترکیب آن مورد استفاده قرار می‌گیرد. وی اکتشاف و بهره‌برداری از معادن

تالک در صورت فراهم بودن بستر مناسب همراه با صرفه اقتصادی و ایجاد ارزش افزوده دانست و گفت: با توجه به اینکه معادن این کانی معدنی در شهرهای کمتر توسعه یافته قرار داشته و در این شهرها زیرساخت‌ها لازم کمتر وجود به همین دلیل بسیاری از فعالیت معدن متوقف یا تعطیل شده‌اند. وی افزود: به عنوان مثال تامین انرژی مورد نیاز برای فرآوری این ماده یکی از ارکان اصلی در تولید است که در صورت نبود آن در محدوده‌های نزدیک به معدن مورد نظر امکان فرآوری از آن سلب خواهد شد، چراکه حمل‌ونقل مواد معدنی هزینه را در پی داشته و برای تولیدکننده صرفه اقتصادی نخواهد داشت.

بافت فرسوده جاده‌ای

آنچه مسلم است ماده معدنی تالک به جهت کاربرد

وسیع در صنایع از مزیت بالایی در صادرات برخوردار است و این در حالی است که قرارگیری ذخایر این ماده معدنی در شهرستان‌ها و استان‌های کمتر توسعه یافته استفاده از این مزیت را تحت‌الشعاع قرار داده است. به عنوان مثال قرار داشتن ذخایر تالک در شهرهای استان لرستان همچون ازنا و مسعودآباد، خود دللیلی محکم در توسعه نیافتگی این ماده معدنی با ارزش دارد.

در این رابطه بهرام بیرانوند نماینده مردم لرستان در مجلس شورای اسلامی در خصوص مشکلاتی که در معادن تالک این استان وجود دارد به صمت گفت: معادن تالک در شهرستان‌های مختلف این استان از جمله بروجرذ، ازنا و مسعودآباد قرار دارند و به جرات می‌توان گفت همچون مروراریدی در دل این شهرها واقع شده است. اما به دلیل نبود زیر ساخت‌های مناسب همچون نبود جاده، دسترسی و استاندارد فعالیت در معادن را تحت‌الشعاع قرار داده و این در حالی است که گسترش این معادن می‌تواند توسعه و اشتغال منطقه را به همراه داشته باشد. وی با اشاره به اینکه جاده‌های منطقه دارای بافت فرسوده هستند، تصریح کرد: یکی از مسائلی که در خصوص فعالیت این معادن وجود دارد؛ حمل و نقل این مواد و تردد کامیون‌هاست و این امر باعث شده تا ساکنان منطقه نسبت به رفت و آمد وسایل نقلیه سنگین اعتراض کنند؛ چراکه تردد وسایل نقلیه سنگین خسارات زیادی را به جاده‌ها وارد کرده و لازم است تا نسبت به بازسازی آن اقدامات لازم انجام شود. نماینده مردم لرستان به وجود کانی‌های غیرفلزی در این استان اشاره کرد و گفت: تامین اعتبار و سرمایه‌گذاری برای بهره‌برداری از این منابع می‌تواند ضمن رونق دادن به صنایع معدنی موجبات توسعه و پیشرفت را مهیا کرده و زمینه ایجاد ارزش افزوده را فراهم کند.

تازه‌های معدنی

نشست سر نوشت‌ساز چین و هند برای سنگ آهن

انتظار می‌رود مذاکرات تجاری که در دیدار هفته آینده رئیس‌جمهوری چین از هند مطرح می‌شود، بازار سنگ آهن را تحت تأثیر قرار دهد. صنعت هند امیدوار است، دستاوردهای این نشست به کاهش کسری تجاری ۳۰ میلیارد دلاری کمک کند. براساس این گزارش، دولت ناندرا مودی، نخست‌وزیر هند ممکن است به مقامات چینی پیشنهاد محرک مالی ده‌ها میلیارد دلاری برای اقتصاد این کشور مطرح کند که در قالب سنگ آهن ارزان تر خواهد بود. سنگ آهن کالای استراتژیکی برای چین محسوب می‌شود، از این رو احتمال دارد این کشور چنین پیشنهادی را از دست ندهد و در عوض بازار خود را به روی صادرات دارویی، خدمات آی تی و حتی قطعات خودروی هند باز کند.

برنده شدن اندونزی در جنگ مالیاتی با معدنکاران خارجی

جاکارتا در مبارزه برای دریافت درآمد مالیاتی، بیشتر از شرکت‌های معدنی خارجی برنده شد. پس از ۸ ماه اختلاف بر سر مالیات‌های معدنی، در پی جنجال آفرینی دولت اندونزی توقف صادرات مواد معدنی به ارزش ماهانه نیم میلیارد دلار را به دنبال داشت. به طور کلی فریپورت مک موران و نیومونت ماینینگ سرانجام با مالیات ۷/۵ درصد بر صادرات مواد معدنی موافقت کردند. این دو شرکت آمریکایی به اتفاق ۹۷ درصد از مس اندونزی را استخراج می‌کنند. اکنون تولید این شرکت‌ها از سر گرفته شده و کارکنانی که اخراج شده بودند، می‌توانند به سرکار برگردند و اندونزی نیز می‌تواند درآمد از دست رفته را جبران کند.

امریکا

بزرگترین خریدار فولاد ترکیه

ماه‌های اخیر پس از آنکه ناآرامی‌های عراق صادرات فولاد ترکیه به این کشور را ۳۱ درصد بین ژانویه تا آگوست کاهش داد، امریکا بازار اصلی صادرات فولاد ترکیه بوده است. فولادسازان ترک هدف صادراتی سال ۲۰۱۴ م خود را به دلیل بحران عراق ۶ درصد کاهش داده و به ۱۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تن رساندند. طبق گزارش اتحادیه صادرکننده‌های فولاد ترکیه، صادرات فولاد ۸ ماه ابتدایی سال این کشور ۵/۶ درصد افت داشته و به ۱۱ میلیون و ۸۰۰ هزار تن رسید و درآمد حاصله با ۴۳ درصد کاهش ۹ میلیارد دلار ثبت شد. امریکا بزرگترین واردکننده فولاد ترکیه بود که یک میلیون و ۲۳۰ هزار تن به ثبت رسید.

شهرهایی با پیشینه معدنی

۲-چاکو کانین - نیومکزیکو (Chaco Canyon, New Mexico)

شهر چاکو کانین در ایالت نیومکزیکو شهری که در سال‌های ۸۰۰ تا ۱۱۰۰ میلادی به دلیل وجود معادن، از رونق بالایی برخوردار بوده و جمعیت زیادی را در خود جای داده بودند؛ به طوری که در آن جشن‌ها و مراسم بزرگی را برگزار می‌کردند. این شهر با وجودی که مردم در آن زندگی می‌کنند اما به دلیل تعطیلی معادن آن از رونق سابق برخوردار نیست.

۳-بودیه - کالیفورنیا (Bodie, California)

بودیه واقع در ایالت کالیفورنیا از جمله شهرهایی است که در سال ۱۸۷۹ م به واسطه کشف چند معدن طلا به شهرت بالایی دست یافت و جمعیت زیادی به آن کوچ کردند. این شهر پس از اینکه معادن طلای اطراف آن خالی شد به تدریج شهروندان خود را از دست داد و به صورت متروکه درآمد. این روزها تعدادی از ساختمان‌های مرکزی این شهر هنوز پابرجا هستند.

۱-المو- کولورادو (St. Elmo, Colorado)

المو کولورادو، شهری است که به واسطه کشف و بهره‌برداری از چند معدن به سرعت شکل گرفت و مراحل ترقی را طی کرد، به‌گونه‌ای که جمعیت زیادی را که بیشتر کارگران معادن بودند در خود جای داد اما این شهر در سال ۱۹۲۲ و پس از آنکه راه‌آهن آن به دلیل اتمام معادن تعطیل شد به سرعت از رونق افتاد و هم‌اکنون به یکی از شهرهای متروکه که گاهی چند گردشگر را میهمان خود دارد، مبدل شده است.

۴-هابرستون و سانتالورا - شیلی (Humberstone and Santa Laura)

هابرستون و سانتالورا واقع در شیلی شهری است که به واسطه معادن نمک آن شهرت داشت اما این شهر نسبتاً بزرگ در سال ۱۹۵۸ م به صورت کامل متروکه شد. هم‌اکنون از

ساختمان‌های این شهر سینما، سالن‌های ورزشی و یک هتل باقی مانده است. ۵-باهانگار - هند (Bhangarh, India) باهانگار شهری مرکزی و بزرگ در شمال کشور هند است که زمانی به عنوان یکی از بزرگترین شهرهای این کشور شناخته می‌شد و در آن معادن زیادی وجود داشت. این شهر پس از آنکه در سال ۱۷۲۰ م توسط یکی از پادشاهان تسخیر شد به صورت متروکه درآمد. برخی از ساختمان‌های این شهر همچون معبد آن باقی مانده است. ۶-کایاکوی - ترکیه (Kayaköy, Turkey) شهر کایاکوی ترکیه پس از پایان جنگ میان ترکیه و یونان شهروندان یونانی ساکن کایاکوی به وطن خود بازگشتند و در نتیجه این شهر به حال متروکه درآمد. در حال حاضر این شهر متروکه یک محل تاریخی ثبت شده است و ساختمان‌های آن به صورت کامل محافظت می‌شود. البته گفته می‌شود در

گذشته چند معدن نیز در این شهر فعال بوده است. ۷-پیرامیدن - نوروز (Pyramiden, Norway) پیرامیدن واقع در کشور نوروز از جمله شهرهایی است که به واسطه فعالیت چندین معدن زغال‌سنگ مشهور بوده و جمعیت زیادی را در خود جای داده است. این شهر در سال ۱۹۹۸ م پس از اتمام ذخایر زغال‌سنگ آن به صورت متروکه درآمد از جمله ساختمان‌های این شهر می‌توان به کتابخانه‌های پر از کتاب، ورزشگاه و سایر ساختمان‌های تفریحی اشاره کرد. ۸-هرکولانوم - ایتالیا (Herculaneum, Italy) هرکولانوم واقع در ایتالیا زمانی به عنوان شهری برخوردار از مراکز تفریحی مطرح بود و متعلق به امپراتوری رم باستان بود و به واسطه قرار داشتن در نزدیکی آتشفشان مردم آن زمان از مواد آتشفشانی استفاده می‌کردند. این شهر پس از آنکه در سال ۷۹ میلادی آتشفشان آن فوران کرد به

طور کامل در زیر خاکستر و مواد مذاب فرو رفت. البته باستان‌شناسان توانسته‌اند برخی از ساختمان‌ها و وسایل شهر را خارج کنند. ۹-بلچیت - اسپانیا (Belchite, Spain) شهر بلچیت اسپانیا از شهرهای معدنی معروف است که رونق خود را از استخراج مواد معدنی دارد. این شهر در سال ۱۹۳۷ م محاصره شد و در اثر درگیری شدید تقریباً به شکل کامل از بین رفت. خرابه‌های باقی مانده از این جنگ مخرب این روزها به نقاطی گردشگری تبدیل شده است. ۱۰-کولمان اسکوپ - نامیبیا (Kolmanskop, Namibia) شهر کولمان اسکوپ واقع در کشور نامیبیا رونق خود را مدیون زندگی کارگرانی که در معدن الماس فعالیت می‌کنند، است. این شهر در اواسط سال‌های ۱۹۵۰ م و به دلیل کاهش بازدهی معدن الماس رها شد و به صورت متروکه درآمد. بخشی از این شهر به دلیل واقع شدن در صحرا و گسترش بیابان کاملاً نابود شده است.

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

تجارت دریایی روی انگشت آسیایی‌ها می‌چرخد

گروه تجارت: ۳ کشور جهان بیش از ۹۰ درصد کشتی‌های دنیا اعم از تجاری، نفتکش و مسافری را می‌سازند. نخست کره‌جنوبی، دوم چین و سوم ژاپن. سایر کشورها ۱۰ درصد کشتی‌های جهان را تامین می‌کنند. کشورهایی نظیر کرواسی، ایتالیا، فرانسه، برزیل، ویتنام و ترکیه در رده‌های

بعدی کشتی‌سازی دنیا هستند که ویتنام نیز به دلیل نداشتن توان رقابت درحال کنار رفتن از این صنعت است. کشورهایی که سواحل مناسب و امکان ساخت بخش بزرگی از تجهیزات کشتی را دارند، کشتی‌سازان اول دنیا هستند. نمی‌توان این انحصار را به سادگی از آنها گرفت. بنابراین

می‌توان گفت دلارهایی که برای خرید کشتی پرداخت می‌شود به جیب این‌غول‌های صنعتی می‌رود. درآمد هنگفتی که نصیب چشم بادامی‌ها می‌شود به دنبال یارانه و حمایت‌های دولت این کشورها و البته نیروی کار ارزان است

کشتی‌سازی در کره‌جنوبی

صنعت کشتی‌سازی کره‌جنوبی در اواسط دهه ۱۹۷۰(۱۳۴۹) کار خود را آغاز کرد و امروز این کشور به نخستین کشتی‌ساز بزرگ جهان تبدیل شده است. رشد روزافزون سهم کره‌جنوبی از سفارشات جهانی کشتی در چند دهه اخیر بسیار قابل توجه است. به‌گونه‌ای که سهم صنعت کشتی‌سازی کره‌جنوبی در کل بازار جهانی در سال ۲۰۰۰ حدود ۴۰ درصد بوده که نشانگر رشد بسیار زیاد است.

از سال ۱۹۹۷(۱۳۵۶) تاکنون که شرایط اقتصادی کره رشد کرده و در نتیجه کشتیرانی داخلی شرایط اقتصادی خوبی را تجربه می‌کند، این بهبود شرایط، برخی از صاحبان خطوط کشتیرانی را بر آن داشته تا قراردادهای جدیدی را در صنعت کشتی‌سازی منعقد کنند. با وجود افزایش تقاضای داخلی، تولیدات صنایع کشتی‌سازی همچنان سفارشات‌های خارجی است که گردش سالانه ۱۰ میلیارد دلار سرمایه را دربردارد. در دوره جهانی‌سازی یا جهانی شدن دلبستگی‌های مشترکی وجود دارد. موضوعاتی مانند محیط زیست و ایمنی که صنعت کشتی‌سازی را درگیر می‌کند.

پیشرو در تولید انبوه

ظرفیت کشتی‌سازان کره‌ای در تولید انبوه به مراتب بیشتر از دیگر رقباست. این مزیت موجب شده است که در طراحی، مهندسی و فرآیندهای تولید صرفه‌جویی به همراه داشته باشد. در کنار تسهیلات بزرگ این شرکت که برای ساخت کشتی‌های بسیار بزرگ حمل‌کننده مواد نفتی کاربرد دارد، آنها دارای مزایا و برتری‌های رقابتی هستند تا انواع دیگر از کشتی‌های بزرگ مانند LNG و کانتینربرها را بسازند. برای ساخت انواع کشتی‌های جدید، طرح‌های تازه و مکان‌هایی که باید این کشتی‌ها در آن ساخته شوند، پیش‌بینی شده است. به طوری که از نظر فنی به ابزارهای پیشرفته تجهیز شده‌اند تا بتوانند از عهده ساخت کانتینرهای بزرگ و LNG‌ها برآیند. به این منظور، سازندگان کشتی کره‌ای علاقه‌مندند کشتی‌هایی را سفارش بگیرند که از ارزش بسیار بالایی برخوردارند. به عنوان مثال، کانتینربرهایی به ابعاد ۱۲ هزار TEU و کشتی‌های گازبر LNG به حجم ۲۰۰ هزار مترمکعب نزد آنان از اهمیت بیشتری برای ساخت برخوردار است.

ظرفیت بالا برای سفارش داخلی

بنابراین حتی اگر سفارشات جهانی کاهش یابد، کشتی‌سازهای کره‌ای ظرفیت بالایی از سفارش‌های داخلی را ذخیره دارند. این سفارش‌های داخلی حدود یک سوم فعالیت‌های صنعت کشتی‌سازی را در سال‌های پیش از بحران تشکیل می‌دهد. در این بین شرکت‌های کشتیرانی ژاپنی که مشتری حدود ۶۰درصد از تولیدات کشتی‌سازان ژاپنی هستند، ممکن است وسوسه شوند تا از تولیدکنندگان ستنی خود فاصله بگیرند. شرکت کشتیرانی کلاین به هیوندای برای ساخت یک سری از شناورهای کانتینربر پست پاناماکس سفارش داده است و این نخستین سفارش یک شرکت ژاپنی برای کشتی‌های کانتینری بزرگ به شرکت کره‌ای است.

نرخ برابری پول کره، رمز موفقیت

کره‌ای‌ها هرچند کاهش نرخ برابری پول کره را یکی از علل موفقیت خود می‌دانند اما علت اصلی این موفقیت را فداکاری نیروی کار و مدیریت شرکت‌های کشتی‌سازی برمی‌شمارند. آن واکر، یکی از اعضای هیات مدیره انجمن کشتی‌سازی آمریکا در گزارشی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

نگاهی به رقابت غول‌های کشتی‌سازی

۱۰ شرکت کشتی‌ساز برتر جهان صنایع سنگین هیوندای - اولسان کره‌جنوبی

پیشرو اصلی در بخش کشتی‌سازی صنایع سنگین هیوندای است که با ثبت میزان تولید تناژ ناخالص ۹۳،۸۹۳،۷۰۰ که ۱۴۲۸ کشتی در سایزهای مختلف با کاربردهای گوناگون را دربرمی‌گیرد؛ بزرگترین شرکت در این بخش از صنعت کشتی‌سازی است.

کشتی‌سازی دوو - اوکیو کره‌جنوبی

یکی دیگر از پیشروان و عامل مهم در این صنعت شرکت کشتی‌سازی دوو است که با کسب رتبه دوم در جهان در زمینه ساخت کشتی‌های غول‌پیکر فعالیت می‌کند. تناژ ناخالص تولید شده به میزان ۶۸،۲۸۴،۰۸۷ که شامل ۸۳۴ کشتی است.

صنایع سنگین سامسونگ - کره‌جنوبی

این شرکت یکی از سه غول صنعت کشتی‌سازی در جهان با ویژگی تولید کشتی‌هایی همچون حمل‌کننده‌های گاز طبیعی مایع و کشتی‌هایی با تناژ ناخالص تولیدشده به میزان ۵۸،۰۸۲،۳۴۹ شامل ۷۸۵ کشتی است.

هیوندای - سامو کره‌جنوبی

یکی دیگر از کشتی‌سازان کلیدی از کشور کره که نقش مهمی در این صنعت ایفا می‌کند با قابلیت تولید تقریباً ۴۰ کشتی در سال به فعالیت خود ادامه می‌دهد. میزان تناژ ناخالص این شرکت ۲۸،۴۱۴،۵۱۵ است که شامل ۳۷۲ کشتی می‌شود.

صنایع سنگین میتسوبی - ناگازاکی ژاپن

این شرکت با دارا بودن رتبه دوم در ژاپن و همچنین رتبه پنجم در دنیا در تولید کشتی‌هایی چون حمل‌نفتکش‌ها و کشتی‌های کروز فعالیت می‌کند. میزان تناژ تولید شده ۱۹،۵۰۶،۵۴۸ شامل ۳۱۵ کشتی است.

کشتی‌سازی سونیشی - نوماکوما ژاپن

این شرکت یکی از پیشروان صنعت کشتی‌سازی در ژاپن با تخصص در ساخت کشتی‌های فله‌بر در ابعاد متوسط است. تناژ ناخالص تولید شده به میزان ۱۷،۸۲۴،۰۳۸ شامل ۴۹۲ کشتی است.

کشتی‌سازی اوшіما - اوشیما ژاپن

کشتی‌سازی اوشیما نیز عموماً در ساخت کشتی‌های فله‌بر فعالیت دارد. این شرکت با تولید تناژ ناخالص ۱۶،۹۸۳،۰۰۴ که شامل ۵۳۹ کشتی است؛ یکی از بنام‌ترین شرکت‌های کشتی‌سازی محسوب می‌شود.

هیوندای میبو - بولسان کره‌جنوبی

این شرکت یکی از تولیدکننده‌های کشتی‌های متداول یا رایج و همچنین کشتی‌هایی که به منظور اهداف خاصی تولید می‌شوند، است. این کشتی‌سازی به خاطر ساخت تانکرهای شیمیایی با سایزهای متوسط و کشتی‌های کانتینری پاناماکس مشهور است. تناژ ناخالص تولیدشده توسط این شرکت ۱۶،۷۱۵،۶۵۰ که شامل ۶۱۸ کشتی را شامل می‌شود.

کشتی‌سازی آی‌بی‌باری - ماریوگیم ژاپن

اولین کشتی بزرگ حمل‌کننده ماشین در دنیا توسط این کشتی‌سازی ساخته شده است و یک کشتی غول‌پیکر Dwt ۳۰۰،۰۰۰ را ارائه داده است. این کشتی‌سازی با تولید ۱۵،۶۹۲،۶۸۷ وزن ناخالص که شامل ۳۹۳ کشتی است یکی از معروف‌ترین کشتی‌سازی‌های دنیا محسوب می‌شود.

کشتی‌سازی شاکهای چین

این کشتی‌سازی با تولید مجموعاً ۱۵،۹۰۰،۰۹۶ تناژ ناخالص که شامل ۱۶۴ کشتی‌های گوناگون در سایزهای مختلف رتبه اول در این صنعت را در چین داراست.

ضمن تشریح سهم بازار رو به افزایش شرکت‌های کشتی‌سازی کره‌ای در بازارهای جهانی و کاهش شدید قیمت‌ها از طرف این شرکت‌ها، به تبیین سیاست‌های دولت کره در حمایت از شرکت‌های کشتی‌سازی می‌پردازد: هیچ تردیدی وجود ندارد که حجم عظیم کمک‌های مالی دولتی به صنعت کشتی‌سازی کره تخصیص یافته است. به عنوان نمونه شرکت دوو که دومین شرکت کشتی‌سازی در کره است، مقروض‌ترین کارخانه جهان در طول تاریخ شناخته شده است و از حمایت‌های عمده مالی برخوردار است. دولت کره تصمیم دارد با به تعویق انداختن مهلت بازپرداخت بدهی‌های دوو و تامین سرمایه‌هایش به این شرکت کمک کند. همچنین دولت از این شرکت، اجرای نوسازی همه‌جانبه را خواستار شده است.

البته پیوندهای نزدیک میان دولت و شرکت‌های کشتی‌سازی مختص به دوو نیست، شرایط مشابهی نیز برای بقیه شرکت‌ها وجود دارد. شرکت Halla که پنجمین شرکت کشتی‌سازی در جهان است از کمک‌های بانک دولتی صادرات کره برخوردار است.

کره مشکل فولاد دارد

کلیدی‌ترین موانع کاری برای سازندگان کره‌ای کمبود فولاد و افزایش قیمت آن است. همچنین نوسانات قیمت دلار می‌تواند بر قیمت رقابتی کره‌ای‌ها در بازار تاثیر بگذارد. البته شرکت‌های کره‌ای از این فشارهای منفی آگاه هستند، چراکه بعضی از کشتی‌سازان کره‌ای برخوردار از سودآوری کمتر و برخی دیگر حتی از این فاکتورها متضرر شده‌اند؛ هرچند که سال ۲۰۰۴ برای کشتی‌سازان کره‌ای سال پررونقی بوده است.

نظرگاه

دریای خزر خالی از کشتی‌باری ساخت ایران!

هادی حق‌شناس

معاون برنامه‌ریزی و مالی اداری سازمان بنادر و دریانوردی کشور

با انتقاد از نبود یک مرجع دریایی قدرتمند در کشور بر ضرورت ایجاد یک راهبرد بلندمدت برای بخش صنعت دریایی کشور تاکید کرد. در یک مقیاس کلی می‌توان این گونه عنوان کرد که مشکل اقتصاد ایران در سمت عرضه است و نه تقاضا، به طوری که در حال حاضر به عنوان نمونه ما نیازهای متعددی در حوزه راه‌آهن و آزادراه‌ها داریم. همچنین در صنعت دریایی نیز تقاضا برای کشتی وجود دارد اما مشکل در بخش عرضه است. در دریای خزر یک کشتی باری ساخت جمهوری‌اسلامی ایران هم وجود ندارد، در جنوب نیز همین مشکل را داریم. این در حالی است که بزرگترین بحران‌های غرب ناشی از نبود تقاضاست نه عرضه. بر این اساس هم در بحث عرضه و هم در بحث تقاضا زنجیره موجود میان آن باید مورد بررسی و کارشناسی قرار گیرد. یکی از مهم‌ترین مشکلات، طولانی بودن پروسه ساخت کشتی در ایران است. تحریم‌های موجود، عدم تامین تسهیلات مناسب و در اولویت نبودن این حوزه در کشور از عوامل موثر در بروز و تقویت این مشکل هستند. این موضوع باعث شده است که شرکت ملی نفتکش و شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران سفارشات ساخت خود را در این حوزه به چین و کره ارائه کنند این در حالی است که بر اساس مصوبه شورای عالی صنایع دریایی در سال ۸۷ و نهادهای‌های صورت گرفته، مجدداً کار ایتر ماند، در حال حاضر ما یک مرجع دریایی قدرتمند که بتواند همه ارگان‌های دریایی در ناوگان‌ها را در برگیرد، نداریم. در نهایت می‌توان گفت این مشکل با ایجاد یک استراتژی بلندمدت برای بخش صنعت دریایی حل می‌شود. بنابراین باید یک متولی واحد جهت ساماندهی این موضوع در کشور شکل گیرد. این در حالی است که در حال حاضر در کشور بخش دریا به عنوان ضرورت اول مطرح می‌شود اما این موضوع در عمل باور نمی‌شود. به همین دلایل است که با توجه به رشد حمل‌ونقل دریایی همچنان در دریای خزر ۸۰ درصد بار با پرچم غیرایرانی حمل می‌شود.

کوتاه از بین‌الملل

در راستای برنامه‌های ضددلاری، چین معادل یک میلیارد دلار یوآن کمک مالی را امسال به آرژانتین منتقل می‌کند. راشاتودی: چین در راستای کمک اقتصادی به آرژانتین، معادل یک میلیارد دلار یوآن را تا پایان سال جاری در اختیار آرژانتین قرار می‌دهد. آرژانتین که برای دومین بار در ۱۲ سال گذشته در حال دست و پنجه نرم کردن با بحران اقتصادی است این کمک را به‌عنوان بخشی از کمک ۱ میلیارد دلاری چین که به یوآن به این کشور پرداخت می‌شود دریافت خواهد کرد. رییس صندوق بین‌المللی پول ضمن درخواست سرمایه‌گذاری از آلمان برای بهبود اقتصاد متزلزل منطقه یورو، بسته اصلاح ساختار اقتصادی برای ۳کشور اروپایی ارائه کرد. به گزارش فارس رییس صندوق بین‌المللی پول کریستن لاگارد هشدار داد که برای بهبود اقتصاد متزلزل منطقه یورو لازم است که آلمان سرمایه‌گذاری بیشتری انجام دهد. لاگارد همچنین به تعدادی از اصلاحات ساختاری اقتصادی که لازم است برای احیای اقتصاد بلوکه شد این منطقه انجام گیرد، اشاره کرد.

چین و روسیه در نظر دارند با همکاری یکدیگر اقدام به طراحی مهندسی هواپیمای مسافربری پهن پیکر کنند. به گزارش ایترتاس، روسیه و چین در نظر دارند تا با همکاری یکدیگر اقدام به طراحی مهندسی و تولید هواپیمای پهن پیکر کنند. یکی از علل اصلی این اقدام روسیه، وارداتی بودن افزون بر ۸۰درصد از هواپیمایهای

فعال در بخش هوایی این کشور اعلام شده است. در پی افزایش مناقشات جدایی اسکاتلند از انگلیس، ارزش پوند به پایین‌ترین میزان خود در ۱۰ ماه گذشته رسید. به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از بی‌بی‌سی، در ماه‌های گذشته بحث‌هایی در زمینه جدایی اسکاتلند از انگلیس مطرح شده است که این بحث طی روزهای گذشته در محافل سیاسی این کشور داغ‌تر شده است. در پی افزایش تنش‌های سیاسی برای جدایی اسکاتلند از انگلیس، ارزش استرلینگ این کشور یک درصد در روز جاری کاهش یافت و به پایین‌ترین میزان خود در ۱۰ ماه گذشته رسید.

در سال‌های اخیر یارانه به کلمه‌ای فراگیر تبدیل شده که داغ‌ترین بحث‌های اقتصادی را به خود اختصاص داده است. قبل از داغ شدن بحث هدفمندسازی یارانه‌ها، از آن با کلمه «سوبسید» یاد می‌شد. واژه یارانه (Subsidy)، در لغتنامه، به‌طور کلی کمک رایگان و اعانه دولت به مردم در زمان‌های معین، معنی شده و عبارت است از نوعی حمایت مالی دولت از قشر خاصی یا در برخی موارد کل جامعه که در دوره‌های زمانی خاص یا اضطراری به منظور تامین رفاه اجتماعی پرداخت می‌شود. آنچه امروزه در جامعه ما زیر عنوان یارانه از آن نام برده می‌شود، پرداخت مستقیم یا غیرمستقیم کمک مالی، امتیاز اقتصادی یا اعطای برتری ویژه‌ای به موسسات خصوصی، خانوارها یا واحدهای دولتی است که برای افزایش رفاه اجتماعی انجام می‌پذیرد. دولت‌ها به ویژه در کشورهای در حال توسعه مانند کشور ما با پرداخت یارانه به دنبال جلوگیری از گسترش فقر و بحران‌های اجتماعی و تلاش برای برقراری عدالت حتی به بهای از دست رفتن بخشی از کارایی اقتصادی هستند. اما دسته‌بندی‌های متعدد و تعاریف گوناگونی از یارانه وجود دارد. انواع یارانه از نظر دسته‌بندی در حساب‌های مالی، به دو گروه مستقیم و غیرمستقیم طبقه‌بندی می‌شود.

یارانه مستقیم

یارانه مستقیم، مقدار هزینه‌هایی است که دولت به طور کلی برای حفظ منافع اقشار یا درآمد پایین جامعه برای خرید کالاها و خدمات می‌پردازد. این نوع هزینه کرد، عمدتاً دریافت‌کنندگان کاملاً مشخص و برخوردار از شخصیت حقوقی دارد؛ موسسات و شرکت‌های تولیدکننده و ارائه دهنده کالاها و خدمات زیربنایی که تولید و ارائه خدمتشان در جهت منافع عمومی، سبب زیان مالی آنها می‌شود، شرکت‌های تولیدکننده آب و برق و شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات حمل و نقل عمومی، از این دسته‌اند. یارانه مستقیم هم به دو نوع یارانه تولیدی و یارانه مصرفی تقسیم می‌شود.

یارانه غیرمستقیم

یارانه غیرمستقیم نوعی از یارانه است که برای ثابت نگاه داشتن قیمت مصرف‌کننده یا تضمین قیمت تولیدکننده پرداخت شده، جنبه کالایی دارد و گیرندگان آن متعدد هستند. همچنین یارانه‌ها از منظر مرحله‌ای که کالا و خدمت مشمول یارانه می‌شود به ۳ دسته یارانه تولیدی، یارانه مصرفی و یارانه خدماتی تقسیم می‌شوند. اگرچه محبوب‌ترین نوع یارانه، یارانه نقدی است که به بخش مصرفی داده می‌شود اما بهترین و مولدترین نوع یارانه، یارانه‌ای است که به تولید اختصاص می‌یابد.

یارانه نقدی و غیرنقدی

نوع دیگری از دسته‌بندی یارانه‌ها، تفکیک آنها به نقدی یا غیرنقدی است. آنچه در اقتصاد ما درباره یارانه بیشتر مطرح می‌شود، از منظر نقدی یا غیرنقدی بودن آن است. بسیاری از اقتصاددانان معتقدند که یارانه‌های دولت باید به صورت غیرنقدی پرداخت شود در غیر این صورت، در حالت پرداخت نقدی یارانه‌ها، افزایش نقدینگی، منجر به ایجاد تورم بالا در کشور می‌شود.

خبرخوان

علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: با توجه به نیازهای قزاقستان در زمینه آموزش‌های فنی - حرفه‌ای و نیروی کار ماهر، ایران این آمادگی را دارد تا با استفاده از ظرفیت‌های موجود خود همکاری‌های مناسبی را با این کشور سامان دهد.

مسعود نیلی مشاور رئیس‌جمهوری در نشست تشکلی‌های فنی و مهندسی که از سوی فدراسیون انرژی در انجمن شرکت‌های ساختمانی تشکیل شد، اظهار کرد: لایحه تنظیم شده از سوی دولت کامل است و از آن دفاع می‌کنیم، اما از نظرات اصلاحی متخصصان بخش‌های مختلف استقبال می‌شود.

محمدباقر نوبخت، سخنگوی دولت اعلام کرد: یارانه نقدی شهریور امسال بر اساس قانون هدفمندی یارانه‌ها روز ۲۲ شهریور (شنبه آبی) به ازای هر نفر ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان به حساب سرپرستان خانوار واریز خواهد شد. وی افزود: از ماه جاری یارانه فرزندان تازه متولد شده هم به حساب سرپرستان خانوار واریز می‌شود.

مردم در انتظار کاهش قیمت‌ها

گرانی ایستا تورم پیویا

سمیرا گرمی - گروه اقتصاد: حق مردم است که پس از تحمل تورم ۴۰ درصدی منتظر کاهش قیمت‌ها باشند. اما آمار منتشر شده مبنی بر کاهش تورم مردم را راضی نمی‌کند و تا سخن از کاهش تورم به میان می‌آید بسیاری شروع به نالیدن از قیمت‌های بالا و قدرت خرید پایین خود می‌کنند. اینجاست که باید دو مفهوم تورم و گرانی را از یکدیگر تفکیک کرد. گرانی و تورم دو پدیده مجزایی هستند که معمولاً مردم آنها را با یکدیگر اشتباه می‌گیرند. تورم رشد سطح عمومی قیمت‌ها در طی یک دوره زمانی خاص است. ولی گرانی در مورد افزایش قیمت یک یا چند کالای خاص نسبت به قیمت قبل یا قدرت خرید عامه است و از دیدگاه دیگر، گرانی ایستا است یعنی در یک مقطع زمانی اتفاق می‌افتد در حالی که تورم پویاست و در یک دوره زمانی است.

تفاوت تورم و گرانی

علی دینی ترکمانی، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در گفت‌وگو با صمت در تعریف تورم گفت: تورم به معنای

محمد حسین صدراي مدرس اقتصاد

یادداشت بهبود شاخص توسعه با رونق تولید

توسعه انسانی از شاخص‌های مهمی است که برای درجه توسعه یافتگی هر اقتصادی به کار می‌رود. این شاخص مشخصه‌ای از میانگین وضعیت مردم کشورهای در حوزه آموزش، قدرت خرید و امید به زندگی بوده که در بهترین حالت عدد یک و در بدترین وضعیت عدد صفر را به خود اختصاص می‌دهد.

کشورهایی نظیر نروژ، استرالیا و سوئیس بهترین آمار را در این شاخص داشته و در مقابل کشورهای چاد، نیجریه و آفریقای مرکزی بدترین آمار را به نام خود به ثبت رسانده‌اند. این شاخص متأثر از وضعیت آموزش در کشور، قدرت خرید (درآمد سرانه) و امید به زندگی است. درباره وضعیت این شاخص در ایران باید گفت، افزایش نسبی این شاخص در ایران از ۰/۶۵ در سال ۱۳۷۹ به ۰/۷۴۹ در سال ۱۳۹۲، از تغییرات محسوس در دو بخش آموزش و امید

داریان آمار و داده‌های منتشر شده، کاهش تورم را نشان می‌دهد مردم انتظار کاهش قیمت‌ها را دارند. حق مردم است که منتظر کاهش قیمت‌ها باشند اما این اتفاق نمی‌افتد چون کالایی که گران شد دیگر هیچ وقت کاهش قیمت نمی‌یابد. این در حالی است که طبق تعریف تورم، ما با کاهش تورم روبه‌رو خواهیم شد. وی در خصوص لمس آثار تورم بر زندگی مردم مطرح کرد: تورم از دو ناحیه زندگی مردم را تحت تاثیر قرار می‌دهد. مهم‌ترین عامل اثر روانی است و عامل دیگر آمار و ارقام هستند. مردم دائماً با تورم روبه‌رو هستند پس ارزش درآمدی آنها و قدرت خرید آنها دائماً در حال کاهش است. اگر دولتی قدرت تثبیت داشته باشد قادر است که تورم را در حدود ۱ تا ۳ درصد نگه دارد اما اگر دولت قدرت کنترل تورم را از دست دهد جریانات اجتماعی دائماً علیه تصمیمات دولت می‌شوند. این تحلیلگر اقتصادی در ادامه عملکرد دولت یازدهم برای کاهش تورم را این‌گونه ارزیابی کرد: جریان سیاسی آرام شده است. مردم امید

وقتی آمار و داده‌های منتشر شده، کاهش تورم را نشان می‌دهد مردم انتظار کاهش قیمت‌ها را دارند. حق مردم است که منتظر کاهش قیمت‌ها باشند اما این اتفاق نمی‌افتد چون کالایی که گران شد دیگر هیچ وقت کاهش قیمت نمی‌یابد. این در حالی است که طبق تعریف تورم، ما با کاهش تورم روبه‌رو خواهیم شد. وی در خصوص لمس آثار تورم بر زندگی مردم مطرح کرد: تورم از دو ناحیه زندگی مردم را تحت تاثیر قرار می‌دهد. مهم‌ترین عامل اثر روانی است و عامل دیگر آمار و ارقام هستند. مردم دائماً با تورم روبه‌رو هستند پس ارزش درآمدی آنها و قدرت خرید آنها دائماً در حال کاهش است. اگر دولتی قدرت تثبیت داشته باشد قادر است که تورم را در حدود ۱ تا ۳ درصد نگه دارد اما اگر دولت قدرت کنترل تورم را از دست دهد جریانات اجتماعی دائماً علیه تصمیمات دولت می‌شوند. این تحلیلگر اقتصادی در ادامه عملکرد دولت یازدهم برای کاهش تورم را این‌گونه ارزیابی کرد: جریان سیاسی آرام شده است. مردم امید

آثار روانی تورم

محمد غرضی، وزیر سابق مخابرات و تحلیلگر اقتصادی معتقد است: تورم از ناحیه حکومت بوده و فاعل آن دولت است ولی گرانی از طرف مردم شروع می‌شود و فاعل آن مردم هستند. وی بیان داشت: وقتی دولت‌ها بیشتر از درآمدها هزینه می‌کنند حجم پول در گردش زیاد شده و موجب تورم می‌شود. این تعریف از تورم و گرانی، متفاوت از تعاریف رایج اقتصادی است که وی در این خصوص تصریح کرد: تعریف متفاوت مردم و اقتصاددانان از تورم منطقی است. اقتصاددانان به صورت مکانیکی و علمی به تورم نگاه می‌کنند ولی جنس برخورد مردم با تورم از ناحیه مشاهده عینی قیمت‌هاست. غرضی در ادامه بیان کرد:

برای مثال کشور لیبی و عمان در این شاخص در جایگاهی بالاتر از ایران قرار دارند (به ترتیب رتبه ۵۵ و ۵۶)، یا کویت و کویت (به ترتیب ۴۴ و ۴۵)، عربستان و قطر (به ترتیب ۳۴ و ۳۱)، که البته این موضوع حاکی از قوی‌تر بودن اقتصاد این کشورها از ایران نیست. همان‌گونه که گفتیم باید دید کدام یک از سه عامل مؤثر در این شاخص، در این کشورها نسبت به ایران بهتر بوده است. یکی از علل این موقعیت ایران در خاورمیانه را می‌توان کاهش تولید ملی کشورمان در دو سه سال اخیر دانست این در حالی است که کشورهای قطر، کویت و عربستان به ترتیب رشدهای متوسط ۹ درصدی، ۶ درصدی و ۵۵ درصدی را تجربه کرده‌اند. بنابراین باید گفت لزوماً جلو بودن کشورهای نظیر عربستان، قطر و کویت به معنی برتری این کشورها در هر شاخص نیست، هرچند که باید تلاش شود مطابق سند چشم‌انداز ۲۰ ساله، ایران در همه ابعاد برترین کشور منطقه باشد. به هر حال به اعتقاد بنده، کشور در حال حاضر از منظر نرخ سواد و آموزش در شرایط مناسبی قرار دارد و از لحاظ امید به زندگی از وضعیت مناسبی برخوردار است که با توجه به این شرایط به نظر می‌رسد که با حرکت موتور رشد اقتصادی در پایان برنامه ششم توسعه، جایگاه کشور زیر رتبه ۵۰ و در رده کشورهای با توسعه خیلی زیاد خواهد بود.

به زندگی ناشی می‌شود و در عین حال در این افزایش سهم درآمد سرانه خیلی ناچیز است. با توجه به اینکه رتبه کشور ما در نرخ سواد و امید به زندگی بیش از ۱۰۰ است، می‌توان گفت جایگاه ۷۵ ایران، مرهون اتخاذ رتبه زیر ۶۰ در درآمد سرانه است. در واقع علت اصلی فرارگری ایران در فهرست کشورهای شاخص توسعه انسانی، بر دوش درآمد سرانه است و افزایش رتبه و تغییرات ۰/۰۰۲ و ۰/۰۰۴ واحدی در شاخص مدیون بهبود شرایط زندگی و نرخ سواد در ایران است. یک دیدگاه انتقادی درباره شاخص توسعه ایران این است که ما با وجود افزایش در نرخ سواد، افزایش‌های محسوس در درآمد سرانه نداریم. این مشکل اصلی ماست. اما درباره جایگاه دهم اقتصاد ایران در کشورهای خاورمیانه باید گفت از لحاظ شاخص توسعه انسانی در میان کشورهای خاورمیانه، جنگ در عراق و سوریه تاثیر بسزایی در جایگاه کشور ما در خاورمیانه داشته است. بنابراین باید وضعیت فعلی ایران را خالص در نظر بگیریم. اما چرا ایران در میان کشورهای منطقه رتبه دهم را به دست آورده و چه موضوعی منجر به بالاتر قرار گرفتن ایران، در بین کشورهای منطقه است. این شاخص معیاری برای بد یا خوب بودن یک کشور نیست، بلکه فقط یک نشانگر اقتصادی است که وضعیت کشور را به تصویر می‌کشد.

رئیس سازمان خصوصی‌سازی تاکید کرد:

سهام عدالت در مرحله تبدیل به لایحه

پیش‌نویس لایحه سهام عدالت در وزارت اقتصاد نهایی شده و در دولت به لایحه تبدیل خواهد شد، این را معاون وزیر اقتصاد می‌گوید. به گزارش سنا، علی‌اشرف عبدالله پوری‌حسینی با بیان اینکه برگره‌های ثبت‌نام سهام عدالت فعلاً فاقد ارزش بوده و با مشخص شدن تعداد و سهام شرکت‌ها، امکان ارزش‌گذاری دارند، گفت: کسانی که با مبانی سهام عدالت آشنا هستند، به خوبی می‌دانند آنچه که می‌تواند دارای ارزش باشد، برگره سهام است، بنابراین چیزی که اکنون در دست مردم قرار گرفته، برگره‌های ثبت‌نامی است. رئیس سازمان خصوصی‌سازی ادامه داد: زمانی که تعداد سهم و اسم شرکت با توجه به برگره‌های

ثبت‌نامی سهام عدالت در دست مردم مشخص شود، آن زمان می‌توان روی این برگره‌ها ارزش‌گذاری کرد. وی با بیان اینکه به صراحت اعلام کردیم مشمولان تنها مرحله ثبت‌نام را گذرانده‌اند و در آینده حتماً سیدی از سهام دریافت خواهند کرد، افزود: بنابراین اکنون برگره‌های ثبت‌نامی در دست مردم فاقد ارزش بوده و تنها مشمولان ثبت‌نامی سهام عدالت در آینده ذی‌نفع سید سهام قابل واگذاری از محل سهام عدالت خواهند بود. پوری‌حسینی تصریح کرد: مردم با این برگره‌های ثبت‌نامی در آینده وارد بازار سرمایه خواهند شد و سهامدار شرکت‌های مشمول سهام عدالت می‌شوند. معاون وزیر اقتصاد با تاکید بر اینکه به مردم گوشزد کردیم که برگره‌های ثبت‌نامی نباید خرید

فروش شوند، گفت: اکنون اطلاعات مشمول سهام عدالت در بانک اطلاعاتی سازمان خصوصی‌سازی قرار دارد و افراد در صورت خرید برگره‌های ثبت‌نامی سهام عدالت قطعاً متضرر خواهد شد، چرا که تنها اطلاعات مشمولان در فهرست سازمان خصوصی‌سازی قرار دارد. وی افزود: کسانی که ثبت‌نام شده‌اند بعد از نهایی شدن پیش‌نویس لایحه، تقدیم لایحه به مجلس، رفع ابهامات اجرایی و تقسیم سهم، سهامدار محسوب خواهند شد و هر فرد رقمی را دریافت خواهد کرد. پوری‌حسینی با بیان اینکه در صورت گم شدن برگره‌های ثبت‌نامی سهام عدالت اشکالی وجود ندارد، گفت: این برگره‌های ثبت‌نامی در دست مردم پیش از این در بانک اطلاعاتی سازمان خصوصی‌سازی ثبت شده و از بابت گم شدن آن نگرانی وجود ندارد و بر اساس اطلاعات بانک اطلاعاتی اقدام به اعطای سهام عدالت به مردم خواهیم کرد. رئیس سازمان خصوصی‌سازی در پاسخ به این سوال که لایحه نهایی شده سهام عدالت چه زمانی توسط دولت تقدیم مجلس شورای اسلامی خواهد شد، گفت: هنوز برآورد دقیقی در مورد زمان آن ندارم.

تاکید بر تغییر نگاه سرمایه‌گذاران بورس

روح‌الله میرصانعی
دبیر کل کانون کارگزاران

روند معاملات بازار سرمایه این روزها نشان از ثبات دارد. افت چند روز اخیر نیز به دلیل خبر تحریم‌های جدید بود.

علاوه بر ایجاد ثبات، پیش‌بینی از اخبار و انتظارات نیز مثبت است. به عبارتی در حوزه روابط بین‌الملل و مذاکرات هسته‌ای انتظارات مثبت است. در حوزه اقتصاد داخلی با ارسال لایحه حمایت از تولید و رفع رکود دولت به مجلس، خبرهای خوبی در راه است.

در این شرایط پیش‌بینی می‌شود با تصویب لایحه ارسالی دولت و طرح پیشنهادی مجلس آثار مثبتی در اقتصاد کلان و متعاقباً در بورس صورت بپذیرد. بازار سرمایه در ۸ ماه گذشته تعدیل و اصلاحات عمیقی داشته، بنابراین ثبات در کنار خبرهای مثبت داخلی و خارجی به بازگشت روند مثبت بازار کمک می‌کند.

در این شرایط در خصوص رفتار سهامداران حقیقی و حقوقی در دوران اصلاح بازار معتمد بخش قابل توجهی از سهامداران حقوقی رفتاری مشابه سهامداران حقیقی خود را در پیش گرفته‌اند. انتظار می‌رود این دست از سهامداران یا شرکت‌های حقوقی، بلندمدت تصمیم‌گیری کنند نه اینکه مشابه سهامداران حقیقی در بازار مثبت وارد و در بازار منفی خارج شوند.

در هر صورت فراموش نکنیم انتظار از سهامداران حقوقی یا سهامداران حقیقی خرد متفاوت است، سهامداران حقوقی سال‌های حضورشان در بازار بیشتر است و تجربه بیشتری نسبت به سهامداران حقیقی دارند و به شکل اصولی‌تر اقدام‌گذاری و استراتژی‌شان برای بودن در بازار سرمایه بلندمدت تعیین شده است. در معاملات بازار سرمایه نوع نگاه حقیقی‌ها و حقوقی‌ها باید متفاوت باشد. یک سرمایه‌گذار حقیقی در بازارهای مختلف امکان سرمایه‌گذاری دارد اما یک شرکت حقوقی به منظور سرمایه‌گذاری در شرکت‌های سرمایه‌پذیر حضور در شرکت‌های تولیدی تشکیل می‌شود پس باید نوع نگاهش به سرمایه‌گذاری در بورس متفاوت باشد. اما مناسفانه نگاه این دسته از سرمایه‌گذاران شبیه یکدیگر شده است. تصمیماتی که سرمایه‌گذاران حقوقی می‌گیرند نباید معطوف به دوره کوتاه‌مدت باشد، بلکه باید نگاه بلندمدت داشته باشند و از شرایط فعلی و تعدیل‌هایی که در قیمت‌ها صورت گرفته به خوبی استفاده کنند و وارد بازار شوند.

بورس کانا

راه‌اندازی آتی سکه تحویل فروردین ۹۴

مدیر توسعه بازار مشتقه گفت: قرارداد آتی سکه طلا، تحویل اردیبهشت ۱۳۹۴ از روز شنبه ۲۲ شهریور راه‌اندازی می‌شود و قابل معامله خواهد بود.

پدرام زانود عزیزی اظهار کرد: لازم به ذکر است قراردادهای آتی در نخستین روز معاملاتی، بدون حد نوسان قیمتی، با دوره گشایش به مدت ۳۰ دقیقه در ابتدای جلسه معاملاتی آغاز و با دوره عادی معاملاتی و اعمال حد نوسان قیمت روزانه ادامه می‌یابد.

وی گفت: قیمت پایه قرارداد آتی، همان قیمت کشف شده در حراج تک قیمتی خواهد بود که مبنای حد نوسان قیمت روزانه برای ادامه معاملات در حراج پیوسته قرار خواهد گرفت. زانود عزیزی افزود: بدیهی است در صورت عدم انجام معامله در حراج تک قیمتی، قرارداد آتی متوقف و مجدداً همین فرآیند، روز کاری بعد تکرار خواهد شد.

شرایط نامطلوب آربیتراژ کاران

چند روز اخیر قیمت جهانی اونس طلا با کاهش حدود ۱۰ دلاری مواجه شده که این امر کاهش قیمت‌ها و حجم معاملات قراردادهای آتی سکه طلا در بورس کالا را در پی داشته است.

مدیر معاملات آتی شرکت کارگزاری اردیبهشت ایرانیان ضمن بیان مطالب فوق گفت: با توجه به کاهش ۱۰ دلاری قیمت اونس طلا جهانی شاهد روند منفی در معاملات قراردادهای آتی سکه هستیم، هرچند در روزهای گذشته نیز نرخ ارز آزاد به عنوان عامل دیگر اثرگذار بر قیمت‌ها، تغییرات قیمتی محسوس را شامل نشده و با نرخ ۳ هزار و ۱۸۰ تومان مورد معامله قرار گرفته است. به گزارش بورس‌نیوز، ذوقی به تأثیر نرخ کنونی دلار بر افت قیمت قراردادهای آتی سکه اشاره کرد و گفت: قیمت کنونی نرخ ارز آزاد و همچنین کاهش اونس طلا جهانی باعث افت قیمت‌ها در بازار قراردادهای آتی سکه طلا شده، اما با توجه به فاصله اندک مابین قیمت سکه نقدی و قراردادهای آتی معاملات سکه شرایط برای آربیتراژ کاران چندان مطلوب نیست.

چرا باید بورس بین‌المللی شود

باز شدن دروازه‌های جهانی به سوی ایران

فصلی در بورس تهران

توافق‌های مالیاتی امضای می‌شود که طی آن شرکت‌هایی که در کشور خود مالیات می‌پردازند و سهام خود را در بورس کشور دیگری عرضه می‌کنند، از پرداخت مالیات در کشور دیگر معاف می‌شوند، اما متأسفانه ایران با کشورهای کمی به این توافق رسیده است. وی به هزینه‌های بسیار زیاد پذیرش در بورس‌های دیگر کشورها اشاره کرد و گفت: رقم درج و پذیرش شرکت‌ها در بورس‌های بین‌المللی نسبت به هزینه‌های درج و پذیرش در بورس ایران، بسیار بالاست. هنگامی که این نرخ‌ها به شرکت‌های ایرانی ابلاغ می‌شود، بسیاری از بنگاه‌ها قادر به پرداخت آن نیستند؛ چراکه گاهی این هزینه‌ها معادل چند درصد ارزش بازار یا سرمایه پایه آن شرکت‌ها می‌شود. اسلامی با اشاره به مشکلات ایجاد شده در زمینه مبادلات وجوه، اظهار کرد: به دلیل وجود تحریم‌ها، اگر شرکت‌ها سهام‌شان را در کشور دیگر به فروش برسانند، دچار ترس می‌شوند که نتوانند منافع حاصل از فروش سهام‌شان را به کشور بازگردانند. همچنین مشکلات ناشی از مابه‌التفاوت نرخ ارز مبادله‌ای و رسمی کشور هم این ترس را بیشتر می‌کند. وی نقل و انتقال دانش بین بورس‌های مختلف دنیا را یک ضرورت خواند و بیان کرد: باید بین بورس‌های دنیا انتقال دانش صورت گیرد. به عنوان نمونه بورس ایران در زمان پیاده‌سازی نرم‌افزارها و تعریف ابزارهای مالی و بستر آتی تی، از ترکیه مشورت‌های بسیاری گرفت. همچنین از بورس مالزی نیز در طراحی ابزارهای مالی به‌ویژه سکو، کمک بسیاری گرفتیم. اسلامی اظهار امیدواری کرد که بعد از مدت‌ها در یک سال آینده شاهد حضور شرکت‌های ایرانی در بورس‌های دیگر کشورها باشیم.

نقل و انتقال دانش

در همین خصوص علی اسلامی، کارشناس ارشد بازار سرمایه نیز در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: روابط ما با بورس‌های جهان می‌تواند به شکل‌های متفاوتی باشد. یکی از این موارد عضویت در فدراسیون بورس‌های جهانی است. اکنون ایران به عضویت این فدراسیون درآمده و همواره در جلسات سالانه آن شرکت می‌کند و در کارگروه‌ها و کمیته‌ها هم حضور دائم داشته است و تنها در یک دوره کوتاه در فدراسیون بورس‌های جهانی عضو نبوده است. وی به داشتن تفاهنامه‌های همکاری مشترک با بورس‌های جهان اشاره کرد و گفت: بورس تهران با برخی از بورس‌های کشورهای دیگر مانند مالزی، عمان، پاکستان و ترکیه دارای تفاهنامه است اما به دلیل محقق نشدن شرایط، هنوز نتوانسته‌ایم با برخی کشورهای دیگر تفاهنامه امضا کنیم. اسلامی به توضیح Dual listing پرداخت و گفت: Dual listing فرآیندی است که طی آن با ایجاد تفاهنامه‌های مشترک بین بورس‌های کشورهای مختلف، ابزارهای مالی در هر یک از بورس‌ها مورد قبول طرف‌های دیگر قرارداد واقع می‌شود، اما متأسفانه در سال‌های گذشته در ایران Dual listing انجام نشده است و تنها یکبار میان بورس تهران و بورس مالزی برای شرکت ملی مس این اتفاق افتاد که بنا به دلایلی این امر متوقف شد. اسلامی مشکل دیگری که مانع از بین‌المللی شدن بورس می‌شود را نداشتن توافقنامه‌های مالیاتی دوطرفه میان ایران و دیگر کشورها دانست و بیان کرد: در بسیاری از کشورهای دنیا

به دلیل وجود تحریم‌ها، اگر شرکت‌ها سهام‌شان را در کشورهای دیگر به فروش برسانند، دچار ترس می‌شوند که نتوانند منافع حاصل از فروش سهام‌شان را به کشورهای دیگر بازگردانند. همچنین مشکلات ناشی از مابه‌التفاوت نرخ ارز مبادله‌ای و رسمی کشور هم این ترس را بیشتر می‌کند

تدریج با تنگ شدن تحریم‌ها، ایران امکان مبادلات پولی را از دست داد و عملاً شبکه بانکی بین‌المللی مستقیم ایران از بین رفت و سوئیفت ما تقریباً به طور کامل قطع شد. بنابراین نمی‌توانستیم ساده‌ترین مراوده مالی را با دیگر کشورها داشته باشیم. در نتیجه آرام آرام به سوئیپی پیش رفتیم که از فضای بین‌المللی فاصله گرفتیم. وی به فضای حاکم بر جامعه از یک سال پیش تاکنون اشاره کرد و گفت: به واسطه باز شدن فضای بین‌المللی و چشم‌انداز مثبت نسبت به نتیجه مذاکرات هسته‌ای، امیدواریم بتوانیم به سمت بین‌المللی شدن حرکت کنیم.

شاخص درج‌ازد

دست به دست کردند که ارزش این مبادلات رقمی افزون بر ۱ هزار و ۳۸۰ میلیارد ریال بود که در ۴۰ هزار نوبت معاملاتی انجام شد. دیروز در تالار حافظ نمادهای معدنی و صنعتی چادرملو، ایران‌خودرو و بانک صادرات ایران با بیشترین تأثیر منفی بر شاخص افت این متغیر را به دنبال داشتند. این در حالی بود که نمادهای ملی صنایع، مس ایران، شرکت ارتباطات سیار ایران، س‌نفت و گاز و پتروشیمی تامین و پتروشیمی فناوری‌ها با بیشترین تأثیر مثبت بر شاخص مانع افت بیشتر آن شدند. در داد و ستدهای روز چهارشنبه در میان ۳۹ صنعت حاضر در بازار، شیمیایی برترین گروه صنعت بود. پس از آن فلزات اساسی و مواد دارویی در رتبه‌های دوم و سوم نشستند. همچنین دیروز گروه صنعتی بوتان، سخت‌آژند، لامیران، البرز دارو، شیمی دارویی داروخش، داروسازی جابر ابن‌حیان و خوراک دام پارس با بیشترین رشد قیمت در صدر جدول معاملات قرار گرفتند. در مقابل نمادهای موتورسازان تراکتورسازی ایران، سایپا شیشه،

کیمیا پام‌ادیان - گروه اقتصاد: برنامه گسترش فعالیت بازار سهام ایران و جذب سرمایه‌های خارجی به‌ویژه سرمایه ایرانیان مقیم خارج از کشور مدت‌هاست که از سوی بورس تهران دنبال می‌شود. بر همین اساس بورس تهران درصدد است با استفاده از شعب کارگزاران ایرانی قدم مهمی در بین‌المللی کردن بورس تهران و جذب سرمایه‌های خارجی بردارد. اما برای آنکه بورس تهران بین‌المللی شود، باید به ایجاد زیرساخت‌هایی در این حوزه بپردازیم.

بر اساس اطلاعات موجود، بازار سرمایه ایران حدود ۶ سال پیش گام‌هایی را برای بین‌المللی شدن برداشت، اما با توجه به شرایط سیاسی به وجود آمده و اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران این روند متوقف شد. با توجه به گسترش و چشم‌انداز مثبت سیاسی در ایران، کارشناسان امیدوارند سرمایه‌های خارجی به سمت تالار حافظ سرازیر شوند.

چشم‌انداز مثبت

در این رابطه بهروز خداحمی، دبیر کانون نهاد‌های سرمایه‌گذاری در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: بورس تهران نزدیک به ۵-۶ سال پیش در حال طی کردن مسیر حرکت به سمت بین‌المللی شدن بود و برای رسیدن به این هدف، به آماده‌سازی تمام زیرساخت‌های سیستمی، مدیریتی و آموزش نیروی انسانی می‌پرداخت. وی به برگزاری دوره‌های آموزشی اشاره کرد و گفت: در این راستا از بورس‌های مختلف دنیا دعوت کردیم تا به ایران بیایند و ادبیات بین‌المللی بازار سرمایه را به ما آموزش دهند. از سوی دیگر نیروهای بسیاری را به اسم دوره آموزشی اما در واقع به صورت دوره کارآموزی به بورس‌های کشورهای مختلف اعزام کردیم. خداحمی در مورد بین‌المللی شدن بورس تهران بیان کرد: اگر بخواهیم روزی بورس ایران را بین‌المللی کنیم، باید بورس‌های بین‌المللی را در عمل دیده باشیم و از تجربه آنها استفاده کنیم. برای نمونه بدانیم که کارگزاری‌ها و ناشران در بورس‌های بین‌المللی دنیا چگونه رفتار می‌کنند. در سال‌های گذشته هم ما به دنبال ایجاد چنین فضایی بودیم اما

این روند به دلیل مشکلات مدیریتی، داخلی و بین‌المللی متوقف شد. وی با اشاره به بحران جهانی در بازارهای مالی دنیا اظهار کرد: حدود ۵ سال پیش که بحران اقتصاد جهانی به وقوع پیوست، بورس تهران به سبب نداشتن رابطه با بورس‌های بین‌المللی، دچار هیچ‌گونه ترکش و آسیبی نشد، چراکه به نوعی ما در برابر آن ایزوله بودیم. در آن زمان برخی به این نتیجه رسیدند که اصلاً لزومی ندارد به سمت بین‌المللی شدن پیش برویم. خداحمی دلیل دیگر بین‌المللی نشدن بورس تهران را شرایط تحمیلی تحریم‌ها دانست و افزود: به

زیر ذره‌بین

گروه اقتصاد: روز گذشته روندی رو به افول و مبهم بر بسیاری از گروه‌ها سایه افکند. اما حمایت‌های حقوقی صورت گرفته از تعداد محسوسی از نمادهای بزرگ بازار و همچنین اقبال به گروه دارویی و غذایی باعث شد تا شاخص‌های بورسی نوسانات مکرری را تجربه کنند و با وجود گراف رفتن در محدوده مثبت تا میانه معاملات، سرانجام بیشتر این نمادها با افتی مختصر به کار خود پایان دهند.

در بازارهای جهانی قیمت فلزات اساسی با کاهش همراه شده و قیمت مس، روی و سرب کمی کاهش یافته است. نرخ نفت هم کاهش داشت. در خبرهای سیاسی، بازار منتظر مذاکرات هسته‌ای است و کاترین اشتون اعلام کرده که گروه ۵+۱ برای رسیدن به توافق با ایران مصمم است. در ادامه با نگاهی به روند معاملات می‌بینیم که در داد و ستدهای بورس تهران در آخرین روز کاری هفته شاخص کل درجا زد و با افت ۴ واحدی روبه‌رو شد و به عدد ۷۱ هزار و ۹۲۵ رسید. همچنین در این روز سرمایه‌گذاران بیش از ۴۲۴ میلیون برگه سهم و حق تقدم را در بازار

شفاف‌سازی سایپا در خصوص فروش سهام شرکت‌های فرعی

شرکت خودروسازی سایپا در خصوص اخبار فروش سهام شرکت‌های فرعی این شرکت با ارسال نامه‌ای به سازمان بورس و اوراق بهادار شفاف‌سازی کرد.

مدیرعامل شرکت سایپا با ارسال نامه‌ای به اداره نظارت بر ناشران بورسی گفت: در خصوص خبر واگذاری سهام شرکت‌های گروه سایپا در سایت‌های خبری، به استحضار می‌رساند که این شرکت برنامه واگذاری بخشی از سهام شرکت‌های ذکر شده را دارد و مذاکراتی در این خصوص به عمل آمده است.

سعید مدنی اظهار کرد: تاکنون توافق اولیه در این خصوص حاصل نشده است، بنابراین به محض وجود تفاهماتی در این مورد، سریعاً به اطلاع سازمان بورس و سهامداران می‌رسد. شرکت خودروسازی سایپا از شرکت‌های بازار اول بورس است که با قیمت ۱۲۴ تومان در بورس تهران در حال معامله بوده و اخیراً شایعاتی مبنی بر فروش شرکت‌های فرعی این شرکت در بازار پیچیده بود.

راه‌اندازی صندوق‌های پروژه تا پایان سال

مدیر نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس از راه‌اندازی صندوق‌های پروژه تا پایان سال خبر داد و گفت: در حال حاضر مجموعه مینا و پتروشیمی‌ها درخواست خود را برای تأمین مالی از طریق این صندوق ارائه کردند.

به گزارش سنا، ایوب باقرتبار اظهار کرد: اساسنامه و امیدنامه صندوق‌های پروژه به تصویب هیات مدیره سازمان بورس رسیده و چارچوب کلی آن به دست آمده است. وی از درخواست مجموعه مینا و پتروشیمی‌ها برای تأمین مالی از طریق این صندوق خبر داد و گفت: مجموعه مینا برای تأمین مالی پروژه‌های خود از طریق این صندوق در حال ریزنی هستند تا پروژه‌های خود را از طریق صندوق پروژه تأمین مالی کنند.

باقرتبار با اشاره به اینکه مجموعه‌های پتروشیمی قصد تأمین مالی از طریق این صندوق را دارند، اظهار کرد: در حال حاضر این مجموعه‌ها به دنبال تخصیص پروژه مشخصی هستند، زیرا برای راه‌اندازی صندوق لازم است پروژه نهایی شده و طرح توجیهی آن به تأیید سازمان بورس برسد.

بنگاهداری بانکها، بازار را انحصاری می‌کند
میثم رادپور
کارشناس اقتصادی

یکی از مباحثی که در یکی دو سال گذشته در مورد مشکلات بانکداری کشور مدام مورد تأکید قرار می‌گیرد، موضوع سرمایه‌گذاری بانکها در فعالیت‌های تجاری یا همان بنگاهداری بانکهاست. از نظر منطق اقتصادی بانکهای تجاری تنها وظیفه واسطه‌گری مالی را برعهده دارند و نمی‌توانند در فعالیت‌های بنگاهداری شرکت داشته باشند. بانک باید سپرده‌ها را از مردم جمع کند و آن را در اختیار بنگاهها قرار دهد، بانک مرکزی هم با همین منطق مجوز فعالیت می‌دهد و انتظار دارد بانکها نیز اقدامات خود را در همین چارچوب انجام دهند. به همین دلیل است که بانک مرکزی باید بر فعالیت بانکها نظارت داشته باشد و با هرگونه فعالیتی که خارج از چارچوب بانکداری انجام می‌شود مقابله کند.

در این میان باید توجه کرد بین فعالیت بنگاهها در امور مالی و امور تجاری تفاوت وجود دارد. از نظر قانونی بانکها می‌توانند در امور مربوط به حوزه مالی سرمایه‌گذاری کنند و در بانکداری یونیورسال نیز به این موضوع اشاره شده است. در همین راستا نیز بعضی بانکها در زمینه‌هایی مانند صرافی‌ها یا امور بیمه‌ای فعالیت می‌کنند اما این شیوه عملکرد با درگیر شدن در پروژه‌های تجاری به طور ماهوی متفاوت است. فعالیت در حوزه مالی به بانکها در انجام وظایفشان کمک می‌کند، به‌طور مثال وقتی یک بانک در امور صرافی نیز شرکت کند می‌تواند برخی وظایف مربوط به نقل و انتقالات پولی را با سرعت بیشتری انجام دهد. این در حالی است که وارد شدن بانکها به حوزه فعالیت تجاری کاملا از منظر اقتصادی غیرمنطقی است و دو مشکل بزرگ ایجاد می‌کند. نخستین مشکلی که این شیوه عمل بانکها در بازار به وجود می‌آورد، حرکت نقدینگی به سمت بخش‌های خاص است. بدیهی است زمانی که یک بانک در حوزه خاص سرمایه‌گذاری می‌کند نقدینگی بالایی به آن بخش تزریق می‌شود و در نتیجه بخش‌های دیگر از دستیابی به وام‌های بانکی محروم می‌مانند.

در این حالت ممکن است یک بنگاه ناکارآمد به واسطه اینکه توسط بانکها اداره می‌شود، بتواند از تسهیلات بانکی استفاده کند و در مقابل یک بنگاه کارآمد با بهره‌وری بالا از این امتیاز برخوردار نخواهد شد. این موضوع نیز یک تبعیض به نفع بنگاه‌های خاص ایجاد می‌کند که پیامدهای آن همه اقتصاد را تحت‌تأثیر قرار خواهد داد.

علاوه بر این شرکت بانکها در فعالیت‌های تجاری، شرایط رقابتی در بازار را با مشکل مواجه می‌کند. از آنجا که بانکها حجم نقدینگی بالایی دارند با ورود به هر بازاری می‌توانند از این امتیاز استفاده کنند و یک شرایط انحصاری را به‌وجود بیاورند. در این حالت بنگاه‌های کوچک از عرصه فعالیت حذف شده و بازارها از شرایط رقابتی دور می‌شوند. با توجه به همین مشکلات است که باید با موضوع بنگاهداری بانکها برخورد و فعالیت بانکها ضابطه‌مند شود.

خبرخوان

پرداخت آسان وام ازدواج

مدیرعامل صندوق مهر امام رضاع) از تصویب یک‌فوریت طرح تخصیص بخشی از منابع صندوق توسعه ملی به ازدواج جوانان در مجلس خبر داد. به گزارش ایسنا، اصغر نورالله‌زاده گفت: این طرح با امضای ۲۵۲ نفر از نمایندگان مجلس با قید دو فوریت تقدیم هیات‌رییسه شد که در نهایت با تصویب یک‌فوریت آن اختصاص ۵۰۰ میلیون دلار از منابع صندوق توسعه ملی به صندوق مهر امام رضاع) و بانک‌های دولتی مورد موافقت قرار گرفت تا صندوق با اتکا به تجارب موفق خود در جهت ساماندهی پرداخت تسهیلات ازدواج جوانان اقدام کند.

درخواست راه‌اندازی بانک طلا

رییس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان طلا و جواهر ایران خواستار ایجاد بانک طلا با همکاری بانک مرکزی برای جذب طلاهای خانگی شد که به بیش از ۱۰۰ تن هم می‌رسد. عبدالله محمودی در رادیو اقتصاد اظهار کرد: بازار طلا و جواهر در کشور مزیت خوبی دارد. ما در کشور سالانه به ۲۰۰ تا ۲۵۰ تن مواد اولیه از آلیاژهای مختلف فلزی نیاز داریم. محمد ولی با بیان اینکه تا ۸۰ درصد طلا و جواهر به‌صورت غیررسمی به بازار وارد می‌شود، گفت: فروش مصنوعات داخلی جواهر خود را به تدریج به مصنوعات خارجی می‌دهد. محمودولی افزود: ایران می‌تواند در صنعت طلا و جواهرات به سطح ترکیه برسد که اشتغالزایی بالایی هم دارد، چون تقاضا در بازار داخلی خیلی زیاد است و تولید سالانه ۲/۵ تن طلا پاسخگو نیست.

کارشناسان در گفت‌وگو با صمت تأکید کردند

بنگاهداری بانکها به تولید ضربه می‌زند

شرکت‌ها، خریداری کارخانه‌ها و بنگاه‌ها شده است. شیوع بنگاهداری در نظام بانکی و پیشروی آن به حدی است که در ماه‌های اخیر این موضوع بارها از سوی مقامات ارشد کشور مورد توجه قرار گرفته و بر پیگیری جدی و حل این مشکل تأکید کرده‌اند.

اختیار داشتن حجم بالایی از نقدینگی کشور اعلام می‌کنند که منابعی برای ارائه تسهیلات به این بخش ندارند. این ناتوانی بانکها در تأمین مالی بخش مولد اقتصاد در حالی در سال‌های اخیر شدت گرفته که براساس شواهد و آمارها، در این سالها بخش زیادی از منابع بانکها صرف سرمایه‌گذاری در

گروه اقتصاد: کاهش سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی درحال حاضر به یکی از جدی‌ترین معضلات اقتصاد تبدیل شده و حتی به تعطیلی تعدادی از واحدهای تولیدی و به تبع آن تشدید رکود این در حالی است که، در سوی دیگر قضیه، بانکها با وجود در

اما این که شیوع بنگاه داری بانکها از کجا نشأت می‌گیرد و واگذاری اموال مازاد بانکها با چه سازو کار و در چه بازه زمانی ممکن خواهد بود، پرسشی است که کارشناسان برای آن پاسخ‌های متفاوتی ارائه می‌کنند.

خروج بنگاهداری بانکها با رونق اقتصادی

در همین رابطه مشاور اقتصادی رییس‌جمهور با اشاره به مشکلات بانکها در سال‌های گذشته اظهار کرد: آنچه که باعث شده بانکها بجای واسطه‌گری به سمت سرمایه‌گذاری در اموال منقول و بنگاه داری حرکت کنند نبود سودآوری در این بخش بوده است. مسعود نیلی با بیان این که در سال‌های اخیر به دلیل شرایط رکودی در اقتصاد و بالا بودن نرخ تورم این امر منجر به این شد که فضای کسب و کار از مطلوبیت لازم برخوردار نباشد تصریح کرد: شرایط نامناسب فضای کسب و کار در این سالها باعث شده که فعالیت‌های تولیدی و صنعتی از بازدهی مناسبی برخوردار نباشند و منابع بانکها به جای حرکت به سمت بخش مولد به سمت فعالیت‌های غیرمولد حرکت کنند.

او بر این باور است بانک به عنوان یک بنگاه اقتصادی به فکر سودآوری است و در چنین شرایطی برای کسب سود بیشتر به سمت بنگاه داری ترغیب شده است.

نیلی به عنوان راهکار خروج بانکها از بحث بنگاه داری و شرکت داری اظهار کرد: به نظر می‌رسد که رفع رکود اقتصادی در شرایط کنونی می‌تواند راهگشای این معضل باشد، به این صورت که بانکها احساس کنند با سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد اقتصاد، بازدهی مناسب می‌توانند داشته باشند و اقدام به فروش اموال و مستغلات مازادشان کنند.

واگذاری‌ها با نظارت همراه باشد

در همین حال برخی از کارشناسان معتقدند که واگذاری اموال مازاد بانکها باید با نظارت و بررسی بیشتر انجام شود تا در نهایت اثرات مثبتی در اقتصاد بر جای بگذارد.

محمد صدرهاشمی یکی از فعالان بانکی، در مورد مشکل بانکها برای واگذاری اموال غیربانکی خود اظهار کرد: اینکه بانکها موظف شده‌اند در مدت ۳ سال تمام املاک مازاد خود را به فروش برسانند امکان پذیر نخواهد بود. وی معتقد است که در سال‌های گذشته مصوباتی به تصویب رسیده که این مصوبات به دلیل بررسی نشدن کارشناسانه

ممکن است که بانکها برای فروش اموال خود با بهانه‌هایی همچون نبود خریدار یا نبود پیشنهادهای خرید باقیمت مناسب از اجرای این مصوبه سر باز بزنند که در این راستا می‌توان با نظارت بیشتر بر این موضوع توجه کرد تا منابع آزاد شده از این بخش در حوزه‌های مختلف اقتصاد صرف شود

تاکنون به درستی اجرایی نشده که اگر در این مورد هم بررسی و نظارت لازم صورت نگیرد واگذاری

بانکداری در کشور است که با سودآور شدن بانکها، گرایش بانکها به سمت بنگاهداری کاهش می‌یابد. وی محدود بودن توان اعتباری بانکها جهت تأمین نیازهای بخش تولید کشور را به عنوان مشکل دیگر بانکها عنوان کرد و افزود: به علت بانک محور بودن اقتصاد کشور، عمده بار تأمین مالی پروژه‌های اقتصادی بر عهده بانکهاست ولی بانکها به علت فشارهای ناشی از شرایط اقتصادی کشور، توان پرداخت تسهیلات جدید را ندارند و در واقع حداکثر پرداخت تسهیلات را انجام داده‌اند. وی در ادامه با عنوان اینکه سیاست‌های اقتصاد مقاومتی با هدف خروج از رکود و دستیابی به رشد اقتصادی پایدار تنظیم و ابلاغ شده است، اظهار کرد: خروج از رکود، کسب نرخ رشد اقتصادی بالاتر، تقویت توان تولیدی کشور و بهره‌برداری از امکانات سرمایه‌ای کشور در کوتاه مدت جزو اهداف دولت بوده و در بلند مدت نیز افزایش ظرفیت‌های تولیدی کشور و سرمایه‌گذاری‌های جدید مدنظر است و در این زمینه بانکها نقش مهم و محوری دارند. وزیر امور اقتصادی و

وزیر اقتصاد تأکید کرد:

بانکها را سودآور می‌کنیم

وزیر امور اقتصادی و دارایی سال جاری را سالی «بسیار سخت» و دوره حاضر را سخت‌ترین دوران اقتصادی کشور عنوان کرد و گفت: دولت با اقداماتی نظیر اصلاح ساختار و اساسنامه بانکها، درصداست فعالیت بانکها را سودآور کند. علی‌طیب‌نیا در همایش بررسی عملکرد نیمه اول سال ۱۳۹۲ و تبیین برنامه‌های نیمه دوم سال جاری بانک ملی با تشریح برنامه‌های دولت در مورد بهبود فعالیت بانکها گفت: در بسته سیاستی دولت، تصمیم‌گیری‌هایی در خصوص افزایش سرمایه بانکها از جمله بانک ملی ایران متناسب با استانداردهای بین‌المللی صورت گرفته است که در صورت تصویب آن توسط مجلس، اتفاقات خوبی در حوزه بانکها رخ خواهد داد. وزیر امور اقتصادی و دارایی با تحلیل تنگناهای نظام بانکی به بنگاه داری بانک به عنوان یکی از مشکلات بانکها اشاره کرد و ادامه داد: بنگاهداری و مالکیت اموال و دارایی‌های مازاد عمدتاً خارج از اختیار بانکها و تحمیلی از سوی دولت‌ها بوده است ولی بخشی از بنگاهداری بانکها نیز به علت نداشتن سودآوری فعالیت

گزارش روز

کاهش قیمت سکه و طلا

قیمت سکه و طلا روز گذشته در بازار نسبت به روز سه‌شنبه کاهش داشت. براساس این گزارش، نرخ فروش هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید در روز چهارشنبه در بازار ۹۴۰ هزار و ۴۰۰ تومان، طرح قدیم ۹۴۰ هزار و ۳۰۰ تومان، نیم سکه ۴۷۲ هزار و ۵۰۰ تومان، ربع سکه ۲۶۴ هزار تومان و سکه گرمی ۱۷۱ هزار تومان اعلام شد. همچنین نرخ هر گرم طلای زرد ۱۸ عیار در بازار داخلی ۹۶ هزار و ۴۰۵ تومان و نرخ هر اونس طلا در بازارهای جهانی ۱۲۵۷ دلار و ۳۰ سنت است. در همین حال، صرافان بازار ارز نرخ هر دلار آزاد را برای فروش ۳۱۸۴ تومان و هر یورو را ۴۱۴۰ تومان اعلام کردند. گمتنی است؛ تازه‌ترین تحلیل تکنیکال اف ایکس امپایر نشان می‌دهد، سطح حمایتی قیمت جهانی طلا در شرایط کنونی ابتدا ۱۲۵۰ دلار خواهد بود و اگر

این سطح شکسته شود سطح حمایتی بعدی برای هر اونس طلا ۱۲۴۰ دلار است. بر اساس این گزارش، در صورتی که قیمت طلا به کمتر از ۱۲۴۰ دلار در هر اونس نیز برسد بهترین فرصت برای خرید خواهد بود. مهم‌ترین عامل موثر بر نوسانات قیمت طلا در کوتاه‌مدت ارزش دلار آمریکا خواهد بود و در شرایطی که پیش‌بینی می‌شود ارزش دلار در روزهای آینده روندی صعودی داشته باشد قیمت طلا نیز با افت بیشتری مواجه خواهد شد. همچنین به گزارش بلومبرگ قیمت طلا از ابتدای ۳ ماهه جاری (۱۰ تیر) تاکنون ۵/۴ درصد کاهش یافته، این در حالی است که شاخص دلار بلومبرگ که ارزش دلار را در مقابل ۱۰ ارز اصلی ثبت می‌کند، دیروز به بالاترین سطح خود از ژوئیه ۲۰۱۳ (مرداد ۹۲) رسید.

باجه خبر

مدیرعامل بانک قرض‌الحسنه مهر ایران در رابطه با میزان تسهیلات ازدواج پرداختی از سوی بانک قرض‌الحسنه مهر ایران به جوانان، گفت:

براساس سیاست‌های دولت، پرداخت وام ازدواج از عید سعید فطر در اولویت بانکها قرار گرفته و این بانک نیز به منظور تحقق اهداف دولت تدبیر و امید، از زمان آغاز سیاست تاکنون به ۲۰ هزار و ۶۸ نفر تسهیلات ازدواج پرداخت کرده است.

غلامرضا مصطفی‌پور اظهار کرد: هم‌اکنون متقاضیان بسیاری نیز به دلیل ناقص بودن مدارک در صف دریافت تسهیلات از این بانک قرار دارند که به‌طور حتم پس از تکمیل مدارک، بلافاصله مبلغ وام به حساب‌شان واریز خواهد شد.

همزمان با شصت و دومین سالگرد تأسیس بانک صادرات و در راستای افزایش رضایت و تسهیل در خدمات رسانی به مشتریان سقف مجموع برداشت‌های

روزانه بدون استفاده از دستگاه رمزساز به ازای هر حساب به مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال و با استفاده از دستگاه رمزساز سقف مجموع برداشت‌های روزانه به ازای هر حساب به مبلغ ۲۵۰ میلیون ریال افزایش یافت.

دکتر محمدهاشم بت شکن، مدیرعامل بانک مسکن طی حکمی از سوی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به عنوان یکی از اعضای هیات امنای پژوهشکده پولی و بانکی منصوب شد.

پژوهشکده پولی و بانکی منصوب شد.

بانکها با افزایش توان اعتباردهی‌شان در تأمین مالی بخش‌های اقتصادی گام بردارند افزود: یکی از راه‌هایی که می‌تواند توان تسهیلات دهی بانکها را افزایش دهد فروش اموال مازاد آنهاست.

او با تأکید براین موضوع که با فروش اموال مازاد و مستغلات بانکها، بخش زیادی از مشکلات مالی بخش‌های اقتصادی مرتفع خواهد شد تصریح کرد: در سال‌های اخیر بانکها به شدت به بنگاه داری روی آورده‌اند و از وظایف اصلی شان دور شده‌اند که با

توجه به شرایط فعلی اقتصاد، این رویه باید تغییر کند و بانکها به نقش خود یعنی تجهیز و تخصیص منابع به بخش‌های دارای اولویت بپردازند.

به گفته این کارشناس، در صورتی که بانکها اموال مازادشان را بفروشند و آن را به سرمایه‌های نقدی تبدیل کنند می‌توانند با ارائه تسهیلات مناسب و ارزان بخش تولید و صنعت را از مشکلات فعلی رها کنند. به گفته او بحث بنگاه داری بانکها در حال حاضر مانع بزرگی برای حمایت از بخش اقتصاد است.

باجه خبر

مدیرعامل بانک قرض‌الحسنه مهر ایران در رابطه با میزان تسهیلات ازدواج پرداختی از سوی بانک قرض‌الحسنه مهر ایران به جوانان، گفت:

براساس سیاست‌های دولت، پرداخت وام ازدواج از عید سعید فطر در اولویت بانکها قرار گرفته و این بانک نیز به منظور تحقق اهداف دولت تدبیر و امید، از زمان آغاز سیاست تاکنون به ۲۰ هزار و ۶۸ نفر تسهیلات ازدواج پرداخت کرده است.

غلامرضا مصطفی‌پور اظهار کرد: هم‌اکنون متقاضیان بسیاری نیز به دلیل ناقص بودن مدارک در صف دریافت تسهیلات از این بانک قرار دارند که به‌طور حتم پس از تکمیل مدارک، بلافاصله مبلغ وام به حساب‌شان واریز خواهد شد.

همزمان با شصت و دومین سالگرد تأسیس بانک صادرات و در راستای افزایش رضایت و تسهیل در خدمات رسانی به مشتریان سقف مجموع برداشت‌های

روزانه بدون استفاده از دستگاه رمزساز به ازای هر حساب به مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال و با استفاده از دستگاه رمزساز سقف مجموع برداشت‌های روزانه به ازای هر حساب به مبلغ ۲۵۰ میلیون ریال افزایش یافت.

دکتر محمدهاشم بت شکن، مدیرعامل بانک مسکن طی حکمی از سوی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به عنوان یکی از اعضای هیات امنای پژوهشکده پولی و بانکی منصوب شد.

پژوهشکده پولی و بانکی منصوب شد.

ایران و چین

مهر - علی ماجدی، معاون امور بین‌الملل وزیر نفت از توافق با چین به منظور بازگشایی ۴ تا ۴/۵ میلیارد دلار فاینانس طرح‌های جدید پتروشیمی ایران خبر داد و اعلام کرد: ۱۲ طرح جدید صنعت پتروشیمی با استفاده از فاینانس چینی توسعه می‌یابد. وی در تشریح توافق جدید ایران و چین به منظور بازگشایی فاینانس طرح‌های جدید پتروشیمی توسط چین‌ها، گفت: ایران و چین روی بازگشایی فاینانس ۱۲ طرح جدید پتروشیمی به توافق رسیده‌اند. معاون امور بین‌الملل وزیر نفت حجم بازگشایی فاینانس‌های چینی را بین ۴ تا ۵/۴ میلیارد دلار عنوان و اظهار کرد: تاکنون مراحل قانونی و عملیات بازگشایی فاینانس ۸ طرح پتروشیمی انجام شده است. این دیپلمات وزارت نفت با تأکید بر اینکه علاوه بر این ۸ طرح پتروشیمی، ۴ طرح دیگر در مرحله بازگشایی فاینانس قرار دارند، تصریح کرد: علاوه بر این برخی از طرح‌های صنعت نفت و گاز هم با فاینانس روسیه عملیاتی و اجرایی خواهد شد.

ارتقای توان فناوری تجهیزات صنعت نفت

موفقیت‌نامه میان ستاد توسعه فناوری و نوآوری صنعت نفت، گاز و زغال سنگ با انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت در راستای افزایش بهره‌وری و ایجاد زنجیره ارزش و تأمین داخلی همچنین ارتقای توان فناوری تجهیزات با محوریت ارتقای رتبه فناوری ملی در برنامه بلندمدت به امضا رسید. این تفاهمنامه در راستای سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ و برنامه پنجم توسعه و با توجه به تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مبتنی بر نوآوری با هدف ارتقای توان فناوری تجهیزات در صنایع نفت، گاز، پتروشیمی، پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی کشور با همکاری و حضور مؤثر تشکل‌ها و انجمن‌های مرتبط به منظور افزایش سطح مشارکت مردمی با رویکرد عملیاتی و اجتناب از سرمایه‌گذاری موازی و تجمیع توان موجود در چارچوب‌های مرتبط جهت افزایش بهره‌وری و ایجاد زنجیره ارزش و تأمین داخلی به امضا رسید. همچنین ارتقای توان فناوری تجهیزات با محوریت ارتقای جایگاه رتبه فناوری ملی در برنامه بلندمدت و تدوین راهکارهای اجرایی به منظور دستیابی به رتبه اول منطقه، به عنوان عناصر و ذی‌نفعان اصلی مرتبط با یکدیگر همکاری خواهند کرد.

با امضای ۳ تفاهمنامه در بزرگ‌ترین همکاری اقتصادی ایران و روسیه انجام می‌شود

۷۰ میلیارد یورو پروژه مشترک با روسیه

ایران در گذشته کالای مصرف نهایی تولید و به روسیه صادر می‌کرد و حال زمان آن است که بازرگانان و صنعتگران برای خود جا باز کنند. وی درباره اینکه آیا در مذاکره با روس‌ها بر سر تهاوت نفت خام و فرآورده‌های نفتی توافقی شده، تصریح کرد: درباره تهاوت نفت خام با روسیه هیچ صحبتی نشده است. زنگنه درباره ادغام وزارت نفت و نیرو و تشکیل وزارت انرژی گفت: من چنین چیزی نشنیدم و نمی‌توانم درباره آن صحبت کنم.

وزیر نفت درباره تحریم صادرات میعانات گازی ایران اظهار کرد: این تنها یک اقدام تبلیغاتی بوده، چون میعانات گازی ایران هیچگاه خارج از تحریم قرار نداشته است. زنگنه درباره صادرات گاز به پاکستان و اینکه آیا تا پایان امسال گاز به این کشور صادر می‌شود، اظهار کرد: پاکستان تا پایان امسال از ایران گازی دریافت نمی‌کند، چون ساخت خط لوله در خاک پاکستان هنوز آغاز نشده است. وزیر نفت در واکنش به سقوط بهای نفت به زیر ۱۰۰ دلار با بیان اینکه قیمت نفت هر چه بالاتر باشد بهتر است، اعلام کرد: سازمان اوپک فعلا برنامه‌ای برای برگزاری نشست فوق‌العاده با ادامه سقوط قیمت طلای سیاه ندارد.

با حضور وزرای نفت ایران و انرژی فدراسیون روسیه ۳ یادداشت تفاهم جدید در حوزه‌های پتروشیمی صنعت و معدن و تجارت بین ۲ کشور در تهران امضا شد. بر این اساس ابتدا تفاهمنامه ساخت مجتمع پتروشیمی هرمز به منظور تولید کسود اوره و آمونیاک بین شرکت پتروشیمی بین‌المللی ایران و شرکت روس نفت گاز استرول روسیه امضا شد. همچنین پیش تفاهمنامه اکتشاف معدنی در منطقه سیرجان و جیرفت در محدوده حدود ۳ هزار کیلومتر مربع بین شرکت ایدروی ایران و راس اورماتش روسیه امضا شد. در پایان یازدهمین اجلاس اقتصادی تجاری روسیه هم یادداشت تفاهم بین کانامانف معاون صنعت و تجارت فدراسیون روسیه و خسرو تاج قائم‌مقام وزارت صنعت، معدن و تجارت ایران به‌منظور توسعه همکاری‌های صنعتی و تجاری امضا شد. علاوه بر این یادداشت تفاهم وزرای نفت و انرژی ایران و روسیه هم به‌عنوان روسای کمیسیون مشترک اقتصادی و تجاری ۲ کشور یک یادداشت تفاهم جدید به‌منظور تسهیل در روابط اقتصادی و تجاری ایران و روسیه امضا کردند.

صادرات گاز ایران به عراق به تأخیر افتاد

وزیر نفت از به تأخیر افتادن صادرات گاز ایران به عراق خبر داد و گفت: نابسامانی‌های عراق، صادرات گاز طبیعی ایران به این کشور را به تأخیر می‌اندازد و هم‌اکنون آن منطقه دست نیروهای گروه تروریستی داعش است. بیژن زنگنه در حاشیه اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و روسیه درباره اینکه آیا ایران برای صادرات نفت عراق به این کشور کمک می‌کند، تصریح کرد: عراقی‌ها کمکی از ایران نخواستند و ایران هم کمکی به آنها نکرده است.

وی درباره اینکه آیا شاهد سرمایه‌گذاری روسیه در آینده نزدیک در ایران خواهیم بود، گفت: سرمایه‌گذاری روند حقوقی خاص خود را دارد، اما روس‌ها برای حضور در ایران تمایل بسیاری دارند.

وزیر نفت با اشاره به اینکه بازار روسیه در مقایسه با اقتصاد ایران بزرگ است و روز به روز زندگی آنها بهتر می‌شود، افزود: تقاضای روس‌ها در حال افزایش است که در این زمینه باید شرکت‌های ایرانی بازاریابی کنند. زنگنه افزود: کالاهای مصرفی برای روسیه مطلوب است و

صرفه جویی انرژی بستر ساز در آمدزایی و اشتغال

ظرفیت‌های کشور، دولت در ۴ بخش برنامه‌ریزی منسجمی دارد. نخست اینکه در مقایسه با سایر کشورها بیشترین مصرف انرژی را داریم، این در حالی است که این محصول که در بازارهای بین‌المللی مشتری دارد می‌تواند در آمدزایی و اشتغال را برای کشور به ارمغان آورد. مشاور اقتصادی رییس جمهوری تصریح کرد: از سوی دیگر، منبع انرژی گاز باید در سال‌های ۹۳ و ۹۴ توسعه قابل ملاحظه‌ای را تجربه کند تا در صنایعی که هم‌اکنون به مصرف سوخت مایع تکیه دارند، جایگزین شود. در این جلسه محمد پارسا، رییس فدراسیون انرژی با اشاره به اینکه در این لایحه نقش بیمه در فعالیت شرکت‌های پیمانکار نیروگاهی دیده نشده است، اظهار کرد: در راستای بهبود فضای کسب‌وکار شرکت‌های نیروگاهی در فعالیت‌های برون‌مرزی، بهترین وثیقه برای بانک‌ها، بیمه خواهد بود. همچنین علیرضا کلاهی، عضو هیات‌مدیره فدراسیون انرژی با انتقاد از سیاست‌های صادراتی گفت: در حالی واردات و صادرات مواد اولیه صنایعی همچون آلومینیوم، مس و فولاد با ارز آزاد صورت می‌گیرد که محصولات وابسته به آنها با ارز مبادله‌ای وارد می‌شود، این مسئله منجر به کاهش رقابت‌پذیری شرکت‌های تولیدکننده با واردات مصنوعات وابسته با صنعت خواهد شد.

صمت - در ادامه جلسات دولت با بخش خصوصی، مسعود نیلی مشاور رییس‌جمهوری در سندیکا شرکت‌های ساختمانی حضور یافت تا در خصوص موانع و مشکلات بخش خصوصی در زمینه صادرات انرژی و خدمات وابسته بحث و گفت‌وگو کند. مشاور اقتصادی رییس‌جمهوری با تأکید بر حمایت تولید از پیشنهادها بخش خصوصی در زمینه اجرا و اصلاح بندهای لایحه ضد رکود و همچنین اضافه کردن بندهای جدید اعلام کرد: صرفه‌جویی در انرژی و توسعه نقش گاز در تأمین انرژی صنایعی که از سوخت مایع استفاده می‌کنند می‌تواند در صنعت کشور تحرک ایجاد کند. مسعود نیلی با بیان اینکه در برخی کشورها تأمین مالی صنایع و تولیدکنندگان چارچوبی مشخص و تعریف شده دارد، افزود: زمانی که بخش خصوصی محور سرمایه‌گذاری و تولید قرار گیرد، در این شرایط مزیت‌های اقتصادی بروز خواهد کرد و هر کشور در یک زمینه رشد خواهد کرد. به گفته وی، با این حال بخش خصوصی می‌تواند به ۳ شکل نظرات خود را در مورد لایحه ارائه دهد، به گونه‌ای که با بررسی بندها نسبت به شیوه اجرا، اصلاح بندها و اضافه کردن بند جدید اعمال نظر کند. نیلی با تأکید بر اهمیت برنامه‌های اقتصادی دولت اعلام کرد: با توجه به

«آگهی ارزیابی کیفی تأمین‌کنندگان»

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند

نوبت دوم

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند در نظر دارد کالاهای موضوع بند «یک» آگهی حاضر را از طریق برگزاری مناقسه عمومی دومرحله‌ای از تأمین‌کننده واجد شرایط خریداری و تأمین نماید.

موضوع مناقسه (الف) شرح مختصر کالا

ردیف	شماره مناقسه	شرح مختصر کالا	مقدار/تعداد	مبلغ تضمین شرکت در مناقسه (ریال)
۱	RAL-930634-MB	خرید دستگاه تراش با طول کارگیر دو متر و حداقل قطر گلوبی ۲۲۰ میلیمتر	یک دستگاه	۷۵/۰۰۰/۰۰۰

ب) شرایط اولیه متقاضی

- داشتن شخصیت حقیقی/حقوقی، شماره اقتصادی، شناسه ملی/کدملی، توانایی مالی، سابقه کار مفید و مرتبط با موضوع مناقسه.
  - داشتن حسن سابقه و ارائه گواهی‌نامه‌های مورد نظر از خریداران قبلی و اعلام اسامی خریداران قبلی در صورت لزوم.
  - توانایی ارائه تضمین شرکت در مناقسه (در صورت تأیید در ارزیابی کیفی مناقسه‌گران) و همچنین تضمین انجام تعهدات به میزان ده درصد مجموع مبلغ پیشنهادی (در صورت برنده شدن در مناقسه).
  - نام و نشانی دستگاه مناقسه‌گزار
- شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند واقع در استان مرکزی، اراک - کیلومتر ۲۰ جاده بروجرد
- مهلت و محل دریافت فرم‌های استعلام ارزیابی کیفی
- متقاضیانی که دارای شرایط اولیه (بند ب) بوده و آمادگی لازم جهت انجام هر یک از مناقسه‌های مذکور را دارند می‌توانند پس از انتشار آگهی نوبت دوم (سه روز پس از انتشار آگهی نوبت اول) به مدت پنج روز کاری ضمن ارسال اعلام آمادگی برای مناقسه فوق‌الاشاره از طریق دورنگار ۰۸۶-۳۳۶۷۲۰۱۳، فرم‌های استعلام ارزیابی کیفی را از پایگاه اینترنتی این شرکت به آدرس WWW.IKORC.IR دریافت و براساس آن مدارک لازم را تکمیل و در مهلت مقرر به این شرکت تحویل یا ارسال نمایند.
- محل و زمان تحویل اسناد ارزیابی کیفی (تکمیل شده توسط متقاضیان)
- زمان تحویل اسناد ارزیابی کیفی توسط مناقسه‌گران، دو هفته پس از آخرین مهلت ارسال تقاضای شرکت در مناقسه می‌باشد. ضمناً محل تحویل یا ارسال فرم‌ها و مدارک تکمیل شده، به نشانی اراک - کیلومتر ۲۰ جاده بروجرد - سهرای شازند - شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند - اداره تدارکات و امور کالا - ساختمان ب - طبقه همکف اتاق ۱۲۱ - کدپستی ۴۱۱۱۱-۲۸۶۷۱-۸۴۰ و ۰۹۷۶-۳۳۴۹۰۰۸۶ می‌باشد.

بدیهی است به مدارک ارسالی بعد از مهلت مقرر ترتیب اثر داده نخواهد شد. ضمناً دادن پیشنهاد و ارائه اسناد و مدارک هیچگونه حقی برای متقاضی ایجاد نمی‌کند. لازم به ذکر است دستگاه مناقسه‌گزار پس از وصول اسناد ارزیابی کیفی ظرف مدت یک ماه نسبت به اعلام اسامی واجدین شرایط اقدام خواهد نمود.

توجه: مناقسه‌گران نخست با مراجعه به سایت این شرکت (همزمان با انتشار آگهی نوبت دوم) می‌بایست دو برگ فرم ارزیابی کیفی را اخذ و پس از تکمیل به همراه مدارک مربوطه و در موعد مقرر به آدرس این شرکت ارسال یا تحویل نمایند، این شرکت نیز پس از ارزیابی کیفی متقاضیان، از منابعی که حداقل امتیاز قبول را کسب نموده باشند، جهت دریافت اسناد مناقسه دعوت به عمل خواهد آورد.

آدرس اینترنتی: WWW.IKORC.IR

روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند

«آگهی فراخوان مناقسه عمومی ۹۳/۶۷»

«یک مرحله‌ای - نوبت اول»

شرکت گاز استان خوزستان

شرکت گاز استان خوزستان واقع در اهواز - میدان شهید بندر - ابتدای بزرگراه اهواز سربندر در نظر دارد براساس قانون برگزاری مناقصات نسبت به برگزاری مناقسه عمومی به شرح زیر اقدام نماید:

موضوع: ۱۶ کیلومتر شبکه و نصب ۱۰۰ انشعاب روستاهای ماهشهر

مهلت ارائه اعلام آمادگی: حداکثر ۱۴ روز پس از تاریخ انتشار آگهی نوبت دوم

مهلت دریافت و تکمیل اسناد استعلام ارزیابی کیفی مناقسه‌گران: حداکثر ۱۴ روز پس از تاریخ انتشار آگهی نوبت دوم

نام و نشانی مدیر طرح: اهواز - مدیر مهندسی - ساختمان مهندسی

نحوه دریافت اسناد مناقسه: حضوری و هزینه خرید آن ۱۵۰۰۰۰ ریال می‌باشد.

محل توزیع اسناد: اهواز - میدان شهید بندر - شرکت گاز استان خوزستان - امور پیمان‌ها - اتاق ۱۱۱

تاریخ توزیع اسناد: ۱۰ روز کاری پس از اتمام مهلت اعلام آمادگی

ضمناً آگهی‌های این شرکت در شبکه اطلاع‌رسانی شرکت گاز استان خوزستان WWW.NIGC-KHGC.IR و همچنین پایگاه ملی مناقصات درج شده است.

تحویل اسناد مناقسه به مناقسه‌گران منوط به تکمیل پرونده ارزیابی و تأیید کمیته ارزیابی می‌باشد.

تذکر مهم: داشتن گواهی تعیین صلاحیت رتبه‌بندی مرتبط با موضوع مناقسه از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست محترم جمهوری و یا استانداری‌های مربوطه حسب مورد و نامه آخرین تغییرات آن شرکت به همراه اعلام آمادگی و ذکر شناسه ملی حقوقی و ارائه کدپستی و تلفن تماس الزامی است.

روابط عمومی شرکت گاز استان خوزستان

ایرنا: رییس سازمان نظام مهندسی ساختمان گفت: به دلیل نهادینه نشدن مجری ذیصلاح در ساختوسازها هم‌اکنون مردم ساختمان‌هایی را خرید و فروش می‌کنند که فاقد شناسنامه فنی و ملکی است. اکبر ترکان با بیان این که شهرداری‌ها باید مجری ذیصلاح را برای ساختمان‌ها الزامی کنند، زیرا این امر ارتقای استحکام ساختمان‌ها را در کشور به دنبال دارد، افزود: قانون وجود مجری ذیصلاح در ساختوسازها را الزامی کرده اما این موضوع از سوی شهرداری‌ها به خوبی اجرا نمی‌شود. وی تأکید کرد: کارکرد سازمان نظام مهندسی تاکنون موجب ارتقای فناوری ساختمان در کشور شده اما هنوز تا وضعیت مطلوب فاصله زیادی داریم. وی با تأکید بر اینکه بیشترین گودبرداری‌های غیراصولی مربوط به استان تهران است، افزود: هم‌اکنون در بخش‌های نظارت و طراحی، سازمان نظام مهندسی عملکرد خوبی را در استان‌های مختلف دارد اما مشکل الزامی نشدن مجری ذیصلاح در همه جای کشور وجود دارد. ترکان همچنین با اشاره به کاهش گودبرداری‌های غیراصولی در سطح کشور گفت: به دنبال اجرای دستورالعمل نظام مهندسی در زمینه گودبرداری و نظارت و بازدیدهای انجام شده، در طول سال‌های اخیر کاهش این موارد را شاهد بوده‌ایم.

کابوس واگن‌های چینی

ایلنا: هوشنگ سوهانی‌گر، رییس هیات مدیره انجمن ریلی کشور با بیان اینکه ورود واگن‌های چینی به کشور برای تولید داخل سم کشنده‌ای است، گفت: واگن‌های دست دوم چینی حداقل بین ۱۵ تا ۳۰ سال عمر کرده‌اند و به مراتب از واگن‌های تولید داخل گران تر هستند. به گفته وی، درحال حاضر سهم واگن‌های تولید داخل از شبکه ریلی کشور حدود ۳۰ درصد است و ۳۰ تا ۳۵ درصد دیگر واگن‌های دست دوم ۲۰ تا ۳۰ ساله‌ای هستند که در چند سال گذشته از کشور آلمان، کره و چین وارد کشور شده‌اند و مابقی هم واگن‌هایی قدیمی سال‌های بسیار دور هستند. وی با تأکید بر نقش حمایت دولت برای استفاده از تولیدات داخل، گفت: کشوری مانند ترکیه که توانست در مدت زمان کوتاهی شبکه ریلی خود را گسترش دهد، ۸۰ درصد سرمایه‌گذاری‌اش را از دولت در قالب تسهیلات تأمین کرد این در حالی است که در ایران دولت چوب لای چرخ بخش خصوصی می‌گذارد و بانک‌ها بدون دریافت حق العمل هیچ کمکی به صنایع نمی‌کنند.

تشدید نظارت بر مصالح ساختمانی

مهر: مسلم بیات مدیرکل استاندارد تهران از تشدید نظارت بر مصالح ساختمانی خبرداد و گفت: بازرسان استاندارد این اداره کل، بتن، شن و ماسه غیراستاندارد را از بازار تهران در مرداد جمع‌آوری کردند. وی افزود: در راستای نظارت بر اجرای استاندارد کالا، کارشناسان و بازرسان این اداره کل در جریان بازرسی‌های متوالی خود بتن آماده غیراستاندارد را با نام تجاری مقاوم بتن شایان در واحد تولیدی شناسایی و توقیف کردند.

آغاز دوباره پروازها به مسکو

مهر: پرواز برنامه‌های هواپیمای جمهوری اسلامی ایران، «هما» از اول مهر امسال به مقصد فرودگاه مسکو دوباره آغاز می‌شود. این مسیر پروازی به دلیل مشکلاتی در سال ۱۳۹۱ قطع شده بود، دوباره با توجه به درخواست متقاضیان این مسیر پروازی، در برنامه زمستانی «هما» برنامه‌ریزی شد. بر اساس برنامه پروازی این پرواز در هفته در روز سه شنبه هر هفته در ساعت ۴:۴۵ (به وقت محلی) از فرودگاه امام خمینی (ره) انجام و در ساعت ۱۰:۵۰ (به وقت محلی) در فرودگاه شرمیتوو مسکو فرود می‌آید. بازگشت این پرواز نیز در همان روز در ساعت ۱۲:۲۰ از فرودگاه مسکو انجام و در ساعت ۱۷:۵۰ در فرودگاه امام (ره) به زمین می‌نشیند. هم‌اکنون هواپیمای جمهوری اسلامی ایران «هما» به ۲۹ نقطه در خارج از کشور پرواز می‌کند.

توسعه خطوط راه آهن ۸۰ میلیون دلار صرفه جویی ارزی به همراه دارد

ارزآوری ۱۸۰ میلیون دلاری با اجرای ریل ملی

بهر روز فتاحی - گروه صنعت: حمل و نقل ریلی یکی از اهدافی است که دولت یازدهم وعده توسعه آن را داده است، به همین جهت اغلب پروژه‌های زیرساختی در سال‌های آینده به رشد و توسعه این بخش می‌پردازد تا افزایش استفاده از این نوع حمل و نقل به نسبت حمل و نقل جاده‌ای در بخش بار و مسافر سود بیشتری را برای کشور به دنبال داشته باشد. براین اساس، وزارت راه و شهرسازی قصد دارد تا سال ۱۴۰۴ خطوط ریلی کشور را از ۱۰ هزار کیلومتر موجود به ۱۵ هزار کیلومتر برساند که ۲۰ درصد از این خطوط به صورت برقی و ۲۰ درصد به صورت دوخطه اجرا می‌شود. در همین راستا برنامه‌های اعلام شده از سوی وزارت راه و شهرسازی برای تغییر الگوی حمل و نقل کشور از جاده به ریل لزوم تحول اساسی در زیرساخت‌های این بخش را مورد تأکید قرار می‌دهد به جز توافقنامه اخیر که قرار است آغازگر تولید ریل در ذوب آهن اصفهان باشد اخباری هم درباره علاقه‌مندی شرکت‌های نورد و ذوب آهن هندی به سرمایه‌گذاری در صنعت ریل ایران منتشر شده که نشان‌دهنده ظرفیت و فرصت‌های چشمگیر اقتصادی موجود در این بخش است.

وابستگی ایران به واردات

در طول بیش از ۸۰ سال از راه‌اندازی نخستین خطوط ریلی در ایران تا امروز، خطوط آهن ۱۱ هزار کیلومتر از سامانه حمل و نقل کشور را به خود اختصاص داده است که برای رسیدن به اهداف تعریف شده در چشم‌انداز ۱۴۰۴ این خطوط باید ۱۵ هزار کیلومتر دیگر امتداد یابند، اما یکی از مشکلاتی که در چند دهه اخیر توسعه این خطوط را با مشکل روبه‌رو کرده است، نبود خطوط تولید خط آهن در کشور و وابستگی به واردات این محصول از کشورهای اروپایی بوده است تا اینکه در روزهای نخست شهریورماه، میان وزارت راه و شهرسازی و ذوب آهن اصفهان به امضا رسید که طبق آن تولید ریل ملی در کارخانه ذوب آهن اصفهان با مشارکت متخصصان آلمانی کلید خورد. با راه‌اندازی خط تولید ریل، کارخانه ذوب آهن

اصفهان تنها تولیدکننده ریل خاورمیانه محسوب می‌شود.

صرفه‌جویی ارزی

محمد رضا کجباغ، سخنگوی ذوب آهن در مورد این توافقنامه به صمت می‌گوید: توافقنامه اخیر بین شرکت راه آهن جمهوری اسلامی و ذوب آهن اصفهان برای تولید ریل ملی، ضمن رهایی راه آهن ایران از وابستگی به ریل‌های وارداتی، گامی بلند در جهت سرعت بخشیدن به توسعه خطوط ریلی و تکمیل خطوط نیمه‌تمام است. به گفته وی، تولید ریل ملی به میزان ۴۸۰ میلیون دلار صرفه‌جویی ارزی برای کشور به همراه دارد. علاوه بر اینکه سود حاصل از صادرات سزاد تولید ریل، می‌تواند ۱۸۰ میلیون دلار برای کشور ارزآوری داشته باشد.

کجباغ می‌افزاید: ساخت ۱۰۰۰ کیلومتر خط آهن نیازمند ۱۲۰ هزار تن ریل است و اگر فرض را بر این بگذاریم که در تفاهنامه جدید نیز ذوب آهن متعهد به تولید سالانه ۲۵۰ هزار تن ریل است با این میزان ریل می‌توان حدود ۲۰۰ میلیون دلار صرفه جویی در کشور ساخت.

تولید ریل در ذوب آهن اصفهان می‌تواند ضمن سرعت بخشیدن به توسعه خطوط جدید و تکمیل خطوط فرسودگی خطوط فعلی را نیز در کمترین زمان برطرف کند

افزایش ۴۰ درصدی توان راه آهن

عباس آخوندی در مراسم امضای تفاهنامه تولید ریل ملی با تأکید بر اینکه توسعه راه آهن و شبکه‌های ریلی در اولویت برنامه‌های کشور قرار دارد گفته بود که برای بهبود خطوط ریلی موجود کشور و افزایش کارایی این سامانه حمل و نقل نیاز به بهسازی و ۲ خطه و ۳ خطه کردن ۳۵۰۰

کیلومتر خط آهن داریم و اگر ذوب آهن طبق زمان مقرر، ریل مورد نیاز راه آهن را مطابق استانداردهای بین‌المللی تولید کند، ما نیز متعهد به خرید این محصول هستیم. رضا کچویی، کارشناس حوزه حمل و نقل ریلی در گفت‌وگو با صمت راه‌اندازی خط تولید ریل ملی را به معنای افزایش ۴۰ درصدی توان راه آهن کشور می‌داند و می‌افزاید: این اتفاق می‌تواند آثار مثبت فراوانی بر توسعه مناطقی که خطوط جدید به آنها منتهی می‌شود، داشته باشد.

وی اصلی‌ترین علت کند بودن روند توسعه خطوط را پایین بودن بودجه‌های عمرانی طرح‌های ریلی در چند دهه گذشته عنوان می‌کند و ادامه می‌دهد: گسترش خطوط راه آهن آن‌گونه که امروز توسط مسئولان بر آن تأکید می‌شود در دولت‌های گذشته مطرح نبود و حتی زمانی که وضعیت بودجه‌های عمرانی مطلوب بود گسترش جاده‌ها بیش از خطوط ریلی مورد توجه قرار داشت.

به گفته کچویی، توافقنامه اخیر بین شرکت راه آهن جمهوری اسلامی و ذوب آهن

اصفهان جزو مهم‌ترین اقدامات عملی برای پیشبرد طرح‌های توسعه خطوط ریلی است. تا امروز ۱۰۰ درصد نیاز کشور به ریل از طریق واردات تأمین شده است و کشورهای اروپایی مثل ایتالیا و اتریش و در زمان تحریم کشور چین بیشترین صادرات ریل را به ایران داشتند، اما تولید ریل ملی نقطه پایانی بر وابستگی ما به ریل‌های وارداتی خواهد بود.

رفع مشکل فرسودگی ریل‌ها

کچویی بر این نکته تأکید می‌کند که متکی بودن راه آهن ایران به ریل‌های وارداتی مشکلات فراوانی برای خطوط کشور ایجاد کرده است که فرسودگی خطوط از مهم‌ترین مشکلات موجود است. حتی در برخی محورها مشکل کمبود ریل به نحوی است که نیاز به برگردان ریل می‌شود. فرسودگی ریل امری طبیعی است که در خطوط مختلف بسته به تراکم تردها و سنگینی واگن‌ها و تعداد قوس‌های یک محور اتفاق می‌افتد و این فرسودگی عمدتاً به صورت ساینده‌گی و فرسوده به موقع ترمیم و تعویض نشود، احتمال سانحه به شدت افزایش می‌یابد. تولید ریل در ذوب آهن اصفهان می‌تواند ضمن سرعت بخشیدن به توسعه خطوط جدید و تکمیل خطوط نیمه‌تمام مشکل فرسودگی خطوط فعلی را نیز در کمترین زمان برطرف کند.

این کارشناس در مورد مزایای تولید ریل ملی می‌گوید: ویژگی‌های اقتصادی، ایمنی و زیست‌محیطی در کنار شرایط خاص جغرافیایی کشورمان موجب شده که این حمل و نقل ریلی از بالاترین اولویت‌ها در برنامه‌های توسعه حمل و نقل کشورمان محسوب شود. موقعیت ممتاز منطقه‌ای ایران در حمل و نقل ترانزیتی، حجم بالای ترافیک در بسیاری از جاده‌ها، وضعیت نگران‌کننده سوانح جاده، مصرف بی‌رویه سوخت در ناوگان فرسوده جاده‌ای و جایگاه مهم راه آهن در ارتقای یکپارچگی ملی و توسعه متوازن مناطق مختلف کشور از مهم‌ترین عوامل تأکید بر توسعه حمل و نقل ریلی به‌شمار می‌روند.

اما نباید فراموش کرد، حال که زمینه این صرفه‌جویی در کشور فراهم شده است، باید با تکیه به دانش بومی و ارائه آموزش‌های لازم از این فرصت طلایی نهایت استفاده را بکنیم. متأسفانه سهم شبکه ریلی در ناوگان حمل و نقل کشور بسیار ناچیز است؛ از این رو باید هر اقدامی که باعث رشد و توسعه این ناوگان می‌شود را انجام داد. یکی دیگر از مشکلات ناوگان حمل و نقل ریلی ایران بروز نبودن این سامانه است. این موضوع در همه بخش‌های این ناوگان از تجهیزات گرفته تا ارائه خدمات قابل مشاهده است که امیدواریم با تولید ریل ملی و صرفه‌جویی ارزی در این بخش، هزینه‌های ناوگان فراهم شود.

خودکفایی در این بخش موجب صرفه‌جویی ارزی به میزان قابل توجهی خواهد شد. به نظر شما آیا می‌توان این صرفه‌جویی را در بخش‌های دیگر این ناوگان هزینه کرد؟

ریل‌گذاری و ساخت ریل جزو زیرساخت‌های ناوگان حمل و نقل است که در سال‌های گذشته تحت تأثیر شرایط اقتصادی و سیاسی و تخصص نیافتن بودجه‌های عمرانی با مشکلات زیادی مواجه شده است، اما حمل و نقل ریلی منحصر به ساخت ریل نمی‌شود، چه بسا ممکن است با ساخت ریل ملی ناوگان ریلی کشور همچنان دچار کمبودهایی باشد.

توسعه حمل و نقل ریلی منحصر به تولید ریل نیست

زیمینی و هوایی و چه ریلی و دریایی دخیل است که نقصان یکی از این عوامل، تأثیر بسزایی در کل مجموعه حمل و نقل می‌گذارد.

آنچه باعث هویت حمل و نقل ریلی می‌شود، مجموعه‌ای از عناصر مختلف شامل، قطار یا لکوموتیو، واگن، ریل، سوخت مورد نیاز و خدمات ارائه شده می‌شود.

در واقع باید گفت که مجموع این عوامل، ناوگانی را به نام حمل و نقل ریلی ایجاد می‌کند. بنابراین هر کدام در نوع خود دارای اهمیت و قابل توجه است. موضوع خودکفایی در تولید ملی ریل و قطع وابستگی به کشورهای اروپایی در این زمینه اتفاق بسیار خوشایندی است که در ناوگان حمل و نقل کشور در حال رخ دادن است، اما در صورتی این اتفاق می‌تواند در توسعه حمل و نقل ریلی موثر باشد که همه عوامل دخیل، هم‌زمان با هم پیشرفت و توسعه داشته باشند. حال که کشور در این زمینه به توان و کارایی خود اتکا کرده است و با تولید ریل ملی قدم مثبتی در این ناوگان برداشته، بهتر است که مسئولان نیز به نوسازی این ناوگان و کیفیت ارائه خدمات هم‌زمان توجه داشته باشند.

یلدا یزدان فرحی: وقتی شبکه ریلی ما توسعه پیدا کند تمایل به مهاجرت به شهرهای بزرگ کم شده و در نتیجه شهرهای حاشیه رونق می‌گیرند. این در حالی است که ما به شدت با کمبود لکوموتیو و شبکه ریلی مواجه هستیم. شبکه ریلی ما از نظر سرانه از کشور عراق هم کمتر است و بسیار قدیمی و بخش عمده آن از زمان جنگ جهانی دوم است. با وجود چنین شبکه ریلی چه می‌توان کرد. چنین وضعیتی باعث می‌شود مردم تمایل کمتری برای مسافرت با قطار داشته باشند یا هیچ انگیزه‌ای برای شرکت‌های تجاری باقی نماند تا کالا را با قطار حمل کنند. تولید ریل ملی و تأثیر آن در توسعه حمل و نقل ریلی، موضوعی است که در این زمینه با رضا کامی عضو کمیسیون حمل و نقل، ترانزیت و ممرک اتاق بازرگانی ایران در میان گذاشتیم که در ادامه می‌خوانید.

با توجه به اینکه ایران اقدام به راه‌اندازی تولید خطوط آهن در کارخانه ذوب آهن اصفهان کرده است، به نظر شما خودکفایی در این بخش تا چه اندازه در توسعه حمل و نقل ریلی کشور تأثیرگذار خواهد بود؟

عوامل متعددی در توسعه ناوگان حمل و نقل، چه

راه‌اندازی نرم‌افزار مدیریتی PCS در بندر شهید رجایی

فارس: علی جهانپنده، معاون سازمان بندار با اشاره به برنامه‌ریزی برای به روزرسانی طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی امیرآباد، از راه‌اندازی نرم‌افزار مدیریتی PCS در بندر شهید رجایی خبر داد و گفت: با نصب این نرم‌افزار زمان ماندگاری کالا در بندر کاهش می‌یابد. به گفته وی، با هدف‌گذاری‌های انجام شده، در آینده نزدیک شاهد اجرای برنامه‌های توسعه‌ای در تمام بندار کشور خواهیم بود. وی افزود: با

تحریم‌هایی که علیه بندر شهید رجایی اعمال شده بود، استقبال خطوط کشتیرانی کاهش بسزایی یافت که این امر موجب کاهش بهره‌وری و راندمان عملکرد بندار شده بود، اما به دنبال رایزنی‌هایی که در چند ماه اخیر انجام شد و اقدامات گسترده‌ای که درباره ورود لاینرهای خارجی و خطوط کشتی‌رانی دنیا به بندر شهید رجایی به عنوان بندر کانتینری ایران داشته‌ایم، شاهد رشد عملکرد این بندر اول تجاری ایران خواهیم بود.

رکورد تاخیر پروازهای شرکت‌های هواپیمایی در مرداد

ایرنا: در آخرین اطلاعات منتشره از سوی سازمان هواپیمایی کشوری، میانگین تاخیر هر پرواز در مرداد امسال ۴۱ دقیقه اعلام شده، در حالی که متوسط تاخیر پروازها از این فرودگاه در فصل بهار و تیر ماه امسال به ترتیب ۲۷، ۳۱، ۴۰ و ۳۰ دقیقه ثبت شد. براساس گزارش سازمان هواپیمایی کشوری، در مرداد امسال در مجموع ۴ هزار و ۷۸۶ پرواز از فرودگاه مهرآباد انجام شده که ۲ هزار و ۴۶۶ پرواز آن همواره با میانگین ۵۴ دقیقه به مقاصد

خود پرواز کردند. مردادماه امسال شرکت‌های هواپیمایی زاگرس و ایران - نفت با تاخیر ۶۶ درصدی پروازها در راس ۱۴ ایر لاین داخلی قرار داشتند و شرکت هواپیمایی ارتک با تاخیر ۶۴ درصدی پروازهای خود، رتبه سوم ایرلاین‌های تاخیری را از آن خود کرد. همچنین شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران با ۶۰ درصد پروازهای تاخیری در رتبه چهارم اختصاص دادند.

نرخ سکه و ارز

عنوان	خرید (ریال)	فروش (ریال)
سکه یک گرمی	۱,۷۰۰,۰۰۰	۱,۷۰۰,۰۰۰
سکه ربع	۲,۶۳۰,۰۰۰	۲,۶۳۰,۰۰۰
سکه نیم	۴,۷۲۰,۰۰۰	۴,۷۲۰,۰۰۰
سکه امامی	۹,۴۰۰,۰۰۰	۹,۴۰۰,۰۰۰
سکه بهار آزادی	۹,۴۰۰,۰۰۰	۹,۴۰۰,۰۰۰
گرم طلا	۹۶۳,۸۰۰	۹۶۳,۸۰۰
مثقال طلا	۴,۱۹۰,۰۰۰	۴,۱۹۰,۰۰۰

نوع ارز	خرید (ریال)	فروش (ریال)	CUR
دلار آمریکا	۳۱۷۳۰	۳۱۸۰۰	USD
یورو	۴۱۲۳۰	۴۱۳۷۰	EUR
پوند انگلیس	۵۱۴۹۰	۵۱۶۶۰	GBP
دلار کانادا	۲۹۳۷۰	۲۹۵۳۰	CAD
درهم امارت	۸۶۱۰	۸۶۶۰	AED
دلار استرالیا	۲۹۰۵۰	۲۹۴۳۰	AUD
فرانک سوئیس	۳۳۹۵۰	۳۴۳۰۰	CHF

شاخص های بورس

نام شاخص	مقدار شاخص	درصد تغییر
زرعامت-۱	۶۲۳۸۸	-۰.۸۱۹۱۴۸۹۹
ذغال سنگ-۱۰	۱۰۵۵.۹	۱.۹۴۰۵۲۹۰۶
استخراجچغندرکشف۱۱	۶۷۳.۷	-۰.۵۰۲۱۴۱۶۹
کانه فلزی-۱۲	۱۶۱۱۱.۹	-۰.۶۸۲۶۰۵۷۹
سایر معادن-۱۴	۴۲۷۴.۴	۱.۴۹۸۱۰۹۶۶۲
منسوجات-۱۷	۱۲۱۲.۳	۰
محصولات چرمی-۱۹	۶۷۳.۱	-۰.۲۳۷۱۴۴۲۳
محصولات چوبی-۲۰	۳۸۵۶.۴	-۰.۱۶۷۷۲۵۷۷
محصولات کاغذی-۲۱	۱۰۳۹۰.۴	-۰.۹۵۸۶۱۱۲۳
انتشار و چاپ-۲۲	۶۷۷۳۹.۸	-۱.۹۸۷۱۶۰۱۴
فراورده نفتی-۲۳	۲۹۶۷۷۶.۶	-۰.۳۴۷۱۸۲۹
لاستیک-۲۵	۱۷۸۲۰.۲	-۰.۶۷۱۱۸۴۷
فلزات اساسی-۲۷	۲۴۶۱.۷	-۰.۲۷۱۷۱۳۲۷
محصولات فلزی-۲۸	۱۵۸۸۸	-۰.۶۱۶۶۶۶۵۴
ماشین آلات-۲۹	۹۹۵۶.۸	-۰.۲۰۶۲۱۴۲۲۳
دستگاههای برقی-۳۱	۲۱۹۶۰.۸۹	-۱.۳۳۶۹۱۹۲۷
وسایل ارتباطی-۳۲	۲۱۷۱.۹	۱.۹۹۵۸۶۷۳۸
ابزار پزشکی-۳۳	۲۴۴۰.۵	-۲.۸۰۳۷۷۵۵۴
خودرو-۳۴	۱۰۶۷۳.۸	-۲.۶۸۱۴۹۹۹
حمل و نقل-۳۵	۱۱۲۵.۲	۰
میلان-۳۶	۳۷۲.۷	۰
قند و شکر-۳۸	۴۵۷۷.۴	-۰.۵۱۵۰۹۴۲۲
چند رشته ای ص-۳۹	۷۲۱۲.۲	-۰.۲۷۰۰۱۲۲۷
غذایی بجز قند-۴۲	۲۲۲۲.۲	۱.۵۱۱۸۱۴۲
مواد دارویی-۴۳	۴۶۴۲.۱	۱.۲۰۷۶۵۱۳۳۴
شیمیایی-۴۴	۵۱۶۷.۳	-۰.۳۰۶۷۰۶۷۸۴
پیمانکاری-۴۵	۹۱۹.۷	۰
کاشی و سرامیک-۴۹	۲۴۶۱.۴	-۰.۳۴۷۱۸۱۴
سیمان-۵۳	۷۷۴.۸	۰
کالی غیرفلزی-۵۴	۱۷۸۱.۳	-۰.۷۱۸۹۸۳۲۹
سرمایه گذاریها-۵۶	۱۴۲۴.۵	-۰.۴۵۱۰۷۵۶۴
بانکها-۵۷	۶۲۷.۳	-۰.۱۸۷۹۴۰۴۹
سایر مالی-۵۸	۱۵۹۵.۹	-۰.۹۷۴۷۵۱۹۸
حمل و نقل-۶۰	۲۶۴۸.۱	-۰.۱۲۰۶۹۵۵۱
رادپویی-۶۴	۵۶۰.۴	-۰.۵۲۰۱۷۹۳۲۲

معادن در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت	(ریال) درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله	تعداد دفعات معامله
استخراج ذغال سنگ					
ذغال سنگ نکین طیس	۳۹۰۴	۱.۹۳	۱۹۳,۱۲۳	۷۵۴,۶۹۳۶۱	۴۲
صنعتی و معدنی شمال شرق شاهرود	۱۰۰۹۹	۰.۲۹	۳۰,۰۰۰	۳۰,۲۹۹۳۹۸	۷
استخراج سایر معادن					
تامین ماسه ریخته‌گری	۶۹۴۹	۱.۵۰	۵۸,۰۳۰	۴۰,۳۲۲۵۶۱۰	۲۱
استخراج کانه های فلزی					
توسعه معادن و فلزات	۲۶۶۴	-۰.۲۶	۲,۵۷۶,۲۹۷	۶۸۴۵۵۲۳۴۹۴	۳۴۱
توسعه معادن روی ایران	۲۲۹۱	-۰.۵۲	۱,۶۶۴,۶۹۴	۳,۸۱۳۵,۰۵۶۶۳	۳۰۴
معدنی و صنعتی چادرمو	۵۷۳۶	-۱.۵۱	۱,۳۶۵,۲۹۳	۷,۴۳۵,۵۵۲۲۹	۱۶۲
باما	۹۶۳۹	-۳.۲۲	۲۴۶,۶۲۳	۲۳,۷۷۲۴,۰۴۰	۱۱۶
معادن بافق	۴۵۱۵	-۳.۹۸	۳۰۵,۸۶۷	۱۳,۸۱۰,۰۶۳۰۱	۸۸
معدنی و صنعتی گل گهر	۵۱۹۴	-۰.۲۷	۲۰۷,۵۹۵	۱۰,۳۹۳,۰۵۲۷۶	۷۹
ح توسعه معدنی و صنعتی صیانور	۳۶۱۳	-۱.۹۵	۱۴۷,۳۰۷	۵,۳۱۸,۳۶۴۵۹	۴۲
معادن منگنز ایران	۶۰۷۸	-۰.۰۲	۱۲,۴۵۲	۷۵۶,۰۸۱۰۰	۸
توسعه معدنی و صنعتی صیانور	۶۰۴۹	۰.۰۰	۴۹۰	۲۸,۴۵۹۲۰	۲
فلزات اساسی					
ملی صنایع مس ایران	۲۴۷۴	۲.۱۵	۲۹,۳۱۲,۳۵۱	۷,۲۵۰,۹۰۱	۱۳۹۴
فولاد خوزستان	۶۸۳۲	-۰.۰۴	۱۴,۱۱۶,۵۳۷	۹,۶۴۱,۰۱۰	۱۰۲۸
سهامی ذوب آهن اصفهان	۲۷۹۴	-۳.۴۶	۱,۷۷۵,۴۱۴	۴۹,۵۹۶,۸۳۶۵۶	۲۸۰
لوله و ماشین سازی ایران	۱۷۵۵	-۲.۰۶	۱,۶۳۱,۰۳۰	۲۸,۶۱۸,۴۷۱۶۶	۲۵۲
کالسیمین	۳۷۵۹	-۱.۴۷	۹۹۶,۳۵۴	۳,۷۴۵,۱۳۶۲۱۳	۲۲۸
فولاد مبارکه اصفهان	۲۵۹۵	-۰.۱۵	۱,۵۵۶,۴۰۳	۴۰,۹۲۳,۶۶۲۵	۲۱۸
مس شهیدباهنر	۲۲۴۱	-۳.۳۶	۱,۰۵۴,۳۱۴	۲۳,۶۲۷,۷۱۲۰۲	۱۸۱
نورد آلومینیوم	۴۲۷۶	۳.۵۹	۵۲۴,۳۴۶	۲۲,۴۲۱,۹۱۴۴۴	۱۵۹
شرکت آهن و فولاد ارفع	۳۷۱۷	-۱.۴۸	۲۴۹,۴۱۹	۹۲۷,۰۶۹۷۲۵	۱۵۰
ح. فولاد مبارکه اصفهان	۱۴۹۳	-۱.۴۵	۱,۳۴۸,۷۶۱	۱۸,۶۴۰,۱۰۵۵۴	۱۲۰
سرمایه گذاری توکال فولاد (هلدینگ)	۴۲۶۰	-۱.۹۸	۲۶۶,۳۶۰	۱۱,۴۱۲,۰۳۴۹	۱۱۸
صنایع فولاد آبازی بزد	۲۸۷۵	-۳.۸۱	۲۳۳,۸۹۱	۷,۵۸۷,۵۸۸۲۵	۱۱۱
صنعت روی زنکان	۳۰۸۱	-۳.۵۴	۱۵۸,۳۳۱	۴,۸۷۶,۶۱۳۶	۱۰۶
هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه	۴۴۸۰	-۱.۰۲	۱,۰۵۱,۹۱۲	۶,۷۱۲,۰۴۹۸۴	۹۸
سیمان، آهک و گچ					
سیمان کارون	۶۴۳۷	۳.۴۹	۱,۱۱۲,۳۸۴	۷۱۶,۰۰۰,۹۷۲	۲۰۶
سیمان سپاهان	۱۷۲۰	۱.۱۲	۷۹۸,۵۷۲	۱۳,۷۵۱,۵۶۴۹۹	۱۱۱
سیمان تهران	۳۸۰۶	۰.۲۱	۱۹۰,۷۲۰	۷,۲۱۶,۷۵۵۵۲	۷۲
سیمان کرمان	۸۲۶۲	-۱.۶۳	۱۷۳,۷۴۹	۱۴,۳۱۵,۴۷۷۸۶	۵۷
سیمان هگمتان	۵۰۴۴	-۰.۳۲	۱۸۹,۲۴۶	۹,۵۱۰,۸۶۰۱۴	۳۴
سیمان غرب	۵۱۵۳	-۰.۵۴	۱۲۴,۲۸۳	۶,۳۷۱,۸۹۸۰۰	۳۲
سیمان داراب	۲۲۶۵	۰.۰۴	۸۱,۸۲۲	۱۸,۵۵۵,۶۷۰۶	۲۰
سیمان شاهرود	۴۸۱۶	-۰.۷۰	۹۰,۲۶۸	۴,۲۵۵,۶۳۳۸۶	۲۶
سیمان قائن	۲۷۳۵۸	-۰.۳۵	۳,۹۷۸	۱۰,۵۱۱,۶۳۲۵	۲۳
سیمان سفیدنی ریز	۲۰۱۸۶	-۱.۱۱	۱۱,۱۲۵	۲۱۸,۱۶۶۲۵	۱۱
سیمان بهبهان	۳۵۰۷۷	-۰.۰۶	۱,۰۵۳	۳۶,۰۱۲۶۰۰	۹
سیمان ارومیه	۵۹۶۷	-۰.۰۵	۱۶,۴۹۹	۹,۷۵۲,۱۸۲۶	۷
سیمان شمال	۲۸۹۳	۰.۰۳	۹,۵۲۰	۲۷,۸۸۰,۱۴۰	۷
سیمان خزر	۵۲۰۳	-۰.۰۸	۳,۹۰۰	۱۹,۴۹۹,۶۰۰	۴
سیمان فارس	۷۲۰۱	۰.۰۱	۳۵۰	۲۶,۲۰۸۰۰	۲
سیمان مازندران	۲۰۱۲۴	-۰.۰۳	۱,۵۰۰	۲۸,۹۸۷,۵۰۰	۱

خودرو در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت (ریال)	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله	تعداد دفعات معامله
خودرو و ساخت قطعات					
ایران خودرو	۲۳۴۷	-۲.۹۸	۸,۷۶۲,۵۷۵	۲۰,۵۶۶,۹۲۴۸	۹۳۹
سایپا	۱۲۲۸	-۳.۳۸	۷,۳۲۹,۷۶۷	۸,۹۹۹,۸۵۶۰۷	۶۲۲
گروه بهمن	۱۴۲۷	-۲.۷۷	۳,۵۲۷,۶۳۵	۵,۰۷۰,۴۵۷۰۵۴	۳۷۹
پارس خودرو	۷۱۰	-۲.۶۱	۵,۳۵۶,۵۶۹	۳۸,۳۶۴,۴۰۹	۳۶۲
ایران خودرو دیزل	۷۱۸	-۱.۲۴	۶,۰۱۵,۳۱۱	۴۳,۱۸۲,۴۴۷	۳۵۲
سرمایه گذاری رانا هلدینگ	۱۰۳۱	-۲.۲۷	۳,۹۳۵,۳۰۵	۴,۵۷۱,۱۷۲۴	۲۳۷
زاسپاد	۱۱۰۹	-۲.۸۰	۲,۹۶۳,۵۵۰	۳۳,۵۴۴,۴۷۹۴	۲۷۸
سایپا دیزل	۷۱۳	-۳.۳۶	۳,۸۱۲,۸۱۱	۲۷۲,۱۰۲۰۲۷	۲۷۲
آهنگری تراکتور سازی ایران	۲۱۷۹	-۲.۷۵	۳,۶۴۰,۷۵۸	۷۳,۲۲۲,۲۲۲۸	۲۵۶
صنایع ریخته‌گری ایران	۲۳۹۰	-۰.۴۶	۱,۳۱۵,۲۴۳	۳,۱۴۴,۷۲۹۴۰	۱۸۴
ح. فتر سازی زر	۵۴۱	-۲.۶۸	۱,۴۳۱,۵۹۲	۷۷۳,۹۱۲۳۱	۱۴۰
کمک فترا ایندماین	۱۸۵۹	-۲.۹۳	۶۷۳,۸۲۷	۱,۳۵۳,۰۹۵۰۰	۱۳۰
ح. نیرو محرکه	۷۹۴	-۶.۳۷	۱,۶۱۱,۳۵۱	۱۲,۷۹۶,۳۱۶۶	۱۲۵
رینگ سازی مشهد	۲۴۳۰	-۲.۴۶	۶۲۹,۳۳۵	۱۵۵,۳۴۴۰۸۱	۱۱۵
ریخته‌گری تراکتور سازی ایران	۱۸۴۷	-۲.۸۰	۸۰۴,۰۴۰	۱۴,۸۴۹,۶۶۰۶۲	۱۱۰
موتور سازان تراکتور سازی ایران	۲۰۶۷	-۲.۹۹	۳۴۶,۵۷۵	۷,۱۶۵,۲۵۷۹	۱۰۵
سرمایه گذاری اعتبار ایران	۳۰۱۰	-۲.۳۸	۵۱۹,۱۷۴	۱۰,۴۳۳,۵۶۷۶۹	۸۶
ایرکا پارت صنعت	۴۳۱۵	-۲.۵۷	۳۳۱,۳۷۸	۱۳,۸۵۶,۰۳۸	۷۴
الکترونیک خودرو شرق	۱۸۶۹	-۲.۸۶	۳۴۴,۴۵۷	۶,۴۲۶,۰۹۱۷	۶۵
نیرو محرکه	۱۸۱۸	-۲.۸۶	۵۸۰,۳۷۶	۱۰,۵۳۳,۸۸۴۰۰	۶۱
فتر سازی زر	۱۵۹۹	-۲.۹۶	۷۲۳,۰۷۰	۱۱,۵۶۳,۰۳۲	۶۰
مخور سازان ایران خودرو	۲۰۷۹	-۳.۱۷	۱۵۲,۵۲۹	۳,۱۷۳,۷۷۲۶	۵۰
مهر کام پارس	۲۱۹۵	-۰.۷۲	۱۲۸,۹۸۳	۲,۷۸۱,۳۱۷۹۱	۴۷
چرخشگر	۱۸۳۴	-۱.۸۲	۸۰,۰۰۹	۱,۴۵۳,۵۵۱۰۶	۴۲
مهندسی صنعتی روان فن آور	۶۴۶۲	-۱.۰۰	۳,۸۴۱	۲۴,۸۶۵,۹۱۱۱	۳۹
تولید محور خودرو	۱۵۸۷	-۱.۷۹	۱۵۳,۳۱۱	۲۳,۹۹۷,۸۹۲	۳۸

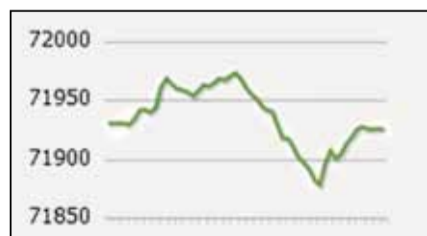
بیشترین حجم معاملات

نام شرکت	حجم معاملات	قیمت پایانی
شرکت ملی صنایع مس ایران	۲۹۳۱۲۲۵۱	۲۴۷۴
بانک پاسارگاد	۲۷۱۳۶۵۶۶	۱۶۲۹
سرمایه گذاری نفت و گاز پتروشیمی تامین	۲۵۱۰۳۳۸۵	۵۱۲۳
ت-بانک پاسارگاد	۲۳۱۳۴۳۱۲	۵۱۹
مخابرات ایران	۲۱۴۹۱۱۵۶	۲۵۵۱
سرمایه گذاری دارویی تامین	۲۰۳۰۳۳۸۷	۶۰۶۰
بانک تجارت	۱۸۴۷۱۲۹۶	۱۰۰۴

بیشترین ارزش معاملات

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	ارزش معامله
اجاره ماهان ۲ سه ماهه ۲۰ درصد (ماهان ۲)	۱۰۰۰۰۰۰	۱۶۹۸۲۰۰۰۰۰۰
سرمایه گذاری نفت و گاز پتروشیمی تامین	۵۱۲۳	۱۲۸۶۰۲۳۶۸۷۵۵
سرمایه گذاری دارویی تامین	۶۰۶۰	۱۲۳۰۳۲۹۳۰۳۰۵
فولاد خوزستان	۶۸۳۲	۹۶۴۴۱۲۰۰۷۵۴
شرکت ملی صنایع مس ایران	۲۴۷۴	۷۲۵۰۸۵۰۵۸۸۴
مخابرات ایران	۲۵۵۱	۵۴۸۳۱۴۱۷۸۴۹
اوراق مشارکت پروژه های شهرداری شیراز	۱۰۰	۵۰۲۰۴۰۰۰۰۰۰

آمار معاملات آخرین روز معاملاتی (بازار : بسته) بازار نقد
 مجموع حجم معاملات ۴۲۴,۳۷۷,۰۲۴ سهم
 مجموع ارزش معاملات ۱,۳۲۸,۹۰۶ میلیون ریال
 جمع تعداد معاملات ۴۰۶۵۰ معامله
 ارزش بازار ۳,۲۵۸,۵۸۴ میلیارد ریال

بیشترین افزایش قیمت

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	درصد تغییر
گروه سرمایه گذاری میراث فرهنگی و گردشگری ایران	۷۷۵۰	۴.۹۹
ت-گروه سرمایه گذاری میراث فرهنگی و گردشگری ایران	۵۸۸۹	۴.۹۹
افرات	۶۰۱۱	۴.۸۹
ت-سرمایه گذاری گروه صنایع بهشهر ایران	۹۲۱	۴.۴۹
عمران و توسعه شاهد	۱۹۷۵	۴.۴۴
البرز دارو	۱۰۶۹۷	۴
لامیران	۳۲۷۸	۴

بیشترین کاهش قیمت

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	درصد تغییر
ت-فتر سازی زر	۵۴۱	-۷.۶۸
ت-صنعتی نیرو محرکه	۷۹۴	-۶.۳۷
سرمایه گذاری تدبیرگران فارس و خوزستان	۲۲۳۳	-۴.۹۴
ت-لعبیران	۲۱۲۸	-۴.۱۴
موتور سازان تراکتور سازی ایران	۲۰۶۷	-۳.۹۹
سایپا شیشه		

کارشناسان بازار سرمایه معتقدند جذب سرمایه‌ها و پس‌اندازهای مردمی در بازار سرمایه منوط به تثبیت قوانین به خصوص در حوزه تولید است و پیشنهاد می‌کنند استوارنامه‌ای در بخش تولید تنظیم شود تا مردم از ثبات قوانین و تصمیم‌ها اطمینان خاطر پیدا کنند. وزارت صنعت در این خصوص و برای جذب سرمایه‌های مردمی به بخش مولد اقتصاد چه برنامه‌هایی را می‌تواند تدوین کند؟ آیا طراحی سندی با عنوان استوارنامه برای تثبیت قوانین و مقررات در حوزه تولید و صنعت امکانپذیر است؟

یکی از انتقاداتی که همواره به نحوه اجرایی شدن قانون هدفمندی یارانه‌ها وارد بوده، اختصاص نیافتن سهم بخش تولید است. در این راستا نظر وزیر صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان متولی تولید در کشور، در مورد تبعات این مشکل چیست و اگر این سهم اختصاص پیدا می‌کند تا چه اندازه می‌توانست در کم کردن مشکلات بخش تولید موثر باشد.

پرسه در شب

اکبر گل‌فروش!

مینو پدیدگی - شب بود و تاریکی بر تن شهر بزرگ خیمه زده بود و چراغ‌هایی که همه تیرگی را پاک نمی‌کردند، سوار خودرو شدند انگار همه بار سنگین یک روز پر کار بر تنم سنگینی می‌کرد. راننده با شتاب از خیابان‌های تفتیده شهر می‌گذشت و سر یک چهار راه ...

جوان شاید حدود ۲۰ سال بیشتر نداشت، دسته گل‌های مریم در یک دستش بود و در دست دیگرش گنچه‌های ناشکفته گل سرخ و همه پیچیده در لفاف نایلونی و از لابه‌لای اتمبیل‌های متوقف شده می‌گذشت. چراغ به سرعت سبز شد و من داد زدم: «آهای آقا‌پسر!» راننده به سرعت کنار خیابان توقف کرد و من تا خواستم حرفی بزنم راننده گفت: «اکبر رو می‌شناسی همون که سر چهار راه اون طرفی گل‌فروشی می‌کنه؟»

پسر جوان شگفت‌زده باقی ماند و همچنان مشغول چانه زدن با من بود. اینو بخیرین حاج خانم دسته‌ای ۵ هزار تومن راننده به آهستگی به من گفت: پول ندین! اصلن پول ندین!

پسرک فهمید یا نفهمید خود را به نشیندن زد. مرد گفت: گفتم اکبر رو می‌شناسی حتما تو از دار دوسته اون‌ها؟! پسر جوان با خشم گفت: اکبر کیه من اصلا اونو نمی‌شناسم ...

مرد گفت: چطور اکبر رو نمی‌شناسی دسته‌ای ۵ هزار تومن یعنی چه، سه تومن بیشتر نمی‌دیم، این خانم هم خواهر منه!

دروغ می‌گی خواهرت نیست تو راننده آزانیسی. من واسه چی دروغ بگم بیشتر از ۳ تومن بهت نمی‌دیم تازه گروه ۲ تومن! پسرک این بار با عصبانیت دسته گل مریم را از شیشه پنجره به داخل انداخت و راننده ۳ هزار تومن به او داد و روی پدال گاز فشار داد.

من از راننده پرسیدم: اکبر کیه؟ - یک نفر از این گل فروش هاست که ۱۲ ساله سر یک چهار راه اون طرف‌تر گل‌فروشی می‌کنه و با همین گل‌فروشی سر خیابونی پولدار شده و به الاف و اولوف رسیده، یه بچه ۱۰، ۱۲ ساله بوده و الان زن گرفته! و یه جوون ۲۳، ۲۴ ساله‌اس پژوی ۴۰۷ داره و خونه‌اش هم تو شمال شهر!

یعنی با گل‌فروشی سر خیابون، مگه ممکنه؟ - بله که ممکنه پس من و شما می‌خواستیم پولدار بشیم با حقوق کارمندی!! هه هه من تو یکی از سازمان‌ها مدیر بودم! و الان مسافرش هستم! من به سیمای تیره خیابان نگاه کردم که حتی روشنی تک و توک چراغ‌های شهر هم اندکی از تاریکی آن نمی‌زدود.

برپایی جشن روز ملی سینما در ۱۰ سینما

شانزدهمین جشن سینمای ایران جمعه ۲۱ شهریور راس ساعت ۱۷ در ۱۰ سینمای کشور به طور همزمان برگزار خواهد شد. به گزارش خبرگزاری مهر، روابط عمومی شانزدهمین جشن سینمای ایران به نقل از مازیار میری، مدیر اجرایی جشن سینمای ایران اعلام کرد که شانزدهمین جشن سینمای ایران روز جمعه ۲۱ شهریور راس ساعت ۱۷ در ۱۰ سینمای کشور همزمان برگزار خواهد شد.

موزه‌هایی برای ندیدن!

آمار موزه‌های فعال در کشور نشان می‌دهد، بیش از ۵۰ درصد موزه‌ها توسط اداره‌های دولتی مدیریت می‌شوند و نه سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، مشکل بارز این موزه‌ها هم آن است که فقط در ساعت اداری کار می‌کنند. به گزارش ایسنا، کافی است در یکی از تعطیلات آخر هفته قصد دیدن یکی از موزه‌های تهران را به‌عنوان شهری که بیشترین تعداد موزه را در کشور دارد داشته باشید. خیال‌تان راحت است که بر اساس اعلام اداره کل موزه‌های سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، روز تعطیلی این مکان‌های فرهنگی - تاریخی

گیم نت‌ها باید مجوز فعالیت بگیرند

دبیر ستاد حمایت و صیانت از آثار فرهنگی و هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: تمامی گیم‌نت‌های فعال در سراسر کشور باید تا پایان امسال مجوز فعالیت دریافت کنند. سعید جابری انصاری روز چهارشنبه در گفت‌وگو با ایرنا تصریح کرد: علاوه بر فعالان حوزه گیم‌نت، درخواست‌کنندگان نیز باید با مراجعه به اداره کل ارشاد استان‌ها نسبت به تکمیل مدارک مورد نیاز و اخذ صلاحیت‌ها و مجوزهای لازم اقدام کنند. وی در عین حال افزود داشتن پروانه نمایش صنفی درصنوف به معنای تایید فعالیت گیم‌نت‌ها نیست و آنها باید پروانه فعالیت فرهنگی را دریافت کنند. وی با تأکید بر اینکه مهلت اعلام شده تمدید نمی‌شود، گفت: با افرادی که تا پایان سال به دریافت مجوز یا تکمیل پرونده اقدام نکنند از طریق وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتاق اصناف کشور برخورد می‌شود.

حرف‌های پیاده‌رو

درد را از هر طرف بخوانی درد است

زهرا فریدزادگان : کلمات گاهی جابه‌جا می‌شوند. گاهی یک کلمه به کسی برمی‌خورد. کلمه‌ای ناراحتی می‌شود و کلمه‌ای دیگر اعتراض می‌کند. روح که خسته می‌شود، کلماتش هم می‌ریزد و حرفی می‌زند که شاید واقعا آن را نمی‌خواستیم بگوییم. کلمات گاهی عصبانی هم می‌شوند، از کوره در می‌روند و گاهی هم سکوت

صاحب امتیاز: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
مدیرمسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
معاون سردبیر: مسعود دهشور
قائم مقام اداری، مالی و بازرگانی: خلیل محمودی
مدیر تحریریه: مهدی اسحاقیان
مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
مدیر فناوری: علی‌رضا فخرآبادی
مدیر چاپ: بیژن بهادری

دبیر گروه گزارش: مینو پدیدگی
دبیر گروه صنعت: میترا ممسنی
دبیر گروه معدن: شهریار خدیوفرود
دبیر گروه تجارت: عاطفه خسروی
دبیر گروه اقتصاد: مهدیه انوشه
دبیر گروه گفتگو: محمود مقدسی
دبیر گروه عکاسی: شیرین برناستی
دبیر ویرایش و تصحیح: حسین شیرازی

نشانی: تهران، خیابان قائم مقام فراهانی
کوچه آزادگان شماره ۲۶
کد پستی: ۱۵۸۴۷۳۴۱۱
وب سایت: www.smtnews.ir
پست الکترونیکی: info@smtnews.ir
روابط عمومی: PR@smtnews.ir
آگهی: ads@smtnews.ir
پيامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰

زیر پوست شهر

امشب در سر شوری دارم

سمیرا کریمی: هشت و نیم شب کارم تمام می‌شود. کاغذها را از روی میز ام‌دی‌ای اداره جمع می‌کنم و می‌ریزم توی کیف و با سرعت به سمت در خروجی می‌روم. کارت حضور و غیاب را به زحمت از لای کاغذها و خرت و پرت‌های توی کیفم بیرون می‌کشم. خروجم را ثبت می‌کنم و پایم را توی تاریکی شهر می‌گذارم. تاریکی با نسیم خنک به صورتم می‌خورد. ماه کامل است و آسمان کم‌ستاره. از بیچ کوچه رد می‌شوم تا به خیابان ولیعصر برسم و با بی‌آر تی به خانه بروم. هنوز به وسط کوچه نرسیده‌ام که صدای جنبشی از سطل بزرگ زباله، ترس را زیر پوستم می‌دواند.

بر می‌گردم به سمت محل صدا. جوان ۱۷، ۱۸ ساله - ای از شرم سرش را پایین می‌اندازد. دارد از توی زباله‌ها دنبال تهمانده غذا، تکه‌های بازیافتی زباله و چیزهای دیگری که نمی‌توانم حدس بزنم می‌گردد. لباس‌های جوان عادی است و بدون وصله، حس می‌کنم یکی از شخصیت‌های داستان‌های چارلز دیکنز است. وقتی که سعی می‌کند فقر و آلودگی را در لندن به تصویر بکشد. یاد شعری می‌افتم که: «مه در لندن بومی است/ غربت در من». با خودم می‌گویم: «و فقر در تهران» بی‌آر تی، خارج از ایستگاه جلوی پایم می‌ایستد. سوار می‌شوم. مردی آواز می‌خواند و کلاهش را روی دستش گرفته و عینک دودی بر چشم زده و «امشب در سر شوری دارم» می‌خواند. دختر بچه‌ای یک دسته فال را جلویم می‌گیرد تا فال را گرفته باشد. دلم برای یک غزل حافظ لک زده. پاکت فال حافظ را برمی‌دارم. از لای جمعیت خودم را به انتهای اتوبوس می‌رسانم. زنی سرش را روی دست‌های جوراب که فروش نرفته و به شیشه تکیه داده گذاشته، به خواب رفته است. زن جوانی دسته‌ای گل قرمز را روی زانو گذاشته و به عابریین که تند تند راه می‌روند، زل زده است. پاکت را باز می‌کنم. «دولت آن است که بی‌خون دل آید به کنار/ و نه با سعی و عمل این همه نیست». زن جوان انگار صدای درونم را شنیده باشد، برمی‌گردد و نگاهم می‌کند. دسته گل وارفته‌اش را به سمتم می‌گیرد و می‌گوید: «خانم گل بخیرین». خوب که دقت می‌کنم، گلها پلاستیکی هستند. چه کسی باید به رشد قارچ‌گونه اشتغال کاذب رسیدگی کند.

خبر

آیدین آغداشلو

از «هاننبال الخاص» می‌گوید

آیدین آغداشلو به مناسبت چهارمین سال درگذشت هاننبال الخاص در موزه هنرهای معاصر تهران سخنرانی می‌کند. به گزارش ایسنا، مراسم بزرگداشتی همراه با سخنرانی آیدین آغداشلو و نمایش تعدادی از آثار هاننبال الخاص، روز ۲۲ شهریور از ساعت ۶ تا ۸ بعدازظهر در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار می‌شود. هاننبال الخاص متولد ۱۳۰۹ (کرمانشاه) هنرمند، نقاش، منتقد و مدرس هنری، مترجم و نویسنده ایرانی است که ۲۳ شهریور ۱۳۸۹ در ۸۰ سالگی در کالیفرنیا درگذشت.

وی از نقاشان نوگرای معاصر ایران بود. به همین منظور مراسم بزرگداشتی روز ۲۲ شهریورماه با حضور مقامات فرهنگی - هنری، هنرمندان و به همت موسسه مطالعات آشوری و اتحادیه جهانی آشوریان، در سالن اجتماعات موزه هنرهای معاصر تهران برگزار می‌شود.

پیانیست ۱۱ ساله در تالار رودکی

مرورید ناظمی نیا پیانیست نوجوان، ۲۸ شهریور در تالار رودکی به اجرای برنامه خواهد پرداخت. به گزارش ایسنا، مرورید ناظمی نیا که اطرافیانش از او به‌عنوان نابغه موسیقی یاد می‌کنند، نخستین کنسرت رسیتال پیانویی خود را برگزار خواهد کرد. در این کنسرت قطعات و آثار هنرمندان موسیقی کلاسیک نظیر فردریک شوپن، برامس و استناد این هنرمند فهیم ممتازی اجرا خواهد شد. مرورید ناظمی نیا از سنین پایین علاقه خود به موسیقی را نشان داده و از ۹ سالگی نوازندگی را آغاز کرد و نتیجه فعالیتش در همان ابتدا بیانگر استعداد وی در زمینه موسیقی بود.

«ماهی و من» به صربستان رفت

فیلم کوتاه داستانی «ماهی و من» به کارگردانی و بازی بابک حبیبی‌فر در بخش مسابقه جشنواره فیلم Uhvati در کشور صربستان انتخاب شد. به گزارش مهر، در جشنواره Uhvati که امسال دوازدهمین دوره آن برگزار می‌شود فیلم‌های منتخب کوتاه و بلند از ۳۱ شهریور تا ۶ مهر در صربستان به نمایش و رقابت می‌پردازند. «ماهی و من» جدیدترین فیلم داستانی بابک حبیبی‌فر است که تنها نماینده ایران در این جشنواره است و با کشورهای ایتالیا، انگلیس، فرانسه، اسپانیا، صربستان، روسیه، کراسویا و... به رقابت می‌پردازد.

اداره‌های دولتی مانند موزه‌های «مقدم»، «سینما»، «هنرهای معاصر» یا «پست و تلگراف» بروند. تصور کنید که پنجشنبه است و پس از نیم‌روز کار، در ساعت‌های بعدازظهر قصد دیدن چند موزه را قبل از پایان ساعت کاری‌شان دارید، موزه‌های «مقدم»،

آغاز بلیت‌فروشی کنسرت کیتارو در تهران

پیش‌فروش بلیت‌های کنسرت کیتارو، آهنگساز و نوازنده سرشناس ژاپنی در تهران آغاز شد. به گزارش ایسنا، کیتارو ۲۳ و ۲۴ مهر در تالار وزارت کشور به روی صحنه خواهد رفت و قرار است جمعی از نوازندگان ارکستر سمفونیک تهران او را در این کنسرت همراهی کنند. این کنسرت هر شب ساعت ۲۱ برگزار خواهد شد و قیمت بلیت‌ها ۸۰ هزار تومان تا ۱۹۵ هزار تومان تعیین شده است. علاقه‌مندان برای تهیه بلیت‌های این کنسرت باید به سایت «تهران تیکت» مراجعه کنند. کیتارو متولد سال ۱۹۵۳ م. در شهر تویوهانسی ژاپن، اولین بار با خرید یک گیتار و بدون هیچ معلمی نوازندگی را تجربه کرد. او که اکنون به‌عنوان یکی از بزرگترین آهنگسازان بزرگ جهان شناخته می‌شود، سواد موسیقی به معنای کلاسیک ندارد و به گفته خودش، آموخته است تنها به گوش و احساسات خود اعتماد کند.

آدم‌ها. حتما درد را خوب نمی‌فهمند. درد را از هر طرف بخوانی، درد است. دارویی ندارد، فقط شربت کلمات خوبش می‌کند. روزی یک قاشق غذاخوری کافی است. معجزه کلمات روح آدم را آرام می‌کند. گاهی فکر می‌کنم کلمات تنها باشند بهتر است تا اینکه دل کسی را نشانه بگیرند. دوست دارم بار خستگی آدم‌ها را روی دوش کلماتم بیندازم. خدایا کلماتم را از تو می‌خواهم...

نقشه‌چین

همه چیز مان خداست!

زمین، آب، هوا و خورشید
مال همه است
رگه‌های معدنی درون زمین
مال همه آنهاست
عشق می‌وززند و زندگی می‌کنند
و همه مال خداست
تازه «تارزان» هم مال خداست!
دریاچه خزر خودمان هم اول مال خداست
دریاچه در حال فراموشی ارومیه هم متعلق به اوست
پس، چرا خیال می‌کنیم همه چیز مال ماست!
آی، آدم‌های دست به خیر خدانشان
یک تیکه زمین توی کرج یا قزوین کنار بگذارید
نگارید پیمانکارها برای لقمه‌ای نان و بوقلمون
«زهر» به پیچه گرچه‌ها بدهند
لابد آن عکس را دیده‌اید! عکس یک وایت
پر از گرچه‌ها و بچه گرچه‌های مرده...!
آی خدا و ... وقتی این همه معدن مس و طلا و الماس
توی زمین‌هایت هست
گرچه‌ها و توله‌سگ‌ها چه گناهی کرده‌اند!
کرم نما و رحمی به دل سنگ این آدم‌ها بینداز
تا ...
یک روز صبح، همراه نور خورشید راهی دامنه‌های
دهاوند شویم
لاله‌های واژگون را تماشا کنیم، دستی به موی طلایی
گندمزار بکشیم، از شیرداغ ماده گوساله‌ها بنوشیم
حالا که هنوز زندگی هست، زیر سایه نام خدا
برای خود عشق، احترام قائل شویم
حتی، مورچه‌ها هم با همه عقل و شعورشان
مال خداست
بگذار از میانه شالیزارهای برنج
سلام کنیم به آب و خورشید و زمین پربرکت
و حتما ... به عشق
گاهی وقتا گریه هم بد چیزی نیست ...

* از فیلم سوت‌ده‌لان
محمدعلی عرفی‌نژاد

می‌کنند، بغض می‌کنند و می‌زنند زیر گریه. شاید خاصیت روزهای آخر تابستان این باشد. اصلا انگار آفتاب تابستان که می‌رود، کلمات به یخ می‌زنند. حرف‌های سرد می‌زنند. شاید بهتر باشد کلماتم را به پیاده رو ببرم، کمی قدم بزنند کمی سکوت کنند، کمی گریه کنند و خودشان را به در و دیوار بزنند. نمی‌فهمم چرا بعضی‌ها کلماتشان سنگ است، محکم می‌زنند به شیشه دل

قابلی از شهر

دخترکان دستفروش

مریم نظری: زن می‌گوید خسته است. می‌گوید که پاهایش دیگر تاب ایستادن ندارند و دختر جایش را به او می‌دهد. حالا دختر ایستاده است و زن نشسته. دخترکان دستفروش از راه می‌رسند، ۲ نفر هستند. ۸ و ۹ ساله و در یک قد و قواره. یکی می‌رود ابتدای واگن و دیگری سمت زن می‌آید. دسته پاکت‌های فال را جلوی زن می‌گیرد و می‌گوید: تو رو خدا بخرا! زن رویش را برمی‌گرداند. دخترک دستفروش دوباره تکرار می‌کند و دسته پاکت‌های فال را جلوتر می‌گیرد. قطار که توقف می‌کند مسافرها از درها هجوم می‌آورند، دخترک دستفروش گوشه‌ای کز می‌کند، زانوش تا شده است. دختر می‌پرسد: خسته‌ای؟ پاهات درد می‌کنه؟ دختر دستفروش در سکوت به چشم‌های دخترک نگاه می‌کند و دسته فال

عکس‌نوشت

بدون شرح